

ศัพท์บัญญัติและนิยาม

สิ่งแวดล้อมน้ำ

กรมควบคุมมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

สมาคมวิศวกรสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย

2538

กรมส่งเสริมการค้า
ระหว่างประเทศ
12 ม.ค. 38

ศัพท์บัญญัติและนิยาม
สิ่งแวดล้อมน้ำ

โดย

กรมควบคุมมลพิษ

และ

สมาคมวิศวกรสิ่งแวดล้อม
แห่งประเทศไทย

พิมพ์ครั้งที่ 2

2538

ศัพท์บัญญัติและนิยามสิ่งแวดล้อมน้ำ

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2536

จำนวน 1,000 เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2538

จำนวน 1,000 เล่ม

ISBN 974-7571-09-9

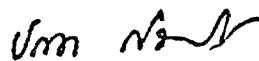
พิมพ์ที่ เรือนแก้วการพิมพ์

947 ถนนอรุณอมรินทร์ บางกอกน้อย

กรุงเทพฯ 10700 โทร. 411-1523, Fax : 412-6552

คำนำ

เป็นที่ทราบกันดีอยู่ในขณะนี้ว่า ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาในเรื่องของสิ่งแวดล้อมในหลายด้านๆ โดยเฉพาะปัญหาสิ่งแวดล้อมน้ำ นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากการที่หลายฝ่ายทั้งภาครัฐบาล และเอกชนได้ศึกษาปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำอย่างจริงจัง นอกจากนี้ยังได้มีการพัฒนาความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาล้อมน้ำ อาทิ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการน้ำและน้ำเสีย การบำบัดน้ำเสีย การวิเคราะห์น้ำเสียและน้ำทิ้ง ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือและแนวทางในการแก้ไขปัญหาล้อมน้ำ และน้ำเสีย ผลการดำเนินการต่างๆทำให้มีการใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำและน้ำเสียขึ้นมาตามแต่ละนิยาม ศัพท์ ความหมาย และความเข้าใจ ซึ่งมีความแตกต่างและหลากหลายในแต่ละกลุ่ม ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจในนิยามศัพท์ที่ตรงกัน และสะดวกต่อการประสานงาน หรือดำเนินงานของฝ่ายต่างๆ และเพื่อจัดข้อผิดพลาดในการดำเนินงานอันเนื่องมาจากความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน กรมควบคุมมลพิษจึงได้มอบหมายให้สมาคมวิศวกรสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย จัดทำหนังสือศัพท์บัญญัติและนิยามสิ่งแวดล้อมน้ำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะรวบรวมคำศัพท์ต่างๆ พร้อมคำอธิบายความหมายที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมน้ำให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเป็นสื่อในการสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมน้ำต่อไป

นายปภิต กิระวานิช
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

คำชี้แจง

- ศัพท์** - หมายถึงคำหรือกลุ่มคำเรียงตามลำดับอักษรในภาษาอังกฤษ ซึ่งมีความหมายเกี่ยวข้องกับวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม ด้านน้ำและน้ำเสีย
- ศัพท์บัญญัติ** - หมายถึงคำในภาษาไทยที่กำหนดชั้นให้ใช้แทนศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยมีความหมายตรงกัน มีความกะทัดรัด มีความเหมาะสมที่น่ายอมรับและนำไปใช้ได้โดยทั่วกัน
- นิยาม** - ข้อความอธิบายความหมายของคำศัพท์ศัพท์บางคำที่เข้าใจได้ง่าย หรือเป็นการแปลตรงตัว จะไม่มีนิยามอธิบาย

การบัญญัติศัพท์ไทยขึ้นมาสำหรับคำในภาษาต่างประเทศเป็นเรื่องที่ไม่ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นศัพท์ทางวิชาการ การแปลจากรูปศัพท์โดยตรงอาจไม่สื่อความหมายของคำนั้นๆ เช่น การบัญญัติศัพท์ water head ว่า "หัวน้ำ" หรือ load ว่า "น้ำหนัก" หรือ capacity ว่า "ความจุ" นั้น แม้จะมีผู้พยายามใช้ แต่ก็ดูจะไม่เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป หรือบางกรณีก็อาจแปลไม่ตรงและให้ความหมายที่ผิดไปได้ เช่น คำว่า activated sludge ที่มีบางท่านแปลว่า "ตะกอนเร่ง" หรือ impulse ว่า "กระแทก" หรือ inverted siphon ว่า "ดักทองข้าง" ดังนั้นในบางกรณีจึงอาจจำเป็นต้องทับศัพท์ เช่น สลัดจ์ อะน็อกซิก หรือ เกจ เป็นต้น หรือตั้งคำศัพท์ไทยขึ้นมาโดยตรงจากการใช้งานเป็นหลัก เช่น คำว่า ไพรยกรอง

(trickling filter) ปริมาณ (load) น้ำตะกอนหรือน้ำ
สลัดจ์ (mixed liquor) การตันอากาศ (air bound) น้ำ
กระโดด (hydraulic jump) การบำบัดโดยตรง (direct
irrigation) หรือมาตรวัดน้ำ (service meter) เป็นต้น
สำหรับการทับศัพท์ ในที่นี้คณะทำงานได้พยายามอิง
เกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถานมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่น แอโร
บิก แบกที่เรีย นีเอช วาล์ว ฯลฯ เว้นแต่คำบางคำที่ใช้กันจน
ชินแล้ว เช่น แก๊ส (ก๊าซ), ออโต, ก๊อก, มิเตอร์, ไนโตร
เจน โปรโตชีว เป็นต้น

อย่างไรก็ตามหากใช้การทับศัพท์มากเกินไป ก็จะไม่มีการบัญญัติศัพท์ใหม่ขึ้นมาให้คนไทยได้ใช้อย่างไม่เคอะเขิน
คณะทำงานฯ ถือเป็นหน้าที่หลักที่จะเสนอศัพท์บัญญัติให้แก่วงการ
สิ่งแวดล้อมน้ำ และติดตามดูการยอมรับในศัพท์นั้นๆ ต่อไป เช่น
คำว่า ภาระ (loading) ถังทำใส (clarifier) ฝ้าไข
(scum) ไวงาน (active หรือ activated) เครื่องสูบลม
แบบกระจัด (displacement pump) เป็นต้น ซึ่งหากคำ
เหล่านี้ไม่ได้รับการยอมรับ คำนั้นก็ตายไปเอง โดยธรรมชาติ

ทั้งนี้คำใดที่มีใช้โดยทั่วไป แม้จะเกี่ยวข้องกับเรื่อง
ที่จัดทำก็จะไม่นำมาใช้ได้ เนื่องจากจะทำให้มีศัพท์ที่ต้องนิรม
เพิ่มขึ้นโดยไม่จำเป็น เช่น คำว่า river, mercury,
infrared rays ส่วนคำใดที่เป็นคำควมขยายความจะไม่นำ
มาใช้ไว้ในกรณีที่เป็นการขยายความธรรมดา เช่นคำว่า
infrared spectrophotometry

( ) หรือวงเล็บ ในหนังสือเล่มนี้ หมายถึงจะใช้
หรือไม่ใช้คำในวงเล็บนั้นๆ ก็ได้

อนึ่ง เพื่อความสะดวกในการค้นกลับจากศัพท์ภาค
ภาษาไทย คณะผู้จัดทำฯ จึงได้ทำศัพท์ ไทย-อังกฤษขึ้น โดย
เสริมอยู่ในส่วนหลังของหนังสือเล่มนี้

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้จัดทำคัมภีร์บัญญัติและนियามสิ่งแวดล้อมน้ำเล่มนี้
ใคร่ขอขอบคุณ คุณเปกิต กิระวานิช, คุณเนศากร ไชยศิริรัตน์,
ดร.ยวรี อีนา, คุณกัญชลิ รุจิเรช และคุณนิมล วัฒนะมหาตย์
รวมทั้งเจ้าหน้าที่กองจัดการคุณภาพน้ำอีกหลายท่านที่มีส่วนอย่าง
มากในการทำหนังสือเล่มนี้ออกมาเป็นรูปเล่มได้

ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ คณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ
อันได้แก่ ศ.ดร.ปริญญา นุตาลัย, ศ.ดร.มงคล เดชนครินทร์
ผศ.บันเทิง สุวรรณตระกูล, รศ.ดร.มรกต ตันติเจริญ และ
ดร.วชิ งามแรงค์ ได้ให้เกียรติเป็นผู้ตรวจทานและให้คำแนะนำ
แก่คณะผู้จัดทำ เป็นอย่างมาก คณะผู้จัดทำ ขอถือโอกาส
ขอบคุณท่านเหล่านั้นเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

**ศัพท์บัญญัติและนิยาม
สิ่งแวดล้อมน้ำ**

อังกฤษ - ไทย

A

- ABS - เอบีเอส : อักษรย่อของคำว่า alkyl benzene sulfonate
- absolute - สัมบูรณ์
- absolute humidity - ความชื้นสัมบูรณ์ : สภาพของบรรยากาศที่มีปริมาณไอน้ำเท่ากับตัวเลขระบุ ; น้ำหนักเป็นกรัมของไอน้ำในบรรยากาศ 1 ลูกบาศก์เมตร
- absolute temperature - อุณหภูมิสัมบูรณ์ : อุณหภูมิที่วัดจากอุณหภูมิศูนย์สัมบูรณ์
- absolute viscosity - ความหนืดสัมบูรณ์ : แรงต้านการไหลของของเหลว มีหน่วยวัดเป็นพอยส์ (ไต่ต่อตารางเซนติเมตร)
- absolute zero temperature - อุณหภูมิศูนย์สัมบูรณ์ : อุณหภูมิที่โมเลกุลหยุดเคลื่อนที่คือ -273 องศาเซลเซียส (หรือศูนย์องศาเคลวิน) หรือ -495 องศาฟาเรนไฮท์ (หรือศูนย์องศาโรเมอร์)
- absorbing well - บ่อซึมบาดาล : บ่อเจาะทะลุชั้นหินไม่ซึมน้ำ เพื่อระบายลงไปสู่ชั้นหินซึมน้ำได้
- absorption - การดูดซึม, การดูดกลืน : การดูดซึมสารชนิดหนึ่งเข้าไปในสารอีกชนิดหนึ่ง
- absorption coefficient - สัมประสิทธิ์การดูดซึม, - การดูดกลืน : ปริมาตรของก๊าซที่ละลายน้ำได้ที่ 0 องศาเซลเซียส ณ ความดันบรรยากาศ
- absorption loss - การซึมสูญเสียน้ำ : น้ำหรือปริมาณน้ำที่ซึมออกจากอ่างเก็บน้ำหรือคลอง
- acclimatization - การปรับชินสภาพ : การที่แบกทีเรียปรับสภาพตัวเองให้ดำรงชีพในสภาพแวดล้อมที่แปลกไปจากเดิมได้
- accuracy - ความแม่นยำ : ความถูกต้องของการวิเคราะห์, ดู precision
- achromobacter - อะโครโมแบคทีเรีย : แบกทีเรียชนิดฟาคัลเททิฟ มักพบในระบบโปรยกรอง
- acid - กรด
- acid former - ตัวสร้างกรด : แบกทีเรียที่เป็นตัวสร้างกรดอินทรีย์ในกระบวนการบำบัดแบบแอนาโรบิกก่อนที่จะสลายต่อไปเป็นแอมโมเนีย โดยตัวสร้างมีเทน
- acid treatment - การบำบัดด้วยกรด
- acidity - สภาพกรด
- acre-foot - เอเคอร์-ฟุต : ปริมาตรของน้ำสูงหนึ่งฟุตบนเนื้อที่หนึ่งเอเคอร์, หรือเท่ากับ 43,560 ลูกบาศก์ฟุต
- action - กิริยา
- activated carbon - ถ่านไวงาน, ถ่านกัมมันต์, คาร์บอนกัมมันต์ : ถ่านสังเคราะห์ซึ่งมีคุณสมบัติในการดูดซับสูง

activated silica - ซิลิกาไวงาน, ซิลิกาแกมมันต์ : ผลึกคอลลอยด์ประจุลบ เกิดจากสารละลายโซเดียมซิลิเกตเจือจาง ทำปฏิกิริยากับสารละลายเจือจางของวัตถุที่มีกรดหรือสารเร่งปฏิกิริยาตัวอื่นๆ เดิมใช้เป็นตัวช่วยทำตะกอน

activated sludge, AS - แอททิเวเตดสลัดจ์, เอเอส, สลัดจ์ไวงาน : จุลินทรีย์ที่เลี้ยงไว้ในถังเติมอากาศ เพื่อใช้กำจัดสารอินทรีย์ในน้ำเสีย

activated sludge loading - ภาระแอททิเวเตดสลัดจ์, ภาระเอเอส, ภาระสลัดจ์ไวงาน : ปริมาณบีโอดีต่อวันต่อน้ำหนักจุลินทรีย์ มีหน่วยเป็น กก.บีโอดี/วัน-กก.จุลินทรีย์ หรือ วัน⁻¹

activated sludge process - กระบวนการแอททิเวเตดสลัดจ์, กระบวนการเอเอส, กระบวนการสลัดจ์ไวงาน : กระบวนการบำบัดน้ำเสียทางชีววิทยาที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย ประกอบด้วยถังเติมอากาศและถังตกตะกอนเป็นหลัก

activater - ตัวกระตุ้น

activation - การกระตุ้น : การสั่งให้ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งโดยฉับพลัน

active - ไวงาน

active mass - มวลไวงาน : มวลของจุลินทรีย์ที่ใช้งานได้ทันที ผ่านการปรับขึ้นสภาพมาแล้ว

active water - น้ำไวงาน : น้ำที่มีลักษณะกืดกรอน

acute - เฉียบพลัน, แพลม

adhesion - การยึดติด, การประสาน

adhesive water - น้ำยึดติด : น้ำที่ยังคงค้างอยู่ในชั้นพื้นอุ้มน้ำหลังจากไหลออกโดยแรงโน้มถ่วงของโลก

adjust - ปรับแก้

adsorbate - สารถูกดูดซับ, -ดูดซับ : ดู adsorption

adsorbent - สารดูดซับ, สารดูดซับ : ดู adsorption

adsorption - การดูดซับ, การดูดซับ : การเกาะติดของก๊าซหรือสารละลายบนพื้นผิวของของแข็ง

adsorption water - น้ำดูดซับ, -ดูดซับ : น้ำที่เกาะบนผิวของแข็งโดยแรงดึงดูดโมเลกุล

advanced treatment - การบำบัดขั้นสูง

aerated lagoon - สระเติมอากาศ : ระบบบำบัดน้ำเสียทางชีวภาพแบบเติมอากาศลงสระและไม่มีกั้นกั้นเวียนสลัดจ์

aeration - การเติมอากาศ : กระบวนการที่ทำให้น้ำและอากาศสัมผัสกัน ทำให้ค่าออกซิเจนละลายน้ำเพิ่มขึ้น

aeration period - ระยะเวลาเติมอากาศ : ความนานที่จุลินทรีย์ได้สัมผัสกับอากาศในถังเติมอากาศ มีค่าเท่ากับ HRT

aeration tank - ถังเติมอากาศ

- aeration zone** - 1) ชั้นอากาศแฝง : ส่วนบนของชั้นดินซึ่งมีอากาศแฝงอยู่
 2) เขตเติมอากาศ : ส่วนที่มีการเติมอากาศในระบบบำบัดที่มีทั้งการเติมและไม่เติมอากาศ เช่น ระบบ Bardenpho
- aerator** - เครื่องเติมอากาศ
- aerial** - เชิงพื้นที่
- aerobacter aerogenes** - แอโรแบคทีเรียแอโรจีนส์ : แบคทีเรียกลุ่มหนึ่งซึ่งอยู่ในกลุ่มโคลิฟอร์ม
- aerobes** - แอโรบัส, จุลินทรีย์ใช้อากาศ
- aerobic** - แอโรบิก, มีอากาศ, ใช้อากาศ, ใช้ออกซิเจน
- aerobic bacteria** - แบคทีเรียใช้อากาศ, แอโรบิกแบคทีเรีย : แบคทีเรียที่ใช้ออกซิเจนอิสระเป็นองค์ประกอบในการเจริญเติบโต
- aerobic digestion** - การย่อยแบบใช้อากาศ, -แบบแอโรบิก : การย่อยสารอินทรีย์โดยเฉพาะสลัดจ์แบบใช้อากาศ
- aerobic filter** - ระบบโปรยกรอง : ดู trickling filter
- aerobic (stabilization) pond** - บ่อแอโรบิก : บ่อปรับเสถียรแบบที่มีความลึกไม่มากนัก อาศัยสาหร่ายและแบคทีเรียเสริมกันในการย่อยสารอินทรีย์
- aerobic lagoons** - สระแอโรบิก : สระเติมอากาศแบบที่ของแข็งถูกทำให้แขวนลอยตลอดเวลาในสระ
- aerosol** - ละอองลอย : ละอองสารคอลลอยด์ที่ปะปนในก๊าซ คิวหรือหมอก
- aerosphere** - ชั้นบรรยากาศ : ชั้นบรรยากาศห่อหุ้มโลก
- aesthetics** - สุนทรียภาพ
- affinity** - สัมพรรคภาพ : การชอบสิ่งหนึ่งมากกว่าสิ่งหนึ่ง เช่น ในระบบแลกเปลี่ยนประจุ เรซินบางชนิดชอบ Ca^{++} มากกว่า Na^+ ถือว่ามี affinity กับ Ca^{++} มากกว่ากับ Na^+
- affluent stream** - ลำน้ำสาขา : ลำน้ำหรือแม่น้ำเล็กที่ไหลลงสู่แม่น้ำใหญ่หรือทะเลสาบ
- after-growth** - การเติบโตหลังการนำน้ำตาล
- agglomeration** - การก่อก้อน, การรวมกลุ่ม : การรวมตัวของสารเป็นก้อนใหญ่ขึ้นและจมตัวได้รวดเร็ว
- agitator** - เครื่องปั่นกววน : เครื่องมือสำหรับใช้ผสมหรือสร้างความปั่นป่วน, ดู mixer, stirrer, blender
- aid** - ช่วย, เสริม
- air and vacuum valve** - วาล์วอากาศและสุญญากาศ : วาล์วซึ่งทำให้อากาศเข้าไปในท่อเปล่า เพื่อต้านการเกิดสุญญากาศและไม่ให้อากาศที่สะสมอยู่หมดไป เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าวาล์วสุญญากาศ
- air binding** - การตันอากาศ : การตันของชั้นกรอง เนื่องจากชั้นอากาศที่อยู่ภายใน

ในทรายกรอง ทำให้อัตราการกรองลดลง

air blower - เครื่องเป่าอากาศ

air-bound - ตันอากาศ : ลักษณะการขวางไม่ให้น้ำไหลเนื่องจากอากาศที่ถูกกักในจุดสูงของท่อหรือเครื่องสูบน้ำ

air chamber - หม้อลม : หม้อบรรจุอากาศดันส่งน้ำของเครื่องสูบน้ำ หรือที่ลู่ขั้วกันที่เพื่อรองรับแรงกระแทกของค้อนน้ำ

air-chamber pump - เครื่องสูบน้ำหม้อลม : เครื่องสูบน้ำที่มีหม้อลม

air-displacement pump - เครื่องสูบน้ำแบบกระจัดอากาศ : เครื่องสูบน้ำแบบกระจัดซึ่งใช้อากาศอัด

air filter - เครื่องกรองอากาศ : เครื่องกรองฝุ่นผงออกจากอากาศ

air gap - ช่องอากาศ

air-lift pump - เครื่องสูบน้ำยกด้วยลม : เครื่องสูบน้ำที่ติดตั้งสำหรับบ่อลึก โดยอัดอากาศลงในบ่อใต้ผิวน้ำในลักษณะเป็นฟองละเอียดปนกับน้ำ ฟองดังกล่าวลดความหนาแน่นของน้ำและทำให้น้ำลอยตัวขึ้น

air-relief valve - วาล์วคลายอากาศ, วาล์วผ่นอากาศ : วาล์วที่ตั้งอยู่ที่จุดสูงสุดของท่อสำหรับระบายอากาศออกมาโดยอัตโนมัติ และป้องกันไม่ให้อากาศซัดในท่อ

air scour - การพัดล้างด้วยอากาศ : วิธีล้างหน้าทรายกรองโดยใช้ลมอัดช่วย

air stripping - การไล่อากาศ : กระบวนการไล่อากาศหนึ่งออกจากมวลอากาศทั้งหมด

air valve - วาล์วอากาศ : วาล์วซึ่งปล่อยอากาศออกจากท่อแบบอัตโนมัติโดยน้ำไม่รั่วไหล หรือน้ำอากาศเข้าไปในท่อโดยอัตโนมัติถ้าความดันภายในน้อยกว่าความดันในชั้นบรรยากาศ

air vent - ช่องไล่อากาศ, ท่อระบายอากาศ : ช่องหรือท่อเพื่อระบายอากาศจากถังหรือท่อ

air wash - การล้างด้วยลม : กระบวนการซึ่งใช้อากาศอัดช่วยในการล้างทรายกรองของระบบทรายกรองเร็ว

albuminoid - อัลบูมินอยด์ : สารที่คล้ายกับโปรตีน เช่น เคราทินและคอลลาเจน หรือโปรตีนชนิดธรรมดา

alga, algae - สาหร่าย : พืชชั้นต่ำ ซึ่งไม่มีรากและใบที่แท้จริง แต่มีสีเขียวทั้งในน้ำจืดและน้ำเค็ม แต่สาหร่ายน้ำจืดบางชนิดเท่านั้นที่เป็น alga

algal bloom - อัลกัลบลูม, สาหร่ายเบ่งบาน : การเพิ่มจำนวนของมวลชีวพืชจำนวนมาก ทั้งที่มองเห็นและไม่เห็นด้วยตาเปล่าอย่างรวดเร็ว ทำให้น้ำมีสีเขียวหรือแดง

algicide - สารฆ่าสาหร่าย : สารที่ใช้ฆ่าหรือควบคุมการเจริญเติบโตของสาหร่าย

alkali - แอลคาไล, ด่าง

alkaline - ภาวะด่าง : ภาวะที่มีสารละลายประเภทแอลคาไลมากพอที่ทำให้พีเอชสูงกว่า 7

alkalinity - สภาพด่าง

alkyl benzene sulfonate - อัลคิลเบนซีนซัลโฟเนต : สารที่ใช้ในการผลิตสารซักฟอก ย่อยสลายในแบบชีววิทยาได้ยาก

alkyl sulfate - อัลคิลซัลเฟต : สารประกอบจำพวก $R-SO_4Na$ ได้มาจากไฮลัตว์หรือแอลกอฮอล์อะลุ่มะพร้าว

alluvial - ^{น้ำ}ที่น้ำท่วม : คำคุณศัพท์ ใช้กับการที่กระแสน้ำพัดพาเอาสารต่างๆมาลงไว้

alluvial clay - ดินที่น้ำท่วม : ดินที่น้ำพัดพามาตกตะกอน

alluvial deposit - ตะกอนที่น้ำท่วม : ตะกอนที่น้ำพัดพามา

alluvial fan - พื้นที่ราบที่น้ำท่วม : พื้นที่ราบที่น้ำท่วม

alluvial plain - พื้นที่ราบที่น้ำท่วม : พื้นที่ราบที่น้ำท่วม

alluvial river - แม่น้ำที่น้ำท่วมตะกอน : แม่น้ำที่พัดพามาและทิ้งน้ำเป็นดินตะกอนที่พัดพามา

alluvial soil - ดินตะกอนที่น้ำท่วม : ดินซึ่งแปรสภาพจากวัตถุที่ถูกกระแสน้ำพัดพาและตกตะกอนเป็นระยะทางไกลพอควรก่อนตกตะกอนเป็นชนิดของดิน ส่วนใหญ่บริเวณก้นแม่น้ำ, พื้นที่น้ำท่วมถึงและบริเวณปากน้ำ

alpha decay - การสลายตัวของอนุภาคอัลฟา : กระบวนการที่สารปล่อยอนุภาคอัลฟาจากกัมมันตภาพรังสี

alpha particle - อนุภาคอัลฟา

alum - สารส้ม : ชื่อสามัญของอะลูมิเนียมซัลเฟตแบบเชิงพาณิชย์

aluminum sulfate - อะลูมิเนียมซัลเฟต

amino acid - กรดอะมิโน

ammonia - แอมโมเนีย

ammonia stripping - การไล่ออกแอมโมเนีย : การปรับพีเอชให้สูง เพื่อเปลี่ยนเกลือแอมโมเนียมาเป็นก๊าซแอมโมเนีย และจัดพ่นให้ก๊าซนี้ระเหยออกจากน้ำเสีย

ammonification - แอมโมนิฟิเคชัน : การย่อยสลายสารอินทรีย์ไนโตรเจนเป็นแอมโมเนียโดยแบคทีเรีย

amoeba - อะมีบา : โปรโตซัวหรือสัตว์เซลล์เดียวขนาดเล็กชนิดหนึ่ง

amorphous - ออสัฐาน : ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน, ไม่มีโครงสร้างผลึกที่แน่นอน

anaerobes - แอนแอโรบส์, จุลินทรีย์ไม่ใช้ออกซิเจน : จุลินทรีย์ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสภาวะที่ไร้ออกซิเจนอิสระ

anaerobic - แอนแอโรบิก, ไร้ออกซิเจน, ไม่ใช้ออกซิเจน, ไม่ใช้ออกซิเจน

anaerobic activated sludge system - ระบบแอคทีฟสลัดจ์แบบแอนแอโรบิก : ชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งของ anaerobic contact process

anaerobic bacteria - แบคทีเรียไม่ใช้ออกซิเจน, แอนแอโรบิกแบคทีเรีย : แบคทีเรียที่ไร้ออกซิเจนอิสระ เป็นองค์ประกอบในการเจริญเติบโต

- anaerobic contact process** - กระบวนการสัมผัสแบบแอโรบิก : กระบวนการบำบัดน้ำเสียแบบแอสที่อยู่ในสภาพแอโรบิกหรือไม่ใช้อากาศ
- anaerobic digestion** - การย่อยแบบแอโรบิก : การทำให้สารอินทรีย์ย่อยสลายโดยจุลินทรีย์ชนิดไม่ใช้ออกซิเจนอิสระ
- anaerobic filter** - ถังกรองไร้อากาศ : หน่วยบำบัดน้ำเสียชนิดแอโรบิก โดยให้น้ำเสียไหลผ่านชั้นกรอง ซึ่งมีตัวกลางเป็นหินหรือกรวดหรือพลาสติก โดยไหลจากข้างล่างขึ้นข้างบน
- anaerobic pond** - บ่อเพิ่ม, บ่อแอโรบิก : บ่อบำบัดที่มีความลึกมาก อยู่ในสภาพแอโรบิก ใช้บำบัดน้ำเสียได้
- anaerobic waste treatment** - การบำบัดของเสียแบบแอโรบิก
- angle of repose** - มุมทรงตัว : มุมชันสูงสุดที่กองดินคงอยู่ได้โดยไม่ไหลพังลงมา
- angle valve** - วาล์วเข้ามุม : วาล์วซึ่งทางเข้าและออกตั้งฉากกัน
- angstrom unit** - หน่วยอังสตรอม : หน่วยวัดความยาวมีค่าเศษหนึ่งส่วนสิบล้านลิตรเมตร หรือเศษหนึ่งส่วนสิบล้านมิลลิเมตร
- anion** - ประจุลบ, แอนไอออน : ประจุลบ ในสารประกอบที่เป็นตัวนำไฟฟ้าจะเคลื่อนไปยังขั้วบวกภายใต้อิทธิพลของความต่างศักย์
- anion exchange resin** - เรซินแลกเปลี่ยนแอนไอออน, -ประจุลบ
- anionic surfactant** - สารลดแรงตึงผิวแอนไอออน, -ประจุลบ : สารแอนไอออนที่ใช้ในการผลิตสารซักฟอก
- annual flood** - น้ำท่วมประจำปี : อัตราการไหลของกระแสน้ำเฉลี่ย 24 ชั่วโมง สูงสุดในช่วงใดช่วงหนึ่งตลอด 12 เดือนติดต่อกัน โดยปกติคือเอาระยะ 12 เดือนนับจากวันที่ 1 ตุลาคม ในปีหนึ่งจนถึง 30 กันยายน ของปีถัดไป
- annual variation** - การเปลี่ยนแปลงประจำปี : ลักษณะทั่วไปขององค์ประกอบเฉพาะตลอดทั้งปี ได้มาจากการกำหนดค่าองค์ประกอบปกติในแต่ละเดือน และเชื่อมจุดต่อกันโดยใช้เส้นโค้ง
- anode** - ขั้วบวก, แอโนด
- anoxic** - แอน็อกซิก, ปลอดอากาศ : ภาวะการไม่ใช้สำหรับกระบวนการกำจัดไนโตรเจนและฟอสฟอรัสทางชีววิทยา การย่อยไม่ได้ขึ้นอยู่กับภาวะแอโรบิก แต่เป็นรูปแบบตัดแปรอย่างหนึ่งทางแอโรบิก
- antagonism** - สภาวะปฏิปักษ์, สภาวะตรงกันข้าม : ปฏิกริยาตอบโต้เมื่อถูกกระทำ
- anthracite** - แอนทราไซต์ : ตัวกลางชนิดหนึ่งใช้ในการกรองเร็ว ขนาดใหญ่กว่าเม็ดทราย แต่มี ถ.พ. เบากว่าทราย หลังการล้างย้อนจึงจมตัวช้ากว่าทรายและเรียงตัวอยู่เหนือชั้นทรายเสมอ
- antibiotics** - ยาปฏิชีวนะ
- AOLR** - เอโอแอลอาร์ : อักษรย่อของคำว่า aerial organic loading rate มีหน่วยเป็น กก./วัน-ม²

- AO process - กระบวนการเอโอ :** กระบวนการทางชีวภาพที่ใช้จุลินทรีย์เป็นตัวกำจัดสารประกอบฟอสฟอรัสในน้ำเสีย ประกอบด้วยขั้นตอนพอติซาคาอากาศ(anoxic) สลับกับการใช้อากาศ (oxic) ระบบนี้สามารถใช้ประกอบกับระบบเอเอสที่มีอยู่เดิม แต่ไม่สามารถใช้กับระบบลาน ไพรยกรอง
- apparent cohesion - การยึดกันปรากฏ :** ความชื้นของดินส่วนบนอันเนื่องมาจากน้ำคงค้างด้วยแรงตึงผิว
- apparent color - สีปรากฏ :** สีของน้ำซึ่งเกิดจากสารแขวนลอย เมื่อกรองออกแล้วจะได้สีจริง
- apparent density - ความหนาแน่นปรากฏ :** น้ำหนักต่อหน่วยปริมาตรของดินที่ผ่านการอบแล้ว
- apparent specific gravity - ความถ่วงจำเพาะปรากฏ :** น้ำหนักของดินที่อบแล้วต่อน้ำหนักน้ำที่มีปริมาตรเท่ากัน
- application factor - ปัจจัยประยุกต์ :** ผลหารของความเข้มข้นของสารใดๆ ที่ไม่เป็นพิษ หลังจากการสัมผัสเป็นเวลาานหรืออย่างต่อเนื่อง ด้วยค่า TL₅₀ 96 ชม. ของสารนั้น
- approach channel - รางน้ำประชิด, -เข้าใกล้ :** ดู channel of approach
- appurtenances - แอปเพอร์เทนแอนซ์ :** เครื่องจักร, เครื่องใช้หรือโครงสร้างเสริมติด เพื่อให้โครงสร้างใหญ่ทำงาน แต่ไม่นับเป็นองค์ประกอบหลัก
- apron - แฉกพื้นกันเซาะ :** แฉกพื้นคอนกรีต ไม้หรือวัสดุอื่นๆ ที่ใช้ป้องกันไม่ให้พื้นผิวด้านล่างถูกเซาะจากกระแสน้ำ
- aqua - น้ำ**
- aquaculture - การเพาะเลี้ยงในน้ำ :** การเพาะเลี้ยงเชื้อจุลินทรีย์เพื่อเป็นแหล่งอาหารและโปรตีนสำหรับสัตว์และมนุษย์ มักใช้น้ำเสียเป็นแหล่งอาหารในการเพาะเลี้ยง ซึ่งอาจมีปัญหาด้านสาธารณสุขตามมา
- aqueduct - รางส่งน้ำ :** รางน้ำขนาดใหญ่สำหรับลำเลียงน้ำจากที่สูงมาใช้
- aqueous vapor - ไอของน้ำ :** น้ำในสถานะเป็นก๊าซ
- aquifer - ชั้นหินอุ้มน้ำ :** ชั้นหินที่มีสมบัติยอมให้น้ำซึมเข้าได้โดยง่าย เนื่องจากมีช่องว่างระหว่างเม็ดแร่กว้างหรือมีโพรงหรือรอยแตกต่อเนื่องกัน จึงทำให้เก็บน้ำไว้ได้เป็นปริมาณมากจนกลายเป็นแหล่งน้ำใต้ดิน ชั้นหินอยู่ในเขตอู่มน้ำ ตัวอย่างได้แก่ หินทราย หินปน เป็นต้น
- aquifuge - ชั้นหินกั้นน้ำ :** ชั้นหินที่มีสมบัติไม่ยอมให้น้ำซึมผ่านได้ เนื่องจากไม่มีช่องว่างที่ต่อเนื่องกัน ตัวอย่างชั้นหินกั้นน้ำได้แก่ หินแกรนิต
- arbitrary flow - การไหลแบบอาร์บิทรารี, -กำหนดไม่ได้ :** การไหลซึ่งแยกไม่ออกว่าเป็นแบบผสมสมบูรณ์หรือแบบไหลตามกัน เป็นการผสมกันระหว่างการไหลทั้งสองชนิดในอัตราต่างๆ
- arid - แห้งแล้ง**

Arardi diagram - แผนภาพอาร์เรดี : แผนภาพเชิงกราฟใช้สำหรับการประมาณหาอัตราการไหลในรางเปิดที่ตื้น **Palmer-Bowls flume**

artesian aquifer - ชั้นหินอุ้มน้ำมีแรงดัน : ลักษณะชั้นหินอุ้มน้ำที่ถูกกักทับด้วยชั้นหินกั้นน้ำ ทำให้มีความดันและน้ำในชั้นหินจะไหลขึ้นมาที่สูงกว่าได้โดยธรรมชาติ ถ้ามีโอกาส

artesian flowing well - บ่อน้ำ

artesian head - เติมน้ำบาดาลมีแรงดัน : ระยะ ซึ่งน้ำในชั้นบาดาลหรือแอ่งน้ำใต้ดินจะไหลขึ้นมาสูงกว่าระดับเดิม

artesian spring - น้ำขึ้น : น้ำขึ้นซึ่งเกิดจากน้ำที่ไหลลงชั้นมาจากรอยแตกของชั้นหินที่บ่ออยู่

artesian well - บ่อบาดาลมีแรงดัน

artificial rainfall - ฝนเทียม

artificial recharge - การเติมน้ำบาดาล : การเพิ่มปริมาณน้ำบาดาล โดยสร้างแอ่งน้ำแผ่บนพื้นดินให้น้ำซึมลง หรืออัดน้ำลงบ่อบาดาล

AS - เอเอส : อักษรย่อของคำว่า **activated sludge**

asbestos-cement pipe - ท่อซีเมนต์ใยหิน, ท่อเฮซี

aspirator - แอสไพเรเตอร์ : เครื่องมือทางเซลล์ศาสตร์ซึ่งบังคับให้ของเหลวผ่านที่แคบ เพื่อลดแรงดัน

assay - สอบวิเคราะห์

assimilative capacity - ชีตความสามารถรองรับ : ชีตความสามารถของแหล่งน้ำธรรมชาติที่จะรองรับ ก) น้ำเสียโดยปราศจากผลกระทบในทางลบ ข) สารพิษโดยไม่เป็นอันตรายต่อชีวิตสัตว์น้ำหรือมนุษย์ผู้บริโภคน้ำ ค) บีโอดีโดยยังมีออกซิเจนละลายน้ำในระดับเหมาะสม

assimilatory process - กระบวนการแอสสิมิลาทอรี : ในการออกซิไดส์สารอินทรีย์หรือสารอนินทรีย์หรือในการสังเคราะห์แสง กระบวนการนี้หมายถึงส่วนผลิตเนื้อเยื่อเซลล์

astasia - แอสทาเซีย : **mastigophora** ชนิดไร้สี

atmosphere - บรรยากาศ

atmospheric moisture - ความชื้นบรรยากาศ : น้ำซึ่งเกิดในลักษณะต่างๆ ในบรรยากาศ

atmospheric pressure - ความดันบรรยากาศ

atmospheric water - น้ำบรรยากาศ

attached growth - การเติบโตแบบเกาะติด : การเจริญเติบโตของแบคทีเรียแบบเกาะติดกับตัวกลาง เช่น ในระบบอาร์บิซี

attachment - การเกาะติด : ชั้นที่ 2 ของกระบวนการในการกรอง

auger - เครื่องบดหล้า

autoclave - หม้อนึ่งอัตโนมัติ

autotrophic organisms - จุลินทรีย์ออโตโทรฟิก : จุลินทรีย์ซึ่งดำรงชีพและเติบโตโดยใช้สารอนินทรีย์ เช่น คาร์บอนไดออกไซด์เป็นแหล่งคาร์บอน

available - ที่มี

available chlorine - คลอรีนที่มี : ความเข้มข้นของคลอรีนทั้งหมดในน้ำ

average annual flood - น้ำท่วมประจำปีเฉลี่ย

average daily flow - อัตราไหลรายวันเฉลี่ย : อัตราไหลเฉลี่ยทั้งปี มีหน่วยเป็น $\text{m}^3/\text{วัน}$

average year - ปีเฉลี่ย : ปีซึ่งปรากฏการณ์ทางอุทกวิทยาที่เกิดขึ้นมีค่าเท่ากับค่าเฉลี่ยของข้อมูลหลายปี เช่น ปริมาณฝนตก, การระเหย, อุณหภูมิและการไหลของน้ำ

axial dispersion - การกระจายตามแนวแกน

axial-flow pump - เครื่องสูบน้ำไหลตามแกน

B

- back-pressure valve** - วาล์วกันน้ำดันกลับ, -ย็อน
- back wash** - การล้างกลับ, -ย็อน : การอัดน้ำย้อนผ่านชั้นทรายกรองเร็ว เพื่อไล่สิ่งอุดตันหน้าทราย
- backblowing** - การเป่าสวน(ล้างบ่อ), การเป่าย็อน, การเป่ากลับ : การอัดน้ำหรืออากาศลงบ่อบาดาลเพื่อไล่สิ่งอุดตันที่กรอง เพื่อปล่อยกาก, ผงกรองและสิ่งอุดตันอยู่เป็นชั้นออกไป
- backfill** - การกลบ : การกลบดินหลังจากก่อสร้างแล้วเสร็จ
- backflow** - การไหลกลับ, การไหลย้อน : การไหลย้อนกลับของน้ำในท่อประปา อันเนื่องจากแรงดันของน้ำจากระดับที่สูงกว่า ซึ่งมีใช้แหล่งจ่ายน้ำหลัก
- backflow preventer** - เครื่องกันการไหลกลับ, -ย็อน : เครื่องมือใช้กับท่อประปาเพื่อป้องกันน้ำไหลกลับ
- backsiphonage** - การกลืนน้ำไหลกลับ, -ย็อน : การไหลกลับของน้ำในท่ออันเนื่องมาจากความดันต่ำกว่าบรรยากาศ
- backwashing** - การล้างกลับ, -ย็อน : วิธีทำความสะอาดชั้นทรายกรองเร็ว อัดน้ำย้อนกลับผ่านเครื่องกรองและไส้สารที่เกาะติดเครื่องกรองให้หมดไป
- backwater** - น้ำเอ่อ, น้ำท้น : การที่น้ำในลำน้ำเอ่อสูงขึ้นเนื่องจากมีสิ่งกีดขวาง
- backwater curve** - เส้นโค้งน้ำเอ่อ, -ท้น : ความลึกตามความยาวของลำน้ำ ซึ่งเพิ่มขึ้นเกินระดับปกติ
- backwater gate** - ประตูน้ำเอ่อ, -น้ำท้น
- bacteria** - แบคทีเรีย
- bacteriological count** - จำนวนนับแบคทีเรีย : การหาจำนวนแบคทีเรียวิธีหนึ่ง
- bacteriology** - วิทยาแบคทีเรีย
- baffle aerator** - เครื่องเติมอากาศแบบแผ่นกั้น
- baffles** - แบนเฟล, แผ่นกั้น
- balance** - ตุล
- balanced gate** - ประตูน้ำปรับตุล : ประตูน้ำที่ติดตั้งปลายทางระบายน้ำของอ่างเก็บน้ำหรือในท่อลอด ซึ่งระบายน้ำออกโดยอัตโนมัติเมื่อระดับน้ำหลังประตูน้ำสูงกว่าค่าที่กำหนด
- balanced valve** - วาล์วปรับตุล
- balancing reservoir** - อ่างปรับตุล : ดู equalizing tank
- ball joint** - ข้อต่อกลม, ข้อต่อบอลล์ : ข้อต่อปรับตัวได้ ในรูปทรงกลม
- ball nozzle** - หัวฉีดบอลล์
- ball valve** - วาล์วบอลล์ : วาล์วสำหรับใช้ปิด/เปิดอย่างรวดเร็ว และใช้ปรับอัตราไหล

band screen - ตะแกรงสายพาน

banded steel pipe - ท่อเหล็กกรัด : ท่อเหล็ก ซึ่งเพิ่มความแข็งแรง โดยใช้แผ่นเหล็ก รัตรอบ เรียกอีกอย่างว่า belt screen

Bardenpho - บาร์เดนโฟ : กระบวนการกำจัดไนโตรเจนและฟอสฟอรัสทางชีววิทยา ชื่อเต็มคือ Barnard's denitrification and phosphorus removal

barn wastewater - น้ำเสียคอกสัตว์

bar rack - ตะแกรงราง, ตะแกรงแถบ

barrage - เขื่อนประตู(ราย) : เขื่อนซึ่งมีประตูหลายช่องตั้งขวางแม่น้ำ เพื่อควบคุม ระดับพื้นผิวน้ำและกระแสน้ำ ต่างจากฝายตรงที่มีประตูตลอดความกว้าง

base - เบส, สารละลายเบส, ด่าง : สารประกอบที่แตกตัวแล้วให้ไฮดรอกไซด์ไอออน

base flow - การไหลพื้นฐาน : การไหลในลำน้ำตามสภาพปกติ โดยไม่ได้รับน้ำเพิ่ม เดิมจากน้ำท่าผิวดิน

base period - ช่วงการไหลพื้นฐาน : ระยะเวลาที่เกิดการไหลแบบพื้นฐาน

basin - อ่าง, ถัง, บ่อ, ลุ่มน้ำ, แอ่ง

BAT - บีเอที : อักษรย่อของคำว่า best available technology

batch - แบทช์ : เป็นคราวๆ ไม่ต่อเนื่อง

batch culture - การเพาะเชื้อแบบแบทช์

batchwise - แบบแบทช์, เป็นแบทช์

bathymeter - เครื่องวัดความลึก : เครื่องมือที่ใช้วัดความลึกมหาสมุทร

bathymetry - การวัดความลึก

battery of wells - กลุ่มบ่อร่วมสูบ : บ่อน้ำกลุ่มหนึ่งซึ่งใช้เครื่องสูบน้ำที่เดียวกัน

B.coli - บี.โคไล : โคลิฟอร์มชนิดหนึ่งจัดอยู่ในกลุ่ม อี.โคไล

bed - พื้น (แม่น้ำ), ท้อง, ก้น, ชั้น

bedding - รองพื้น : ดินหรือวัสดุอื่นที่รองรับท่อหรือรางน้ำ

Beggiatoa - เบกกียาโทอา : จุลินทรีย์ชนิดเส้น พบในระบบเอเอส อาจก่อปัญหา สลัดจ์อัด

bell - ปากกระฆัง : ปลายข้างบน (ตัวเมีย) ของท่อ

bell-and-spigot joint - การต่อเสียบ

bellmouth - ปากกระฆัง : ปลายข้างบนของท่อ

belt press - สายพานรีดน้ำ, สายพานอัด : อุปกรณ์ใช้ในการรีดน้ำออกจากสลัดจ์

belt screen - ตะแกรงสายพาน

bench-scale plant - โรงขนาดโต๊ะทดลอง : การทดลองขนาดเล็กสำหรับหาข้อมูลพื้นฐานก่อนนำไปทดสอบในระดับโรงนำร่องต่อไป

bend - ข้อโค้ง, ข้องอ

benthic demand - อุปสงค์ที่ท้องน้ำ : ความต้องการออกซิเจนของน้ำเหนือตะกอนที่บดม ท้องน้ำ อันเนื่องจากการแพร่ของการเน่าเปื่อย

benthal deposit - ตะกอนทับถมท้องน้ำ : ตะกอนทับถมบริเวณท้องลำน้ำ
benthos - จุลชีพท้องน้ำ
berm - ซานพักคันดิน : พื้นราบซึ่งแบ่งพื้นลาดเทของดินถมหรือดินขุดเป็นช่วงๆ ตามความสูง
best available technology, BAT - เทคโนโลยีที่ดีที่สุดเท่าที่มี, บีเอที
best practical technology, BPT - เทคโนโลยีที่ดีที่สุดที่ปฏิบัติได้, บีพีที
beta particle - อนุภาคบีตา
bicarbonate alkalinity - สภาพด่างไบคาร์บอเนต
biflow - ไหลสองทาง : การไหลสองทิศทางในถังกรอง โดยทางหนึ่งไหลลง ทางหนึ่งไหลขึ้น
bioassay - การสอบวิเคราะห์โดยชีววิธี : การใช้สิ่งมีชีวิตเพื่อวัดผลหรือสภาวะ
biochemical - ชีวเคมี : การเปลี่ยนแปลงทางเคมีเนื่องมาจากปฏิกิริยาทางชีววิทยา
biochemical oxygen demand, BOD - ความต้องการออกซิเจนทางชีวเคมี, บีโอดี : เป็นค่าวัดความสกปรกของน้ำในรูปปริมาณอินทรีย์สารอย่างหยาบๆ
biodegradability - ความสลายได้ทางชีวภาพ
biodegradation - การสลายทางชีวภาพ
biodisc - จานหมุนชีวภาพ, จานชีวภาพ : ระบบบำบัดน้ำเสียแบบใช้ตัวกลางเป็นแผ่นกลมเรียงกันเป็นรูปทรงกระบอกเพื่อให้จุลินทรีย์ยึดเกาะ และหมุนตามแกนนอนในรางรับน้ำเสีย, ดู rotating biological contactor
biodiversity - ความหลากหลายทางชีวภาพ
biofilter - ถังกรองชีวะ : ระบบบำบัดน้ำเสียชนิดหนึ่ง มีชั้นสัมผัสให้จุลินทรีย์เกาะยึด
biofloc - ฟล็อกชีวภาพ : มวลจุลชีพและ/หรือจุลินทรีย์ที่เกาะรวมกันเป็นก้อนหลวมๆ
bioflocculation - การสร้างฟล็อกชีวภาพ : วิธีการทำให้มวลจุลินทรีย์และ/หรือจุลชีพเกาะกันเป็นก้อนหลวมๆ
biofuel - เชื้อเพลิงชีวมวล : เชื้อเพลิงในรูปก๊าซหรือของเหลวที่ได้จากชีวมวล
biogas - ก๊าซชีวภาพ : ก๊าซที่เกิดจากการย่อยสลายสารอินทรีย์ภายใต้สภาวะแอนแอโรบิก
biological filter - เครื่องกรองชีวภาพ : ชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งของ ก. ลานโปรยกรอง ข. ระบบทรายกรองช้า
biological filtration - การกรองชีวภาพ : ระบบกรองโดยใช้จุลินทรีย์ที่อาศัยบนตัวกลางย่อยสลายสารอินทรีย์ที่ปะปนมากับน้ำ
biological slime - เมือกชีวภาพ : เมือกบางซึ่งเคลือบบนตัวกลางกรองและมีจุลชีพอาศัยอยู่
biological wastewater treatment - การบำบัดน้ำเสียเชิงชีววิทยา
biostimulant - สารกระตุ้นชีวภาพ : ดู nutrient
biota - ชีวชาติ : พืชและสัตว์ซึ่งอยู่ในที่เฉพาะหนึ่งๆ

biotechnology - เทคโนโลยีชีวภาพ
 black alum - สารส้มดำ : สารส้มใช้ในการผลิตน้ำประปา มีถ่านกัมมันต์ผสมเล็กน้อย
 blank flange - หน้าแปลนไร้รูโบลด์, หน้าจาน-
 bleaching powder - ผงฟอกสี, ผงปูนคลอรีน : ดู chlorinated lime
 blender - เครื่องปั่นผสม : ดู mixer, agitator, stirrer
 blind flange - หน้าแปลนตาบอด, หน้าจาน-
 blinding - การอุดตัน (ตัวกรอง) : การอุดตันของสารกรองในเครื่องกรอง
 bloom - บลูม : ดู algal bloom
 blowdown - การระบายปรับระดับ, โบลวดาวน์ : การระบายน้ำบางส่วนทิ้งเพื่อรักษา
 ระดับน้ำตามต้องการ หรือเพื่อกำจัดเกลือที่สะสมมากเกินไปในหม้อน้ำหรือหอหล่อเย็น
 blower - เครื่องเป่า (อากาศ)
 blowoff - จุดปล่อยถัง, โบลวออฟ : จุดปล่อยน้ำหรือสารอื่นออกจากถังหรือท่อ
 blue copperas - จุนสี : คอปเปอร์ซัลเฟต ($\text{FeSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$) $\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$
 blue green algae - สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน
 blue stone - จุนสี : ชื่อเรียกสามัญของคอปเปอร์ซัลเฟต
 blue vitriol - จุนสี : ชื่อเรียกคอปเปอร์ซัลเฟตใช้ในการประปา
 BOD - บีโอดี : ดู biochemical oxygen demand
 BOD load - ปริมาณบีโอดี : ปริมาณบีโอดี (กก.ต่อวัน) ของน้ำเสียที่เข้าสู่ระบบบำบัด
 น้ำเสียหรือลงสู่แหล่งน้ำ
 BOD loading - ภาวะบีโอดี : ค่ากำหนดในการออกแบบระบบบำบัด มีหน่วยเป็น
 กก. บีโอดี/ม³-วัน หรือ กก. บีโอดี/ม²-วัน
 boiler feed water - น้ำป้อนหม้อไอน้ำ
 boiler scale - ตะกอนหม้อไอน้ำ
 bond - พันธะ
 boom - ท่อนเป็นแนว : ท่อนที่เรียงเป็นแนวเพื่อป้องกันการปะทะ หรือเพื่อปิดล้อม เช่น
 ล้อมคราบน้ำมัน
 booster pump - เครื่องสูบลมระดับ, เครื่องสูบล้น, เครื่องสูบเพิ่มแรงดัน : เครื่อง
 สูบน้ำเพื่อเพิ่มแรงดันน้ำระหว่างทาง
 booster station - สถานีสูบเพิ่มแรงดัน : สถานีสูบน้ำในระบบจ่ายน้ำ ใช้เพิ่มแรง
 ดันในท่อน้ำใหญ่
 bored well - บ่อคว้าน : บ่อน้ำบาดาลระดับตื้น ซึ่งคว้านโดยสว่านเจาะดิน
 borings - การเจาะสำรวจดิน
 boring samples - ตัวอย่างดินเจาะ
 bottom ventilation - การถ่ายเทอากาศด้านล่าง : การถ่ายเทอากาศด้านล่างของ
 ระบบไปรษณกรอง
 box culvert - ท่อลอดสี่เหลี่ยม

- box drain** - ท่อระบายสี่เหลี่ยม
- BPT** - บีพีที : อักษรย่อของคำว่า best practical technology
- brackish water** - น้ำกร่อย : น้ำซึ่งมีปริมาณแร่ธาตุในช่วงระหว่างน้ำจืดและน้ำทะเล มีความเข้มข้นของแข็งละลายน้ำประมาณ 10,000 มิลลิกรัมต่อ 1 ลิตร
- branch** - ท่อกิ่ง, ท่อสาขา : ท่อซึ่งเชื่อมกับท่อหลักหรือท่อรองหลักในระบบท่อประปา หรือท่อระบาย ; ท่อขนาดเล็ก
- branch interval** - ช่วงตั้งท่อไฮโดรค : ระยะความยาวแนวตั้งของท่อลั้วหรือท่อ น้ำทิ้ง (ในอาคาร) ที่มีท่อกิ่งมาบรรจบ
- branch sewer** - ท่อระบายกิ่ง,-สาขา : ท่อระบายรับน้ำเสียจากพื้นที่เล็กๆ ต่อกัน เพื่อปล่อยลงสู่ท่อระบายหลัก
- branch vent** - ท่อระบายอากาศกิ่ง,-สาขา : ท่อซึ่งเชื่อมต่อระหว่างท่อระบายอากาศธรรมดา กับท่อระบายหลัก
- breakpoint chlorination** - การเติมคลอรีนเบรกพอยท์ : การเติมคลอรีนในน้ำ หรือ น้ำเสียจนพอดีทำปฏิกิริยากับสิ่งปะปน ถ้าเติมต่อไปจากจุดนี้จะเป็นคลอรีนอิสระตก ค้างเหลืออยู่
- breakthrough capacity** - ชีตความสามารถเบรกทูล : ปริมาณประจุที่สารแลกเปลี่ยนประจุในถังสามารถจับไว้ได้ก่อนการฟื้นฟูสภาพ
- breakwater** - กำแพงกันคลื่น, เขื่อน- : กำแพงหรือเขื่อนสร้างในทะเลใกล้ชายฝั่ง เพื่อต้านปะทะให้คลื่นแตกตัวก่อนเคลื่อนเข้าปะทะชายฝั่ง
- bridging** - (การสร้าง) สะพานเชื่อม : กระบวนการทำตะกอนอย่างหนึ่งโดยใช้โพลิเมอร์
- brine** - น้ำเกลือ : น้ำเค็มหรือน้ำทะเลที่มีปริมาณของแข็งละลายน้ำเกิน 36,000 มก./ล.
- broad-crested weir** - ฝายสันกว้าง
- bromine** - ไบรอมีน
- Brownian movement** - การเคลื่อนไทมแบบบราวเนียน : การเคลื่อนไทมแบบไร้รูปแบบของอนุภาคที่แขวนลอยในตัวกลาง
- brush aerator** - เครื่องเติมอากาศแบบแปรง : ตุ rotor, Kessener aerator
- Btu** - บีทียู : อักษรย่อของคำว่า British thermal units
- Buchner funnel** - กรวยบุคเนอร์ : กรวยที่ใช้วัดหาปริมาณของแข็งในน้ำ โดยการกรองและชั่งน้ำหนัก
- buffer** - บัฟเฟอร์, ตัวคุมพีเอช : สารเคมีที่ใช้เพื่อคุมให้ค่าพีเอชคงที่
- building sewer** - ท่อระบายจากอาคาร : ท่อระบายน้ำทิ้งจากตัวอาคารที่เชื่อมกับท่อ ระบายสาธารณะ
- building storm sewer** - ท่อระบายน้ำฝนจากอาคาร : ท่อระบายน้ำฝนจากอาคาร สู่ท่อระบายน้ำฝนสาธารณะ

building trap - ตัวดักอากาศของอาคาร : อุปกรณ์ท่อสำหรับป้องกันก๊าซจากท่อ
 โสโครกไปเข้าอาคาร

bulk concentration - ความเข้มข้นในก้อน

bulk fluid - ของไหลทั้งก้อน

bulk transport - การขนส่งทั้งก้อน

bulking - การอืด : สภาพที่สลัดจ์มีความหนาแน่นต่ำและไม่จมตัว

bulking sludge - สลัดจ์อืด : ตะกอนจุลินทรีย์ในระบบเอเอสที่จมตัวยาก เนื่องจากความหนาแน่นต่ำ

buoy - พวงลอย, ทุ่นพวงลอย : แตกต่างจาก float ตรงที่ buoy มีแรงพยุงยกขึ้น
 ด้วย

buoyancy - แรงพวงลอย : แรงที่ของเหลวพยุงให้วัตถุลอยตัวในของเหลวนั้น

burette - บิวเรตต์ : หลอดแก้วยาวมีขีดบ่งปริมาณเป็นระยะ ใช้ในการไทเทรต

burner - หัวเผา

burning - การเผา

bushing - ข้อต่อลด, บชชิง

butterfly valve - วาล์วผีเสื้อ : วาล์วชนิดหนึ่งใช้สำหรับแบ่งอัตราไหล

bypass - ท่ออ้อม, ทางอ้อม

C

- cage screen - ตะแกรงกรง** : ตะแกรงทำเป็นรูปกรง เพื่อหย่อนลงไปใต้น้ำหรือน้ำเสียเพื่อคัดเศษขยะ และยกขึ้นมาเมื่อต้องการทำความสะอาดกรง
- caisson - เคชอง** : รูปแบบของการก่อสร้างชนิดหนึ่ง โดยก่อสร้างไว้เหนือดินและจมสิ่งก่อสร้างนั้นลงไปใต้ดิน โดยการขุดจากภายในสิ่งก่อสร้างนั้น
- cake - กากตะกอน** : ดู sludge cake
- calcareous spring - น้ำซับหินปูน** : น้ำซับซึ่งมีปริมาณแคลเซียมคาร์บอเนตสูง
- calcium hypochlorite - แคลเซียมไฮโปคลอไรต์** : ผงคลอรีน เมื่อละลายในน้ำจะปล่อยคลอรีนไวงาน, ดู high-test hypochlorite
- caliber - เส้นผ่านศูนย์กลางภายใน**
- calibration curve - เส้นปรับเตรียม** : เส้นแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นกับการดูดซึมหรือการส่องผ่าน
- calking - (1) การตอกหมัน, การเทพัน** : การเทพหรืออัดตะกั่ว, หมัน, พลาสติกหรือวัสดุอื่นเข้าไปในข้อต่อเพื่อทำให้ไม่รั่ว
- (2) วัสดุตอกหมัน, วัสดุเทพัน : วัสดุที่ใช้ในการตอกหมัน บางครั้งสะกด caulking
- calorie - แคลอรี** : ปริมาณความร้อนที่ทำให้ให้น้ำหนึ่งกรัมมีอุณหภูมิสูงขึ้นหนึ่งองศาเซลเซียส
- calorimeter - มาตรวัดแคลอรี**
- cap - ฝาครอบ** : ข้อต่อสำหรับปิดปลายท่อ อาจเป็นเต็อยหรือเกลียวหรือฝาครอบ
- capability - ความสามารถ**
- capacity - ความจุ, วิสัยความสามารถ**
- capillary capacity - ชีตความสามารถแคปิลลารี** : ปริมาณน้ำที่สามารถคงเหลืออยู่อย่างถาวรได้ในดิน โดยต้านแรงดึงดูดโลก
- capillary flow - การไหลแคปิลลารี** : การเคลื่อนไหวของน้ำในทิศทางใดๆ ผ่านระบบฟิล์มที่ติดเชื่อมกันในเขตเติมอากาศ (zone of aeration)
- capillary fringe - รั้วแคปิลลารี** : บริเวณเหนือชั้นดินอิ่มตัวที่มีหลอดแคปิลลารี
- capillary tube - หลอดแคปิลลารี** : รูในพื้นดินที่มีพื้นที่ภายในขนาดเล็กมาก และน้ำภายในจะขุ่นลง
- capillary zone - เขตแคปิลลารี** : เขตซึ่งมีน้ำอยู่ในดินด้วยแรงแคปิลลารี
- capita - -คน, หัว** : หน่วยนับประชากร
- carbon chloroform extraction, CCE - การสกัดด้วยคาร์บอนและคลอโรฟอร์ม, ซีซีอี** : วิธีวัดมลพิษอินทรีย์ในน้ำ ประกอบด้วยการดูดติดสารอินทรีย์ไว้บนถ่านกัมมันต์และสกัดออกด้วยคลอโรฟอร์ม

carbon cycle - วัฏจักรคาร์บอน : วัฏจักรการหมุนเวียนของคาร์บอนในสถานะต่างๆ ในธรรมชาติ

carbonaceous BOD - บีโอดี(จากสาร)คาร์บอน : ค่าออกซิเจนที่ต้องการใช้ในการออกซิไดส์สารอินทรีย์คาร์บอนให้เป็นคาร์บอนไดออกไซด์

carbonate alkalinity - สภาพด่างคาร์บอเนต : สภาพด่างที่เกิดจากคาร์บอเนต

carbonate hardness - ความกระด้างคาร์บอเนต : ความกระด้างที่เกิดจากการที่มีคาร์บอเนตและไบคาร์บอเนตของแคลเซียมและแมกนีเซียมในน้ำ ความกระด้างเช่นนี้จะแก้ไขได้ด้วยการต้มน้ำ

carbonation - การเติมคาร์บอนไดออกไซด์ : การเติมก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เพื่อทำให้ของเหลวเสถียรอีกครั้ง สำหรับการตกตะกอนของสารประกอบต่างๆ, ดู recarbonation

carbonator - เครื่องเติมคาร์บอนไดออกไซด์ : เครื่องมือสำหรับ carbonation หรือ recarbonation

carboxyl methyl cellulose - คาร์บอกซิลเมทิลเซลลูโลส : เซลลูโลสที่ละลายน้ำได้ ซึ่งเป็นอีเทอร์ที่ได้มาจากอัลคาลิเซลลูโลสกับกรดโมโนโคลออาซิติก และใช้เป็นเกลือโซเดียม เซลลูโลสชนิดนี้ถูกใช้เป็นสารเติมในสารซักฟอกเพื่อป้องกันไม่ให้สิ่งสกปรกเกาะติดเนื้อผ้าอีกครั้ง

carcinogenic agent - สารก่อมะเร็ง

carrier - พาหะ

Carrousel process - กระบวนการคาร์รูเซล : ระบบบำบัดแบบคววนเวียนที่ได้รับการดัดแปลงใช้เครื่องเติมอากาศแบบแนวตั้งเพื่อเติมอากาศและผลัดคือน้ำให้เคลื่อนที่ในแนววนได้เร็วพอ

carrying capacity - ชีตความสามารถการนำพา : อัตราการไหลสูงสุดที่ท่อน้ำทางน้ำ รางน้ำสามารถปล่อยให้ผ่านได้

carryover - แครีโอเวอร์ : อนุภาคของเหลวหรือของแข็งที่ติดไปด้วยในไอจากการต้มของเหลว

cascade - หลั่น : รูปแบบการตกของน้ำจากที่สูงมายังที่ต่ำ โดยมีชั้นพักเป็นชั้นๆ ไม่ได้ตกในแนวตั้งรวดเดียว

cascade aerator - เครื่องเติมอากาศแบบไหลหลั่น : เครื่องเติมอากาศในลักษณะชั้นน้ำตก เพื่อให้หน้าที่ตกลงมามีความปั่นป่วนและผสมสัมผัสกับอากาศดีขึ้น อาจมีการใช้แผ่นกั้น (baffles) เสริมเพื่อเพิ่มความปั่นป่วน

cast iron pipe - ท่อเหล็กหล่อ

catch basin - หลุมรับน้ำ : หลุมที่สร้างไว้ที่ขอบถนนเพื่อรับน้ำส่งไปยังท่อระบาย

catchment area - พื้นที่รับน้ำ : บริเวณรับน้ำผิวดินเพื่อซึมผ่านลงไปยังชั้นน้ำบาดาล: พื้นที่รับน้ำผิวดินซึ่งไหลลงยังแหล่งน้ำหนึ่งๆ ; พื้นที่ที่เป็นสาขาของทะเลสาบ, ลำธาร, ท่อระบายหรือคลองระบายน้ำ อาจเรียก catchment basin, ดู watershed

- catchment basin - อ่างรับน้ำ, แอ่ง-** : ดู catchment area
- cathode - ขั้วลบ, แคโทด** : - ขั้วของเซลล์ไฟฟ้าซึ่งดึงดูดอนุภาคประจุบวก ; ขั้วลบของหลอดสุญญากาศ
- cathodic protection - การป้องกันแบบแคโทด** : ระบบไฟฟ้าเพื่อป้องกันการกัดกร่อน การเกิดสนิมของผิวเหล็กและเหล็กกล้าที่สัมผัสกับน้ำ จะมีกระแสไฟแรงดันต่ำไหลผ่านของเหลวหรือดินที่สัมผัสกับโลหะ ในลักษณะที่แรงเคลื่อนไฟฟ้าภายนอกจะไปกระทำให้โลหะมีความเป็นขั้วลบมากกว่า และทำให้เกิดสนิม (การผุกร่อน) ในส่วนที่เป็นขั้วบวก ซึ่งมาจากโลหะสังเวย (sacrificer) ซึ่งเตรียมไว้เพื่อการนี้โดยเฉพาะ
- cation - ประจุบวก, แคตไอออน** : ประจุบวกในสารประกอบที่เป็นตัวนำไฟฟ้า จะเคลื่อนไปยังขั้วลบภายใต้อิทธิพลของความต่างศักย์
- cationic surfactant - สารลดแรงตึงผิวแคตไอออน, -ประจุบวก** : สารลดแรงตึงผิวซึ่งมีประจุบวก มักเป็นเกลือของแอมโมเนียม สารลดแรงตึงผิวนี้นั้นเป็นตัวทำ ความสะอาดที่ไม่ดีนัก แต่มีคุณสมบัติมาเข้าได้ดี
- Cauchy's number - ตัวเลขโคชี** : ตัวเลขที่ใช้เป็นดัชนีเพื่อกำหนดชนิดของการไหลในทางน้ำ
- caulking - (1) การตอกกัมน, การเท- (2) วัสดุตอกกัมน, วัสดุเท-** : ดู calking
- caustic - คอสติค, กัดเผา** : มีความสามารถในการกัดกร่อน, การเผาไหม้หรือการทำละลาย
- caustic alkalinity - สภาพด่างคอสติค** : สภาพด่างที่เกิดจากไฮดรอกไซด์
- cavitation - (1) แควติเตชัน** : การแตกของฟองอากาศในน้ำเนื่องจากการเคลื่อนที่ของน้ำในลักษณะที่ลดความดันภายใน ทำให้ก๊าซที่ละลายอยู่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว และแรงกระแทกของน้ำมักทำให้เกิดหลุมลึกร่อนในวัตถุหรือสิ่งก่อสร้างที่สัมผัสกับน้ำ
(2) การเกิดโพรง : การเกิดช่องว่างระหว่างผิวด้านปลายน้ำของสิ่งที่เคลื่อนไหว เช่น ใบของใบพัดกับของเหลวที่สัมผัส
- CCE - ซีซีอี** : ดู carbon chloroform extraction
- celerity - ความเร็วคลื่นสัมพันธ์** : ความเร็วในการแพร่ของคลื่นผ่านของไหลเมื่อเทียบกับความเร็วของของไหล
- cell yield - ปริมาณผลิตเซลล์** : ดู yield
- cement-lined pipe - ท่อซีเมนต์, ท่อเคลือบซีเมนต์** : ท่อเหล็กซึ่งเคลือบผิวภายในด้วยปูนฉาบเรียบ, นาน, บาง เพื่อลดการเกิดสนิมและเพิ่มความเรียบของภายในท่อ
- cemented soil - ดินเหนียว** : ดินซึ่งมีเม็ดดินเกาะติดกันอย่างมั่นคงด้วยสารบางอย่าง เช่น ดินเหนียวแขวนลอย, เหล็ก, ซิลิกา
- center of buoyancy - ศูนย์กลางแรงพยุงลอย** : จุดศูนย์กลางของปริมาตรน้ำที่ถูกแทนที่โดยวัตถุ ; จุดที่แรงรวมของแรงพยุงลอยผ่าน
- center of flotation - ศูนย์กลางการลอย** : จุดศูนย์กลางของพื้นที่บนระนาบน้ำของวัตถุที่ลอยอยู่ในน้ำ

- center of gravity - จุดศูนย์กลางถ่วง** : จุดในวัตถุซึ่งแนวแรงผลัทธิของแรงโน้มถ่วงผ่านจุดนี้เสมอ ไม่ว่าวัตถุจะตั้งอยู่อย่างไร ; จุดในผิวระนาบซึ่งผลัทธิของแรงที่กระทำผ่านกระจายสม่ำเสมอพื้นผิวนั้น
- center of pressure - ศูนย์กลางความดัน** : จุดที่ผลัทธิของความดันปกติทั้งหมดกระทำบนพื้นผิว
- centrifugal dewatering - การรีดน้ำโดยการหมุนเหวี่ยง** : การรีดน้ำบางส่วนออกจากสลัดจ์โดยการหมุนเหวี่ยง
- centrifugal drying - การทำแห้งโดยการหมุนเหวี่ยง** : การทำให้สลัดจ์หรือน้ำเสียจากโรงงานแห้งบางส่วนโดยการหมุนเหวี่ยง
- centrifugal pump - เครื่องสูบลอยโซ่ง** : เครื่องสูบน้ำซึ่งมีใบพัดหมุน ทำให้เกิดความดันของเหลวด้วยความเร็วที่ได้จากแรงหนีศูนย์กลาง
- centrifugal screw pump - เครื่องสูบลูกเกลียวลอยโซ่ง** : เครื่องสูบลอยซึ่งมีชุดใบพัดติดตั้งบนแกนหมุนยาวบีบอัดสลัดจ์ของเหลวจะไหลออกปลายด้านหนึ่งและของแข็งออกไปอีกด้านหนึ่ง
- centrifuge - เครื่องหมุนเหวี่ยง** : เครื่องกลซึ่งใช้แรงหนีศูนย์กลางในการแยกของเหลวที่มีความหนาแน่นต่างกัน หรือแยกของเหลวออกจากของแข็งก็ได้
- cesspool - บ่อซึม** : บ่อผิวดินรองรับน้ำเสียจากบ้าน และของเหลวจะซึมออกสู่ดินที่อยู่รอบๆ บางครั้งเรียก leaching cesspool
- CFAS - ซีเอฟเอเอส** : อักษรย่อของคำว่า combined fixed film activated sludge หมายถึงระบบบำบัดน้ำเสียที่มีทั้งกระบวนการเอเอสและฟิล์มตรึงอยู่ด้วยกันในตัว
- CFU - ซีเอฟยู** : อักษรย่อของคำว่า colony forming unit
- Cgs system - ระบบซีจีเอส** : ระบบเมตริกที่ใช้วัดทางกายภาพ มีหน่วยของความยาว, น้ำหนัก และเวลา เป็นเซนติเมตร, กรัม และวินาที ตามลำดับ
- chain gage - โซ่วัด, เกจโซ่** : เครื่องวัดที่ประกอบด้วยโซ่หรือสายวัดอื่นๆ ถ่วงด้วยน้ำหนัก อ่านระดับความสูงจากขีดหรือเครื่องหมายบนโซ่หรือสายวัดนั้น
- chamber - ห้อง, ส่วน**
- channel - ทางน้ำ, คลอง, ร่องน้ำ, ราง** : ทางน้ำธรรมชาติหรือที่สร้างขึ้น มีน้ำไหลตลอดเวลาหรือเป็นครั้งคราวหรือเชื่อมระหว่างแหล่งน้ำสองแหล่ง มักมีกั้นและฝั่งที่แน่นอนเป็นตัวกำหนดขอบเขตของน้ำ ; บริเวณส่วนลึกของแม่น้ำหรือทางน้ำ ; ส่วนของแหล่งน้ำซึ่งลึกพอที่จะใช้เดินเรือผ่านได้ ; โนรงในชั้นหินที่มีน้ำไหล
- channel of approach - ส่วนต้นน้ำประชิด** : ทางน้ำซึ่งอยู่ประชิดเบื้องหน้าของอาคาร เช่น ทางน้ำหน้าเขื่อน หรือสะพาน
- channel roughness - ความหยาบผิวคลอง, -ร่อง, -ราง**
- channel spring - น้ำซับราง** : น้ำซับที่เกิดบนตลิ่งชันและไหลเซาะเกิดเป็นรางน้ำอยู่ใต้ระดับน้ำใต้ดิน

channel storage - ปริมาณเก็บกักในทางน้ำ, -คลอง : ปริมาณเก็บกักในทางน้ำซึ่งขึ้นอยู่กับระดับผิวน้ำในทางน้ำนั้น

channeling - การเกิดร่อง : การเรียงตัวของตัวกลางเช่นเม็ดทราย ทำให้เกิดเป็นร่องระหว่างเม็ดตัวกลางนั้นๆ

chart - แผนภูมิ

characteristics - ลักษณะ

check valve - วาล์วไหลทางเดียว, วาล์วกันกลับ, วาล์วเช็ค

chelating agent - ตัวคีเลต, สารคีเลต : สารเคมีซึ่งทำให้ไอออนต่อเข้าไปในโมเลกุลเดียวกันด้วยแรงวาเลนซ์แบบออร์ดิเนตและโคออร์ดิเนต

chelation - การคีเลต, การเกิดวง : การเกิดสารประกอบที่ละลายในน้ำได้ ซึ่งในโมเลกุลจะจับกับอะตอมกลางที่สองจุดทำให้เกิดโครงสร้างเป็นวง

chemical analysis - การวิเคราะห์ทางเคมี : การวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางเคมี เพื่อหาองค์ประกอบและความเข้มข้นของสาร

chemical coagulation - การทำตะกอนด้วยสารเคมี, การสร้างตะกอนเคมี : การลดความเสถียรเพื่อให้สารแขวนลอยเริ่มรวมตัวกัน โดยการเติมสารเคมีที่ทำให้เกิดตะกอน, ดู coagulation และ flocculation

chemical dose - ปริมาณเติมสารเคมี : การใส่สารเคมีปริมาณกำหนดลงไปในของเหลวปริมาณกำหนด เพื่อวัตถุประสงค์กำหนด, ดู dose

chemical equivalent - สมมูลเคมี : น้ำหนักเป็นกรัมของสารที่จะรวมตัวกับหรือแทนที่ไฮโดรเจนหนึ่งกรัม ซึ่งหาได้โดยหารน้ำหนักสูตร (formula weight) หรือน้ำหนักโมเลกุลด้วยวาเลนซ์

chemical feeder - เครื่องป้อนสารเคมี : เครื่องมือที่ใช้จ่ายสารเคมีในอัตราที่กำหนดไว้ล่วงหน้าในการบำบัดน้ำหรือน้ำเสีย การเปลี่ยนแปลงอัตราการป้อนสารอาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราการไหล เครื่องป้อนนี้อาจออกแบบมาสำหรับของแข็ง, ของเหลวหรือก๊าซ

chemical gas feeder - เครื่องป้อนก๊าซเคมี : เครื่องป้อนสารเคมีในสถานะก๊าซ

chemical oxygen demand, COD - ความต้องการออกซิเจนเชิงเคมี, ซีโอดี : ปริมาณออกซิเจนที่ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ด้วยวิธีการทางเคมี

chemical sludge - สลัดจ์เคมี : สลัดจ์ที่เกิดจากการบำบัดด้วยสารเคมี

chemical treatment - การบำบัดทางเคมี : กระบวนการบำบัดที่มีการเติมสารเคมีเพื่อให้ได้ผลที่ต้องการ

chemically pure water - น้ำบริสุทธิ์ทางเคมี : น้ำที่ไม่มีสารอื่นละลายหรือแขวนลอยอยู่ ประกอบด้วยไฮโดรเจนและออกซิเจนเท่านั้น

chemosynthetic bacteria - แบคทีเรียสังเคราะห์เคมี : แบคทีเรียที่สังเคราะห์สารอินทรีย์โดยใช้พลังงานที่ได้จากการออกซิเดชันของสารอินทรีย์และอนินทรีย์โดยไม่ใช้แสง

- chloramines - คลอรามิน** : สารประกอบอินทรีย์ของไนโตรเจนกับคลอรีน
- chloride index - ดัชนีคลอไรด์** : ปริมาณคลอไรด์ในน้ำเสีย เทียบกับปริมาณคลอไรด์ในน้ำประปา ใช้เป็นดัชนีแสดงการปนเปื้อนของน้ำเสียในแหล่งน้ำ
- chlorinated copperas - คอปเปอร์คลอไรด์** : สารละลายของเฟอร์รัสซัลเฟตกับเฟอร์ริกคลอไรด์ ได้จากการเติมคลอรีนลงไปในสารละลายของเฟอร์รัสซัลเฟต
- chlorinated isocyanurates - ปุ๋ยคลอรีนไซยาเนต** : ผงปุ๋ยคลอรีนไซเดียมหรือโปแตสเซียมของกรดไซยาเนต นิยมใช้ฆ่าเชื้อโรคในสระว่ายน้ำ
- chlorinated lime - ปุ๋ยคลอรีน** : ของผสมระหว่างปูนขาวกับคลอรีน ซึ่งมีแคลเซียมออกไซด์คลอไรด์เป็นตัวที่ไวต่อการทำปฏิกิริยา ของผสมนี้ไม่ค่อยเสถียร รู้จักกันในนามสารฟอก (bleach), ผงฟอกสี (bleach powder), ไฮโปคลอไรต์ (hypochlorite)
- chlorination - การเติมคลอรีน** : การใส่คลอรีนไปในน้ำหรือน้ำเสีย มักทำเพื่อฆ่าเชื้อโรค แต่บางครั้งก็ทำเพื่อผลทางชีวเคมีอื่นๆ
- chlorination chamber - ห้องเติมคลอรีน, ถัง-** : ห้องที่ใช้เพื่อให้คลอรีนผสมกับสิ่งปะปนในน้ำโดยมีระยะเวลาพอเพียงในการทำปฏิกิริยา อาจเรียก chlorine contact chamber
- chlorine - คลอรีน**
- chlorine-ammonia process - กระบวนการคลอรีนแอมโมเนีย** : การใส่คลอรีนและแอมโมเนียลงไปในน้ำ หรือใส่แอมโมเนียลงไปในน้ำที่มีคลอรีนในอัตราส่วนที่จะทำให้เกิด combined residual chlorine
- cholera - อหิวาตกโรค**
- chlorine-ammonia treatment - การบำบัดโดยคลอรีนแอมโมเนีย** : การใส่คลอรีนลงไปในน้ำก่อนหรือหลังการใส่แอมโมเนีย เพื่อให้มีสารประกอบคลอรีนคงค้างอยู่ได้นานในระบบการจ่ายน้ำประปา
- chlorine contact chamber - ห้องสัมผัสคลอรีน, ถัง-** : ดู chlorination chamber
- chlorine demand - (ปริมาณ)ความต้องการคลอรีน** : ความแตกต่างระหว่างปริมาณคลอรีนที่เติมลงไปในน้ำหรือน้ำเสีย กับปริมาณคลอรีนที่เหลืออยู่หลังสิ้นสุดช่วงเวลาสัมผัสที่กำหนด ดู free available chlorine, free available residual chlorine, combined available chlorine, combined available residual chlorine
- chlorine dioxide - คลอรีนไดออกไซด์** : ClO_2 , ก๊าซระเบิดได้ สีส้ม ละลายน้ำได้และไม่เสถียร ใช้ในการบำบัดน้ำเพื่อกำจัดรสและกลิ่น อาจใช้เป็นสารฟอกสีสำหรับเนื้อไม้, ไขมัน, น้ำมัน
- chlorophenols - คลอโรฟีนอล** : สารประกอบฟีนอลซึ่งทำปฏิกิริยากับคลอรีน เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ใหม่ คลอโรฟีนอลมีกลิ่นแรงกว่าฟีนอลธรรมดาหลายเท่า

chronic - เรื้อรัง

chute - รวงเท, รวงลำเลียง, ปล่องระบาย, ทางน้ำชุด : ทางลาดเอียงที่ใช้ขนส่งน้ำ ของเหลวอื่น หรือสิ่งที่เป็นเม็ด ด้วยความเร็วสูงลงไปยังระดับที่ต่ำกว่า ; การตกแบบเอียงลาด ; ทางน้ำสั้นตรง ซึ่งตัดผ่านช่วงโค้งของแม่น้ำ เกิดจากการที่แม่น้ำเซาะผ่านบริเวณพื้นดินแคบที่อยู่ระหว่างสองโค้งที่อยู่ใกล้กัน

ciliate - ซีเลียต : จุลินทรีย์ชนิดมีขนเล็กๆ (cilia)

Cipolletti weir - ฝายซีโพลเล็ตติ, เวียร์- : ฝายแคบทรงสี่เหลี่ยมคางหมู ซึ่งด้านข้างมีความเอียงแนวบนต่อแนวตั้ง = 1 : 4

circle of influence - วงฐานกรวยน้ำลาด : เส้นรอบวงแนวบนของกรวยน้ำลาด, ดู cone of influence

circuit vent - ท่อถ่ายระบายอากาศ : ท่อสาขาที่ต่อเนื่องกับท่อระบายอากาศใหญ่ มักต่อในลักษณะวง

circumferential flow - การไหลรอบวง : การไหลของน้ำหรือของเหลวอื่นขนานไปกับเส้นรอบวงของถังกลม อาจเรียก peripheral flow

cistern - ถังน้ำฝน, ถังเก็บน้ำ : ถังเก็บน้ำเพื่อใช้ในบ้านหรือไร่ นา มักอยู่ใต้ดิน

clarification - การทำให้ใส, การทำใส : กระบวนการใดๆ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อลดความเข้มข้นของสารแขวนลอยในของเหลว

clarified wastewater - น้ำเสียทำใสแล้ว : น้ำเสียซึ่งของแข็งตกตะกอนได้ ส่วนใหญ่ถูกกำจัดไปแล้วด้วยการตกตะกอน อาจเรียก settled wastewater

clarifier - ถังทำใส : ดู clarification และ sedimentation tank

clay pipe - ท่อดินเหนียว : ท่อที่ทำจากดินเหนียวและผ่านการเผาในเตาเผา อาจเรียก tile, ดู vitrified clay pipe

clean river - แม่น้ำสะอาด, แม่น้ำขึ้นดี : แม่น้ำซึ่งไม่ปรากฏว่ามีภาวะมลพิษ และสามารถให้น้ำสะอาดดื่มได้โดยผ่านกระบวนการทำน้ำประปาแบบธรรมดา

clear-water reservoir - อ่างเก็บน้ำใส : อ่างเก็บน้ำที่ใช้เก็บน้ำที่ผ่านการกรองแล้วอาจเรียก filtered-water reservoir, clear-water basin, clear well

clear well - ถังน้ำใส : ถังเก็บน้ำที่ผ่านการกรองแล้ว

cliff spring - น้ำซับหน้าผา : น้ำซับที่เกิดขึ้นที่ฐานของหน้าผา ซึ่งระดับน้ำใต้ดินติดกับผิวหน้าของหน้าผา

climatology - ภูมิอากาศวิทยา : วิชาที่เกี่ยวข้องกับสถิติและสภาวะต่างๆ ของบรรยากาศเหนือพื้นที่ที่กำหนดภายในช่วงเวลาหนึ่งๆ

close-coupled pump - เครื่องสูบลมเล้า : เครื่องสูบลมที่ต่อกับหน่วยให้กำลัง โดยตรง ไม่มีเกียร์ทดหรือเฟลา

closed basin - อ่างปิด : อ่างน้ำที่ส่งน้ำไปยังที่ต่ำกว่า ซึ่งการสูญเสียน้ำในสระนี้เกิดจากการระเหยหรือการซึมเท่านั้น

closed centrifugal pump - เครื่องสูบลอยโซ่งแบบปิด : เครื่องสูบลอยโซ่ง ซึ่งมีฝาครอบใบพัด

closed conduit - ทางน้ำปิด, ท่อ- : ทางน้ำธรรมชาติหรือที่สร้างขึ้น โดยมีผนังรอบ

closed impeller - ใบพัดแบบปิด : ชุดใบพัดเครื่องสูบน้ำซึ่งมีแผ่นประกบใบทั้งหน้าและหลัง

close nipple - ข้อต่อเกลียวนอกประชิด : ข้อต่อเกลียวนอกซึ่งไม่มีความยาวส่วนไว้เกลียวระหว่างสองเส้นเกลียว, ดู nipple

CMC - ซีเอ็มซี : ดู carboxyl methyl cellulose

coagulant - สารสร้างตะกอน : สารประกอบที่ทำให้เกิดตะกอน หรือสำหรับจับอนุภาคขนาดเล็กให้ตกตะกอนต่อไป, ดู coagulation

coagulant aid - สารช่วยสร้างตะกอน : สารเคมีที่ใช้ช่วยให้เกิดหรือปรับปรุงการเกิดตะกอนดีขึ้น

coagulation - การสร้างตะกอน : ในการบำบัดน้ำและน้ำเสีย หมายถึง การทำให้สารแขวนลอยไม่เสถียรและเริ่มรวมตัวกันโดยการเติมสารเคมีทำให้เกิดตะกอน

coagulation basin - ถังสร้างตะกอน : ถังที่เติมและผสมสารเคมีเพื่อให้เกิดกระบวนการ coagulation ในถังนี้จะมีการกวนอย่างรวดเร็ว

coalescence - การจับรวมตัว : การทำให้เม็ดน้ำมันขนาดเล็กจับรวมกันเป็นเม็ดใหญ่เพื่อให้แยกจากน้ำได้ง่าย

coarse-grained filter - เครื่องกรองเม็ดหยาบ : เครื่องกรองที่มีกรวดหรือหินหรือวัตถุหยาบอื่นๆ เป็นตัวกรอง

coarse rack - ตะแกรงแถบหยาบ : ตะแกรงแถบที่มีช่องระหว่างเส้นตะแกรงค่อนข้างกว้าง ประมาณสองเซนติเมตรขึ้นไป

coarse sand - ทรายหยาบ : เม็ดทรายซึ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลางระหว่าง 0.5 - 1 มิลลิเมตร

coarse screen - ตะแกรงหยาบ : ตะแกรง ซึ่งมีช่องเปิดใหญ่กว่าสองเซนติเมตร

coastal - ชายฝั่งทะเล

coating - การเคลือบ, การฉาบ, การทา : การใช้วัสดุฉาบไว้ด้านในหรือด้านนอกของท่อหรืออุปกรณ์อื่นๆ เพื่อป้องกันการสึกกร่อนหรือกัดกร่อน

coccus - ค็อกคัส : แบกทีเรียรูปร่างทรงกลม

cock - หัวก๊อก (ท่อน้ำ) : อุปกรณ์ที่ใช้ควบคุมการไหลของน้ำในท่อ

co-composting - การทำปุ๋ยรวม : การทำปุ๋ยโดยหมักสัลดั้และขยะร่วมกัน

co-current - ไหลทางเดียวกัน

COD - ซีโอดี : อักษรย่อของคำว่า chemical oxygen demand

coefficient of fineness - สัมประสิทธิ์ความละเอียด : อัตราส่วนระหว่างของแข็งแขวนลอยกับความขุ่น, การวัดขนาดของอนุภาคที่ทำให้เกิดความขุ่น ซึ่งขนาดของอนุภาคจะเพิ่มขึ้นตามสัมประสิทธิ์ความละเอียด

- coefficient of viscosity - สัมประสิทธิ์ความหนืด** : ตัวเลขซึ่งใช้วัดความต้านทานภายในต่อการไหลของของเหลว ยิ่งมีความต้านทานมาก ค่าสัมประสิทธิ์ก็จะยิ่งมาก มีหน่วยเป็น ไดน์
- cofferdam - กำแพงชั่วคราว** : สิ่งก่อสร้างชั่วคราวสร้างชั้นรอบๆพื้นที่หนึ่ง เพื่อเอาน้ำออกจากพื้นที่นั้น ให้คนสามารถเข้าไปยังพื้นที่ภายในนั้นได้
- cohesion - แรงยึดกัน** : แรงดึงดูดโมเลกุลระหว่างอนุภาคในสารใดๆ ซึ่งจะทำให้อนุภาคนั้นเกาะอยู่ด้วยกัน
- coke-tray aerator - เครื่องเติมอากาศแบบถาดถ่าน** : เครื่องเติมอากาศซึ่งน้ำไหลผ่านหรือถูกทำให้เป็นฝอยผ่านถาดที่มีถ่านโค้กบรรจุอยู่
- cold spring - น้ำซับเย็น** : น้ำซับซึ่งมีอุณหภูมิต่ำกว่าค่าอุณหภูมิเฉลี่ยประจำปีของบรรยากาศในบริเวณใกล้เคียงน้ำซับนั้น
- coliform-group bacteria - แบกทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์ม** : กลุ่มของแบกทีเรียซึ่งส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในลำไส้ของมนุษย์หรือสัตว์ แต่บางครั้งก็อาจพบที่อื่นได้ด้วย
- collecting system - ระบบรวบรวมน้ำ, ระบบลำเลียงน้ำ** : ระบบทางน้ำ (ท่อ, อูโมงค์) ที่ใช้ในการส่งน้ำเสียจากหลายๆแหล่ง ไปยังจุดรวม จุดนี้อาจเป็นบ่อสูบลหรือทางเข้าของท่อประจํา, ดู sewer system
- colloidal matter - สารคอลลอยด์, สารละเอียดมาก** : ของแข็งที่มีความละเอียดมากและไม่ตกตะกอน, ดู colloids
- colloids - คอลลอยด์** : โดยทั่วไป หมายถึงอนุภาคแขวนลอยที่มีขนาดประมาณเสี้ยวสิตรอมถึงหนึ่งไมครอน อนุภาคแขวนลอยนี้จะต่างจากโมเลกุลธรรมดา เพราะไม่สามารถแพร่ผ่านเยื่อเมมเบรนที่ยอมให้โมเลกุลธรรมดาและไอออนผ่าน
- colluvium - เศษหินเชิงผา** : องค์ประกอบของดินและเศษหินหน้าผา
- colony - กลุ่ม, โคโลนี**
- Colony Forming Unit, CFU - หน่วยก่อรูปเป็นโคโลนี, ซีเอฟยู** : หน่วยวัดจำนวนหรือปริมาณแบกทีเรียใดๆ โดยอาศัยสมมติฐานว่า แบกทีเรียหนึ่งตัวสร้างโคโลนีได้หนึ่งโคโลนี
- colorimetry - การวัดสี** : การวัดสีที่มีอยู่ตามธรรมชาติในตัวอย่างน้ำ หรือสีที่เกิดขึ้นจากการเติมสารเคมีลงไปให้เกิดปฏิกิริยาเคมีในตัวอย่างน้ำ
- combination well - บ่อรวมน้ำ** : ระบบบ่อที่ประกอบด้วยบ่อเปิดหนึ่งบ่อซึ่งรับน้ำที่มาจากระบบบ่อที่ฝังอยู่ใต้ดิน
- combined available chlorine - คลอรีนรวมมีอยู่** : ความเข้มข้นของคลอรีนที่รวมกับแอมโมเนียเป็นคลอรามินหรืออนุพันธ์คลอรีนอื่น และคลอรีนนั้นยังสามารถออกซิไดส์สารอินทรีย์ได้
- combined available residual chlorine - คลอรีนรวมคงค้างมีอยู่** : ส่วนหนึ่งของคลอรีนที่เหลืออยู่ทั้งหมดในน้ำหรือน้ำเสีย เมื่อสิ้นสุดช่วงเวลาสัมผัสที่กำหนดแล้ว และคลอรีนส่วนนี้ยังสามารถทำปฏิกิริยาเคมีและชีวเคมี ในรูปของคลอรามินได้

- combined moisture - ความชื้นรวม :** ความชื้นที่รวมกับอินทรีย์สารหรืออนินทรีย์สาร
- combined residual chlorination - การเติมคลอรีนให้เกิดคลอรีนรวมคงเหลือ :** การเติมคลอรีนลงไปในน้ำหรือน้ำเสียที่มีแอมโมเนีย ซึ่งเติมลงไปหรือมีอยู่แล้วตามธรรมชาติ หรือน้ำ, น้ำเสียที่มีสารประกอบไนโตรเจนอินทรีย์เพื่อทำให้เกิดคลอรีนรวมเหลืออยู่
- combined sewer - ท่อระบายรวม :** ท่อระบายที่รับทั้งน้ำเสียและน้ำฝนหรือน้ำผิวดิน
- combined wastewater - น้ำเสียรวม :** น้ำเสียที่มาจากการผลิตระหว่างน้ำฝนกับน้ำเสียจากอาคารหรืออุตสาหกรรม
- combustion - การเผาไหม้**
- comminution - การตัดย่อย :** กระบวนการตัดของแข็งที่อยู่ในน้ำเสียให้เป็นชิ้นย่อยๆ ก่อนไหลเข้าสู่เครื่องสูบลหรือกระบวนการอื่นในโรงบำบัด
- comminutor - ตัวตัดย่อย :** ดู comminution
- common sewer - ท่อระบายร่วม :** ท่อระบายซึ่งผู้เกี่ยวข้องในกรรมสิทธิ์ทุกคนมีสิทธิ์ใช้ร่วมกัน
- complete mixed AS - ระบบเอเอสแบบผสมสมบูรณ์ :** ระบบเอเอสที่ถึงเติมอากาศเป็นชนิดซีเอสทีอาร์ (CSTR)
- completely stirred tank reactor, CSTR - ถังปฏิกรณ์กวนสมบูรณ์, ซีเอสทีอาร์ :** ถังปฏิกรณ์หรือถังปฏิกิริยาที่มีการกวนรุนแรง ทำให้มีการผสมอย่างสมบูรณ์ ความเข้มข้น ณ จุดใดๆ ในถังมีค่าเท่ากันเสมอ
- composite wastewater sample - ตัวอย่างน้ำเสียแบบผสมรวม :** ตัวอย่างน้ำเสียที่เก็บมาตามเวลาที่กำหนด โดยทั่วไปจะเป็นการเก็บทุกๆ ชั่วโมงเป็นระยะเวลาหนึ่ง แล้วนำมาผสมกันก่อนวิเคราะห์ เพื่อกำจัดผลกระทบจากตัวแปรต่างๆ ของตัวอย่างน้ำแต่ละตัวให้น้อยที่สุด ตัวอย่างน้ำเสียแต่ละตัวอย่างจึงควรเป็นส่วนส่วนคร่าวๆ กันกับปริมาณน้ำที่ไหลขณะเก็บตัวอย่าง
- composting - การทำปุ๋ย :** การนำของเสียหรือสัลดิจมาหมักภายใต้สภาวะแอโรบิกหรือแอโรบิก เพื่อให้เกิดการย่อยจนเสถียร สิ่งที่เหลือสามารถนำไปใช้เป็นปุ๋ยหรือตัวปรับสภาพดินได้
- compression settling - การจมตัวแบบอัด :** การจมตัวของตะกอนชั้น หรือในช่วงท้ายๆ ของการตกตะกอน ทำให้มีสัลดิจความเข้มข้นสูง การจมตัวของตะกอนจึงอัดทับหรือกดลงบนตะกอนส่วนล่างๆ ความเร็วการจมตัวในช่วงนี้จะช้ามาก
- compression-type hydrant - ก๊อกน้ำแบบกด :** ก๊อกน้ำซึ่งเปิดโดยอาศัยก้านกด
- concentration time - ช่วงเวลานับว่าฝนตก :** ช่วงเวลาที่น้ำฝนไหลจากจุดไกลสุดในพื้นที่ระบายน้ำมายังจุดที่พิจารณาออกแบบระบบท่อระบาย ; ระยะเวลาการไหลน้ำทำ ซึ่งเท่ากับระยะเวลาฝนตกในความเข้มข้นเดียวกัน
- concentrator - ถังทำชั้น :** ถังที่ใช้เพื่อลดปริมาณน้ำของสัลดิจ, ดู thickener

condensate - น้ำควบแน่น : น้ำที่มากจากการควบแน่นของไอน้ำ
condenser - เครื่องควบแน่น : อุปกรณ์ที่เปลี่ยนก๊าซหรือไอให้อยู่ในรูปของของเหลวหรือของแข็ง
condition - ภาวะ, สภาพ
conditioner - ตัวปรับสภาพ : ดู conditioning
conditioning - การปรับสภาพ : วิธีการปรับภาวะหรือสภาพให้เหมาะสมกับความต้อง การ เช่น การใช้เครื่องปรับ(ภาวะ)อากาศ การใช้สารปรับสภาพดิน
conductance - ความนำ : การวัดความสามารถในการนำไฟฟ้าของสารละลายที่ เท่ากับเศษส่วนกลับของความต้านทานไฟฟ้า
conductivity - สภาพนำ
conductor - ท่อน้ำฝนจากหลังคา : ท่อน้ำน้ำฝนจากหลังคาไปสู่ที่ระบายน้ำฝนหรือที่ ระบายน้ำอื่นๆ เรียกอีกอย่างว่า downspout
conduit - ทางน้ำ, ท่อน้ำ : ทางน้ำที่ทำขึ้นหรือที่มีอยู่ตามธรรมชาติไม่ว่าจะเป็น แบบเปิดหรือแบบปิด ใช้สำหรับลำเลียงน้ำหรือของเหลวอื่นๆ
cone of depression - กรวยน้ำยุบ : ดู cone of influence
cone of influence - กรวยน้ำยุบ : ระดับน้ำใต้ดินที่ลดลงในระหว่างการสูบน้ำ บาดาล มีลักษณะเป็นรูปกรวยมีฐานอยู่ที่ระดับน้ำใต้ดินก่อนการสูบ เรียกอีกอย่างว่า กรวยน้ำยุบ
cone valve - วาล์วกรวย : วาล์วซึ่งมีปลั๊กรูปกรวย ปิดเปิดโดยการหมุนเกลียว เรียกอีกอย่างว่า conical plug valve
confined aquifer - ชั้นหินอุ้มน้ำปิดกั้น : ดู artesian aquifer
confined groundwater - น้ำใต้ดินปิดกั้น : น้ำใต้ดินหรือน้ำบาดาลซึ่งถูกล้อมรอบ โดยชั้นหินปิดกั้น
confined water - น้ำปิดกั้น : ดู artesian water
confining bed - ชั้นหินปิดกั้น : ชั้นหินที่อยู่ด้านบน ด้านล่าง หรือรอบๆ ชั้นหินอุ้มน้ำ มีคุณสมบัติที่ยอมให้น้ำซึมผ่าน ได้น้อยหรือไม่ได้เลย
confluence - ชุมทางลำน้ำ : บริเวณที่ลำน้ำมาบรรจบเป็นลำน้ำใหญ่ขึ้น แล้วไหล ไปด้วยกัน
confluent - ไหล(มา)รวม : ไหลรวมเป็นลำน้ำเดียวกัน
confluent stream - แคว : ลำน้ำที่ไหลมารวมกับลำน้ำอื่น มักมีขนาดใกล้เคียงกัน ไม่เหมือนกับลำน้ำสาขา (affluent stream)
conical-plug valve - วาล์วกรวยอุด : ดู cone valve
conjugate depths - ความลึกสังยุค : ความลึกก่อนและหลังน้ำกระโดด (hydrau- lic jump) เรียกอีกอย่างว่า sequent depths
consecutive average - ค่าเฉลี่ยหนึ่งช่วงเวลา : ค่าเฉลี่ยของค่าที่ได้มาใน 30 วัน ติดต่อกัน

- conservation of energy** - การถาวรของพลังงาน : หลักการที่ว่าปริมาณพลังงานทั้งหมดในระบบนั้นจะคงเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ในขณะที่มีการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกเกิดขึ้น ในทางอุณหศาสตร์นั้น พลังงานน้ำ ณ จุดใดๆ ในทางน้ำจะเท่ากับพลังงาน ณ จุดอื่นๆ บวกหรือลบการสูญเสียที่เกิดจากความเสียดทาน
- consolidation** - การแข็งตัว : การที่ดินอ่อนใต้ผิวโลกมีความแข็งตัวขึ้น; การปรับสภาพดินให้รับน้ำหนักได้เพิ่มขึ้น โดยการขับน้ำออกหรือลดความพรุน
- constant spring** - น้ำชັบคงที่ : แหล่งน้ำชັบที่มีน้ำซึมหรือขังอยู่ตลอดเวลา ความเปลี่ยนแปลงของอัตราการไหลสูงสุดและต่ำสุดนั้นไม่เกิน 1 ใน 3 ของอัตราการไหลเฉลี่ย
- constructed wetlands** - บึงประดิษฐ์ : ระบบบำบัดน้ำเสียที่สร้างขึ้นเลียนแบบบึงธรรมชาติ มีระดับน้ำไม่ลึกนัก และปลูกพืชน้ำ เช่น กก ผัก บัว ธูปฤาษี และจอกแทนไว้เป็นปัจจัยหนึ่งในการบำบัดน้ำเสีย
- construction joint** - รอยต่อก่อสร้าง : รอยต่อจุดก่อสร้างที่ยังไม่แล้วเสร็จ ทำขึ้นชั่วคราว เช่น ช่วงพักกลางวัน
- contact aerator** - เครื่องเติมอากาศแบบสัมผัส : การเติมอากาศโดยฟองอากาศไหลชนสัมผัสกับชั้นอินทรีย์สารที่ตรึงอยู่กับตัวกลางในถังเติมอากาศ
- contact bed** - ชั้นสัมผัส : ชั้นวัสดุหยาบสำหรับให้จุลินทรีย์ยึดอาศัยในถังบำบัดน้ำเสีย, ดู trickling filter, biofilter
- contact chamber** - ห้องสัมผัส : ดู contact tank
- contact filter** - เครื่องกรองสัมผัส : ดู preliminary filter
- contact roughing filter** - เครื่องกรองหยาบแบบสัมผัส : เครื่องกรองที่ใช้ในโรงงานบำบัดน้ำ เพื่อแยกบางส่วนของน้ำที่ขุ่นออกไปก่อนการกรองขั้นสุดท้าย, ดู preliminary filter
- contact stabilization process** - กระบวนการปรับเสถียรสัมผัส : ในกระบวนการบำบัดน้ำเสียแบบเอเอส น้ำเสียที่ยังไม่ผ่านการบำบัดจะได้รับการเติมอากาศโดยให้รวมตัวกับตะกอนจุลินทรีย์ที่มีความเข้มข้นสูงเป็นระยะเวลาสั้นๆ โดยปกติมักจะไม่เกิน 60 นาที เพื่อให้จุลินทรีย์ดูดซับสารอินทรีย์ไว้ หลังจากนั้นตะกอนจุลินทรีย์จะถูกทำให้ตกตะกอนแล้วส่งต่อไปยังถังเติมอากาศเพื่อการออกซิโดสปีด และจุลินทรีย์ที่เติบโตใหม่ก็จะถูกส่งกลับเข้าผสมน้ำดิบเป็นวัฏจักรต่อไป
- contact tank** - ถังสัมผัส : ถังที่ใช้ในกระบวนการบำบัดน้ำหรือน้ำเสีย เพื่อให้การสัมผัสของน้ำกับสารเคมีเป็นไปในช่วงระยะเวลาหนึ่งอย่างสมบูรณ์
- contaminant** - สารปนเปื้อน : ดู impurities
- contamination** - การปนเปื้อน : การที่น้ำเกิดมีจุลินชีพ สารเคมี ชยะ ของเสีย หรือน้ำเสียเกิดขึ้นในปริมาณที่ทำให้หน้านั้นไม่เหมาะแก่การนำไปใช้
- continental shelf** - ไหลทวีป : ผืนแผ่นดินริมมหาสมุทรที่ทอดจากชายฝั่งลงไปยังพื้นที่ทะเลตื้นจนถึงจุดที่ก้นสมุทรลาดลงอย่างรวดเร็ว

- continuity equation** - สมการความต่อเนื่อง : อัตราการไหลของน้ำที่ผ่านจุดหนึ่งจุดใดของท่อระบายน้ำ จะเท่ากับอัตราการไหลผ่านจุดอื่น ๆ ในท่อนั้นบวกหรือลบด้วยส่วนที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงระหว่างจุดทั้งสอง
- continuous-flow pump** - เครื่องสูบน้ำแบบไหลต่อเนื่อง : เครื่องสูบน้ำที่เครื่องจักรซึ่งมีการไหลของน้ำอย่างต่อเนื่อง
- continuous-flow tank** - ถังแบบไหลต่อเนื่อง : ถังซึ่งของเหลวไหลผ่านอย่างต่อเนื่องด้วยอัตราการไหลปกติ
- continuous stream** - ลำน้ำไหลต่อเนื่อง : ลำน้ำซึ่งกระแสไหลโดยไม่มีสิ่งใดมากีดขวางเส้นทาง อาจเป็นแม่น้ำที่นำไหลตลอดปี ไหลตามฤดูกาลหรือไหลชั่วระยะเวลาหนึ่ง แต่ไม่มีส่วนใดที่ตื้นเขินหรือไม่มีน้ำ
- contour interval** - ช่วงต่างเส้นชั้นความสูง : ค่าความแตกต่างระหว่างเส้นชั้นความสูงที่อยู่ติดกัน
- contour line** - เส้นชั้นความสูง : เส้นบนแผนที่ซึ่งแสดงระดับชั้นความสูงของพื้นที่ดินที่เท่ากัน
- contour map** - แผนที่เส้นชั้นความสูง : แผนที่แสดงเส้นชั้นความสูง
- contracted weir** - ฝายทาบ : ฝายที่มีช่องน้ำไหลแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า ส่วนกว้างของสันแคบกว่าตัวฝาย ขอบตึงสูงกว่าระดับเหนือน้ำ ซึ่งทำให้เกิดการบีบตัวของกระแสน้ำขณะที่ไหลพุ่งออกจากฝาย
- contraction** - การลดขนาด, การทาบตัว
- contraction coefficient** - สัมประสิทธิ์การลดขนาด, - ทาบตัว : สัมประสิทธิ์ในสูตรที่ใช้คำนวณการไหลผ่านฝายหรืออุปกรณ์อื่นซึ่งช่องทางไหลเล็กลงกว่าเดิม เป็นอัตราส่วนของพื้นที่หน้าตัดที่เล็กที่สุดของการไหล หลังจากที่ผ่านมาการทาบตัวกับพื้นที่หน้าตัดปกติที่ไหลผ่าน
- control float** - ลูกลอยควบคุม : ลูกลอยที่ติดตั้งในถังหรือแหล่งน้ำเพื่อควบคุมการทำงานของเครื่องสูบน้ำ
- control flume** - ฝายควบคุม : ช่องน้ำที่สร้างขึ้นเพื่อวัดการไหลของน้ำ น้ำเสียหรือของเหลวอื่นๆ โดยทั่วไปไม่มีส่วนที่แคบซึ่งระดับเปิดของน้ำน้อยกว่าช่วงอื่นๆ
- controlled storage** - (ปริมาณ) น้ำสำรองควบคุม : ส่วนของปริมาณน้ำสำรองทั้งหมดในอ่างเก็บน้ำซึ่งสามารถควบคุมได้ เป็นส่วนของน้ำที่มีอยู่ตั้งแต่ต้นด้านบนสุดของประตูน้ำจนถึงส่วนล่างสุดของท่อไชน่า หรือด้านปล่อยน้ำออก
- convection** - การพา : การเคลื่อนตัวของปริมาณส่วนใหญ่ของของเหลว อันเนื่องมาจากแรงโน้มถ่วงของโลกหรือการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติ เช่น ความหนาแน่น หรืออุณหภูมิที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง
- conventional** - ตามแบบธรรมดา : คุณสมบัติขยายถึงสิ่งที่เป็นปกติธรรมดาทั่วไป เช่น ระบบบำบัดน้ำเสียแบบ conventional AS คือ ระบบเอเอสที่ออกแบบแบบเหมือนที่เคยใช้กันทั่วไป

converging tube - ท่อปลายเรียว : คือท่อที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางเล็กลงเป็นอัตรา
สม่ำเสมอตามแกนแนวยาวจากปลายด้านน้ำเข้า

cooling coil - ชุดคายความร้อน, ชุดเย็น, คอลล์เย็น : วงชุดท่อที่มีการไหล
ของของเหลวอุณหภูมิสูงที่จะทำให้เย็นลง ได้โดยการถ่ายเทความร้อนไปยังของเหลว
เย็นภายนอก และในทางกลับกันในท่อชุดอาจบรรจุของเหลวเย็น เพื่อใช้จุ่มลงในของ
เหลวร้อน เพื่อให้ของเหลวร้อนนั้นเย็นตัวลง

cooling tower - ท่อผึ่งน้ำ : สิ่งก่อสร้างในแนวตั้งมีลักษณะกลวง ภายในมีกระบัง
กันเพื่อทำให้น้ำที่ตกลงมากระจายตัวและเย็นตัวลง โดยอากาศที่ไหลสวนทางหรือขวาง
กับน้ำ

cooling water - น้ำหล่อเย็น : น้ำที่ใช้สำหรับลดอุณหภูมิ

copperas - คอปเปอร์รัส : ชื่อสามัญของเฟอร์รัสซัลเฟตเฮปตาไฮเดรต ($\text{FeSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$)
ซึ่งเป็นเกลือผลึกสีเขียวที่ละลายน้ำได้

copper sulfate - จุนสี : สารเคมีที่ได้จากปฏิกิริยาระหว่างทองแดงและกรดกำมะ
ถัน สูตรทางเคมีคือ $\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$ ใช้ในการควบคุมการเจริญเติบโตของสาหร่าย
ชื่ออื่นคือ blue vitriol, blue copperas, bluestone, cupric sulfate

co-pyrolysis - ไพโรไลซิสร่วม : การทำลายหรือทำให้สลายตัวของสัณฐานร่วมกับกาก
ของเสียโดยกระบวนการไพโรไลซิส

corrosion - การกัดกร่อน : การกัดกร่อนหรือเสื่อมสภาพของวัสดุ เนื่องจากปฏิกิริยา
เคมี ซึ่งมักจะเกิดจากกระบวนการทางไฟฟ้าเคมี เริ่มตั้งแต่พื้นผิวภายนอกแล้วค่อยๆ
กร่อนไปถึงภายใน

corrosion control - การควบคุมการกัดกร่อน : ในการบำบัดน้ำหมายถึง วิธีการ
ใดๆ ก็ตามที่เกี่ยวข้องไม่ให้ไอออนของโลหะจากท่อระบายน้ำเข้าไปในสารละลาย เช่น
การเพิ่มค่าพีเอชของน้ำ การแยกออกซิเจนอิสระออกจากน้ำ หรือการควบคุมสมดุล
คาร์บอเนตในน้ำ ; การแยกไอออนของโลหะ และการฉาบผิวป้องกันโดยวิธีเคมี

coulometric titration - วิธีไทเทรตแบบคูลอมป์ : วิธีไทเทรตแบบหนึ่ง ใช้วัด
หาปริมาณไฟฟ้าที่ผ่านระหว่างการแลกเปลี่ยนอิเล็กตรอนของสารวิเคราะห์

counter-current - ไหลสวนกัน

coupling - ข้อต่อ : อุปกรณ์ที่ใช้เชื่อมต่อท่อเข้าด้วยกัน

coarse bubble - ฟอง(อากาศ)หยาบ : ฟองอากาศที่มีขนาดใหญ่ ได้จากการเติมอา
กาศจากหัวฟุ้งนิตหยาบ

covalent bond - พันธะโควาเลนต์

covered sludge drying bed - ลานตากสลัดจ์แบบมีหลังคา : ลานตากสลัดจ์มี
หลังคาโปร่งแสงป้องกันฝนและเพิ่มรังสีความร้อนช่วยในการระเหย

creek - ห้วย

creep - น้ำลอด, น้ำซึมลอด : การไหลซึมของน้ำใต้อาคารซึ่งสร้างบนฐานที่น้ำซึม
ผ่านได้

- crest - สัน** : ยอดบนสุดของเขื่อน, ฝาย, คลื่น, ระดับน้ำท่วมสูงสุดในลำน้ำ
- crest gate - ประตูสัน, ประตูบนสัน** : ประตูน้ำที่ตั้งตั้งอยู่บนยอดของสันน้ำล้นของเขื่อน มีไว้เพื่อควบคุมการปล่อยน้ำ
- criteria - เกณฑ์กำหนด** : เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการหนึ่ง เช่น เกณฑ์กำหนดสำหรับการออกแบบอาคาร
- criterion - เกณฑ์กำหนด** : เอกพจน์ของ criteria
- critical depth - ความลึกวิกฤต** : ความลึกของน้ำที่ไหลในรางน้ำแบบเปิดหรือท่อระบายที่มีน้ำอยู่เพียงบางส่วน ซึ่งความลึกวิกฤตนี้จะสอดคล้องกับความเร็ววิกฤต, ดู critical velocity
- critical flow - การไหลวิกฤต** : - สภาวะของการไหลที่มีความเร็วเฉลี่ยเท่ากับค่าวิกฤตค่าหนึ่ง โดยทั่วไปมักจะเป็นค่าวิกฤตของความลึกและความเร็วของเบลานเจอร์ และมักจะใช้อ้างอิงกับความเร็วยูนิฟอร์มของเรย์โนลด์ ซึ่งให้คำจำกัดความไว้ว่าเป็นจุดที่การไหลเปลี่ยนจากการไหลสม่ำเสมอหรือการไหลไม่ปั่นป่วน, - อัตราการไหลสูงสุดของท่อหรือทางน้ำ ซึ่งมีท่อปล่อยอิสระ และมีน้ำเอ่อที่ทางเข้า
- critical slope - ความลาดวิกฤต** : ความลาดชันของรางหรือทางน้ำซึ่งเท่าพอดีกับการสูญเสียเสียดต่อความยาวรางหรือทางน้ำนั้น อันเกิดขึ้นจากอัตราไหลที่มีความลึก ซึ่งให้การไหลแบบสม่ำเสมอที่ความลึกวิกฤต, หรือความลาดชันต่ำสุดของท่อที่จะให้การไหลวิกฤต
- critical velocity - ความเร็ววิกฤต** : ความเร็วของการไหลซึ่งถ้าต่ำกว่าค่านี้ การปั่นป่วนของของเหลวจะไม่มากพอที่จะป้องกันโฟลาไรเซชัน
- cross connection - การต่อพาด** : การต่อท่อเข้ากับท่อประปาอย่างไม่ถูกต้องทำให้น้ำประปาสกปรก ; การติดต่อเชื่อมระหว่างระบบท่อประปาที่ผลิตน้ำสะอาดตามมาตรฐานกับระบบท่อน้ำไม่ได้มาตรฐาน
- crown - ส่วนบนสุด, หลังท่อ** : ส่วนบนสุดของเขื่อนกันน้ำท่วม เขื่อนดิน หรือถนน ; ส่วนบนสุดด้านในของส่วนโค้ง ในท่อระบายน้ำหรือรางระบายน้ำแบบปิด
- crude wastewater - น้ำเสียดิบ** : น้ำเสียก่อนที่จะได้รับการบำบัดด้วยวิธีใดๆ เรียกอีกอย่างว่า raw wastewater
- crustacea - ครัสเตเชีย** : ไฟลัมของสัตว์น้ำประเภทหนึ่ง ลำตัวมีเปลือกหุ้ม หรือมีกระดอง เช่น กุ้ง ปู เพรียง
- cryophilic - คริโอฟิลิก, ชอบอุณหภูมิต่ำ** : แบกทีเรียที่ดำรงชีวิตในช่วงอุณหภูมิ -12 ถึง 30 องศาเซลเซียส แต่จะดีที่สุดที่ช่วง 12-18 องศาเซลเซียส เรียกอีกอย่างว่า psychrophilic
- crystal - ผลึก**
- crystallization - การตกผลึก, การก่อผลึก**
- CSO - ซีเอสโอ** : อักษรย่อของคำว่า combined sewage overflow หมายถึงน้ำในท่อระบายรวมทั้งล้นออกจากระบบท่อระบายในหน้าฝน

CSIR - ซีเอสทีอาร์ : ต completely stirred tank reactor
culture - การเพาะเชื้อ, เชื้อ : การเลี้ยงจุลินทรีย์โดยให้อาหารภายใต้สภาวะเหมาะสม
culture media - อาหารเพาะเชื้อ
culvert - ท่อลอด : ท่อระบายน้ำแบบปิด ใช้เป็นทางผ่านของน้ำลอดใต้ถนน ทางรถไฟ คลอง หรือเขื่อนดิน ; โครงสร้างสะพานข้ามลำน้ำซึ่งมีระยะกว้างไม่เกิน 7 เมตร
cumulative runoff - น้ำท่าสะสม : ปริมาณน้ำท่าที่ไหลไปตามผิวดินในเวลาที่กำหนด ผลรวมอย่างต่อเนื่องที่ได้มาจะนำไปเขียนเส้นโค้งความสัมพันธ์กับเวลา, ดู mass diagram
curie - คูรี : หน่วยพื้นฐานวัดปริมาณความเข้มของกัมมันตรังสี 1 คูรีเท่ากับการสลายตัวในอัตรา 3.7×10^{10} ครั้งต่อวินาที หรือปริมาณกัมมันตรังสี 1 กรัมของธาตุเรเดียม
current - กระแส : การไหลของน้ำหรือของไหลอื่นๆ ; ส่วนของกระแส น้ำซึ่งเคลื่อนตัวด้วยความเร็วที่สูงกว่าปกติ
current meter - มาตรวัดกระแส : เครื่องมือที่วัดความเร็วของกระแสน้ำ
current tables - ตารางกระแส : ตารางแสดงการทำนายประจำวันของเวลาและความเร็วของน้ำเป็นและน้ำตายสูงสุด
curve - เส้นโค้ง : กราฟซึ่งแสดงการเปลี่ยนแปลงของค่าต่างๆ
cuvette - คิวเวท : หลอดบรรจุตัวอย่างน้ำ ใช้ในงานสเปกโทรโฟโตเมตรี
cylinder - กระบอกตวง : ภาชนะสำหรับตวงวัดปริมาตร
cyst - ซีสต์

D

- DAF - ดีเอเอฟ, แดฟ : อักษรย่อของคำว่า dissolved air flotation
- daily average - ค่าเฉลี่ยประจำวัน : ค่าเฉลี่ยต่อวันของค่าที่ได้จากการสะสมเป็นระยะเวลาสั้น เช่น ตลอดปี
- dam - เขื่อน
- dam toe - ปลายตีนเขื่อน : ปลายทางด้านท้ายน้ำของฐานเขื่อน
- datum level - ระดับมูลฐาน : ระดับซึ่งใช้เป็นมูลฐานในการคิดความสูงของจุดบนพื้นฐาน
- deactivation - การลดการไวงาน
- dead end - ปลายตัน : ส่วนปลายของท่อน้ำประปาซึ่งไม่ต่อท่อนอื่นในระบบ ; ในทอสมักมีที่ หมายถึง ท่อที่แยกจากท่อส่วน ท่อระบายของเสียหรือน้ำเสีย ท่อระบายน้ำในบ้าน ท่อน้ำทิ้ง ซึ่งส่วนปลายท่อจะปิดไว้ด้วยฝาปิด ปลั๊ก หรือเครื่องปิดอื่นๆ
- dead storage - ส่วนน้ำสำรองตายตัว : น้ำส่วนที่อยู่ต่ำกว่าระดับปล่อยน้ำของอ่างเก็บน้ำ จึงไม่สามารถนำน้ำส่วนนั้นมาใช้ได้
- deaeration - การลดอากาศ : การแยกออกซิเจนออกจากน้ำ เพื่อลดอำนาจการกัดกร่อน, ดู degasification
- death phase - ช่วงตาย : ช่วงหลังของ growth succession ซึ่งมวลของจุลินทรีย์จะลดลงตามลำดับ
- decantation - การลั่นริน : การแยกของเหลวจากของแข็งหรือจากของเหลวที่มีความหนาแน่นมากกว่า โดยการเอาส่วนชั้นบนออกไปหลังจากสารที่หนักกว่าจมตัวแล้ว
- decanter - เครื่องลั่นริน
- decay - สลาย, เน่าเปื่อย, ฝุ, สลายตัว
- dechlorination - การลดคลอรีน : การลดปริมาณบางส่วนหรือทั้งหมดของคลอรีนที่เหลืออยู่ในของเหลว โดยใช้กระบวนการทางเคมีหรือทางกายภาพ
- declining growth phase - ช่วงลดการเติบโต : ช่วงกลางของ growth succession ซึ่งเริ่มลดการเพิ่มมวลของจุลินทรีย์
- decomposition - การสลายตัว : การสลายตัวของวัตถุที่มีโครงสร้างซับซ้อน ให้เป็นสารที่มีโครงสร้างซับซ้อนน้อยลง โดยวิธีการทางเคมีหรือทางชีวภาพ
- deconcentrator - เครื่องลดชั้น : เครื่องมือที่ใช้ในการแยกสารแขวนลอยที่เป็นของแข็งออกจากน้ำป้อนหม้อไอน้ำ
- deep seepage - การรั่วซึมลึก : ส่วนของน้ำที่ไหลซึมผ่านออกมาจากอ่างเก็บน้ำทางชั้นใต้ดินหรือชั้นหิน ซึ่งอยู่ต่ำลึกลงไปเกินกว่าที่จะสร้างแนวตัดหรือแนวกันที่ตัวเขื่อนเพื่อป้องกันได้
- deep-well pump - เครื่องสูบน้ำบาดาล

deep-well turbine pump - เครื่องสูบน้ำบาดาลแบบเทอร์ไบน์

deficit - ความพร่อง

deficiency - การขาด : จำนวนซึ่งมีปริมาณน้อยกว่า ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ; ปริมาณการไหลตามธรรมชาติของกระแสธารหรือแหล่งน้ำอื่นๆ ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการด้านการชลประทาน ไฟฟ้าพลังน้ำ การใช้น้ำในบ้าน หรือวัตถุประสงค์อื่นๆ ; ปริมาณน้ำฝนในช่วงฤดูกาลหนึ่งๆ ซึ่งตกลงมาน้อยกว่าปริมาณน้ำฝนตามปกติในช่วงนั้น

defoamant - สารลดฟอง : ดู defoaming agent

defoaming agent - สารลดฟอง : สารซึ่งใช้ในการควบคุม ป้องกัน หรือทำลายฟองชนิดต่างๆ ส่วนใหญ่จะเป็นสารประกอบซิลิโคน

degasification - การแยกก๊าซ, การไล่อากาศ, การลดก๊าซ : การแยกก๊าซออกจากตัวกลางที่เป็นของเหลว ; ในการบำบัดน้ำ จะหมายถึงการแยกออกซิเจนออกจากน้ำเพื่อลดอันตรายจากการกัดกร่อน ซึ่งอาจทำได้โดยวิธีการทางกลศาสตร์ ทางเคมี หรือทั้งสองวิธีก็ได้, ดู deaeration, deactivation

degradability - ความสลายได้ : ดู gradation

degradation - (1) การกร่อนสลาย : ในทางภูมิศาสตร์ หมายถึงกระบวนการที่ทำให้ส่วนต่างๆของพื้นผิวโลกผุกร่อนและถูกพัดพาไป ทำให้ระดับทั่วๆไปลดต่ำลงกระบวนการนี้เกิดจากการกระทำของน้ำและลม

- (2) การสลาย : การสลายของสารต่างๆ ซึ่งเกิดจากปฏิกิริยาทางชีวภาพ

degreasing - การลดไขมัน : กระบวนการแยกไขมันและน้ำมันออกจากน้ำเสีย น้ำทิ้ง น้ำมันหรือขี้เถ้า ; กระบวนการด้านอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการแยกวัตถุหล่อลื่นและน้ำมันจากส่วนต่างๆของเครื่องจักรหรือผลิตภัณฑ์โลหะ

degritting - การลดครวดทราย : การลดครวดทรายออกจากสลัดจ์ก่อนนำไปบำบัด

dehydration - การขจัดน้ำ : กระบวนการทางเคมีหรือกายภาพ ที่น้ำซึ่งรวมตัวอยู่กับสารอื่นๆ ทั้งทางเคมีหรือทางกายภาพถูกแยกออกมา ; กระบวนการทางภูมิศาสตร์ในการผุกร่อนของหินหรือดินในบริเวณที่น้ำแห้งไป และเกิดแร่ธาตุสารประกอบอื่นขึ้นในบริเวณนั้น

delta - ดินดอนสามเหลี่ยม

demand factor - สัดส่วนอุปสงค์, สัดส่วนความต้องการ : ปริมาณความต้องการสูงสุดต่อปริมาณการป้อน มักจะแสดงค่าเป็นเปอร์เซ็นต์

demanization - การลดแมงกานีส : การแยกสารประกอบของแมงกานีสออกจากน้ำ

demineralization - การลดแร่ธาตุ : การลดปริมาณแร่ธาตุในน้ำ โดยวิธีการทางกายภาพ ทางเคมี หรือทางชีววิทยา

demister - ตัวจับละอองไอ

- denitrification - ดีไนตริฟิเคชัน** : กระบวนการทางชีววิทยา เพื่อลดออกซิเจนจากไนเตรท ทำให้ไนเตรทลดรูปเป็นก๊าซไนโตรเจน
- density current - กระแสความหนาแน่น** : การไหลของน้ำผ่านแหล่งน้ำที่ใหญ่กว่า โดยยังคงไว้ซึ่งลักษณะเฉพาะตัว เนื่องจากความหนาแน่นที่ต่างกัน
- density flow - การไหลความหนาแน่น** : การเคลื่อนไหวของน้ำใกล้พื้นผิว หรือบนพื้นผิวของอ่างเก็บน้ำ ในลักษณะการไหลซ้อนกันหรือไหลรวมเข้าด้วยกัน ซึ่งเกิดจากความหนาแน่นของน้ำแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากความแตกต่างด้านอุณหภูมิ ความเค็ม และการตกตะกอนของสารแขวนลอย
- density stratification - การแยกชั้นเนื่องจากความหนาแน่น**
- dental - แผ่นฟันปลา** : แผ่นขวางกันรูปฟันปลา สำหรับลดความเร็วของน้ำ หรือเพื่อเติมอากาศ
- denudation - การเปลือยผืนแผ่นดิน** : การกร่อนของหน้าดิน โดยอิทธิพลของฝน ลม น้ำไหล และอื่นๆ จนกระทั่งระดับของพื้นที่นั้นๆ เปลี่ยนเสียเหมือนกัน
- deoxygenation - การลดออกซิเจน** : การที่ออกซิเจนในน้ำลดลงตามสภาวะการณ์ทางธรรมชาติ เช่น จากบีโอดี หรือโดยการเติมสารเคมีลงไป
- deoxygenation constant - ค่าคงที่การลดออกซิเจน** : ค่าคงที่ของอัตราการออกซิไดส์สารอินทรีย์ในสภาวะใช้อากาศ
- depletion - การขาดแคลน** : การลดลงอย่างต่อเนื่องของน้ำในลำธารหรือน้ำใต้ดิน หรืออ่างน้ำในอัตราที่มากกว่าการเติมเข้า ; การที่มีสิ่งนั้นไม่พอเพียง เช่น การขาดออกซิเจนหรือสารอาหาร
- depletion curve - เส้นโค้งการขาดแคลน**
- deposit - ตะกอนทับถม**
- depressed sewer - ท่อระบายลอค** : ส่วนของท่อระบายน้ำทิ้งซึ่งวางต่ำกว่าปกติ เพื่อต่อลอคคลองหรือสิ่งกีดขวางอื่นๆ, ดู inverted siphon
- depression spring - น้ำซึมแอ่ง** : บริเวณบนพื้นดินที่มีน้ำไหลซึมออกมา หรือซึ่งอยู่ตลอดเวลาซึ่งเกิดจากชั้นหินอุ้มน้ำไหลเห็นอนพื้นดิน
- depth of flotation - ความลึกลอยตัว** : ระดับจากผิวน้ำถึงส่วนจมลึกสุดของวัตถุที่ลอยอยู่ในน้ำ
- depth of runoff - ความลึกน้ำท่า** : ปริมาณน้ำหลากต่อขนาดพื้นที่ระบาย กำหนดในรูปความสูงของน้ำ (เป็นนิ้วหรือเซนติเมตร)
- desalination - การขจัดเกลือ**
- desalting - การลดเกลือ (จากน้ำ)** : ดู demineralization
- desiccation - การแห้งเหือด** : กระบวนการที่พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ได้รับความเสียหายจากการสูญเสียน้ำโดยสิ้นเชิง ซึ่งเกิดจากปริมาณน้ำฝนลดลง การระเหยของน้ำสูงขึ้น หรือระบบการควบคุมทางด้านภูมิอากาศเปลี่ยนไป การเหือดแห้งของน้ำในลำธารหรือทะเลสาบ การทำลายพืชพันธุ์ธรรมชาติ การสูญเสียหน้าดิน

desiccator - โถทำแห้ง, เติลิกเคเตอร์

design criteria - เกณฑ์กำหนดการออกแบบ : ดู criteria

design flood - คำน้าท่วมกำหนด, คำน้าท่วมออกแบบ : อัตราไหลสูงสุดที่อ่างเก็บน้ำ ทางน้ำไหล หรือส่วนอื่นๆ สามารถรับได้ โดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย ; ปริมาณน้ำท่วมซึ่งใช้ในการออกแบบสัดส่วนของโครงสร้างต่างๆที่เกี่ยวกับน้ำ เช่น งานด้านการปล่อยน้ำจากเขื่อน ความสูงของตัวเขื่อนหรือเขื่อนกันน้ำท่วม หรือปริมาณระดับน้ำสูงสุดในอ่างเก็บน้ำ อาจเรียกอีกอย่างว่าปริมาณน้ำท่วมวางแผน (plan flood)

design storm - ปริมาณพายุฝนกำหนด, ปริมาณพายุฝนออกแบบ : ปริมาณพายุฝนซึ่งใช้ในการออกแบบโครงสร้างต่างๆเกี่ยวกับเรื่องน้ำ เช่น สะพาน ท่อระบายน้ำ หรือเขื่อน

desilting basin - อ่างดักตะกอนละเอียด

desorption - การคายสารออก

destabilization - การลดเสถียรภาพ : กระบวนการทางเคมีที่ทำให้อนุภาคสามารถจับตัวกันเป็นตะกอนขนาดใหญ่ขึ้น, ดู coagulation

desulfovibrio - คีซิลโฟวิบริโอ : แบกทีเรียที่สามารถลดซัลเฟตเป็นซัลไฟด์

detention time - เวลาักักัก : ระยะเวลาที่น้ำถูกกักในถัง นับจากจุดไหลเข้าถึงจุดไหลออก คำนวณหาได้โดยหารปริมาตรถังด้วยอัตราการไหล

detergent - สารซักฟอก : สารซึ่งประกอบด้วยสารที่มีคุณสมบัติช่วยในการซักฟอก ได้แก่ สารลดแรงตึงผิวของน้ำ สารลดความกระด้าง สารเพิ่มความมันเส้นต้าย น้ำหอม ฯลฯ

dewater - การลดน้ำ, การรีดน้ำ : การดึงส่วนที่เป็นน้ำออกจากสลัดจ์ ; การระบายน้ำออกจากบริเวณที่ปิดกันไว้เพื่อให้สามารถสร้างเขื่อนได้ในบริเวณที่แห้ง

dew point - จุดน้ำค้าง : อุณหภูมิที่ไอน้ำเย็นลงและควบแน่นเป็นหยดน้ำ

dew point hygrometer - มาตรวัดจุดน้ำค้าง

diagram - แผนภาพ

dialysis - ไดออลิซิส : การแยกสารคอลลอยด์จากสารละลายโดยแพร่กระจายผ่านเยื่อกรองกึ่งซึมผ่านได้ (semi-permeable membrane)

diaphragm pump - เครื่องสูบลมกระบังลม : เครื่องสูบ(น้ำ)ที่ใช้แผ่นกระบังลมแบบยืดหยุ่นได้ ซึ่งโดยทั่วไปมักทำจากยางหรือวัสดุที่มีความยืดหยุ่นเป็นส่วนประกอบ กระบังลมนั้นจะติดอยู่กับส่วนปลายของลูกสูบ เมื่อกระบังลมยกตัวขึ้นจังหวะการสูบลมจะเริ่มและเมื่อกระบังลมลดตัวกดต่ำลงของเหลวก็จะถูกขับออกไปทางวาล์วปล่อยน้ำ

diatomaceous earth - ดินไดอะตอม, ดินเบา : ดินละเอียดมีมวลวัตถุธาตุซิลิกาองค์ประกอบส่วนใหญ่ประกอบด้วยซากไดอะตอม (ซากพืชเซลล์เดียว)

diatomaceous-earth filter - เครื่องกรองดินเบา : เครื่องกรองที่ใช้ในการบำบัดน้ำ ซึ่งใช้ดินไดอะตอมเป็นตัวกรอง

diatomite - ไโคอะตอมไมต์, ดินไโคอะตอม, ดินเบา : ดิน diatomaceous earth
diatom - ไโคอะตอม : พืชเซลล์เดียวที่มีโครงสร้างคล้ายกล่อง ประกอบด้วยซิลิกา เป็นส่วนใหญ่
differential pressure gage - เครื่องวัดความต่างของความดัน, เกจ : เครื่องที่ใช้วัดความแตกต่างของความดันระหว่างจุดสองจุดในท่อน้ำหรือในถังบรรจุของเหลว
diffused-air aeration - การเติมอากาศแบบฟุ้ง : การเติมอากาศในน้ำโดยผ่านหัวฟุ้ง
diffuser - หัวฟุ้ง : แผ่น หลอด หรือเครื่องมืออื่นๆ ซึ่งมีความพรุน ยอมให้อากาศผ่านไปได้ และทำให้อากาศแตกตัวออกเป็นฟองอากาศเล็กๆ เพื่อให้เกิดการแพร่กระจายในของเหลว โดยทั่วไปจะทำจากคาโบรอนดีม (ซึ่งเป็นธาตุที่มีส่วนประกอบ คือ ถ่านกับทราย) เหล็ก หรือพลาสติก
diffuser plate - แผ่นฟุ้ง : แผ่นฟุ้งใช้ในถังเติมอากาศเพื่อแพร่อากาศในกระบวนการบำบัดน้ำเสีย, ดู diffuser
diffuser tube - หลอดฟุ้ง : หลอดอากาศที่ใช้ในถังเติมอากาศเพื่อแพร่อากาศในกระบวนการบำบัดน้ำเสีย, ดู diffuser
diffuser well - บ่ออัดน้ำบาดาล : บ่อบาดาลซึ่งน้ำจะถูกอัดลงไป และซึมผ่านเข้าชั้นหินอุ้มน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำบาดาล
diffusion - การแพร่
diffusion aerator - เครื่องเติมอากาศแบบฟุ้ง : เครื่องเติมอากาศซึ่งเป่าอากาศภายใต้ความกดต่ำผ่านเข้าไปยังแผ่น หลอด หรืออุปกรณ์อื่นๆ ซึ่งจมอยู่ส่วนล่างของถังเพื่อให้เกิดฟองอากาศเล็กๆ ขึ้นในน้ำหรือน้ำเสียอย่างต่อเนื่อง
diffusion well - บ่ออัดน้ำบาดาล : บ่อที่สร้างชั้นสำหรับน้ำบาดาลและน้ำอื่นๆ ลงสู่ชั้นน้ำบาดาล เพื่อเพิ่มปริมาณสำรองของน้ำใต้ดิน
digested sludge - สลัดจ์ย่อยแล้ว : สลัดจ์จากระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งถูกย่อยภายใต้สภาวะที่มีอากาศหรือไม่มีอากาศ จนถึงจุดซึ่งส่วนที่เหลือไม่เน่าสลายอีกต่อไป
digester - ถังย่อย(สลัดจ์) : ถังที่ใช้ในการย่อยสลัดจ์จากระบบบำบัดน้ำเสีย, ดู sludge digestion
digester coil - ขดลวดความร้อนในถังย่อย
digester gas - ก๊าซถังย่อย : ก๊าซที่ได้จากการย่อยสารอินทรีย์แบบแอนแอโรบิก
digestion - การย่อย : การย่อยทางชีวภาพ
digestion chamber - ห้องย่อย : ห้องย่อยสลัดจ์หรือสารอินทรีย์
digestion tank - ถังย่อย : ถังซึ่งบรรจุสลัดจ์หรือน้ำเสีย เพื่อปล่อยให้เกิดการย่อย
diluent - สารทำให้เจือจาง
dilution - การเจือจาง
dilution rate - อัตราการเจือจาง : ผลหารของอัตราไหลต่อปริมาตร มีหน่วยเป็น เวลา⁻¹

- dimple spring** - น้ำขึ้นแฉ่ง : บริเวณบนผิวพื้นดินที่มีน้ำไหลซึมหรือซังอยู่ตลอดเวลา มักจะเกิดขึ้นในบริเวณที่เป็นลุ่มต่ำลึกลงไปได้ระดับน้ำใต้ดิน
- direct-acting reciprocating pump** - เครื่องสูบน้ำชักค่อตรง
- direct fire pressure** - ความดันน้ำดับเพลิง : ความดันในท่อน้ำ ซึ่งสามารถส่งน้ำสำหรับดับเพลิงได้อย่างเพียงพอ โดยไม่ต้องใช้เครื่องสูบน้ำ
- direct irrigation** - การบำบัดโดยดิน : การกระจาย (เพื่อกำจัด) น้ำเสียบนพื้นผิวดิน, ดู land treatment
- direct runoff** - น้ำท่าตรง : น้ำฝนที่ไหลผ่านพื้นผิวดินลงสู่ลำน้ำธรรมชาติโดยตรง ไม่ใช่ซึมผ่านชั้นน้ำใต้ดิน
- discharge** - ระบายทิ้ง, ระบายออก, น้ำระบายทิ้ง, น้ำระบายออก, การระบาย
- discharge capacity** - ชีตความสามารถการระบาย : อัตราการไหลสูงสุดที่รางน้ำ ช่องน้ำ ทางน้ำไหล หรือโครงสร้างเกี่ยวกับน้ำอื่นๆ สามารถปล่อยให้น้ำไหลผ่านได้
- discharge coefficient** - สัมประสิทธิ์การระบาย : สัมประสิทธิ์ซึ่งจะนำมาคูณกับอัตราการไหลของของไหลในทางทฤษฎี เพื่อหาอัตราการไหลที่แท้จริงในทางน้ำหนึ่งๆ
- discharge curve** - เส้นโค้งการระบาย : เส้นโค้งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการไหลของน้ำในรางเปิดกับระดับน้ำที่จุดนั้น หรือบริเวณใกล้เคียง อาจเรียกว่า rating curve หรือ discharge rating curve
- discharge hydrograph** - ไฮโดรกราฟการระบาย : กราฟแสดงระดับของอัตราการไหลหรือปริมาณการไหล ของน้ำในรางเปิดเทียบกับเวลา
- discrete settling** - การจมตัวแบบโคต : การจมตัวของตะกอนโดยไม่มี การเปลี่ยนแปลงรูปร่าง ขนาด หรือความหนาแน่น เช่น การจมตัวของกรวด หินทราย
- disinfectant** - สารทำลายเชื้อ : สารที่ใช้สำหรับการฆ่าเชื้อโรค เช่น คลอรีน, ไอโซน
- disinfected wastewater** - น้ำเสียฆ่าเชื้อโรคแล้ว
- disinfection** - การฆ่าเชื้อโรค
- disintegration** - การแตกสลาย : การแตกสลายของสสารเป็นองค์ประกอบย่อย หรือเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย
- disintegrate** - แตกสลาย
- dispersant** - สารช่วยกระจาย
- dispersed growth** - การเติบโตแบบกระจาย : ขั้นตอนหนึ่งของการเติบโตของจุลินทรีย์ที่อัตราส่วนอาหารต่อมวลค่อนข้างสูง เช่น เท่ากับ 4 หรือ 5
- dispersion** - การกระจาย : แตกต่างจาก diffusion โดย dispersion จะมีความรุนแรงกว่า
- displacement pump** - เครื่องสูบน้ำแบบกระจัด : เครื่องสูบน้ำซึ่งใช้ระบบกระจัด เช่นแบบชัก แบบโรตารี แบบกระบังลม

displacement time - ระยะเวลาการจัด : ช่วงเวลาการไหลผ่านถัง

displacement velocity - ความเร็วการจัด : อัตราความเร็วการไหลในถังตกตะกอน

disposal - การกำจัด : คือการทำให้น้ำไป ต่างจากการบำบัดซึ่งหมายถึงการทำให้ดีขึ้น, ดู treatment

dissociation - การแตกตัว

dissimilatory process - กระบวนการดิสสิมิลาทอรี : ในการออกซิไดส์สารอินทรีย์หรือสารอนินทรีย์ หรือในกระบวนการสังเคราะห์แสง กระบวนการนี้หมายถึง ส่วนของการผลิตและ/หรือจับพลังงานของปฏิกิริยา

dissolved air flotation, DAF - การลอยตัวด้วยอากาศละลาย, ดีเอเอฟ : กระบวนการกำจัดสารแขวนลอย เช่น ไขมัน น้ำมัน ในน้ำเสีย โดยใช้อากาศอัดแล้วมาปล่อยให้ลอยตัวในถังบำบัด

dissolved oxygen, DO - ออกซิเจนละลาย, ดีโอ : ปริมาณออกซิเจนที่ละลายอยู่ในน้ำ น้ำเสีย หรือของเหลวอื่นๆ โดยปกติจะวัดเป็นมิลลิกรัมต่อลิตร, ส่วนในล้าน (สนล) หรือเปอร์เซ็นต์ของการอิ่มตัว

dissolved-oxygen sag curve - เส้นหย่อนออกซิเจนละลาย, เส้นตกท้องช้าง- : เส้นโค้งแสดงระดับออกซิเจนละลายตามความยาวของลำน้ำ ซึ่งจะลดลงเมื่อมีการระบายน้ำเสียลงลำน้ำนั้น และจะกลับเพิ่มขึ้นอีกเมื่อมีการเติมอากาศจากการสังเคราะห์แสงและ/หรือจากการแทรกตัวลงน้ำของออกซิเจนจากอากาศ

dissolved solids, DS - ของแข็งละลายน้ำ, ดีเอส

distillate - ผลิตผลกลั่น, โกลั่นความแน่น

distillation - การกลั่น : กระบวนการระเหยและความแน่น ใช้ในการแยกส่วนประกอบของของเหลว ขึ้นอยู่กับจุดเดือดที่ต่างกัน

distilled water - น้ำกลั่น : น้ำที่ได้จากการความแน่นของไอน้ำ

distributaries - (1) ท่อจ่ายน้ำขนาดเล็ก, ทาง-, คู-, คลอง- : ทางน้ำใช้ในการชลประทาน เช่น คู คลอง ท่อ สำหรับจ่ายน้ำสู่ไร่หรือนา

- (2) **ท่อทุติยภูมิ** : ท่อย่อยใช้ในงานชลประทานหรือระบบระบายน้ำ

- (3) **ลำธารเล็ก** : ลำธารบนที่ราบ alluvial หรือที่ราบลุ่มหรือที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำ

- (4) **ลำธารแยกออก** : ลำธารที่ไม่ไหลกลับมาที่ลำธารสายสายหลัก แต่จะระบายลงลำธารอื่นหรือมหาสมุทร

distributary system - ระบบลำธารเชื่อม : ระบบทางน้ำที่ผ่านพื้นที่ซึ่งระบายน้ำไม่ติ และเชื่อมต่อระหว่างสองลำน้ำ เพื่อระบายน้ำจากลำน้ำหนึ่งไปลำน้ำหนึ่ง

distribution reservoir - ถังสูบน้ำ : ถังเก็บน้ำประปาเพื่อสูบน้ำต่อไป

distribution system - ระบบจ่ายน้ำ : ระบบท่อประปาและส่วนประกอบ ใช้ในการจ่ายน้ำให้แก่ผู้บริโภค ; ระบบจ่ายน้ำของถัง ไบรยกกรอง

- distributor** - เครื่องโปรยน้ำ, เครื่องจ่ายน้ำ : เครื่องมือที่ใช้โปรยน้ำลงบนผิวชั้นกรอง ในระบบโปรยกรองมี 2 แบบ คือ แบบอยู่กับที่และแบบเคลื่อนที่
- ditch** - รวงน้ำเล็ก, คลอง, คู : ทางน้ำที่มีลักษณะแคบและไม้ลึกนัก
- ditch, oxidation** - คลองวนเวียน, คูวนเวียน : ระบบเอสที่ถึงเต็มอากาศมีลักษณะเป็นวงรีมีเกาะก้นกลาง น้ำที่ถูกบำบัดไหลเวียนวนอยู่ในถัง ใช้เครื่องเติมอากาศแบบแปร่ง
- diurnal** - ช่วงกลางวัน
- diurnal force** - แรงน้ำขึ้นลง : แรงที่เกิดขึ้นจากการที่น้ำขึ้น-ลง ในแต่ละวัน
- diverging tube** - ท่อผาย : ท่อที่ขยายใหญ่ขึ้นอย่างสม่ำเสมอจากปลายหนึ่งไปอีกปลายหนึ่ง
- diversion** - (1) การผันน้ำ : การนำน้ำจากแหล่งผิวดิน ไปสู่คลอง ท่อหรือรางน้ำ
- (2) รางผันน้ำ : รางที่สร้างขึ้นทางด้านต่ำขวางความลาดชันเพื่อคักน้ำท่า เพื่อลดการกัดกร่อนและกันน้ำท่าไม่ให้ไหลลงที่ต่ำมากเกินไป
- diversion canal** - คลองผันน้ำ : คลองที่ส่งน้ำผิวดินจากคลองหลักไปยังคลองจ่ายน้ำ
- diversion chamber** - บ่อผันน้ำ, ห้องผันน้ำ : บ่อที่ใช้ควบคุมการกระจายน้ำสู่ท่อออกต่างๆ
- diversion channel** - รางผันน้ำ, ทางผันน้ำ : ทางน้ำที่ใช้ในการผันน้ำท่วมออกจากเมืองหรือใช้ระบายน้ำจากเขื่อนผันน้ำ
- diversion dam** - เขื่อนผันน้ำ : เขื่อนที่สร้างขึ้นเพื่อผันน้ำบางส่วนหรือทั้งหมดเพื่อปล่อยทิ้งให้ไกลจากทางน้ำเดิม, ดู diverting weir
- diversion gate** - ประตูผันน้ำ : ประตูผันน้ำจากคลองเดิมไปคลองอื่น ; ระบายน้ำหลังเขื่อน
- diversion manhole** - บ่อตรวจผันน้ำ : บ่อตรวจมีอุปกรณ์สำหรับผันน้ำไปยังท่อระบายอื่น
- diverting weir** - ฝายผันน้ำล้น, เวียร์- : ฝายหรือเวียร์ที่ใช้ระบายน้ำหรือน้ำเสียโดยให้ล้นออก, ดู overflow weir
- DO** - ดีโอ : ดู dissolved oxygen
- dolomite** - โดโลไมท์ : หินแข็งที่เกิดในธรรมชาติ เป็นส่วนผสมของแคลเซียมกับแมกนีเซียมคาร์บอเนต
- domestic consumption** - ปริมาณน้ำใช้ชุมชน, การใช้น้ำชุมชน : ปริมาณน้ำใช้ทุกชนิดเทียบต่อคนในเขตเทศบาลในระยะเวลานึง ปกติคือ 1 วัน
- domestic filter** - เครื่องกรองประจำบ้าน : เครื่องกรองขนาดเล็กใช้กรองน้ำกักในบ้าน
- domestic garbage** - ขยะครัว, ขยะชุมชน : ขยะที่ได้มาจากอาคารบ้านเรือนส่วนใหญ่เป็นเศษอาหาร

domestic wastewater - น้ำเสียชุมชน : น้ำเสียที่ได้จากที่อยู่อาศัย อาคารธุรกิจ สถาบันและอื่นๆ อาจรวมหรือไม่รวมน้ำบาดาล น้ำผิวดิน น้ำฝนที่รั่วซึมเข้ามาในท่อระบาย เรียกอีกอย่างว่า sanitary wastewater

DO sag curve - เส้นหย่อนดีไอ, เส้นตกท้องช้างดีไอ : ดู dissolved oxygen sag curve

dosage - ปริมาณจ่ายสาร, ปริมาณป้อนสาร : ดู dose

dose - ปริมาณจ่ายสาร, ปริมาณป้อนสาร : ปริมาณของสารที่ใช้ต่อหน่วยของน้ำที่ต้องการบำบัด, ดู chemical dose

dosing apparatus - เครื่องจ่ายสาร, เครื่องป้อนสาร : เครื่องมือสำหรับป้อนน้ำหรือน้ำเสียเข้าระบบบำบัด หรือเติมสารเคมีในปริมาณที่กำหนดลงในน้ำหรือน้ำเสียที่ต้องการบำบัด

dosing tank - 1) ถังจ่าย, ถังป้อนสาร : ถังที่ใช้บรรจุหรือเตรียมสารเคมีสำหรับป้อนต่อไป
2) ถังจ่ายน้ำ : ถังป้อนน้ำเสียเข้าถังโปรยกรอง อาจใช้ระบบกลักน้ำ

double-action pump - เครื่องสูบน้ำชัก(ทาง) ตูตู่ : เครื่องสูบน้ำแบบชักซึ่งดูดน้ำเข้ามาทั้งสองด้านของลูกสูบ

double filtration - เครื่องกรองคู่ : เครื่องกรองสองชุดหรือมากกว่า ใช้ต่อกันแบบอนุกรม

double layer - ชั้นคู่ : ชั้นทางไฟฟ้าที่สมมุติว่าเกิดขึ้นระหว่างอนุภาค ชั้นหนึ่งเรียกว่า stern layer อีกชั้นหนึ่งเรียกว่า diffuse layer

double-main system - ระบบท่อหลักคู่ : ระบบระบายน้ำซึ่งมีท่อใหญ่ 2 ข้างถนน

double offset - ปรับแยกขนานคู่ : อุปกรณ์ท่อที่ใช้สำหรับปรับแนวการวางท่อ เพื่อหลบสิ่งกีดขวาง เมื่อใช้สองชุดคู่กันจะปรับแนวท่อให้กลับมาอยู่ในบริเวณแนวเดิมได้, ดู offset

double-suction pump - เครื่องสูบน้ำทางตูดคู่ : เครื่องสูบน้ำท่อยังที่มีท่อตูดทั้ง 2 ด้าน

downspout - ท่อน้ำฝนจากหลังคา : ดู leader และ conductor

draft - กระแสดูดลาก : กระแสน้ำหรือลมที่ทำให้เกิดการดูดลากสิ่งที่อยู่ข้างๆไปด้วย

draft tube - หลอดดูดลาก : ดู draft

drag - ลากดึง : การต้านทานที่เกิดขึ้นจากสิ่งหนึ่งเมื่อมีการเคลื่อนที่ของอีกสิ่งหนึ่ง

drag force - แรงลากดึง : ดู drag

drain - ทางระบายน้ำ, ท่อระบายน้ำ : ทางน้ำสำหรับระบายน้ำออกจากพื้นที่ ; ท่อระบายน้ำฝนหรือน้ำเสียจากอาคาร

drain tile - ท่อกระเบื้องระบาย : ท่อกระเบื้องฝังใต้ผิวดิน เพื่อระบายน้ำสู่ดิน ส่วนใหญ่จะต่อไว้หลวมๆ หรือไม่สนิทเพื่อให้น้ำระบายออกได้

- drain well** - บ่อระบาย : บ่อหรือปล่องที่ใช้ระบายน้ำลงสู่ชั้นดินซึมได้
- drainage** - การระบายน้ำ
- drainage area** - พื้นที่ระบายน้ำ : พื้นที่ซึ่งรับน้ำฝนและไหลระบายออกสู่ที่ลุ่ม อาจเรียก catchment area หรือ watershed หรือ drainage basin ; พื้นที่ที่มีระบบระบายน้ำฝนและน้ำผิวดิน
- drainage basin** - พื้นที่ระบายน้ำ : ดู drainage area
- drainage system** - ระบบระบายน้ำ : ระบบท่อหรือรางน้ำที่ใช้ในการระบายน้ำท่วม เรียกรวมกันว่า sewer system ; ระบบท่อที่ใช้ระบายน้ำเสีย น้ำฝนไปยังจุดปล่อยทิ้ง หรือระบบบำบัด
- drainage water** - น้ำระบายทิ้ง : น้ำจากระบบระบายที่ปล่อยลงแหล่งธรรมชาติ
- drainage well** - บ่อระบาย : บ่อบาดาลสำหรับระบายน้ำ น้ำฝนหรือน้ำที่บำบัดแล้วลงสู่ชั้นใต้ดิน
- drawdown** - ระดับน้ำลด(ในบ่อบาดาล) : ระดับผิวน้ำในบ่อบาดาลที่ลดลงเนื่องจากการสูบน้ำออก
- drawdown curve** - เส้นโค้งระดับน้ำลด : รูปแสดงเส้นโค้งของผิวน้ำบาดาลที่ลดลงตามระยะห่างจากบ่อ
- drilled well** - บ่อเจาะ : บ่อบาดาลที่เจาะก่อน แล้วจึงลงปลอกบ่อภายหลัง
- drill log** - บันทึกการเจาะ : บันทึกข้อมูลต่างๆตามลำดับชั้นของหินและดินที่พบในขณะเจาะบ่อบาดาล
- drinking-water standards** - มาตรฐานน้ำดื่ม
- drive shoe** - หัวเจาะ : หัวเจาะที่ติดกับปลายของปลอกบ่อตอก
- driven well** - บ่อตอก, บ่อขับ : บ่อบาดาลที่ใช้ตอกหรือขับปลอกบ่อลงไปโดยมีหัวแหลมนำจนถึงความลึกที่ต้องการ
- drop manhole** - บ่อตรวจแบบลดระดับท่อ
- drop pipe** - ท่อครอบ : ท่อชุดใต้เครื่องสูบน้ำบาดาล
- drowned weir** - ฝายจมน้ำ : ฝายที่ระดับน้ำของด้านไหลออกเท่ากับหรือสูงกว่าสัน
- drum gate** - ประตูน้ำบานโค้ง : ประตูน้ำที่มีบานเป็นส่วนหนึ่งของวงกลม
- drum screen** - ตะแกรงทวงทรงกระบอก : ตะแกรงทวงทรงกระบอกหรือกรวยตัดซึ่งหมุนตามแกนนอน
- dry bulb temperature** - อุณหภูมิกระเปาะแห้ง : อุณหภูมิอากาศวัดจากเทอร์โมมิเตอร์ธรรมดา
- dry connection** - การต่อแห้ง : การเชื่อมต่อต่อกับท่อหลัก ในขณะที่ไม่มีน้ำ
- dry feeder** - เครื่องป้อนสารเคมีแห้ง : เครื่องป้อนสารเคมีที่อยู่ในสถานะของแข็งให้แก่ น้ำหรือ น้ำเสีย
- dry vent** - ช่องระบายแห้ง, ท่ออากาศแห้ง : ช่องระบายอากาศที่ไม่มีน้ำ หรือน้ำเสียไหลผ่าน

- dry-weather flow, DWF - อัตราไหลหน้าแล้ง, ดีดับบลิวเอฟ** : ปริมาณน้ำเสียในท่อระบายในหน้าแล้ง ; การไหลของน้ำแม่น้ำในหน้าแล้ง ซึ่งมักมาจากน้ำใต้ดิน
- dry well - บ่อแห้ง** : สถานีสูบน้ำที่อยู่ต่ำกว่าระดับน้ำที่สูบ แยกจากส่วนที่เรียกว่าบ่อเปียก (wet well)
- dryer - เครื่องทำแห้ง** : อุปกรณ์ที่ทำให้สาร เช่น สลัดจ์มีความชื้นน้อยลงมากจนแห้ง
- drying - การทำแห้ง** : การลดปริมาณน้ำลง ไม่จำเป็นต้องแห้งสนิท
- drying bed - ลานตาก** : ลานที่ใช้ตากสลัดจ์ให้แห้ง
- dual vent - ท่อระบายอากาศร่วม** : ท่อระบายอากาศที่ใช้กับสุขภัณฑ์สองชุดร่วมกัน
- duct - ท่อน้ำ**
- dug well - บ่อขุด** : บ่อที่ขุดโดยใช้จอบ เสียม หรือเครื่องจักรสำหรับขุดดิน
- Dunbar filter - ลาน (โปรย) กรอง (แบบ) ดันบาร์** : ลานโปรยกรองสร้างโดยดันบาร์ในปี ค.ศ. 1901 ชั้นบนเป็นทรายหยาบ ชั้นกลางเป็นหินแตก ชั้นล่างสุดเป็นหินหยาบไม่เป็นหินยมน ใช้ในปัจจุบัน
- duplex pump - เครื่องสูบน้ำหม้อคู่** : เครื่องสูบน้ำแบบชักซึ่งมีกระบอกสูบ 2 กระบอกขนานกัน ทำงานแบบสลับจังหวะ ทำให้น้ำที่สูบไหลต่อเนื่อง
- duration-area curve - เส้นโค้งช่วงเวลา-พื้นที่** : เส้นโค้งซึ่งแสดงพื้นที่ใต้เส้นระยะเวลา ที่อัตราการไหลหนึ่งๆ
- duration curve - เส้นโค้งช่วงเวลา** : ดู flow-duration curve
- DWF - ดีดับบลิวเอฟ** : ดู dry-weather flow
- dynamic head - เฮดพลวัต** : เฮดรวมของเฮดสถิตยฺ์ เฮดเสียดทาน เฮดความเร็ว และเฮดสูญเสียอื่นๆ
- dynamic pressure - ความดันพลวัต** : ความดันที่เกิดขึ้นขณะมีการไหล
- dynamic suction lift - ระดับคูดพลวัต** : ระยะแนวตั้งจากผิวน้ำถึงเส้นผ่านศูนย์กลางของส่วนคูดของเครื่องสูบ บวกเฮดความเร็ว บวกการสูญเสียเฮดเนื่องจากการไหลเข้าและความเสียดทาน คิดจนถึงจุดต่อหน้าแปลนด้านคูด

E

- earth dam - เขื่อนดิน
- earth reservoir - อ่างดินเก็บน้ำ
- ebb - น้ำลง : คือ ebb tide
- ebb current - กระแสน้ำลง : กระแสน้ำที่เกิดขึ้นเมื่อระดับน้ำลดลง
- ebb tide - น้ำลง : การลดลงของระดับน้ำ เนื่องจากอิทธิพลของดวงจันทร์
- echo sounding - การหยั่งแบบเสียงสะท้อน : การหยั่งความลึกโดยบันทึกเวลาที่คลื่นเสียงใช้เดินทางจากแหล่งกำเนิดเสียงใกล้พื้นผิวไปถึงส่วนลึกสุดแล้วเดินทางกลับมายังแหล่งกำเนิดเสียงอีก
- E.coli - อี.โคไล : อักษรย่อของคำว่า *Escherichia coli*
- ecology - นิเวศวิทยา : ชีววิทยาสาขาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม
- economic groundwater yield - ปริมาณให้น้ำบาดาลเชิงเศรษฐกิจ : อัตราสูงสุดที่คาดว่าจะสูบได้จากชั้นหินอุ้มน้ำตลอดในอนาคต โดยไม่ทำให้น้ำหมดไปหรือมีคุณสมบัติทางเคมีเปลี่ยนแปลงไปมากจนกระทั่งการสูบน้ำนั้นเป็นไปไม่ได้ในเชิงเศรษฐศาสตร์อีกต่อไป
- eddy - ไทลวน : การไหลหมุนวนของน้ำบริเวณริมหรือก้นทางน้ำ อันเนื่องมาจากสิ่งกีดขวางหรือลักษณะโครงสร้างของทางน้ำ
- eddy flow - การไหลวน : คือ eddy
- eddy loss - การสูญเสียจากไหลวน : คือ eddy
- eductor - อีคติกเตอร์ : เครื่องสูบลูกสูบของเหลวที่ทำงานภายใต้หลักการของการดึงดูดอากาศผสมกับของเหลวแล้วพ่นออก, คือ ejector, jet pump
- effective head - เฮดประสิทธิภาพ : เฮดที่มีอยู่สำหรับการผลิตพลังงานหลังจากหักการสูญเสียต่างๆ ออกไปแล้ว
- effective porosity - ความพรุนประสิทธิภาพ : สัดส่วนเป็นร้อยละของปริมาตรน้ำที่ปล่อยออกมาจากชั้นหินอุ้มน้ำต่อปริมาตรหินทั้งหมด
- effective rainfall - ปริมาณฝนประสิทธิภาพ : ฝนที่มากพอให้เกิดน้ำท่า
- effective size - ขนาดประสิทธิภาพ : ขนาดตะแกรงที่เมื่อดัดถ่วงจำนวนความน่าจะเป็น (probability) 10 เปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนักหลุดผ่านไปได้
- effective storage - (ปริมาณ)น้ำสำรองประสิทธิภาพ : ปริมาณน้ำที่นำมาใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่นับส่วนน้ำสำรองตายตัว (dead storage)
- effluent - น้ำออก
- effluent seepage - การไหลซึมออก : การที่น้ำใต้ดินไหลซึมออกมายังผิวดินหรือแหล่งน้ำที่ระดับต่ำกว่า
- effluent stream - ลำน้ำไหลออก : ลำน้ำที่รับน้ำจากน้ำใต้ดินไหลซึมออกมา

effluent trough - รางน้ำออก : รางที่ใช้สำหรับรับน้ำที่ไหลออกจากระบบ แล้วระบายทิ้งต่อไป

effluent weir - ฝายน้ำออก : ฝายที่ขอบน้ำล้นไหลออกของถังตกตะกอนหรือถังน้ำอื่นๆ

egg-shaped sewer - ท่อระบายรูปไข่

EIA - อีไอเอ : คำย่อของ environmental impact assessment

ejector - เครื่องอัดน้ำ : อุปกรณ์ขับของเหลวหรือของแข็ง โดยปล่อยไปพร้อมกับน้ำหรืออากาศที่ฉีดพ่นออกไปด้วยความเร็วสูง

elbow - ข้อต่อฉาก

electrical conductivity - สภาพนำไฟฟ้า

electrochemical gaging - การวัดเคมีไฟฟ้า, การวัดอัตราไหลของน้ำด้วยวิธีเคมีไฟฟ้า : การวัดอัตราการไหลของน้ำโดยใช้ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นกับการนำไฟฟ้าของสารละลายเกลือ

electrodialysis - การแยกด้วยไฟฟ้า-เยื่อกรอง : การกำจัดเกลือจากน้ำโดยใช้กระแสไฟฟ้าและแผ่นเยื่อกรองจับประจุ

electrolysis - การแยกสลายด้วยไฟฟ้า : การแยกองค์ประกอบของสารละลายด้วยกระแสไฟฟ้า

electrolyte - อิเล็กโทรไลต์ : สารซึ่งแตกตัวเป็นสองประจุหรือมากกว่า เมื่อละลายในน้ำ

electrolytic chlorine - คลอรีนผลิตด้วยไฟฟ้า : คลอรีนที่ได้จากการแตกตัวของกรดเกลือหรือเกลือของกรดนี้โดยการผ่านกระแสไฟฟ้าลงไป

electrometric titration - การไทเทรตด้วยอิเล็กโทรด : การไทเทรตที่จุดสมมูล สังเกตได้จากการเปลี่ยนแปลงศักย์ไฟฟ้าของขั้วอิเล็กโทรดที่จุ่มอยู่

electron - อิเล็กตรอน

elevated storage - ถังสูง : ถังสูงเก็บน้ำประปา

elevated tank - ถังสูง : ถังสูงเก็บน้ำประปา

elevation head - เเฮดระดับ : พลังงานที่เทียบเท่าน้ำหนักของน้ำที่สูงจากเส้นฐานอ้างอิง เรียกอีกอย่างว่า position head, potential head (เฮดศักย์)

ell - ข้อต่อฉาก

eluate - ชะ

eluant - ตัวชะ

elutriate - ล้างคัด : ดู elutriation

elutriation - การล้างคัด : การปรับสภาพสลัดจ์โดยการล้างด้วยน้ำ เพื่อคัดไล่สารเคมีออกไป ทำให้สลัดจ์จมตัวหรือกรองได้ดีขึ้น ต่างจำนวนมากจะถูกกำจัดไปด้วยวิธีนี้, ดู leaching

emulsifying agent - สารอิมัลชัน : ดู emulsion

emulsion - อิมัลชัน : การนำเอาสารละลายตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป ซึ่งปกติไม่ผสมกัน เช่น น้ำกับน้ำมัน มาผสมกันโดยการปั่นอย่างรุนแรงหรือ โดยใช้สารอิมัลชันซึ่งจะปรับสภาพแรงตึงผิวของหยดน้ำหรือสารนั้นๆให้มารวมกันได้

end contraction - ส่วนหุบปลาย : เหนียงของฝายที่ไม่ได้ยื่นออกไปสุดความกว้างของทางน้ำด้านหน้า

end point - จุดยุติ, จุดสิ้นสุด

endogeneous - เอนโดจีเนียส : คำคุณศัพท์ หมายถึง ช่วงหลังๆของ growth succession ทั้งปริมาณอาหารและจุลินทรีย์น้อย เนื่องจากอาหารถูกใช้หมดไปจนไม่เพียงพอแก่จุลินทรีย์

energy conservation - การอนุรักษ์พลังงาน : การใช้พลังงานอย่างประหยัด

energy dissipation - การสลายพลังงาน : การเปลี่ยนรูปพลังงานกลไปเป็นพลังงานความร้อน ; การสลายพลังงานในของเหลวที่กำลังไหล เช่น การใช้แบมเฟล็ดหรือน้ำกระโดด (hydraulic jump)

energy gradient - ความลาดชันพลังงาน : ความลาดของพลังงานของน้ำที่ไหล

energy gradient line, EGL - เส้นลาดชันพลังงาน, อีจिएล : เส้นแสดงความลาดของพลังงานของน้ำที่ไหล

energy head - เฮดพลังงาน : ความสูงของระดับเส้นชลศาสตร์เหนือแนวศูนย์กลางของน้ำในท่อหรือลำน้ำ บวกกับเฮดความเร็วที่ผ่านจุดนั้น

enteric - แห่งลำไส้

enterococcus - เอนเทโรค็อกคัส, ค็อกคัสลำไส้ : กลุ่มแบคทีเรียที่อาศัยอยู่ในลำไส้มนุษย์และสัตว์

enterovirus - ไวรัสลำไส้ : ไวรัสที่อาศัยอยู่ในลำไส้มนุษย์และสัตว์

entrainment - การจับตก : การจับไว้ให้อยู่ภายใน

entrance loss - การสูญเสียปากทางเข้า : การสูญเสียเฮดเนื่องจากความปั่นป่วนของของเหลวในการไหลผ่านช่องเข้า

environment - สิ่งแวดล้อม

environmental condition - สภาพแวดล้อม

environmental impact assessment, EIA - การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม, อีไอเอ

enzyme - เอนไซม์

epilimnion - อีพิลิมเนียน : ชั้นบนของทะเลสาบหรืออ่างเก็บน้ำที่ไม่มีการผสม อุณหภูมิค่อนข้างคงที่ อยู่เหนือชั้น thermocline

epistylis - อีพิสไทลิส : โปรโตซัวชนิดมีขน พบมากในถังโปรยกรอง

equalizing tank - ถังปรับให้เท่า, ถังปรับให้เสมอ : ถังขนาดใหญ่ที่กักน้ำเสียได้มากพอเพื่อให้น้ำเสียรวมมีลักษณะสมบัติและอัตราการไหล (ก่อนป้อนเข้าสู่ระบบบำบัด) สม่าเสมอ

equilibrium - สมดุล

equivalent pipe - ท่อสมมูล : ท่อสองเส้นหรือระบบท่อสองระบบ ที่มีการสูญเสียเฮดเท่ากันที่อัตราไหลเดียวกัน ท่อหนึ่งเส้นจะถือว่ามีความยาวหรือมีสมมูลเท่ากับระบบท่อระบบหนึ่ง ถ้าท่อหนึ่งและระบบท่อกลุ่มนั้นมีการสูญเสียเฮดเท่ากัน

erosion - การกร่อน : การสูญเสียของผิวหน้าดินเนื่องจากการไหลเซาะของน้ำหรือจากลมฟ้าอากาศ

erosive velocity - ความเร็วเซาะ : ความเร็วของน้ำในลำน้ำที่ทำให้ฝั่งหรือตลิ่งเสียหาย

Escherichia coli, E.Coli - อี.โคไล : แบคทีเรียในกลุ่มโคลิฟอร์ม เป็นตัวชี้การปนเปื้อนของอุจจาระในน้ำ

estuary - ชะวากทะเล : ช่องฝั่งทะเลที่เว้าบริเวณปากแม่น้ำ เป็นจุดที่แม่น้ำไหลลงมาพบกับทะเล

eutrophic lake - ทะเลสาบยูโทรฟิค : ทะเลสาบหรืออ่างเก็บน้ำที่มีสีเขียวเนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ของสาหร่ายเซลล์เดียว เมื่อสาหร่ายตายทับถมจะทำให้มีสีขุ่นน้ำเสีย

eutrophication - ยูโทรฟิเคชัน : ดู algal bloom และ eutrophic lake

evaporation - การระเหย

evaporation gage - เครื่องวัดการระเหย, เกจ-

evaporation pan - ถาดวัดการระเหย : ถาดใส่น้ำเพื่อใช้วัดการระเหย ณ จุดใดจุดหนึ่ง

evaporation rate - อัตราการระเหย : ปริมาณน้ำวัดเป็นความสูงของน้ำที่ระเหยจากพื้นผิวหน้าน้ำที่กำหนดต่อหน่วยเวลา

evaporativity - ศักยภาพการระเหย : อัตราการระเหยที่น่าจะเป็น ซึ่งต่างจากอัตราการระเหยจริง

evaporator - เครื่องระเหย

evaporimeter - มาตรวัดการระเหย

evapotranspiration - การคายระเหย : น้ำในดินที่ระเหยไป และ/หรือจากการระเหยผ่านรูใบของพืช

examination - การสอบ

excess activated sludge - สลัดจ์ไวงานส่วนเกิน : ปริมาณสลัดจ์จากระบบเอเอสที่เกินขั้นเกินต้องการ และต้องถูกกำจัดออกไปจากระบบ

excess sludge - สลัดจ์ส่วนเกิน : ดู excess activated sludge

exfiltration - น้ำรั่วซึมออก : น้ำเสียที่รั่วซึมออกสู่พื้นดินโดยรอบของท่อระบาย

exit loss - การสูญเสียปากทางออก : ดู entrance loss

expanded bed - ชั้นขยายตัว : ชั้นทรายกรองที่ขยายตัวเนื่องจากแรงพุ่งของน้ำในระหว่างการอัดน้ำล้างจากล่างขึ้นบน

expansion coupling - ข้อต่อขยายตัว : ข้อต่อที่ยอมให้ท่อที่ต่อมีการขยายตัวได้

expansion joint - จุดต่อขยายตัว : การต่อท่อในโครงสร้างซึ่งจะไม่ทำให้ท่อหรือโครงสร้างนั้นเสียหายในกรณีที่ท่อหรืออาคารหดตัวหรือขยายตัว

exposure - การเผย

extended aeration, EA - การเติมอากาศยืดเวลา, อีเอ : ระบบเอเอสที่มีการเติมอากาศนานกว่าธรรมดา เพื่อให้มีการย่อยสลายสลัดจ์และสารอินทรีย์ จนได้สลัดจ์ที่เหมาะสมในการกำจัดขั้นสุดท้าย

extracellular - ภายนอกเซลล์

extraction - การสกัด : กระบวนการละลายและแยกสารเฉพาะออกจากของเหลว

eye of storm - จุดกลางพายุฝน : จุดตรงกลางพายุฝนหมุน ที่ความเร็วลมลดลงใกล้ศูนย์

F

- factor** - แฟกเตอร์, ปัจจัย
- facultative** - แฟคัลเททีฟ : อยู่ได้ทั้งในสภาพมี/ไม่มีอากาศหรือออกซิเจนอิสระ
- FAS** - เอฟเอเอส : คำย่อของคำว่า fixed activated sludge
- false (filter) bottom** - ฟัน (กรอง) หลอก : ฟันรองรับตัวกลางกรองสำหรับ
ถังกรอง เช่น การปูชั้นแผ่นอิฐเหนือพื้นถังกรอง
- fats (wastes)** - ไขมัน (ของเสีย) : ไตรกลีเซอไรด์เอสเทอร์ของกรดไขมัน มักใช้
สับสนกับคำว่าไขมัน (grease) หรือน้ำมัน (oil)
- fauna** - ฟอานา, พรานสัตว์ประจำถิ่น
- fault spring** - น้ำซับรอยเลื่อน : น้ำซับจากน้ำใต้ดินลึกๆ มักจะร้อนและเป็นน้ำแร่
ไหลผ่านรอยเลื่อนลึกมาก บางครั้งเรียกกันโดยรวมกันว่าบ่อน้ำร้อนหรือน้ำซับร้อน, ดู
fissure spring
- fecal coliforms** - ฟีคัลโคลิฟอร์ม : แบกทีเรียโคลิฟอร์มที่มีอยู่ในอุจจาระ
- fecal streptococcus** - ฟีคัลสเตรปโตค็อกคัส : คำนี้มักใช้สับสนกับคำว่าเอนเทอโร
ค็อกโคไค แต่น่าจะหมายถึงสเตรปโตค็อกโคไคกลุ่มหนึ่ง ซึ่งรวมอยู่ในกลุ่มของเอนเทอโร
ค็อกโคไคที่ปรากฏอยู่ในอุจจาระ
- feeder** - เครื่องป้อน(น้ำยา)
- feedwater** - น้ำป้อน : น้ำที่ป้อนเข้ากระบวนการหนึ่งๆ
- fermentation** - การหมัก : การเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดจากเชื้อหมัก เช่น เอ็นไซม์
ของยีสต์ ; การเปลี่ยนแปลงในอินทรีย์สารหรือของเสียที่มีสารอินทรีย์เป็นองค์ประ
กอบ โดยจุลินทรีย์ในสภาพไร้ออกซิเจน
- FFB** - เอฟเอฟบี, ระบบบำบัดแบบฟิล์มตรึง : อักษรย่อของคำว่า fixed film bio-
reactor
- filamentous bacteria** - แบกทีเรียชนิดเส้น
- filter** - แผ่นกรอง, ตัวกรอง, ชุดกรอง, โรงกรอง, เครื่องกรอง
- filter bed** - ชั้นกรอง : ชั้นของตัวกลาง เช่นทราย ทำหน้าที่กรองของแข็งออก
จากน้ำ
- filter bottom** - ฟันกรอง : ฟันถังกรอง มักทำหน้าที่รองรับระบบบำบัดน้ำกรอง
หรือรับน้ำกรองโดยตรง
- filter clogging** - การอุดตันของชั้นกรอง : การที่สิ่งสกปรกตกค้างอยู่บนพื้นผิวชั้น
กรอง ทำให้น้ำไหลผ่านช้าลง
- filter cloth** - ผ้ากรอง
- filter efficiency** - ประสิทธิภาพการกรอง : ความสามารถในการกรองที่วัด
ได้จากเกณฑ์ต่างๆ กัน เช่น การลดปริมาณสารแขวนลอย ของแข็ง บีโอดี แบกทีเรีย

- filter flooding** - การท่วมถึงกรอง : การทำให้น้ำท่วมถึงไปรยกรอง (trickling filter) โดยการปิดทางน้ำออกทั้งหมดเพื่อไล่ไขแมลง
- filter gallery** - อูโมงค์กรอง : อูโมงค์ยาวอยู่ในโรงบำบัด เพื่อติดตั้งระบบท่อน้ำและวาล์ว มีทางเข้าออกอูโมงค์หรือห้องน้ำอย่างสะดวก
- filter loading** - ภาระการกรอง : ปริมาณสาร (กก.) ที่ป้อนเข้าระบบฯ เทียบต่อหน่วยพื้นที่ผิวต่อวัน หรือปริมาณของเหลวที่ป้อน (m^3) ต่อหน่วยพื้นที่ผิว
- filter press** - การอัดกรอง, เครื่องอัดกรอง : การรีดน้ำแยกจากของแข็ง โดยใช้การอัดเพิ่มความดัน, tu plate presses และ press filter
- filter rate** - อัตราการกรอง : อัตราการป้อนเข้าสู่ระบบกรอง เช่น การป้อนสลัดจ์เข้าเครื่องกรองสูญญากาศ, การป้อนน้ำเสียเข้าระบบไปรยกรอง และการป้อนน้ำเข้าเครื่องทรายกรองเร็ว ฯลฯ
- filter reep** - ช่วงกรอง : ช่วงระยะเวลาการกรองก่อนที่จะหยุดด้วยสาเหตุใดๆ
- filter strainer** - หัวกรอง : อุปกรณ์ที่มีรูหรือช่องน้ำผ่านได้ ติดตั้งใต้ชั้นทรายกรองเร็ว
- filter underdrains** - ช่องระบายใต้ชั้นกรอง : ช่องหรือชั้นที่รวบรวมน้ำที่ผ่านการกรองแล้ว ก่อนส่งออกไปภายนอก
- filtered wastewater** - น้ำเสียกรองแล้ว : น้ำเสียซึ่งผ่านกระบวนการกรองแล้ว
- filtering medium** - ตัวกลางกรอง : วัสดุที่ใช้เป็นตัวกรองในชั้นกรอง เช่น ทราย ถ่าน
- filtrate** - น้ำกรอง : ของเหลวซึ่งไหลผ่านเครื่องกรองแล้ว
- filtration** - การกรอง : ขั้นตอนของเหลวไหลผ่านตัวกลางกรอง เพื่อกกรองเอาสารแขวนลอยหรือสารกึ่งของแข็งออก
- filtration spring** - น้ำขึ้นกรอง :
- final effluent** - น้ำออกขั้นสุดท้าย
- final sedimentation** - การตกตะกอนขั้นสุดท้าย
- final sedimentation tank** - ถังตกตะกอนขั้นสุดท้าย : ถังแยกเอาของแข็ง ซึ่งปกติเป็นชีวมวลออกจากของเหลว ในระบบบำบัดน้ำเสียแบบชีววิทยา
- final settling tank** - ถังตกตะกอนขั้นสุดท้าย
- fine rack** - ตะแกรงรางละเอียด : ตะแกรงรางซึ่งมีช่องเปิดถี่และแคบ
- fine sand** - ทรายละเอียด : ทราย ซึ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลางระหว่าง 0.125 และ 0.250 มม.
- fine screen** - ตะแกรงละเอียด : มักจะหมายถึงตะแกรงที่ช่องเปิดเล็กกว่า 1 นิ้ว แต่ในการบำบัดน้ำเสียมักจะมีช่องเปิดขนาด 1/16 นิ้ว
- fire cistern** - ถังน้ำ (สำรอง) ดับเพลิง : ถังน้ำสำรองไว้สำหรับเก็บกักน้ำเพื่อใช้ดับเพลิง น้ำที่ถูกกักนี้จะเสริมเข้าไปในระบบจ่ายน้ำเพื่อใช้ในการดับเพลิง เมื่อท่อเมนได้รับความเสียหายหรือแตกชำรุด

- fire demand** - ปริมาณน้ำดับเพลิง : น้ำใช้ดับเพลิงตามเกณฑ์และระยะเวลาที่ต้องการคิดเป็นลิตรต่อนาทีต่อจำนวนชั่วโมงที่แน่นอน
- fire-demand rate** - อัตราน้ำดับเพลิง : อัตราการไหลที่ความดันกำหนดเพื่อต้านไฟในเฉพาะที่ ปกติคิดเป็นลิตรต่อนาที
- fire-department connection** - หัวต่อท่อน้ำดับเพลิง : หัวต่อ(หนึ่งหรือสองหัว) เพื่อใช้ต่อกับท่อน้ำดับเพลิงจากระดับเพลิง
- fire engine** - รถดับเพลิง
- fire flow** - น้ำดับเพลิง : ดู fire-demand rate
- fire pump** - เครื่องสูบน้ำดับเพลิง : เครื่องสูบน้ำประจำ ที่ติดตั้งเพื่อฉีดน้ำดับเพลิงโดยเฉพาะ
- fire supply** - น้ำใช้ดับเพลิง : ตามเทศบัญญัติ หมายถึงปริมาณน้ำที่จำเป็นในการดับเพลิง นอกเหนือจากที่ใช้ตามบ้านเรือน โรงงานอุตสาหกรรมและที่สาธารณะแล้ว
- fire stream** - ลำน้ำฉีดดับเพลิง : ลำน้ำที่ออกมาจากหัวฉีดดับเพลิง
- fire system** - ระบบดับเพลิง : ระบบท่อน้ำที่แยกออกมาเป็นพิเศษสำหรับส่งน้ำเพื่อใช้ดับเพลิงเป็นการเฉพาะ
- fish farm** - นาปลา
- fish pond** - บ่อปลา : บ่อรับน้ำทั้งจากระบบบำบัด และเลี้ยงปลาไว้เพื่อสังเกตอาการ ในกรณีมีสารพิษหลุดปะปนมากับน้ำทั้ง
- fish screen** - ตะแกรงกั้นปลา : ตะแกรงที่ใช้กัน เพื่อกันไม่ให้ปลาเข้ามาในคลองหรือทางน้ำ
- fish ladder** - บันไดปลาโจน : โครงสร้างประกอบเชือกหรือฝายเป็นรูปคล้ายบันได มีน้ำไหลหล่อเลี้ยงตลอด มีจุดมุ่งหมายให้ปลาโดดขึ้นไปทีละขั้น เพื่อไปวางไข่ต้นน้ำได้
- fissure spring** - น้ำขึ้นรอยแยก, น้ำขึ้นรอยแตก : น้ำขึ้นซึ่งออกมาจากรอยแยกขนาดใหญ่ในชั้นหิน, ดู fault spring
- five-day BOD (BOD₅)** - บีโอดี 5 วัน : ความต้องการออกซิเจน ซึ่งสัมพันธ์กับปฏิกิริยาการเกิดออกซิเดชันทางชีวเคมี โดยที่ปฏิกิริยานี้ดำเนินภายใต้สภาวะการมีมาตรฐานซึ่งกำหนดให้เป็นเวลา 5 วัน
- fixed activated sludge** - ระบบเอเอสชนิดฟิล์มตรึง : เป็นระบบเอเอสที่จุลินทรีย์และจุลินทรีย์เกาะอาศัยบนตัวกลาง อาจมีหรือไม่มีภาระหมุนเวียนสลัดจ์
- fixed bed** - ชั้นตรึง : ชั้นของตัวกลางที่ตรึงติดกับที่ ขยายตัวไม่ได้
- fixed film bioreactor** - ปฏิกิริยาระบบฟิล์มตรึง : ระบบบำบัดน้ำเสียแบบชีววิทยา โดยให้เมือกฟิล์มจุลินทรีย์เกาะอาศัยบนตัวกลาง
- fixed solids, FS** - ของแข็งคงตัว, เอฟเอส : สิ่งตกค้างหลังการเผาไหม้ของสารแขวนลอยหรือสารละลายตามขั้นตอนมาตรฐาน
- fixture branch** - ท่อเชื่อมสุขภัณฑ์ : ท่อส่งน้ำซึ่งอยู่ระหว่างหัวก๊อกกับท่อจ่ายน้ำ
- fixture drain** - ท่อระบายสุขภัณฑ์ : ท่อระบายน้ำจากสุขภัณฑ์ไปยังท่อระบายอาคาร

- fixture-supply pipe** - ท่อจ่ายเข้าสู่ขั้วถัง : ท่อจ่ายน้ำซึ่งเชื่อมกับท่อเชื่อมสู่ขั้วถังปกติติดตั้งตามแนวกำแพงหรือแนวนอน
- fixture unit, FU** - หน่วยขั้วถัง, เฮฟยู : ปัจจัยตัวหนึ่งซึ่งถูกเลือกมาแสดงค่าภาระของท่อโดยประมาณ โดยแสดงความแตกต่างกันของภาระเป็นทวีคูณของปัจจัยนั้น
- flagellata** - แฟลกเจลลิตา : จุลินทรีย์ชนิดมีหนวดยาว
- flamable** - ติดไฟได้
- flanged joint** - ข้อต่อหน้าจาน, -หน้าแปลน : ข้อต่อที่มีปีกสำหรับตรึงเข้าด้วยกัน
- flanged pipe** - ท่อหน้าจาน, -หน้าแปลน : ท่อซึ่งต่อโดยใช้โบลท์ตรึงปีกงานเข้าด้วยกัน
- flap gate** - ประตูพลิก, ประตูกระดก : ประตูซึ่งเปิดและปิดโดยการพลิกหมุนรอบบานพับ
- flap valve** - วาล์วพลิก, วาล์วกระดก : วาล์วซึ่งมีแผ่นปิด-เปิดพลิกได้ด้วยบานพับ
- flash** - ฝักบัว
- flash evaporator** - เครื่องระเหยฝักบัว : อุปกรณ์การกลั่นซึ่งจะป้อนน้ำเค็มที่อยู่ในสภาพร้อนจัดเข้าไปในห้องลดความดัน ทำให้น้ำเดือดและกลายเป็นไอโดยฝักบัว
- flash flood** - น้ำท่วมฝักบัว : น้ำท่วมที่เกิดขึ้นในเวลาสั้นๆ โดยมีอัตราการไหลสูงมาก ปกติเกิดขึ้นหลังฝนตกหนักบนพื้นที่แคบๆ
- flash mixer** - เครื่องผสมฝักบัว : อุปกรณ์ผสมสารเคมีกับของเหลวให้เป็นเนื้อเดียวกันได้อย่างรวดเร็ว
- flask** - ขวดวัดปริมาตร : ขวดกัมมัน คอยาว ใช้วัดปริมาตรได้แม่นยำ
- flat-crested weir** - ฝายสันราบ : ทำนบหรือฝายซึ่งมีส่วนบนเป็นแนวนอน โดยตลอด และมีความยาวมากพอสมควรเมื่อเทียบกับความลึกของน้ำที่ไหลผ่านฝาย
- flat rate** - อัตราตายตัว, อัตราเดียวกันตลอด : การจ่ายค่าน้ำหรือค่าคูลล์รวมทั้งค่าน้ำเสีย ซึ่งไม่ได้ขึ้นอยู่กับปริมาณที่ได้จากมาตรวัดน้ำ แต่ขึ้นอยู่กับขนาดของท่อเข้าบ้าน, จำนวนของก๊อกหรือท่อระบายออก, พื้นที่บริเวณบ้านหรือเครื่องวัดอื่นๆ ซึ่งชอบด้วยกฎหมาย
- flexible joint** - ข้อต่อปรับตัว : ข้อต่อที่สามารถทำให้ท่อด้านหนึ่งงอ หรือขยับตัวได้โดยไม่มีผลกับอีกท่อหนึ่ง
- flight sewer** - ท่อระบายแบบชันบันได : การวางท่อระบายเป็นขั้นลดหลั่น เพื่อลดความเร็วที่เกิดในท่อที่มีความชันมากๆ
- float** - ลอย, ทุ่นลอย, ลูกลอย
- float gage** - เกจลูกลอย : อุปกรณ์วัดระดับผิวของเหลวโดยใช้ลูกลอยเป็นตัวชี้ โดยลูกลอยจะลอยตัวหรือจมไปกับของเหลว และวัดระดับได้โดยใช้ชี้หรือเพย์ติดกับลูกลอย
- float studier** - ทุ่นศึกษา : ทุ่นลอยในทะเล สำหรับศึกษาทิศทางและความแรงของกระแส

float valve - วาล์วลากลอย : วาล์วซึ่งมีตัวปิดที่ทางออก เช่นปลັ๊กเสียบหรือประตู และทำงานโดยระดับน้ำจะเป็นตัวดันลากลอยให้ไปดันตัวปิดอีกทอดหนึ่ง

floating cover - ฝาลอย : ฝาปิดถังย่อยแบบไร้อากาศ สามารถปรับระดับลอยขึ้นลงได้ตามแรงดันและระดับน้ำในถัง

floating sludge - สลัดจ์ลอย

floc - ฟล็อก : มวลลักษณะขุ่น เช่น ฟล็อกจากสารส้ม

flocculant - สารสร้างฟล็อก, สารรวมตะกอน

flocculant settling - การจมตัวแบบสารสร้างฟล็อก, -สารรวมตะกอน : การจมตัวของอนุภาคที่รวมตัวกันเป็นฟล็อก การจมตัวจะเร็วกว่าการจมตัวแบบโดด

flocculating tank - ถังฟล็อกकुเลชัน, ถังสร้างฟล็อก, ถังรวมตะกอน : ถังสำหรับให้ตะกอนหรือฟล็อกเกาะกันเป็นก้อนใหญ่ขึ้น โดยอาศัยการกวนอย่างช้าๆ

flocculation - ฟล็อกकुเลชัน, การสร้างฟล็อก, การรวมตะกอน : การที่สารแขวนลอยในระบบบำบัดน้ำและน้ำเสียจับตัวเป็นก้อนหลังจากการทำลายเสถียร

flocculator - เครื่องสร้างฟล็อก, เครื่องรวมตะกอน : เครื่องจักรกลใช้สำหรับเพิ่มประสิทธิภาพการสร้างฟล็อก

flood - น้ำท่วม

flood basin - พื้นที่น้ำท่วม : ส่วนของลุ่มแม่น้ำที่อยู่นอกฝั่งแม่น้ำและน้ำท่วมถึงได้

flood benefits - ผลประโยชน์จากการป้องกันน้ำท่วม : มูลค่าที่ได้จากการไม่สูญเสียเมื่อเกิดภาวะน้ำท่วม

flood control storage - ที่กั้นน้ำท่วม : สถานที่หรือบ่อที่ใช้กั้นน้ำท่วมไว้ก่อนและปล่อยออกภายหลังให้เร็วที่สุดเท่าที่ลำนํ้าจะอำนวย

flood frequency - ความถี่น้ำท่วม

flood plain - ที่ราบน้ำท่วมถึง : ที่ราบริมลำนํ้าซึ่งมีน้ำท่วมเป็นคราวๆ ในหน้านํ้า

flood probability - โอกาสน้ำท่วม : ความน่าจะเป็นของโอกาสเกิดน้ำท่วมที่จะเท่ากับหรือมากกว่าขนาดน้ำท่วมหนึ่งในระยะเวลาหนึ่ง

flora - ฟลอรา, พรรณไม้ประจำถิ่น : พรรณพืชในบริเวณหรือยุคสมัยธรณีวิทยาหนึ่งๆ เช่น ฟองหรือฝ้าไซโดยเกิดจากการอัดอากาศ

flotation - การลอยตัว : การที่สารแขวนลอย ลอยตัวขึ้นมายังผิวของของเหลวในถัง เช่น ฟองหรือฝ้าไซจากการอัดอากาศ

flow - การไหล, แรงไหลกระแส, ไหล

flow control valve - วาล์วควบคุมการไหล

flow diagram - แผนภาพการไหล : แผนภาพแสดงการไหลของน้ำและ/หรือสลัดจ์ที่ผ่านกระบวนการต่างๆ ในระบบบำบัด เรียกก๊ออย่างว่า flowsheet

flow duration curve - เส้นโค้งความนาน-การไหล : เส้นโค้งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการไหลกับระยะเวลา

flow index - ดัชนีการไหล

- flow line** - (1) **เส้นผิวน้ำ** : ระดับผิวน้ำของการไหลในลำน้ำที่อัตราการไหลปกติ
 - (2) **เส้นลาดชลศาสตร์** : เส้นระดับชลศาสตร์ (HGL) ในรางเปิด
 - (3) **ระดับผิวน้ำไหล** : ระดับผิวน้ำ(สมมุติ) ในท่อน้ำปิด ซึ่งได้รับการออกแบบให้มีการไหลเต็มท่อ
 - (4) **แผนภูมิการไหล** : การเคลื่อนที่ของของเหลวผ่านกระบวนการต่างๆ ในระบบบำบัด
- flow meter** - **มาตรวัดการไหล**
- flow regulator** - **เครื่องปรับคุมการไหล** : อุปกรณ์ที่ใช้ปรับอัตราการไหลของน้ำ
- flowing well** - **บ่อน้ำไหล** : บ่อซึ่งมีน้ำขึ้นมาถึงผิวน้ำและปล่อยออกได้ โดยไม่มีเครื่องสูบน้ำหรืออุปกรณ์ส่งน้ำช่วยแต่อย่างใด
- flowsheet** - **แผนภาพการไหล** : ดู flow diagram
- fluid** - **ของไหล**
- fluidized bed** - **ชั้นฟลูอิดไธซ์** : ชั้นตัวกลางที่ลอยกลอยตัวขึ้นด้วยแรงน้ำไหลขึ้น แต่ไม่ลื่นออก ใช้สำหรับบลิ่งหรือเกาะอาศัยระหว่างการกำจัดมลพิษที่ไหลผ่าน ชั้นฟลูอิดไธซ์นี้จะกระทำตัวเหมือนของเหลวขึ้นๆ
- flume** - **ฟลูม, รางน้ำ** : โครงสร้างชลศาสตร์ที่ใช้สำหรับวัดอัตราการไหล หรือควบคุมการไหล
- fluorescing dyes** - **สีย้อมเรืองแสง** : สารที่คงที่และมีสีต่างจากน้ำจนเห็นได้ชัด ไม่เป็นอันตราย ราคาถูกและมีคุณสมบัติเรืองแสงได้ ใช้วัดการไหลหรือการตกตะกอน
- fluoridation** - **การเติมฟลูออไรด์** : การเติมฟลูออไรด์ในน้ำประปาเพื่อให้ฟันแข็งแรง
- flush hydrant** - **หัวโครกท้อ** : หัวระบายน้ำซึ่งมีท่อปล่อยน้ำที่ระดับเท่ากับหรือต่ำกว่าผิวดิน มีไว้ระบายน้ำออกจากท่อ
- flush tank** - **ถังชักโครก, หม้อชักโครก** : ถังหรือหม้อเก็บน้ำสำหรับโครกไล่สิ่งสกปรกจากโถส้วม
- flush valve** - **วาล์วชักโครก** : ดู flush tank
- flushing** - **การชักโครก, การโครก** : การระบายออกอย่างรวดเร็ว
- flushing manhole** - **บ่อตรวจโครก** : บ่อตรวจซึ่งมีน้ำเสียไหลมารวมกันเป็นปริมาณมาก และมีประตุน้ำสำหรับปล่อยออกอย่างรวดเร็ว เพื่อล้างท่อระบาย
- flux** - **ฟลักซ์** : อัตราป้อนของแข็งต่อหน่วยพื้นที่, มีหน่วยเป็น กก./ม²-วัน
- F/M** - **เฟดต่อแอม** : อักษรย่อของคำว่า food to microorganism ratio
- foam** - **โฟม, ฟอง** : ฟองเล็กๆ ที่รวมกันอยู่บนผิวของเหลว อาจเกิดจากการปั่นการกวนหรือการหมัก
- foam separation** - **การแยกฟอง** : การทำให้เกิดฟองในน้ำเสียหรือน้ำทิ้ง เพื่อกำจัดสารชักฟอกที่มีปริมาณเกินขนาดออก โดยผ่านอากาศที่มีฟองละเอียดเข้าไปในน้ำเสีย เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า foam fractionation

- foaming** - การเกิดฟอง : ดู foam
- fog** - หมอก : หยดน้ำเล็กๆ จำนวนมากที่ลอยในชั้นบรรยากาศใกล้พื้นดิน อาจมองเห็นด้วยตาเปล่า ความชื้นสัมพัทธ์เกินกว่า 97 เปอร์เซ็นต์
- food to microorganism ratio, F/M** - อัตราส่วนอาหารต่อจุลินทรีย์, แอปต่อเอเอ็ม : ในระบบเอเอส หมายถึง ปริมาณของสารอินทรีย์หรือบีโอดี (กก./วัน) ที่ป้อนเข้าถังเติมอากาศต่อจำนวนจุลชีพ (กก.) ที่มีอยู่ในถังเติมอากาศ
- foot valve** - หัวกระโหลก, ฟุตวาล์ว : วาล์วที่ปลายท่อดูดของเครื่องสูบน้ำ เปิดให้น้ำไหลเข้ามาในท่อดูดได้ แต่ปิดเพื่อกันไม่ให้ น้ำไหลออกปลายก้นท่อ
- force main** - ท่อหลักความดัน, ท่อหลักบังคับไหล : ท่อความดันเชื่อมกับเครื่องสูบน้ำหรือสถานีสูบน้ำเสีย
- fouling** - การอุดตัน (ด้วยเมือกขุ่น) : เมือกขุ่นที่สะสมอยู่ในท่อน้ำ เกิดจากกิจกรรมของจุลินทรีย์ในน้ำ จนเกิดการอุดตันในท่อ
- fountain aerator** - เครื่องเติมอากาศแบบน้ำพุ่งฝอย
- fountain flow** - การไหลแบบน้ำพุ่ง : ลักษณะน้ำไหลจากปลายเปิดของท่อตั้ง โดยขึ้นไปจนถึงระยะหนึ่งแล้วกระเซ็นออกเป็นลักษณะร่มกาง
- four-way valve** - วาล์วสี่ทาง : วาล์วซึ่งสร้างให้มียาน้ำสี่ทาง และให้มียาน้ำส่วนที่เคลื่อนที่ได้ ควบคุมโดยการหมุนที่ละเลี้ยวเพื่อให้เป็นช่องน้ำออกต่อกันในแต่ละคู่
- fracture spring** - น้ำซับรอยแตก : น้ำซับซึ่งมีแหล่งมาจากโพรงใหญ่ในชั้นหิน, ดู fault spring
- free (available) chlorine** - คลอรีนอิสระ (ที่มี) : ปริมาณคลอรีนที่มีในรูปก๊าซละลายน้ำ กรดไฮโปคลอรัสหรือไฮโปคลอไรท์ไอออน ซึ่งไม่ได้ผสมกับแอมโมเนีย
- free (available) residual chlorine** - คลอรีนคงเหลืออิสระ (ที่มี) : ปริมาณคลอรีนอิสระทั้งหมดที่คงค้างอยู่ในน้ำหรือน้ำเสียหลังจากระยะเวลาสัมผัสที่กำหนด จะทำปฏิกิริยาทางเคมี และชีววิทยาในรูปของกรดไฮโปคลอรัสหรือไฮโปคลอไรท์ไอออน
- free board** - ระยะแห้งเพนน้ำ : ระยะทางแนวตั้งระหว่างระดับสูงสุดของของเหลวในท่อน้ำ อ่างเก็บน้ำ ถังเก็บน้ำ คลอง คู กับส่วนบนด้านข้าง
- free flow** - การไหลอิสระ : การไหลของน้ำในท่อหรือรางเปิดตามสภาพปกติ ไม่มีผลกระทบจากสิ่งอื่น เช่น จากการเอ่อท้นน้ำ
- free residual chlorination** - การเติมคลอรีนจนเหลือคลอรีนอิสระ : ดู free residual chlorine
- free settling** - การจมน้ำอิสระ : ดู discrete settling
- free surface** - พื้นผิวอิสระ : พื้นผิวน้ำของเหลว ซึ่งสัมผัสกับผิวบรรยากาศ
- free weir** - ฝายอิสระ : ฝายที่ระดับท้ายน้ำอยู่ต่ำกว่าสันฝาย
- frequency curve** - เส้นโค้งความถี่
- fresh-air inlet** - ทางอากาศบริสุทธิ์เข้า : ช่องเปิดมีฝาครอบแบบตะแกรง เพื่อให้มีการไหลเวียนหรือถ่ายเทอากาศในท่อน้ำเสีย

fresh sludge - สลัดจ์สด : สลัดจ์ใหม่ที่ยังมีการเน่าบูตน้อยมาก, ดู raw sludge
fresh wastewater - น้ำเสียสด : น้ำเสียที่ปล่อยออกมาใหม่ๆ
friction head - เฮดเสียดทาน : เฮดที่ลดหายไป เนื่องจากการสัมผัสระหว่างน้ำที่ไหลกับทางน้ำ ทำให้เกิดแรงเสียดทานระหว่างกัน
friction loss - การสูญเสียเสียดทาน : ดู friction head
friction weir - ฝายเสียดทาน : ฝายซึ่งน้ำไม่ท่วม, ดู free weir
fringe water - น้ำริ้ว : น้ำซึ่งเกิดขึ้นบริเวณรูเล็กๆ, ดู capillary fringe
froth - ฟองเล็กๆ
Froude's number - ตัวเลขฟรูด : ตัวเลขที่ใช้เป็นดัชนีบอกชนิดของการไหลในโครงสร้างชลศาสตร์
fugitive water - น้ำรั่วจากอ่าง : การรั่วจากอ่างเก็บน้ำในระบบชลประทาน
fume - ไอควัน : อนุภาคของแข็งที่เกิดจากก๊าซควบแน่น เช่นจากการระเหยของสารที่หลอมละลาย และมักเกิดควบคู่ไปกับปฏิกิริยาทางเคมี
function - ฟังก์ชัน
fungus - ฟังก์ส, รา : จุลชีพขนาดเล็กไม่มีคลอโรฟิล ไม่มีราก ลำต้นหรือใบ เกิดในน้ำ น้ำเสียหรือของเสีย ซากเน่าเปื่อยของรา ทำให้น้ำมีรสและกลิ่น
furnace - เตาหลอม

G

- GAC - จีเอซี** : อักษรย่อของคำว่า granular activated carbon
- gage - เกจ, เครื่องวัด** : เครื่องวัดขนาดหรือสภาวะ เมื่อขนาดหรือสภาวะนั้นมีการเปลี่ยนแปลง เช่น อัตราความเร็วของน้ำ, ความดันน้ำ, ปริมาณหรือความหนาแน่น ในการตกตะกอน ; การบันทึกหรือการวัดขนาดหรือสภาวะของสิ่งซึ่งกำลังเปลี่ยนแปลง
- gallery - (1) อุโมงค์น้ำ** : สิ่งก่อสร้างใต้ดินสำหรับเก็บกักน้ำ ; ทางน้ำใต้ดิน
- (2) อุโมงค์(อุปรกรณ์), อุโมงค์(ท่อ) : สิ่งก่อสร้างด้านล่างของอาคาร สำหรับเก็บอุปรกรณ์หรือการเดินท่อ เช่น machine gallery หรือ pipe gallery
- gamma decay - การสลายตัวของอนุภาคแกมมา** : กระบวนการที่สารกัมมันตรังสีปล่อยอนุภาคแกมมา
- gamma rays - รังสีแกมมา** : รังสีคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าคลื่นสั้นแต่พลังงานสูง ถูกส่งออกมาโดยนิวเคลียสของวัตถุกัมมันตรังสี
- garbage - ขยะเปียก, ขยะครัว** : ของเสียที่เกิดจากกิจกรรมอาหาร ประกอบด้วยสารอินทรีย์เป็นส่วนใหญ่
- gasification - การเกิดก๊าซ** : การกลายเป็นก๊าซของสารอินทรีย์ในระหว่างการย่อยสลาย
- gas-solubility coefficient - สัมประสิทธิ์การละลาย(น้ำ)ของก๊าซ** : ความสามารถในการละลายของก๊าซในของเหลวชนิดหนึ่ง ที่อุณหภูมิและความดันหนึ่งๆ
- gas transfer - การถ่ายเทก๊าซ**
- gas trap - ท่อดักกลิ่น** : ท่อคอกท่านซึ่งมีน้ำหรือน้ำเสียซึ่งอยู่จำนวนหนึ่ง เพื่อป้องกันการไหลย้อนกลับของก๊าซที่มีกลิ่นเหม็น
- gas vent - ทางระบายก๊าซ, ท่อ-** : ช่องทางซึ่งปล่อยให้ก๊าซไหลออกไปได้
- gate - ประตู(น้ำ)** : เครื่องมือที่ใช้ควบคุมการไหล(ของน้ำ)
- gate chamber - บ่อประตู(น้ำ), ห้อง-** : โครงสร้างที่สร้างขึ้นเพื่อรักษาประตูน้ำ เครื่องมือควบคุมการไหลอื่นๆ ถ้าสร้างโดยมีหลังคาคลุมจะเรียกว่า โรงประตูน้ำ (gate house)
- gate house - โรงประตู(น้ำ)** : อาคารขนาดเล็กที่สร้างไว้ครอบคลุมประตูน้ำ
- gate-type hydrant - หัวดับเพลิงแบบประตูน้ำ**
- gate valve - วาล์วประตู** : ประตูน้ำแบบที่ใช้งานกันทั่วไป มีลิ้นเลื่อนปิด-เปิดในทิศตั้งฉากกับทิศทางการไหล เหมาะสำหรับการเปิด/ปิดสนิท
- gate vault - ห้องประตู(น้ำ)** : ดู gate chamber
- Geiger counter - เครื่องนับไกเกอร์** : เครื่องมือที่ใช้เพื่อตรวจหารังสี
- gel - เจล** : สสารในสถานะที่มีความละเอียดและไม่ละลายน้ำ ไม่ตกตะกอน นอกจากจะได้รับความร้อนหรือถูกแยกโดยกระแสไฟฟ้า

geologic map - แผนที่ธรณีวิทยา

germicide - สารฆ่าจุลินทรีย์

glacier - ธารน้ำแข็ง

geyser - น้ำพุร้อน : น้ำพุร้อนซึ่งไหลเป็นระยะๆ การไหลมักจะพุ่งขึ้นสู่อากาศด้วยกำลังสูงและมีหมอกควันของไอน้ำ มักจะเกิดขึ้นเนื่องจากน้ำถูกดันผ่านรอยแยก โดยกำลังอัดของไอน้ำซึ่งเดือดอยู่ใต้ดิน

globe valve - วาล์วโกลบ : ประตุน้ำที่ออกแบบไว้ใช้เมื่อมีการปรับอัตราการไหลบ่อยๆ ส่วนเปิด-ปิดมีลักษณะเป็นจานหรือลูกบอล เคลื่อนที่ขึ้นลง โดยก้าน ซึ่งทิศทางการไหลผ่านช่องสั้นอาจทำมุม 90° หรือมุมอื่นกับทิศทางการไหลเข้าและออก

gooseneck - คอท่อน : ท่อรูปตัวเอสสำหรับดักกลิ่น

grab sample - ตัวอย่างแบบจ้วง : ตัวอย่างที่เก็บเป็นครั้ง โดยไม่คำนึงเรื่องเวลาและอัตราการไหล

gradation - (1) การปรับระดับดิน : การปรับผิวดินให้มีระดับเดียวกันหรือมีความลาดชันที่สม่ำเสมอ

- (2) การปรับความลาดชันของท้องน้ำ : การปรับความลาดชันของท้องน้ำเพื่อให้สามารถพัฒนาสิ่งต่างๆไหลผ่านไป

grade - (1) ความชัน : อัตราส่วนของระยะทางในแนวตั้งต่อระยะทางในแนวราบ

- (2) ลำดับชั้น (คุณภาพ)

- (3) เกรด (หน่วยวัดมุม)

gradient - เกรเดียนต์ : อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณใดๆต่อหนึ่งหน่วยความยาว เช่น การเปลี่ยนแปลงความเร็ว หรือความดัน

granular activated carbon - ถ่านไวงานชนิดเม็ด, ถ่านกัมมันต์ชนิดเม็ด, คาร์บอนกัมมันต์ชนิดเม็ด

grating - ตะแกรงซี่ขวาง : ตะแกรงซึ่งประกอบด้วยแผ่นซี่เหล็กขวางขวางกัน ใช้ปูในระบบบำบัดเพื่อกันล้น

gravimetric - ด้วยการชั่งน้ำหนัก

gravity filter - ถังกรองแรงโน้มถ่วง : ถังกรองที่น้ำไหลผ่านชั้นกรองจากบนลงล่างด้วยแรงโน้มถ่วงของโลก

gravity spring - น้ำซับแรงโน้มถ่วง : น้ำซับซึ่งไหลมาจากชั้นหินอุ้มน้ำหรือจากรอยแยกของหิน โดยอาศัยแรงโน้มถ่วงของโลกเท่านั้น

gravity thickener - ถังทำชั้นแรงโน้มถ่วง

grease - ไขมัน : กลุ่มของสสารในน้ำเสียประเภทไขมัน

grease interceptor - บ่อดักไขมัน : บ่อเก็บและดักไขมันในน้ำเสีย, ดู grease trap

grease-removal tank - ถังกำจัดไขมัน : ถังที่ออกแบบให้มีการลอยตัวของน้ำมันและสิ่งสกปรกได้ง่าย พร้อมทั้งมีอุปกรณ์กำจัดด้วย

- grease skimmer** - เครื่องกวาดไขมัน : เครื่องมือที่ใช้สำหรับกวาดคราบหรือสิ่งสกปรกที่ลอยบนผิวของน้ำเสียในถังบำบัด
- grease-skimming tank** - ถังติดเครื่องกวาดไขมัน : ถังกำจัดไขมันที่มีเครื่องกวาดไขมันด้วย
- grease trap** - บ่อดักไขมัน : บ่อสำหรับแยกไขมันหรือของแข็งลอยน้ำออกจากน้ำเสีย โดยให้ลอยขึ้นแล้วเก็บกักไว้จนกว่าจะนำออกไปทิ้ง ส่วนที่เป็นน้ำจะถูกปล่อยให้ไหลออกไปโดยอิสระ
- green algae** - สาหร่ายเขียว
- green sludge** - สลัดจ์สด : สลัดจ์ที่มีการย่อยสลายเพียงเล็กน้อย ปกติจะเรียกว่า fresh sludge หรือ raw sludge
- green vitriol** - คอปเปอร์รัส : ชื่อสามัญของเฟอร์รัสซัลเฟต
- greensand** - ทรายเขียว : ทรายชนิดหนึ่งในธรรมชาติ ประกอบด้วยแร่ glauconite มีคุณสมบัติในการแลกเปลี่ยนประจุ เคยใช้ในการแก้ปัญหาคะด้าง
- gridiron** - ท่อวงข่าย : ระบบของท่อหน้าที่ทุกท่อถูกต้องเชื่อมกันที่บริเวณจุดตัดของถนน
- gridiron system** - ระบบท่อวงข่าย : ระบบของท่อหน้าที่ทุกท่อมีการต่อเชื่อมกันที่บริเวณจุดตัดของถนน ทำให้เกิดเป็นวง เพื่อให้สามารถส่งน้ำได้ในอัตราสูงสุด ; การวางผังระบบการระบายน้ำซึ่งปกติใช้กับพื้นที่ราบหรือพื้นที่ที่มีความลาดชันสม่ำเสมอ โดยระบบระบายน้ำย่อยจะถูกสร้างขนานกันตลอดทิศทางของความลาดชัน และไปพบกับท่อระบายน้ำหลักในตอนล่างสุดของพื้นที่
- grinder** - เครื่องบด
- grit** - กรวดทราย : สารที่มีน้ำหนัก ซึ่งปะปนอยู่ในน้ำเสีย เช่น ทราย กรวด สามารถตกจมได้ง่าย
- grit catcher** - บ่อดักกรวดทราย, ห้อง- : บ่อซึ่งติดตั้งอยู่ด้านหน้าจุดที่อาจได้รับความเสียหาย เนื่องจากการกร่อนเซาะของกรวดทรายในท่อระบายน้ำรวม โดยบ่อน้ำจะถูกออกแบบให้มีขนาดและรูปร่าง ซึ่งทำให้ความเร็วของน้ำที่ไหลผ่านลดลงอันเป็นผลให้กรวดทรายนั้นตกตะกอน
- grit chamber** - รางดักกรวดทราย : รางน้ำซึ่งน้ำเสียจะไหลอย่างช้า เพื่อให้กรวดทรายตกตะกอน
- grit channel** - รางดักกรวดทราย : ดู grit chamber
- grit collector** - เครื่องรวบรวมกรวดทราย : เครื่องมือที่ติดตั้งในรางดักกรวดทราย เพื่อลำเลียงกรวดทรายที่ตกจมอยู่มารวมกัน
- grit compartment** - ส่วนรวมกรวดทราย, ส่วนเก็บ- : ส่วนของรางดักกรวดทราย ที่ซึ่งกรวดทรายตกตะกอนจมอยู่ ก่อนที่จะถูกเคลื่อนย้ายต่อไป
- grit washer** - เครื่องล้างกรวดทราย : เครื่องมือสำหรับล้างสารอินทรีย์ที่ตกค้างอยู่ออกจากกรวดทราย

- gross available head - เหนือรวมที่มีอยู่** : ระดับแตกต่างทั้งหมดระหว่างจุดที่น้ำถูกปล่อยจากลำน้ำกับจุดที่น้ำกลับคืนสู่ลำน้ำ เช่น ระดับน้ำหน้าเขื่อนกับระดับน้ำหลังเขื่อน
- ground air - อากาศในชั้นดิน** : อากาศที่อยู่ในช่องว่างของชั้นดินช่วงบนเหนือระดับน้ำใต้ดิน
- ground garbage - ขยะเปื้อกบด, ขยะครัวบด** : ขยะที่ถูกฉีกเป็นชิ้นย่อยหรือถูกบดโดยเครื่องมือที่ติดตั้งในอ่างล้างจาน และถูกปล่อยออกไปสู่ระบบท่อระบายน้ำ ; ขยะที่ถูกรวบรวมส่งไปยังหน่วยย่อยก่อนที่จะถูกกำจัดต่อไป
- ground level storage - ถึงเก็บน้ำระดับดิน** : ถึงเก็บน้ำในระบบประปาซึ่งระดับกันถึงอยู่ที่พื้นดินหรือต่ำกว่า สำหรับกักน้ำไว้เพื่อสลับระดับต่อไป
- groundwater - น้ำใต้ดิน, น้ำบาดาล** : น้ำใต้ผิวดินที่อยู่ในบริเวณชั้นหินอุ้มน้ำ ; ปริมาณน้ำที่อยู่ต่ำกว่าระดับน้ำใต้ดิน อาจเรียกว่า phreatic water หรือ plerotic water
- groundwater recession - การลดระดับน้ำใต้ดิน, -บาดาล**
- groundwater recharge - การเติมน้ำบาดาล** : น้ำที่ไหลจากบรรยากาศลงสู่ชั้นอุ้มน้ำโดยได้สภาวะธรรมชาติ หรือถูกเติมลงในชั้นอุ้มน้ำโดยมนุษย์ ; การอัดน้ำเสียลงสู่ชั้นบาดาล
- groundwater-storage curve - เส้นโค้งแสดงปริมาณน้ำบาดาล**
- guide vane - ครีบกั้นน้ำ** : ชิ้นส่วนซึ่งติดตั้งหรือเคลื่อนที่ได้ในเครื่องสูบน้ำหรือกังหันน้ำ ซึ่งอยู่ระหว่างใบพัดกับเปลือก (casing) ครีบกั้นน้ำจะทำให้ของเหลวเปลี่ยนพลังงานจลน์เป็นพลังงานศักย์ในรูปของความดัน ; เครื่องมือซึ่งใช้บังคับทิศทางการไหลของของเหลวในท่อหรือทางน้ำ
- gutter - รางน้ำ** : รางน้ำขอบถนนเพื่อใช้ระบายน้ำฝน ; รางน้ำที่อยู่ตามชายคาหรือบนหลังคาของอาคารเพื่อใช้ระบายน้ำฝน

H

half-life - ครึ่งชีวิต : เวลาที่สารหนึ่งๆ สลายหรือแตกตัวหรือพุ่งไปครึ่งหนึ่งของปริมาณตั้งต้น

halophyte - ฮาลอไฟต์ : พืชซึ่งเจริญเติบโตได้ตามธรรมชาติในดินที่มีปริมาณเกลือหรืออัลคาไลสูง

hard detergent - สารซักฟอกย่อยยาก : สารซักฟอกสังเคราะห์ชนิดที่สลายตัวยากทางกระบวนการชีวภาพ

hardness - ความกระด้าง : คุณสมบัติของน้ำซึ่งเจือปนด้วยเกลือของแคลเซียม แมกนีเซียม และเหล็ก กับอนมัล เช่น ไบคาร์บอเนต คาร์บอเนต ซัลเฟต คลอไรด์ และไนเตรต ซึ่งจะทำให้สบู่จับตัวเป็นก้อน และต้องใช้สบู่ปริมาณมากในการซักล้าง นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดตะกรันในหม้อน้ำ ทำให้เกิดความเสียหายในกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม และบางครั้งทำให้เกิดรสชาติที่ไม่ดี การวัดความกระด้างอาจทำได้โดยการทดสอบในห้องทดลอง หรือวัดจากปริมาณของแคลเซียมและแมกนีเซียมรวมทั้งเหล็ก อลูมิเนียม แมงกานีส แบเรียม สทรอนเทียมและสังกะสี ค่าที่วัดได้แสดงในรูปของเทียบเท่าแคลเซียมคาร์บอเนต

Hardy Cross method - วิธีฮาร์ดครอสส์ : วิธีวิเคราะห์ปริมาณการไหลในระบบท่อจ่ายน้ำ เสนอโดยฮาร์ดครอสส์ในปี ค.ศ. 1936 เป็นวิธีวิเคราะห์ทางคณิตศาสตร์

harvesting - การเก็บเกี่ยว : เช่นการเก็บเกี่ยวสาหร่ายจากบ่อเลี้ยงหรือบ่อน้ำบาด

hazardous - เสี่ยงภัย : จุดพื้นที่ใช้ขยายความที่โอกาสเสี่ยงภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น เช่น บริเวณเก็บก๊าซเชื้อเพลิง ถือว่าเป็น hazardous area

Hazen-Williams roughness coefficient - สัมประสิทธิ์ความเสียดทานฮาเซนวิลเลียมส์ : ค่าสัมประสิทธิ์ ซึ่งสัมพันธ์กับวัสดุที่ใช้ทำท่อและมีผลกระทบต่อความเร็วการไหล ใช้ในการคำนวณในสมการของฮาเซนวิลเลียมส์

head - เียด : การวัดค่าความดันหรือแรงที่กระทำต่อของไหล โดยวัดเป็นค่าความสูงของผิวอิสระของของไหลจากจุดอ้างอิงในระบบชลศาสตร์ ; ค่าพลังงานจลน์หรือพลังงานศักย์ต่อหนึ่งหน่วยน้ำหนักของของเหลว แสดงในค่าความสูงในแนวตั้ง ที่ของเหลวจะตกและคายพลังงานนั้นออกมา ใช้ในรูปเียดความดัน, เียดความเร็วและการสูญเสียเียด ; ส่วนที่อยู่บนสุด เช่น หัวงาน (head works) ; แหล่งกำเนิดของสิ่งต่างๆ เช่น หัวน้ำ (headwater)

head end - ปลายหัว : ด้านทางเข้าของระบบหนึ่งๆ ตรงกันข้ามกับด้านทางออกซึ่งเรียกว่าปลายหาง หรือ tail end

header - (1) คลองส่งน้ำ : คลองน้ำเพื่อใช้ในการชลประทานในแปลงนา
- (2) ท่อร่วมรับน้ำ : ท่อขนาดใหญ่ที่ใช้ดักรับกลุ่มท่อย่อย เรียกก็อย่างว่าเป็น manifold

- heat exchanger** - เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน : เครื่องมือที่ใช้สำหรับถ่ายเทความร้อนจากของไหลในท่อสู่ของไหลที่อยู่ภายนอกท่อ หรือจากของไหลที่อยู่ภายนอกท่อสู่ของไหลในท่อ
- heat treatment** - การบำบัดความร้อน : การปรับเสถียรสลัดจ์ โดยใช้ความร้อนช่วย
- heavy metal** - โลหะหนัก
- heavy sludge** - สลัดจ์หนัก : สลัดจ์ ซึ่งมีปริมาณน้ำหรือมีความหนาแน่นต่ำ
- heavy water** - น้ำหนักหนัก : น้ำซึ่งไอโซโทปของไฮโดรเจนมีค่าน้ำหนักอะตอมเป็น 2, แทนที่จะเป็น 1.008, ไอโซโทปนั้นมีชื่อเรียกว่า ไดคิวโตไฮโดรเจนออกไซด์ หรือ ดิวเทอเรียมออกไซด์
- heliothermometer** - เฮลิโอเทอร์โมมิเตอร์ : เครื่องมือที่ใช้วัดค่าพลังงานความร้อนจากแสงอาทิตย์ โดยวิธี thermoelectric junction
- herbicides** - สารฆ่าวัชพืช
- herringbone system** - ระบบกังปลา : ระบบระบายน้ำสำหรับพื้นที่สองฝากที่ลาดลงหากัน มีท่อใหญ่วางกลางและท่อย่อยแยกไปตามพื้นที่ระบาย
- heterogeneous** - เฮเทอโรจีเนียส, -ไม่เป็นเนื้อเดียวกัน : ประกอบขึ้นด้วยหน่วยซึ่งมีลักษณะผิดแผกกัน
- heterotrophic organisms** - จุลินทรีย์เฮเทอโรโทรฟิก : จุลินทรีย์ที่อาศัยสารอินทรีย์เพื่อสร้างพลังงานและการเติบโต หรือใช้อินทรีย์คาร์บอนเป็นแหล่งคาร์บอน
- high-rate digestion** - การย่อยอัตราเร็ว : กระบวนการย่อยสลายสารอินทรีย์โดยไม่ใช้ออกซิเจนชนิดอัตราเร็ว ซึ่งเป็นผลจากการผสมอย่างทั่วถึงหรือการใช้การย่อยแบบเพิ่มอุณหภูมิ (thermophilic digestion)
- high-rate filter** - เครื่องกรองอัตราเร็ว : ระบบโปรยกรองที่มีอัตราป้อนน้ำเสียสูง โดยรวมทั้งมีการหมุนเวียนน้ำทิ้งด้วย
- high-test hypochlorite** - ผงปูนคลอรีนเกรดสูง : ผงปูนคลอรีนซึ่งเป็นส่วนผสมของหินปูนและคลอรีน ที่มีองค์ประกอบของแคลเซียมไฮโปคลอไรต์ปริมาณมาก สัดส่วนของคลอรีนปกติจะต้องมีอย่างน้อย 65 เปอร์เซ็นต์
- high strength wastewater** - น้ำเสียเข้มข้น
- hindered settling** - การจมน้ำหนักหน่วง : การจมน้ำหนักของฟล็อกที่มีความเข้มข้นสูง มีการชนจากฟล็อกข้างล่าง ทำให้จมน้ำหนัก
- holding tank** - ถังกัก, ถังพัก
- homogeneous** - โฮโมจีเนียส, -เป็นเนื้อเดียวกัน
- hook gage** - เครื่องวัดรูปตะขอ, เกจตะขอ : เครื่องวัดระดับน้ำที่มิตตะขอเป็นตัวชี้
- horizontal-flow tank** - ถังไหลแนวนอน
- horizontal pump** - เครื่องสูบน้ำแนวนอน : เครื่องสูบที่แกนลูกสูบหรือเพลลาอยู่ในแนวนอน
- horizontal screw pump** - เครื่องสูบน้ำเกลียวแนวนอน

- hot spring - น้ำร้อน** : น้ำที่ไหลขึ้นมาจากใต้ดินและมีอุณหภูมิสูง
- hourly peak - ยอดประจำชั่วโมง**
- house connection - การต่อ(ท่อ)กับอาคาร** : ท่อประปาต่อเข้าบ้าน หรือท่อลำเลียงน้ำเสียจากอาคารออกสู่ท่อระบายน้ำทั่วไป มีความหมายเดียวกับ building sewer หรือ house sewer, ดู service connection
- house sewer - ท่อระบายจากอาคาร, ท่อระบายจากบ้าน** : ท่อลำเลียงน้ำเสียจากอาคารออกสู่ท่อระบายน้ำ, ดู house connection
- house trap - ตัวดักก๊าซของอาคาร, ชุดดักก๊าซของอาคาร** : อุปกรณ์ที่ติดตั้งในท่อระบายน้ำของอาคาร เพื่อป้องกันก๊าซจากน้ำเสียเข้าอาคาร เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า building trap
- household detergent - ผงซักฟอกใช้ตามบ้าน, ผงซักฟอกครัวเรือน** : ผงซักฟอกที่ผลิตขึ้นสำหรับการขายปลีก เพื่อใช้สำหรับงานซักล้างในครัวเรือน
- household filter - เครื่องกรองน้ำประจำบ้าน** : เครื่องกรองขนาดเล็ก ใช้สำหรับกรองน้ำประจำบ้าน เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า domestic filter
- household wastes - น้ำเสียครัวเรือน** : น้ำเสียจากครัว ห้องน้ำ ห้องส้วม การซักผ้าและอื่นๆ
- HRT - เอชอาร์ที** : อักษรย่อของคำว่า hydraulic retention time
- hub - ปากกระฆัง** : เรียกอีกอย่างว่า bell
- humus - ฮิวมัส, ขุยอินทรีย์** : สารคาร์บอนเพอร์ฮิวมิคที่ตกค้างตามพื้นดิน เนื่องจากการสลายของเนื้อเยื่อต้นไม้ที่เคยขึ้นในบริเวณนั้น มีลักษณะและพฤติกรรมเหมือนกับสลัดจ์ที่ผ่านการย่อยแล้ว คือร่วนปนและค่อนข้างคงตัว
- humus sludge - สลัดจ์ฮิวมัส** : สลัดจ์จากถังตกตะกอนชั้นสองที่รับน้ำตะกอนจากระบบไปรยกรองหรือระบบแผ่นทวนชีวภาพ ; สลัดจ์ที่มีลักษณะเหมือนกับฮิวมัส
- hydrant - 1) หัวดับเพลิง** : เครื่องมือที่ติดตั้งเข้ากับท่อจ่ายน้ำหลัก โดยประกอบด้วยวาล์วและหัวจ่ายซึ่งนำสายฉีดดับเพลิงมาต่อเข้าได้ ทำให้สามารถฉีดน้ำได้ในอัตราสูง เพื่อวัตถุประสงค์ของการดับเพลิง การล้างถนน หรือการทำความสะอาด
- 2) หัวก๊อก
- hydrant cap - ฝาปิดหัวดับเพลิง**
- hydrated lime - ปูนขาวผิมน้ำ** : ปูนขาวผสมน้ำภายใต้ภาวะที่กำหนด จนกระทั่งส่วนของแคลเซียมออกไซด์ถูกเปลี่ยนเป็นแคลเซียมไฮดรอกไซด์
- hydration - การผิมน้ำ** : กระบวนการทางเคมี เพื่อผสมหรือผิมน้ำกับสารอื่น
- hydraulic elements - ส่วนชลศาสตร์** : ลักษณะสมบัติทางชลศาสตร์ของการไหลในภาวะต่างๆ เช่น ความเร็ว, พื้นที่หน้าตัด, ความลึก ฯลฯ
- hydraulic friction - ความเสียดทานเชิงชลศาสตร์** : ความต้านทานต่อการไหลที่บริเวณขอบหรือพื้นสัมผัสของน้ำ เนื่องจากความขรุขระของผิวท่อหรือทางน้ำ ก่อให้เกิดการสูญเสียพลังงาน

- hydraulic friction coefficient** - สัมประสิทธิ์ความเสียดทานเชิงชลศาสตร์ : อัตราส่วนของค่าอัตราการไหลจริง ต่ออัตราการไหลตามทฤษฎีในท่อที่ไม่มี ความเสียดทานหรือในท่อน้ำเปิดที่ไม่มี การไหลแบบปั่นป่วน เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า roughness coefficient
- hydraulic grade line** - เส้นความชันเชิงชลศาสตร์ : เส้นแสดงค่าระดับพลังงาน เนื่องจากความดันของน้ำทุกจุดตลอดเส้นทางการไหลตามปกติ ประยุกต์ใช้กับการไหลของน้ำในท่อ ท่อน้ำเปิดหรือในลำน้ำ แต่อาจประยุกต์ใช้กับปริมาณน้ำใต้ดินได้ด้วย ในกรณีของท่อน้ำเปิดหมายถึงค่าระดับผิวน้ำอิสระ
- hydraulic gradient** - ความลาดชันเชิงชลศาสตร์ : ความลาดของเส้นลาดชันเชิงชลศาสตร์ต่อระยะทางการไหล ; สำหรับท่อน้ำเปิด หมายถึงความลาดเอียงของเส้นระดับผิวน้ำและมักกำหนดให้ขนานกับท่อน้ำ ; สำหรับการไหลในท่อภายใต้ความดัน หมายถึงความลาดเอียงของเส้นที่ลากผ่านค่าระดับความสูงของน้ำในท่อมาตรวัดความดันแบบปลายเปิด (piezometer)
- hydraulic jump** - น้ำกระโดด : การปั่นป่วนของน้ำในรางเปิด เนื่องจากการไหลอิสระจากสภาวะการไหลต่ำกว่าวิกฤตไปยังสภาวะการไหลเหนือวิกฤต โดยกะทันหัน
- hydraulic load** - ปริมาณน้ำ (เข้า), -(ป้อน) : ปริมาณน้ำป้อนเข้าระบบต่างๆ
- hydraulic loading** - ภาระปริมาณน้ำ, ภาระชลศาสตร์ : ค่ากำหนดในการออกแบบขนาดระบบบำบัดเพื่อรับปริมาณน้ำเข้าระบบได้เหมาะสม มีหน่วยเป็น m^3/m^2 -วัน หรือ m^3/m^2 -วัน
- hydraulic loss** - ความสูญเสียชลศาสตร์
- hydraulic model** - แบบจำลองชลศาสตร์
- hydraulic profile** - โพรไฟล์ชลศาสตร์, หน้าตัดชลศาสตร์ : รูปโพรไฟล์ตามแนวแกนของการไหลในลำน้ำหรือท่อ เพื่อแสดงระดับของกันลำน้ำหรือผิวน้ำ หรือเส้นพลังงาน
- hydraulic radius** - รัศมีชลศาสตร์ : อัตราส่วนพื้นที่หน้าตัดการไหลกับเส้นขอบเปียก
- hydraulic ram** - ตะบันน้ำ : เครื่องมือส่งน้ำที่อาศัยแรงกระแทกเป็นจังหวะจากแรงน้ำในท่อ
- hydraulic retention time, HRT** - เวลากักกักชลศาสตร์, เอชอาร์ที : ระยะเวลาที่น้ำถูกกักกักในถังที่มีการไหลอย่างต่อเนื่อง มีค่าเท่ากับปริมาตร/อัตราการไหล
- hydraulic valve** - วาล์วไฮดรอลิก
- hydraulics** - ชลศาสตร์
- hydrazine** - ไฮไดรราซีน : สารประกอบอะมิโน มีสูตร NH_2NH_2 ใช้จับออกซิเจนจากน้ำป้อนหม้อไอน้ำ
- hydrocarbon** - ไฮโดรคาร์บอน
- hydrodynamics** - อุกพลศาสตร์ : การศึกษาเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวยของของไหลและแรงที่กระทำต่อของไหล

hydroelectric power - ไฟฟ้าพลังน้ำ

hydrogen-ion concentration - ความเข้มข้นของประจุไฮโดรเจน : น้ำหนักของไฮโดรเจนเป็นโมลต่อลิตรของสารละลาย, ปกติแสดงในรูปพีเอช ซึ่งเป็นค่าลอการิทึมของส่วนกลับของความเข้มข้นประจุไฮโดรเจน

hydrogeology - อุตธรณีวิทยา : วิทยาศาสตร์ด้วยน้ำบาดาล

hydrograph - ไฮโดรกราฟ, กราฟน้ำ : กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณหรืออัตราไหลของน้ำเทียบกับเวลา

hydrologic cycle - วัฏจักรอุทก, อุตกวัฏจักร : วงจรของการไหลของน้ำจากบรรยากาศสู่โลกและกลับไปสู่บรรยากาศโดยผ่านขั้นตอนต่างๆ เรียกอีกอย่างว่า **water cycle**

hydrology - อุตกวิทยา : วิทยาศาสตร์ประยุกต์เกี่ยวกับน้ำทุกสถานะบนโลก

hydrolysis - การแยกสลายด้วยน้ำ

hydrophilic - ไฮโดรฟิลิก, ชอบน้ำ

hydrophobic - ไฮโดรโฟบิก, ไม่ชอบน้ำ

hydrostatic level - ระดับน้ำสถิต : ระดับที่น้ำมีโอกาสขึ้นถึง เช่น จากชั้นหินอุ้มน้ำมีแรงดัน หรือจากท่อใต้ความดัน

hydrostatic pressure - ความดันน้ำสถิต : ความดันต่อหน่วยพื้นที่ของน้ำนิ่ง

hydrostatic sludge removal - การระบายสลัดจ์ด้วยแรงดันน้ำ

hydrosulfite - ไฮโดรซัลไฟต์

hydroxide alkalinity - สภาพด่างไฮดรอกไซด์

hydroxyapatite - ไฮดรอกซีอะพาไทต์ : ตะกอนผลึกที่เกิดขึ้นจากปฏิกิริยาของปูนขาวกับฟอสเฟตในน้ำเสีย

hypochlorite - ไฮโปคลอไรต์

hypochlorite of lime - ปูนคลอรีน : ปูนเจือน้ำ (slaked lime) ผสมกับคลอรีน ซึ่งมี calcium oxychloride เป็นสารใช้งาน

hypolimnion - ไฮโปลิมนเนียน : ชั้นล่างส่วนลึกของทะเลสาบหรืออ่างเก็บน้ำที่มีการแบ่งชั้น อุณหภูมิค่อนข้างคงที่ ประมาณ 4 องศาเซลเซียส อยู่ใต้ชั้น thermocline

I

ideal - อุดมคติ

ideal settling - การจมตัวอุดมคติ : การจมตัวแบบไม่มีผลกระทบจากทางเข้าทางออก หรือบริเวณเก็บสลัดจ์

IKE - ไออีอี : คำย่อของ initial environmental evaluation

Imhoff cone - กรวยอิมฮอฟฟ์ : กรวยที่ใช้วัดตะกอนหนักหรือของแข็งจมตัวได้

Imhoff tank - ถังอิมฮอฟฟ์ : ระบบถังตกตะกอน ซึ่งมีส่วนแยกกากเพื่อตกตะกอนไปย่อยแบบแอนแอโรบิก

immobilization - การจับตรึง : การทำให้จุลินทรีย์จับตรึงอยู่กับที่โดยกระบวนการต่างๆ เช่น ใช้ตัวกลาง

impact loss - ความสูญเสียจากแรงกระแทก

impeller - ใบพัด

impeller pump - เครื่องสูบน้ำใบพัด

impermeability - ความซึมไม่ได้

impermeable - ซึมไม่ได้ : เรียกอีกอย่างว่า impervious

impermeable rock - หินเนื้อทึบ : หินที่น้ำซึมผ่านไม่ได้

impervious - ซึมไม่ได้ : เรียกอีกอย่างว่า impermeable

imperviousness coefficient - สัมประสิทธิ์ความซึมไม่ได้

impounding dam - เขื่อน(อ่าง)เก็บน้ำ

impounding reservoir - อ่างเก็บน้ำ

impulse - 1) การตุล 2) อิมพัลส์ : การกระทำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงความเร็วเพียงอย่างเดียว ไม่มีผลของการเปลี่ยนแปลงความดัน

impulse pump - เครื่องสูบน้ำแบบอิมพัลส์

impulse turbine - กังหันน้ำแบบอิมพัลส์

impurities - สารเจือปน : ดู contaminant

incinerator - เตาเผาอุณหภูมิสูง

incrustants - ตะกวน : ของแข็งแน่นที่เกิดบนพื้นผิวภายในท่อ เป็นผลมาจากความกระด้างและลักษณะอื่นๆ ในน้ำ

incubation - การอบเพาะเชื้อ, การบ่มเชื้อ

index organisms - จุลชีพดัชนี

indicated number - เลขชี้บอก, เลขวัด

indicator - เครื่องชี้บอก, ตัวชี้บอก

individual vent - ท่อลมสุกมันท์, ท่อระบายอากาศประจำชุด : ท่อที่ใช้ระบายอากาศจากท่อลมหรือสุกมันท์อื่นไปเข้าท่อระบายอากาศรวม

industrial consumption - ปริมาณน้ำใช้อุตสาหกรรม, การใช้น้ำอุตสาหกรรม

industrial detergent - สารซักฟอกอุตสาหกรรม : สารซักฟอกซึ่งส่วนใหญ่ประกอบด้วยสารลดแรงตึงผิวแบบแอนไอออนิก ใช้สำหรับการซักล้างด้วยเครื่อง

industrial wastewater - น้ำเสียอุตสาหกรรม

industrial water - น้ำใช้อุตสาหกรรม

infiltrate - 1) กรองซึมเข้า : การกรองเข้ามาสู่ภาชนะหนึ่งๆ
 - 2) น้ำกรองซึมเข้า : น้ำที่ไหลซึมผ่านชั้นดิน

infiltration - 1) น้ำรั่วซึมเข้า : ปริมาณน้ำใต้ดินรั่วซึมเข้าที่ผ่านรอยแตกหรือรอยต่อ
 - 2) การกรองซึมเข้า : การที่น้ำใต้ดินไหลซึมเข้าระบบท่อกรองซึมเข้า ; การที่น้ำไหลซึมลงดินไปรวมเป็นน้ำบาดาล

infiltration gallery - อุโมงค์ท่อกรองซึมเข้า : ระบบท่อเจาะรู และฝังอยู่ในชั้นอุ้มน้ำ เพื่อลำเลียงน้ำมายังจุดรวบรวม

infiltration index - ดัชนีการกรองซึมเข้า : อัตราการซึมลงดินของน้ำฝน ค่าตัวเลขจากปริมาณฝนตกกับปริมาณน้ำท่า

infiltration rate - อัตราการกรองซึมเข้า : อัตราเร็วที่น้ำซึมผ่านลงชั้นดิน

inflow - น้ำไหลเข้า : น้ำที่ไหลเข้าระบบระบายโดยไม่ประสงค์ เช่น ผ่านทางฝาบ่อตรวจ

influence area - บริเวณน้ำบาดาลลด : บริเวณพื้นที่ผิวซึ่งน้ำใต้ดินลดลงจากระดับปกติเมื่อมีการสูบน้ำบาดาล

influent - น้ำเข้า

influent stream - ธารน้ำเข้า : ธารน้ำซึ่งมีท้องน้ำอยู่เหนือระดับน้ำบาดาล น้ำที่ซึมจากท้องน้ำทำให้ระดับน้ำบาดาลสูงขึ้น

influent weir - เวย์ร์น้ำเข้า

infusoria - อินฟูโซเรีย : จุลินทรีย์ชั้นคิมิซัน หรือ ciliata

inhibit - ยับยั้ง

inhibition - การยับยั้ง

initial impact evaluation - การประเมินผลกระทบขั้นต้น : เป็นขั้นตอนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการใดๆ แบบหยาบๆ ในขั้นต้น

inlet - ส่วนน้ำเข้า, ช่องรับน้ำเข้า

inlet time - คาบไหลเข้า, ช่วงเวลาไหลเข้า : ระยะเวลาที่น้ำฝนไหลจากจุดไกลสุดในพื้นที่มายังจุดเข้าที่ระบาย

inlet well - บ่อรับน้ำ, บ่อน้ำเข้า : บ่อที่ขุดหรือสร้างบนพื้นดินเพื่อรับน้ำผิวดินก่อนไหลเข้าที่ระบาย ; บ่อที่ติดตั้งเครื่องสูบน้ำในสถานีสูบน้ำเสีย

inorganic matter - สารอนินทรีย์

in-pipe mixer - เครื่องผสมในท่อ : ตู static mixer

insert valve - วาล์วสอด : วาล์วซึ่งสอดเข้าไปในท่อได้ด้วยเครื่องมือชนิดพิเศษ โดยท่อยังคงมีความดันของน้ำภายใน

inspection - การตรวจพินิจ

insulated stream - ธารฉนวน : ลำธารหรือส่วนหนึ่งของลำธารที่แยกจากเขตอิ่มตัว (saturation zone) และไม่จ่ายหรือรับน้ำจากเขตอิ่มตัวนั้น

intake - ส่วนชักน้ำดิบ : ส่วนชักน้ำดิบจากแหล่งน้ำผิวดินเข้าโรงประปา เพื่อทำการบำบัดต่อไป

intake pipe - ท่อชักน้ำดิบ

intake screen - ตะแกรงส่วนชักน้ำดิบ : ตะแกรงสำหรับกรองหรือกำจัดสิ่งที่ไม่ไหลมา กับน้ำดิบ เช่น กอสวะ

intake station - สถานีชักน้ำดิบ

interaction - อันตรกิริยา : กิริยาระหว่างกันและกัน

intercepting channel - ร่องดักน้ำ, ราง- : ร่องน้ำที่ขุดไว้ต้นเนิน เพื่อดักน้ำท่าที่ไหลลงมา หรือรางที่ทำขึ้นเพื่อดักน้ำสำหรับจุดประสงค์หนึ่งๆ

intercepting drain - รางระบายดักน้ำ : รางระบายน้ำที่สร้างไว้ทางตอนบนของพื้นที่ระบายน้ำ เพื่อดักน้ำผิวดินหรือน้ำบาดาลที่ไหลลงมาแล้วลำเลียงไประบายที่นอกพื้นที่

intercepting sewer - ท่อระบายดัก, ท่อดักระบาย : ท่อระบายขนาดใหญ่ที่รับน้ำเสียและน้ำฝนในปริมาณที่กำหนดเพื่อนำไปบำบัดหรือระบายทิ้ง

interception - (1) น้ำฝนดักค้าง : ส่วนของน้ำฝนที่ค้างอยู่บนต้นไม้และระเหยไปโดยไม่ตกถึงพื้นดิน

- (2) ระบบการดักระบาย : ระบบระบายที่รับน้ำจากท่อใหญ่ไปสู่ระบบบำบัด

interceptometer - มาตรวัดน้ำฝนดักค้าง

interceptor - ท่อระบายดัก, ท่อดักระบาย : ดู intercepting sewer

interconnection - การเชื่อมระบบ (ประปา) : การต่อระบบ(ประปา)สองระบบเข้าด้วยกัน

interface - ระหว่างหน้า : ชั้นที่อยู่ระหว่างของไหลสองชนิด เช่นของเหลวกับของเหลวหรือของเหลวกับก๊าซ

interferences - การแทรกสอด, สิ่ง-

interflow - การไหลระหว่างชั้น : การไหลของน้ำที่มีความหนาแน่นหนึ่งในทะเลสาบหรือแม่น้ำ ระหว่างชั้นของน้ำที่มีความหนาแน่นแตกต่างกัน มักเกิดจากการมีอุณหภูมิหรือความเข้มข้นต่างกัน

intermediate treatment - การบำบัดขั้นกลาง

intermittent filter - การกรองเป็นกะ, -ไม่ต่อเนื่อง : การปล่อยน้ำเสียจนถึงทรายกรองจนท่วมแล้วปล่อยให้กรองผ่านจนแห้งแล้วจึงปล่อยน้ำเสียเข้ามาอีก

interrupt - ชัดขวาง
 intraparticle - ภายในอนุภาค
 invert - 1) ท้องท้อ : ส่วนต่ำสุดภายในท่อปิด
           2) กลับหัว
 inverted siphon - กาลักน้ำลอคได้
 inverted well - บ่ออัดน้ำ : บ่อบาดาลที่ใช้ระบายน้ำลงสู่ชั้นหินพรุน
 investigation - การสอบสวน
 iodometric chlorine test - การตรวจหาคลอรีน โดยวิธีไอโอดีน
 ion - ไอออน, ประจุ
 ion exchange - การแลกเปลี่ยนประจุ,-ไอออน
 ion exchanger - ตัวแลกเปลี่ยนประจุ,-ไอออน
 ionic concentration - ความเข้มข้นประจุ,-ไอออน
 ionization - การแตกตัวประจุ,-ไอออน
 iron bacteria - แบคทีเรียเหล็ก : แบคทีเรียที่ดำรงชีวิตโดยใช้เหล็ก และปล่อย
           สารประกอบเหล็กออกมา
 iron vitriol - คอปเปอร์รัส : ชื่อเรียกอีกอย่างของ เฟอรัสซัลเฟต
 irradiation - การอาบรังสี
 irreversible - กลับไม่ได้
 irrigation - การชลประทาน
 isoelectric - มีประจุไฟฟ้าเท่ากัน
 isohyet - เส้นชั้นฝน : เส้นสมมุติบนแผนที่ซึ่งเชื่อมต่อกจุดที่มีปริมาณน้ำฝนตกลงมาเท่ากัน
 isohyetal map - แผนที่เส้นชั้นฝน
 isotherm - เส้นชั้นอุณหภูมิ, ไอโซเทอร์ม : กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณ
           สารที่ถูกดูดซับ (เช่น ปริมาณสารที่ถูกดูดซับต่อมวลสารดูดซับ) เทียบกับความเข้มข้น
           สมมูลของสารที่ถูกดูดซับที่อุณหภูมิคงที่ต่างๆ

J

jacketed pump - เครื่องสูบลมมีเสื้อสูบ

jacking - การดันท่อ : การใช้แฉ่งแรงดันท่อตลอดสิ่งก่อสร้าง เช่น อาคารหรือถนน

jet - ฉีดน้ำ, ตูตน้ำ

jet aeration - การเติมอากาศแบบตูตน้ำ : การเติมอากาศโดยอาศัยแรงดูดน้ำเนื่องจากความเร็วของกระแสลมในท่อตูตอากาศทำให้ตูตอากาศลงไปผสมกับน้ำแล้วพุ่งออก

jet mixing - การผสมแบบตูตน้ำ : ดู jet aeration

jet pump - เครื่องสูบน้ำฉีดน้ำ : ดู eductor, ejector

joint - (1) รอยต่อ, จุดต่อ : จุดต่อเชื่อมของวัสดุ 2 ชิ้น ซึ่งอาจเป็นวัสดุประเภทเดียวกันหรือต่างกัน

- (2) การเชื่อมต่อ : การนำท่อ 2 ท่อมาเชื่อมต่อกัน โดยอาจจะใช้หรือไม่ใช้ข้อต่อ

junction manhole - บ่อตรวจจรวรจบ, -ชุมทาง : บ่อตรวจ ซึ่งมีท่อระบายตั้งแต่ 2 ท่อขึ้นไปมาเชื่อมต่อ

K

kaolin - ดินขาว

Kessener (brush) aerator - เครื่องเติมอากาศแบบเคสเซนเนอร์ : เครื่องเติมอากาศแบบมีใบเหล็กจำนวนมากยื่นออกจากแกนกลางคล้ายแปรง หมุนในแนวนอน ดีน้ำให้กระจายขึ้นไปสัมผัสอากาศ

Kjeldahl - เจลดาล์

kinematic viscosity - ความหนืดจลน์ : อัตราส่วนระหว่างความหนืดสัมบูรณ์ (กรัม/ซม.-วินาที) กับความหนาแน่น (กรัม/ลบ.ซม.) ที่อุณหภูมิห้อง

kenetics - จลนะ : เกี่ยวกับการเคลื่อนไหว

kit - ชุด : ชุด test kit

Kraus process - กระบวนการแบบเคราส์ : วิธีการปรับปรุงกระบวนการเอเอส โดยนำของเหลวชั้นบนจากถังย่อยไร้อากาศ (anaerobic digester) มาเติมลงในถังเติมอากาศ เพื่อเพิ่มความสามารถในการตกตะกอนของสลัดจ์ และช่วยเพิ่มธาตุอาหารในกรณีที่ขาดแคลน

Kutter roughness coefficient - สัมประสิทธิ์ความหยาบคัตเทอร์

L

- lag phase - ช่วงแล็ก** : ช่วงต้นของ growth succession ที่จุลินทรีย์ยังต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมนั้นๆ
- lagoon - สระ** : สระดินสำหรับบำบัดน้ำเสียทิ้ง ในรูปแบบแอโรบิกและแอนแอโรบิก
- lagooning - การใช้สระ** : เช่น การกักน้ำตะกอนด้วยสระ
- laminar flow - การไหลลามินาร์**
- laminar velocity - ความเร็วลามินาร์**
- lamination - การแยกชั้น, การแบ่งชั้น** : การที่น้ำแยกเป็นชั้นตามความแตกต่างของคุณสมบัติ เช่น แบ่งตามอุณหภูมิ, ความหนาแน่น, เรียกอีกอย่างว่า stratification
- land application - การประยุกต์บนดิน** : ดู land treatment
- land disposal - การกำจัดบนดิน** : การระบายน้ำเสียกระจายบนพื้นดิน
- land drain - การระบายน้ำจากพื้นที่**
- land treatment - การบำบัดโดยดิน** : การบำบัดหรือกำจัดน้ำเสียวิธีหนึ่งโดยกระจายลงบนดินที่มีพืชคลุมอยู่, ดู direct irrigation
- landfill - การถมดิน, การฝังกลบ**
- Langelier's index - ดัชนีแลนเจเลียร์**
- larva - ไช้ชาง** : ตัวอ่อนหรือเมื่อยังเป็นไช้
- LAS - แอลเอเอส** : อักษรย่อของคำว่า linear alkyl sulfonate
- lateral - ท่อแขนง**
- lateral sewer - ท่อระบายแขนง** : ท่อระบายที่รับน้ำเสียจากท่อระบายอาคาร
- layout - ผังบริเวณ**
- leach - ชะละลาย, ชะขีมิ**
- leaching - การชะละลาย, การชะขีมิ** : การล้างสารละลายออกจากดินหรือวัตถุอื่นโดยใช้ให้น้ำไหลซึมผ่าน หรือการระบายน้ำทิ้งบนพื้นที่ซึ่งมีความพรุน, ดู elutriation
- leaching field - ลานขีมิ** : ดู leaching
- leaching cesspool - บ่อขีมิ** : ดู cesspool และ leaching
- leaching pit - หลุมขีมิ**
- leader - ท่อน้ำฝนจากหลังคา** : ท่อรับน้ำฝนจากหลังคาลงสู่ท่อระบาย อาจเรียกว่า downspout
- lead joint - การต่อแบบหยอดตะกั่ว** : ข้อต่อแบบปากระฆังที่หยอดตะกั่วในช่องว่างของรอยต่อ
- lead line - สายดึง** : สายวัดระดับน้ำที่มีตะกั่วถ่วงปลายให้ตึงในแนวตั้ง, ดู log line

- lead poisoning** - โรคร(จาก)พิษตะกั่ว : ความเจ็บป่วยเนื่องจากปริมาณตะกั่วที่สะสมในร่างกาย
- leak** - รั่ว
- leak finder** - เครื่องตรวจหารอยรั่ว : อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับตรวจหารอยรั่วในท่อ
- leakage** - การรั่ว : การที่น้ำในท่อหรือทางน้ำรั่วไหลออก หรือการที่น้ำในชั้นน้ำบาดาลไหลซึมออกสู่ชั้นน้ำอื่น
- leakage current** - กระแสรั่ว : กระแสที่ไหลรั่วผ่านของเหลว
- leakage detector** - เครื่องตรวจการรั่ว : อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ตรวจหาการรั่วในท่อ
- leaping weir** - ฝายเด่น : ฝายในระบบท่อระบายแบบรวม ซึ่งเมื่อปริมาณน้ำมาก น้ำจะพุ่งล้นออกและไหลลงสู่ลำน้ำโดยตรง
- length of run** - 1) ระยะการไหล : ระยะที่น้ำไหลจากจุดต้นทางไปยังปลายทาง
- 2) ความยาวการใช้งาน : ระยะเวลาการเดินระบบหรือการใช้งานของอุปกรณ์ เช่น ถังกรองในวัฏจักรหนึ่ง
- level indicator** - ตัวชี้บอกระดับ, เครื่องชี้บอกระดับ : อุปกรณ์ใช้แสดงระดับน้ำ
- level switch** - สวิตช์ระดับ : สวิตช์สั่งงานปิด-เปิดอุปกรณ์เมื่อระดับน้ำถึงจุดที่ต้องการ
- lift station** - สถานีสูบน้ำ : สถานีสูบน้ำเสีย ซึ่งสูบน้ำเสียขึ้นสู่ระดับที่สูงกว่า เพื่อให้สามารถไหลต่อไปได้ภายใต้แรงโน้มถ่วงของโลก
- lignin** - ลิกนิน : สารอินทรีย์ที่เป็นส่วนประกอบสำคัญของพืช คือเซลลูโลส
- lime** - ปูนขาว, ไลม์ : ชื่อทางการค้าของสารประกอบของแคลเซียมออกไซด์
- lime and soda-ash process** - กระบวนการไลม์-โซดา : กระบวนการแก้น้ำกระด้าง โดยการเติมปูนขาวและโซดาแอช
- lime-soda softening** - การแก้น้ำกระด้างไลม์-โซดา
- lime stabilization** - การปรับเสถียรด้วยปูนขาว : การเติมปูนขาวเพื่อเพิ่มพีเอชให้ถึง 12 หรือสูงกว่า ทำให้ไม่เกิดกลิ่นจากสัลไฟด์
- limiting factors** - ปัจจัยจำกัด
- limiting variables** - ตัวแปรจำกัด
- limnology** - ชลธารวิทยา : วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพแขนงหนึ่ง ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับส่วนประกอบของน้ำจืดและทรัพยากรน้ำจากแหล่งน้ำต่างๆ เช่น ทะเลสาบ หรือบึง โดยอาศัยหลักทางฟิสิกส์ ภูมิศาสตร์ ชีววิทยาและศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันได้ขยายขอบเขตการศึกษาไปถึง เรื่องของกระแสน้ำ
- linear alkyl sulfonate, LAS** - ลิเนียร์ อัลคิล ซัลโฟเนต, แอลเอเอส : สารลดแรงตึงผิวซึ่งละลายตัวได้ทางชีววิทยา ถูกนำมาใช้แทนสารเอบีเอสในผงซักฟอก
- lined canal** - คลองลาดผิว : คลองส่งน้ำที่ลาดตลิ่งและกันคลองเพื่อป้องกันการรั่วซึมและถูกกัดเซาะ

- lining** - การคาด, การเคลือบ, การฉาบ : การเคลือบเพื่อป้องกันในบางส่วนหรือทุกส่วนภายในผนังของท่อส่งน้ำ หรือการคาดผิว อ่างน้ำเพื่อป้องกันการรั่วซึมและทนทานต่อความกดดันหรือการกัดกร่อน และเพื่อลดแรงเสียดทาน
- liquefaction** - การทำให้เป็นของเหลว : กระบวนการเปลี่ยนสถานะภาพจากของแข็งหรือก๊าซให้เป็นของเหลว โดยเปลี่ยนอุณหภูมิหรือความดัน ; การเปลี่ยนแปลงอินทรีย์วัตถุในน้ำเสียจากของแข็งเป็นสารละลาย
- liquid chlorine** - คลอรีนเหลว : คลอรีนที่อยู่ในสถานะภาพของเหลว โดยการอัดความดันและแช่แข็งก๊าซคลอรีนบริสุทธิ์ที่แห้ง
- liquid sludge** - สลัดจ์เหลว : สลัดจ์ที่มีน้ำผสม (มากกว่าร้อยละ 95) ซึ่งทำให้สามารถไหลไปได้โดยแรงโน้มถ่วงหรือการสูบ
- liquid-solids separation** - การแยกของเหลว-ของแข็ง : เช่น การรีดน้ำในเครื่องอัดกรอง
- liquor** - ลิเคอร์ : น้ำหรือน้ำเสีย ใช้เรียกเมื่อมีสารสภาวะอื่น (ของแข็ง ก๊าซ) อยู่ด้วย
- lithium hypochlorite** - ลิเทียมไฮโปคลอไรต์ : ผงเคมีซึ่งประกอบด้วยลิเทียมและคลอรีน เมื่อละลายน้ำจะให้คลอรีนออกมาประมาณร้อยละ 35
- lithology** - วิทยาหิน : วิชาเกี่ยวกับองค์ประกอบของแร่ธาตุและโครงสร้างของชั้นหิน
- litter** - 1) ขยะใบไม้ : เศษขยะจากพืช เช่น ใบไม้ กิ่งไม้ ซึ่งร่วงหล่นบนผิวดิน แต่ยังไม่ย่อยสลายหรือสลายเพียงเล็กน้อย
- 2) ขยะเศษ : ขยะชิ้นเล็กๆ
- littoral** - แท่งฝั่งทะเล : ชายฝั่งบริเวณระหว่างช่วงน้ำขึ้นกับน้ำลง
- littoral deposit** - ตะกอนทับถมชายฝั่ง : ตะกอนที่ทับถมชายฝั่งทะเลบริเวณระหว่างช่วงน้ำขึ้นกับน้ำลง
- load** - 1) ปริมาณ, น้ำหนักบรรทุก 2) โหลด : ปริมาณของสารมลพิษหรือปริมาตรน้ำป้อนเข้าระบบ เช่น BOD load คือ ปริมาณบีโอดี (กก./วัน) ที่เข้าระบบบำบัด
- loading** - การ (บรรทุก) : อัตราการรับหรืออัตราการป้อนสารมลพิษต่อหนึ่งหน่วยพื้นที่ หรือปริมาตรของถังบำบัด
- loading criteria** - เกณฑ์กำหนดภาระ
- loading factor** - สัดส่วนภาระ : อัตราส่วนระหว่างค่าเฉลี่ยของภาระกับการะสูงสุดในช่วงเวลาหนึ่ง
- loading rate** - อัตราภาระ : อัตราการป้อนปริมาณสารมลพิษเข้าระบบ
- lock** - ล็อค (น้ำ) : อาคารที่สร้างปิดท่วท้ายคลองเพื่อควบคุมระดับน้ำในคลอง
- lock chamber** - ช่วง (น้ำ) ล็อค : ส่วนของคลองที่ถูกปิดกั้น, ดู lock
- log** - บันทึก, ตารางบันทึก
- log boom** - กั้นขุ่น : กั้นซึ่งเป็นแนว ใช้ลอยป้องกันเขื่อนจากคลื่นหรือวัชลอยน้ำ
- log death** - การตายแบบล็อก : การเติบโตอย่างสูงสุดของจุลินทรีย์ในปริมาณอาหารคงที่ จนอาหารมีไม่พอ และจุลินทรีย์ตายอย่างรวดเร็ว

- log growth phase** - ช่วงเติบโตแบบล็อก : ช่วงการเติบโตของจุลินทรีย์อย่างรวดเร็วมาก ในภาวะที่มีอาหารเหลือเฟือ
- log line** - สายถ่วง, สายวัดระดับ : ดู lead line
- longitudinal drainage** - การระบายตามยาว : การระบายน้ำโดยท่อระบายที่วางไปตามแนวลาดของพื้นดิน
- loose floc** - ฟล็อกหลวม
- loose rock dam** - เขื่อนหินทิ้ง : เขื่อนที่สร้างโดยนำหินมาทิ้ง ไม่มีการยาซีเมนต์ระหว่างก้อนหิน
- low-rate filter** - การกรองอัตราต่ำ : ระบบโปรยกรองที่มีภาระบีโอดีต่อปริมาตรตัวกรองต่ำและมีอัตราการป้อนน้ำเสียต่อพื้นที่ผิวตัวกรองต่ำ
- low-strength wastewater** - น้ำเสียเจือจาง
- low-water datum** - เส้นระดับฐานน้ำต่ำ : เส้นอ้างอิงมาตรฐานทำไว้ ณ จุดคาดคะเนว่าระดับน้ำมีค่าต่ำโดยเฉลี่ย
- luxury uptake** - การจับใช้แบบฟุ่มเฟือย : การที่จุลินทรีย์สามารถจับธาตุอาหารเข้าเซลล์ได้มากกว่าปกติ
- lysimeter** - เครื่องวัดระเหยการคายน้ำ : เครื่องบรรจุดินสำหรับวัดปริมาณน้ำที่ดินสูญเสียจากการระเหยชั้นบนอากาศ รวมทั้งการคายน้ำของพืชด้วย

M

- macrophyte** - มาโครไฟต์
- macroporous** - พุนทุยาบ
- magnetic stirrer** - เครื่องกวนแม่เหล็ก : เครื่องกวนในห้องปฏิบัติการ โดยใช้แท่งแม่เหล็กจุ่มในน้ำ ซึ่งจะหมุนเนื่องจากการสลับขั้วแม่เหล็กด้วยกระแสไฟฟ้า
- main canal** - คลองหลัก : คลองที่รับน้ำจากแหล่งน้ำเพื่อส่งไปยังระบบส่งน้ำชลประทาน
- main channel** - ร่องน้ำ : กึ่งกลางส่วนที่ลึกที่สุดของลำน้ำหรือร่องน้ำส่วนที่สามารถใช้เดินเรือได้
- main-line meter** - มาตรท่อหลัก : มาตรวัดปริมาณน้ำซึ่งติดตั้งไว้กับท่อจ่ายน้ำหลัก
- main sewer** - ท่อระบายหลัก : ท่อระบายน้ำหลักซึ่งมีท่อกิ่งต่อเชื่อม
- maintenance** - การบำรุงรักษา
- main vent** - ท่อระบายอากาศหลัก : ท่อระบายอากาศใหญ่ในระบบท่อสุขภัณฑ์
- make-up water** - น้ำชดเชย : น้ำที่เติมเข้าในระบบใช้น้ำหมุนเวียน เพื่อแทนที่น้ำที่ขาดหายไปจากการระเหย การรั่วซึมหรือระบายทิ้ง
- manganese bacteria** - แบกทีเรียแมงกานีส : แบกทีเรียชนิดหนึ่ง ซึ่งสามารถใช้แมงกานีสในการดำรงชีพ และถ่ายออกมาเป็นคราบของแมงกานีสไฮดรอกไซด์
- manhole** - บ่อตรวจ : บ่อที่ติดตั้งเป็นระยะในระบบท่อระบาย เพื่อใช้เป็นจุดเชื่อมต่อและลงไปบำรุงรักษาท่อ
- manifold** - ท่อร่วมรับน้ำ : ดู header
- Manning roughness coefficient** - สัมประสิทธิ์ความขรุขระ Manning : สัมประสิทธิ์ของความขรุขระที่กำหนดขึ้นโดยนายแมนนิง
- manometer** - แมนอมิเตอร์, มาตรวัดความดันของไหล : เครื่องมือสำหรับวัดความดันเป็นท่อบรรจุด้วยของเหลวซึ่งไหลขึ้นลงได้อย่างสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงความดัน
- manual** - คู่มือ, ใช้คน(ควบคุม)
- manufacturing wastes** - น้ำเสีย(จาก)การผลิต : น้ำที่ปล่อยทิ้งจากกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม ซึ่งต่างจากน้ำทิ้งจากครัวเรือนหรือน้ำจากการชำระล้าง เรียกอีกอย่างว่า industrial waste
- marine deposit** - ตะกอนทับถมกันทะเล
- marine outfall** - จุดระบายทิ้งทะเล : ดู outfall
- marsh** - บึง, พนง : พื้นที่ชื้นแฉะ พืชจำพวกหญ้า กก อ้อและไม้ล้มลุกอื่นๆ เจริญเติบโตได้, ดู swamp
- mass balance** - ดุลยภาพมวล

mass curve - เส้นโค้งมวล : รูปแบบหนึ่งของแผนภูมิมวล (mass diagram)

mass diagram - แผนภาพมวล : แผนภูมิซึ่งแนวตั้งบอกถึงจำนวนสะสมตั้งแต่ต้น แนว
นอนจะเป็นระยะเวลาหรือตัวแปรอื่น มักใช้แสดงปริมาณน้ำที่เก็บสะสมจากลำน้ำ

mass runoff - น้ำท่ามวล : ปริมาณน้ำท่าทั้งหมดในช่วงเวลาหนึ่ง

mass spectrometry - แมสสเปกโตรเมตรี : การวัดน้ำหนักของประจุโดยเครื่อง
สเปกโตรเมตรี

mass transfer - การถ่ายเทมวล

maturation pond - บ่อบ่ม : บ่อบำบัดขั้นสุดท้ายสำหรับปรับปรุงคุณภาพน้ำทิ้งให้ดีขึ้น

mature river - แม่น้ำอยู่ตัว, แม่น้ำมีขมิ้นวัย : แม่น้ำที่ความลาดชันลดลง จนความ
เร็วของน้ำมีเพียงแค่อัตันต์พาขยะซึ่งมาจากลำน้ำสาขาที่มีความลาดมากกว่าให้ไหลไป

MBAS - เอ็มบีเอเอส : อักษรย่อของ methylene blue active substances

MCRT - เอ็มซีอาร์ที : อักษรย่อของคำว่า mean cell residence time

mean cell residence time - อายุเซลล์ : ระยะเวลาที่จุลชีพอยู่ในระบบบำบัด
แบบเอเอส มักนิยมใช้สัญลักษณ์ θ

mean sea level, MSL - ระดับน้ำทะเลปานกลาง, รทก.

mean velocity - ความเร็วเฉลี่ย

mechanical aeration - การเติมอากาศแบบเครื่องกล : การเติมอากาศแก่น้ำเสีย
ในระบบเอเอสด้วยเครื่องจักรกล โดยการตีปั่นให้น้ำที่ผิวฟุ้งกระจายสัมผัสผิวกาศ

mechanical aerator - เครื่องเติมอากาศแบบเครื่องกล : เครื่องจักรกลที่ใช้เติม
ออกซิเจนให้แก่ น้ำเสีย, ดู mechanical aeration

mechanical agitation - การปั่นกวนแบบเครื่องกล : ดู mechanical aeration

mechanical control - การควบคุมทางกล : การสร้างสิ่งป้องกันการกัดเซาะ เช่น
เขื่อน กำแพง ซึ่งต่างจากการปลูกพืชคลุมดิน ; การควบคุมระบบโดยใช้เครื่องกล

mechanical pipe joint - ข้อต่อท่อนแบบขันนอต

mechanical rake - เครื่องคราดขยะ

median tolerance limit - ขีดจำกัดการทนมาตรฐาน : ความเข้มข้นของสารมล
พิษที่ร้อยละห้าสิบของสัตว์ทดลองยังมีชีวิตอยู่ได้ ภายหลังการให้สัมผัสกับสารนั้น

medium sand - ทรายขนาดกลาง : ทรายขนาดระหว่าง 0.25 ถึง 0.5 มม.

membrane filter - แผ่นเยื่อกรอง, ชุด- : แผ่นหรือชุดเยื่อกรองสำหรับศึกษาทาง
แบกทีเรีย เพื่อตรวจสอบคุณภาพของน้ำ

membrane filtration - การกรองด้วยแผ่นเยื่อกรอง : การวิเคราะห์จำนวนแบกที
เรียหรืออนุภาคที่ปะปนในตัวอย่างน้ำ โดยการกรองผ่านแผ่นเยื่อกรอง

membrane selectivity - คุณสมบัติเลือกประจุของเยื่อกรอง : คุณสมบัติของเยื่อ
กรองที่ยอมให้ประจุบวกหรือประจุลบผ่านไปได้

mercaptans - เมอร์แคปแทน : สารระเหยชนิดหนึ่งเกิดจากปฏิกิริยาแอนแอโรบิกมี
กลิ่นเหม็น

- mesh screen** - ตะแกรงตาข่าย
- mesophilic digestion** - การย่อยแบบเมโซฟิลิก : การย่อยโดยกระบวนการทางชีววิทยาที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส (110 องศาฟาเรนไฮน์) หรือต่ำกว่า
- mesophilic range** - ช่วงเมโซฟิลิก : ช่วงอุณหภูมิซึ่งเหมาะสมสำหรับการย่อยโดยแบคทีเรียเมโซฟิลิก จะอยู่ระหว่าง 27° ถึง 32° C (80° ถึง 90° F)
- mesophyte** - เมโซไฟต์ : พืชที่เติบโตได้ดีในสภาวะแวดล้อมปกติ ในที่ไม่แห้งแล้งหรือชื้นแฉะเกินไป
- metabolism** - เมแทบอลิซึม, กระบวนการสร้างและสลาย : กระบวนการที่สิ่งมีชีวิตย่อยอาหาร เพื่อเป็นพลังงานและขับถ่ายกากของเสียออกมา
- meteorology** - อุตุนิยมวิทยา
- meter (metre)** - เมตร
- meter box** - กล่องเมตร : กล่องหรือบ่อที่ใช้เก็บรักษามาตรวัดน้ำนอกอาคาร
- meter rate** - อัตรา(ค่าใช้น้ำวัด)จากมาตร, อัตราตามมาตร : อัตราการเก็บค่าน้ำ โดยวัดปริมาณการใช้จากมาตร
- metering** - การวัดด้วยมาตร
- methane fermentation** - การหมักมีเทน : กระบวนการหมักเป็นผลให้สารอินทรีย์ย่อยสลายและให้ก๊าซมีเทน
- methane former** - ตัวสร้างมีเทน : แบคทีเรียที่สลายกรดอินทรีย์เป็นก๊าซมีเทน ในกระบวนการบำบัดแบบแอนแอโรบิก
- methanogenic bacteria** - แบคทีเรียสร้างมีเทน
- methanol** - เมทานอล : แอลกอฮอล์ที่ใช้บริโภคไม่ได้
- method** - วิธีการ, ระเบียบวิธี
- methyl-orange alkalinity** - สภาพด่างเมทิล-ออเรนจ์
- methylene blue active substances** - สารไวงานต่อเมทิลินบลู : หน่วยที่ใช้วัดสารชักฟอก ซึ่งไวต่อการทำปฏิกิริยากับเมทิลินบลู
- microaerophils** - ไมโครแอโรฟิล : จุลินทรีย์ที่ดำรงชีวิตอยู่ได้ในภาวะออกซิเจนต่ำๆ
- microbe** - จุลชีพ : ดู microorganisms
- microbial film** - फिल्मจุลชีพ : เมือกเหนียวที่เคลือบอยู่บนตัวกลางอันเนื่องมาจากกิจกรรมของจุลชีพ เรียกอีกอย่างว่า biological slime (เมือกชีวะ)
- microbiology** - จุลชีววิทยา : วิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กทั้งพืชและสัตว์
- microbiota** - จุลชีวชาติ : ดู microorganisms
- microfiltration** - การกรองละเอียด : กระบวนการทำให้น้ำสะอาดหรือบำบัดน้ำเสียขั้นสูงที่กรองเอาอนุภาคขนาดเล็กมาก เท่ากับหรือน้อยกว่า 1 ไมครอน ออกได้
- microorganism** - จุลินทรีย์ : สิ่งมีชีวิตขนาดเล็กมาก ทั้งพืชและสัตว์ มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า

microphytes - ไมโครไฟต์
microporous - พรูณละเอียด
microscope - กล้องจุลทรรศน์
microscopic - จุลทรรศน์ : หมายถึงเล็กมากๆ โดยทั่วไปอยู่ระหว่าง 0.5 - 100 ไมครอน เห็นได้โดยการขยายด้วยกล้องไมโครสโคปหรือกล้องจุลทรรศน์
microscopic analysis - การวิเคราะห์จุลทรรศน์ : ดู microscopic
microscopic examination - การตรวจสอบจุลทรรศน์ : ดู microscopic
microstrainer - ตะแกรงกรองละเอียด : ตะแกรงสำหรับกรองสารแขวนลอยที่มีความละเอียดมากๆ
milligrams per liter - มิลลิกรัมต่อลิตร
millimicron - มิลลิไมครอน : หน่วยวัดความยาวเทียบเท่ากับ 10^{-3} ไมครอนหรือ 10^{-6} มม.
mineralization - การเปลี่ยนเป็นแร่ธาตุ : กระบวนการที่องค์ประกอบธาตุในอินทรีย์สารที่ยังมีชีวิตอยู่หรือตายแล้ว เปลี่ยนไปเป็นสารอนินทรีย์ซึ่งสามารถถูกใช้ในวัฏจักรของสิ่งมีชีวิต
mineral water - น้ำแร่ : น้ำซึ่งมีเกลือแร่ในปริมาณสูง
mixed culture - เชื้อแบบผสม : มีเชื้อหลายสายพันธุ์ปะปนอยู่ ไม่ใช่เชื้อบริสุทธิ์
mixed-flow pump - เครื่องสูบไหลผสม
mixed liquor - น้ำตะกอน, -น้ำสลัดจ์ : น้ำที่มีสลัดจ์และอยู่ในสภาวะการย่อยสลายอินทรีย์ในถังเติมอากาศ, ดู MLSS และ MLVSS
mixer - เครื่องผสม : ดู agitator, stirrer, blender
mixing basin - ถังผสม : อ่างหรือถังที่มีการทำให้น้ำปั่น่วน เพื่อให้การผสมคลุกเคล้ากับสารเคมีเป็นไปอย่างรวดเร็วทั่วถึง
mixing chamber - ห้องผสม : ดู mixing basin
mixing channel - รางผสม : รางสำหรับให้น้ำผสมกับสารเคมีในระหว่างการไหล
mixing tank - ถังผสม : ดู mixing basin
MLSS, (mixed liquor suspended solids) - เอ็มแอลเอสเอส : ของแข็งแขวนลอยในน้ำตะกอน
MLVSS, (mixed liquor volatile suspended solids) - เอ็มแอลวีเอสเอส : ของแข็งแขวนลอยระเหยง่ายในน้ำตะกอน
mobility - ความเคลื่อนไหวได้
model - แบบจำลอง, ทุ่น
modelling - การทำแบบจำลอง, การทำทุ่น
modify - ดัดแปร
modified aeration - การเติมอากาศแบบดัดแปร : กระบวนการเอเอสที่มีการดัดแปรให้รับภาระได้มากขึ้น

- moisture content** - ความชื้นบรรจุ
- mold** - รา
- monitoring** - การเฝ้าตรวจ : การตรวจอย่างต่อเนื่อง
- Monod equation** - สมการโมนอด : สมการที่นายโมนอดชาวฝรั่งเศสคิดขึ้นสำหรับทำนายอัตราเร็วของการสลายตัวของสารในปฏิกิริยาหนึ่งๆ
- monsoon** - มรสุม
- monthly flood** - น้ำท่วมรายเดือน : การไหลปริมาณสูงสุดในลำน้ำที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือน
- most probable number** - ตัวเลขน่าจะเป็นที่สุด : จำนวนจุลินทรีย์ต่อหน่วยปริมาตรวัดในเชิงสถิติ
- mother liquor** - น้ำขี้, น้ำรีดจากสลัดจ์ : น้ำที่มาจากการกรองหรือบีบตะกอนออกไป
- motion** - การเคลื่อนที่
- mouth** - ปาก : จุดที่น้ำไหลสู่น้ำอื่น เช่น ปากคลอง ปากน้ำ
- movable dam** - เขื่อนขยับ : เขื่อนซึ่งสามารถขยับเคลื่อนได้เพื่อเปิดให้น้ำไหล
- movable weir** - ฝายขยับ : ดู movable dam
- movement** - การเคลื่อนไหว
- moving average** - ค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ : ดู consecutive average
- MPN** - เอ็มพีเอ็น : อักษรย่อของคำว่า most probable number
- MSW** - เอ็มเอสดับบลิว : อักษรย่อของคำว่า municipal solid wastes
- mud balls** - ก้อนโคลน : ก้อนโคลนที่เกิดจากดินละเอียดที่ไหลลง ไปสะสมกันอยู่ในชั้นทรายกรอง
- mud flat** - ทาดโคลน : พื้นที่ราบต่ำชายฝั่งทะเลซึ่งน้ำทะเลท่วมถึง และมีดินโคลนมาสะสม
- mud valve** - วาล์วระบายโคลน : วาล์วอุด สำหรับระบายตะกอนทิ้ง
- multimedia** - หลายตัวกลาง
- multiple-tray aerator** - เครื่องเติมอากาศแบบถาดหลายชั้น
- multiple-tray clarifier** - ถังทำใสแบบถาดหลายชั้น : ถังตกตะกอนซึ่งประกอบด้วยถาดซ้อนกันหลายชั้น เพื่อเพิ่มพื้นที่และประสิทธิภาพการตกตะกอน ส่วนใหญ่นิยมใช้กับงานน้ำดื่มมากกว่าน้ำเสีย
- multipurpose reservoir** - อ่างเก็บน้ำอเนกประสงค์ : อ่างเก็บน้ำซึ่งใช้ประโยชน์หลายอย่าง เช่น เพื่อการเกษตร การพักผ่อนหย่อนใจ
- multistage pump** - เครื่องสูบลหลายตอน : เครื่องสูบน้ำท่อยโซ่ ซึ่งมีชุดใบพัดมากกว่าหนึ่งชุด ทำงานต่อเนื่องกันเป็นอนุกรม
- municipal solid waste** - กากของเสียเทศบาล : ขยะมูลฝอย หรือของแข็งที่ทิ้งจากอาคารทุกชนิด และรวบรวมได้ในเขตเทศบาล

N

- nanofiltration - การกรองนาโน** : การกรองอย่างละเอียดในระดับไมครอน
- nappe - แนปปี, ล้ำน้ำพุ่ง** : แผ่นน้ำที่พุ่งผ่านสันฝายหรือเขื่อน และตกลงสู่เบื้องล่างอย่างอิสระ มีผิวล่างและบนที่ชัดเจน
- natural purification - การฟอกตัวเอง** : การที่น้ำในแหล่งน้ำมีลักษณะสมบัติที่ดีขึ้น อันเนื่องมาจากกระบวนการทางธรรมชาติ เช่น การเพิ่มออกซิเจนจากอากาศที่สัมผัสผิวน้ำ
- nautical mile - ไมล์ทะเล** : หน่วยระยะทางที่ใช้วัดในทะเล หนึ่งหน่วยมีค่าเท่ากับ 1,852 เมตร
- neck - คอคอด** : ส่วนของแผ่นดินที่เรียวแคบลงก่อนจะขยายใหญ่ขึ้น เช่น คอคอดกระหรือส่วนของลำน้ำที่เรียวแคบลงก่อนจะขยายใหญ่ขึ้น
- needle dam - เขื่อนเข็ม**
- needle valve - วาล์วเข็ม** : วาล์วซึ่งมีปลายน้ำออกเป็นรูปกลม และมีแท่งเข็มกลมเรียวเสียบ สามารถระบายน้ำออกได้มากขึ้นโดยการเลื่อนแท่งเข็มเข้าออก
- negative confining bed - ชั้นหินกั้นน้ำลงบาดาล** : ชั้นหินแน่นทับซึ่งป้องกันหรือชะลอการไหลลงสู่เบื้องล่างของน้ำใต้ดิน
- negative head - เฮดลบ** : การสูญเสียระดับน้ำมากกว่าระดับน้ำสถิต (กึ่งสูญญากาศ) ; สภาวะของความดันลบซึ่งเกิดขึ้นจากการอุดตันของเครื่องกรอง
- negative pressure - ความดันลบ** : ความดันซึ่งน้อยกว่าความดันบรรยากาศปกติ
- negative pressure valve - วาล์วความดันลบ** : วาล์วระบายอากาศที่เปิดเมื่อความดันของน้ำเพิ่มขึ้น (เช่นมีการปิดประตูน้ำ) ก่อนปริมาณอากาศสะสมจนเปิดเอง
- negative well - บ่อระบายลงบาดาล** : บ่อบาดาลซึ่งเจาะผ่านชั้นหินกั้นน้ำลงบาดาล เพื่อให้ระบายผ่านมายังบริเวณชั้นที่น้ำซึมผ่านได้ เรียกอีกอย่างว่า บ่อดูดซับ (absorbing well) บ่อตาย (dead well) บ่อระบาย (drain well)
- nematode - เนมาโทด, ไส้เดือนฝอย** : หนอนที่มักปรากฏในน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดทางชีววิทยาจนดีเยี่ยมแล้ว
- nephelometer - เนฟีโลมิเตอร์, เครื่องวัดความขุ่น** : เครื่องมือที่ใช้สำหรับเปรียบเทียบความขุ่นของสารละลาย โดยการปล่อยให้แสงส่องผ่านหลอดแก้วโปร่งแสงแล้ววัดอัตราความหนาแน่นของการกระจายแสงที่ลดลงเนื่องจากความขุ่น
- nesslerization - วิธีเนสเลอร์ไรซ์**
- Nessler tubes - หลอดเนสเลอร์** : หลอดแก้วใสสำหรับเปรียบเทียบความเข้มของสีหรือความทึบแสง
- net available head - เฮดใช้งาน, เฮดสุทธิที่มี** : ความดันทั้งหมดของน้ำในท่อที่หักลบการสูญเสียแล้ว

- net consumptive use of water - ปริมาณสุทธิการใช้น้ำ** : ปริมาณน้ำที่ต้องการใช้สำหรับการเกษตร เมื่อหักปริมาณที่ได้จากฝนแล้ว
- net head - เฮดสุทธิ** : เฮดของน้ำหลังจากหักค่าความสูญเสียต่างๆ แล้ว
- net peak flow - การไหลสูงสุดสุทธิ** : ปริมาณการไหลสูงสุดหลังจากหักปริมาณการไหลพื้นฐานแล้ว
- net rainfall - ปริมาณน้ำฝนสุทธิ** : ปริมาณน้ำฝนหลังจากหักค่าปริมาณน้ำที่ไหลซึมลงไปในดินและน้ำฝนส่วนอื่นๆ ที่สูญเสียไปขณะที่ไหลไปตามพื้นดิน อาจเรียกอีกอย่างว่า น้ำฝนส่วนเกิน (excess rainfall)
- neutralization - การสะเทิน** : การทำให้เกิดปฏิกิริยาทางเคมีของกรดหรือด่างกับสารละลายที่มีคุณสมบัติตรงกันข้าม จนกระทั่งความเข้มข้นของไฮโดรเจนและไฮดรอกซิลไอออนในสารละลายเกิดความสมดุลหรือมีปริมาณเกือบเท่ากัน
- neutral - เป็นกลาง**
- neutral zone - เขตสะเทิน** : เขตหรือช่องระหว่างชั้นตะกอนลอยกับชั้นตะกอนจมในถังตกตะกอน
- neutron - นิวตรอน** : อนุภาคที่มีขนาดเท่าโปรตรอนแต่คุณสมบัติเป็นกลาง ไม่มีประจุไฟฟ้า
- nipple - ข้อต่อเกลียวนอก** : ข้อต่อที่มีเกลียวนอกที่ปลายทั้งสองข้าง
- nitrification - ไนตริฟิเคชัน** : การเปลี่ยนแปลงสารประกอบไนโตรเจนไปเป็นไนไตรต์และไนเตรต โดยแบคทีเรียหรือปฏิกิริยาของสารโคสารหนึ่งกับกรดไนตริก
- nitrobacter - ไนโตรแบคทีเรีย** : แบคทีเรียที่เปลี่ยนไนไตรต์เป็นไนเตรต
- nitrogen cycle - วัฏจักรไนโตรเจน**
- nitrogen fixation - การตรึงไนโตรเจน**
- nitrogen-fixing plants - พืชตรึงไนโตรเจน** : พืชซึ่งดูดหรือเก็บไนโตรเจนอิสระในบรรยากาศไว้โดยอาศัยแบคทีเรียที่อาศัยอยู่ในปมของรากเป็นตัวช่วย
- nitrogeous BOD - บีโอดีไนโตรเจน** : ค่าออกซิเจนที่ต้องการใช้ในการออกซิไดส์ไนโตรเจนให้เป็นไนเตรต
- Nitrosomonas - ไนโตรโซโมนัส** : สกุลหรือกลุ่มของแบคทีเรีย ซึ่งทำให้เกิดการรวมตัวของออกซิเจนในแอมโมเนียกลายเป็นไนไตรต์
- nominal size - ขนาดบ่ง**
- nocturnal - ช่วงกลางคืน**
- nomograph - โนโมกราฟ** : เส้นไดอะแกรมสำหรับการหาผลลัพธ์โดยไม่ต้องคำนวณ
- non-carbonaceous - ที่ไม่ใช่คาร์บอน**
- noncarbonate hardness - ความกระด้างไร้คาร์บอเนต** : ดู permanent hardness
- nonclogging impeller - ใบพัดไม่อุดตัน** : ใบพัดเครื่องสูบน้ำ ซึ่งมีช่องห่างให้สารทยายผ่านได้

- noncondensable** - ไม่ควบแน่น : สภาวะของก๊าซที่ไม่เปลี่ยนสภาพเป็นของเหลวเมื่ออยู่ภายใต้สภาวะนั้นๆ
- nondepositing velocity** - ความเร็วไม่ตกตะกอน : ความเร็วของน้ำที่ตะกอนยังคงแขวนลอยอยู่ได้
- noneroding velocity** - ความเร็วไม่เซาะ (สึก) : ความเร็วของน้ำ ซึ่งตะกอนละเอียดยังแขวนลอยอยู่ได้และในขณะเดียวกันจะไม่กัดเซาะท้องน้ำ
- nonflowing well** - บ่อบาดาลไม่พุ่ง : บ่อบาดาลซึ่งความดันของน้ำไม่สูงพอที่จะพุ่งขึ้นเหนือผืนดิน
- nonionic surfactant** - สารลดแรงดึงผิวอนไอออน, -ไร้ประจุ : สารลดแรงดึงผิว ซึ่งเมื่ออยู่ในสภาพสารละลายจะยังคงรูปโมเลกุล ไม่แตกตัว
- non-methanogenic bacteria** - แบคทีเรียไม่ผลิตมีเทน : ดู acid formers
- nonsettleable matter** - สารไม่จมตัว : สารแขวนลอยซึ่งไม่ตกตะกอน และไม่ลอยขึ้นสู่ผิวน้ำภายในระยะเวลา 1 ชั่วโมง
- nonsettleable solids** - ของแข็งไม่จมตัว : สารแขวนลอยในน้ำเสียซึ่งไม่ตกตะกอน จะคงอยู่เป็นสารแขวนลอยชั่วระยะหนึ่ง
- nonstilling velocity** - ความเร็วไม่ตกตะกอนละเอียด : อัตราความเร็วของน้ำซึ่งยังคงพัดพาตะกอนละเอียดไปได้
- non-uniform flow** - การไหลไม่สม่ำเสมอ : การไหลของน้ำซึ่งมีความเร็วและทิศทางต่างๆ กัน
- normal depletion curve** - เส้นโค้งการลดปกติ : เส้นโค้งของค่าเฉลี่ยที่ได้จากโค้งการลดระดับของน้ำใต้ดิน
- normal depth** - ความลึกปกติ : ความลึกของน้ำในรางระบายน้ำแบบเปิดในขณะที่มีการไหลแบบสม่ำเสมอ
- notch** - ร่องบาก : ช่องเปิดในเขื่อนหรือฝายสำหรับให้น้ำไหลออก
- notched weir** - ฝายบากร่อง : ฝายวัดน้ำซึ่งมีการบากสันเป็นช่องให้น้ำไหล
- nozzle** - หัวฉีด
- nozzle aerator** - เครื่องเติมอากาศแบบหัวฉีด : เครื่องเติมอากาศแบบมีหัวฉีดพ่นน้ำไปในอากาศ
- nozzle jet** - ลำน้ำฉีด : ลำน้ำซึ่งพุ่งออกมาจากหัวฉีด
- nuclear radiation** - การแผ่รังสีปรมาณู : การแผ่รังสีแม่เหล็กไฟฟ้าจากนิวเคลียสของอะตอมในชั้นตอนต่างๆ ของปฏิกิริยาปรมาณู
- nuclein** - นิวคลีอิน : สารประกอบในนิวเคลียสของเซลล์ ประกอบด้วยฟอสฟอรัส ไนโตรเจน และซัลเฟอร์
- nucleus** - นิวเคลียส
- nutrient** - ธาตุอาหาร : ธาตุที่จำเป็นในการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตต่างๆ โดยใช้ในปริมาณน้อยมาก อาจเรียกอีกอย่างว่า biostimulant

- occasional storm - ฝนวิสามัญ :** ปริมาณน้ำฝนที่สูงผิดปกติซึ่งอาจจะตกครั้งหนึ่งในช่วง 10 หรือ 25 ปี
- ocean current - กระแสน้ำมหาสมุทร :** กระแสน้ำไหลหมุนเวียนประจำอยู่ในมหาสมุทรตามระบบเวลาและฤดูกาลแน่นอน
- ocean outfall - จุดระบายทิ้งทะเล :** ดู outfall
- odor control - การควบคุมกลิ่น**
- odor threshold - จุดพอดีหมดกลิ่น :** จุดซึ่งหลังจากการเติมน้ำไว้กลิ่นลงไปเป็นระยะแล้วจะหมดกลิ่นของน้ำตัวอย่างพอดี
- old river - แม่น้ำเก่า, แม่น้ำปัจฉิมวัย :** แม่น้ำซึ่งส่วนต่างๆ ผ่านการกัดเซาะหมดจนอยู่ตัวแล้ว
- oligotrophic lake - ทะเลสาบโอลิโกโทรฟิก :** ทะเลสาบหรือแหล่งน้ำอื่นๆ ซึ่งมีสารอาหารน้อย ลักษณะที่เห็นได้คือพบแพลงตอนในปริมาณน้อย น้ำมีความใส และมีออกซิเจนละลายสูงในน้ำชั้นบน
- offset - ปรับแยกขนาน :** ท่อและอุปกรณ์ท่อที่ใช้สำหรับปรับแนวท่อหลบสิ่งกีดขวางไปในแนวอื่น แต่ทิศทางยังขนานกับแนวเดิม
- OLR - โอลลอาร์ :** อักษรย่อของคำว่า organic loading rate
- ombrometer - ออมโบรมิเตอร์ :** เกจหรือเครื่องมือวัดน้ำฝน
- once-through operation - การดำเนินการแบบผ่านที่เดียว :** ในการผลิตน้ำจัดจากน้ำทะเล หมายถึง การกลั่นในลักษณะที่ผ่านน้ำเข้าในกระบวนการเพียงครั้งเดียวแล้วทิ้งไป ไม่มีการหมุนเวียนกลับมาใช้อีก
- on-site - ติดกับที่ :** ระบบหรือถังบำบัดที่สร้างบนพื้นที่ของอาคารหรือโครงการ
- open channel - รางเปิด :** ทางน้ำซึ่งผิวหน้าน้ำเปิดโล่งสู่บรรยากาศ
- open-channel drainage - รางระบายเปิด :** รางเปิดใช้สำหรับระบายน้ำออก
- open-channel flow - การไหลในรางเปิด :** การไหลของน้ำ โดยผิวหน้าน้ำสัมผัสกับอากาศ
- open conduit - ทางน้ำเปิด :** ทางน้ำซึ่งผิวหน้าน้ำเปิดโล่ง
- open impeller - ใบพัดเปิด :** ชุดใบพัดที่ไม่มีฝาปิดครอบ
- open well - บ่อเปิด :** บ่อตื้นซึ่งมีขนาดใหญ่พอที่จะให้คนสามารถลงไปได้
- operating floor - พื้นที่ปฏิบัติการ, ชั้นปฏิบัติการ :** ชั้นในอาคารที่ควบคุมระบบทรายกรองเร็วหรือพื้นที่ติดตั้งเครื่องสูบน้ำ
- opercularia - โอเพอร์คิวลาเรีย :** โปไรโตซัวชนิดมีขน พบในน้ำทั้งสภาพค่อนข้างดี
- organic deposit - ตะกอนอินทรีย์ทับถม :** ตะกอนจากทรากพืชและสัตว์ที่ทับถมอยู่ที่ท้องน้ำ

- organic load** - ปริมาณอินทรีย์ : ปริมาณสารอินทรีย์ มีหน่วยเป็นกิโลกรัม หรือ กก./วัน
- organic loading rate** - อัตราภาระอินทรีย์ : อัตราการป้อนสารอินทรีย์ต่อขนาดระบบบำบัด มีหน่วยเป็น กก./ม³-วัน หรือ กก./ม²-วัน
- organic matter** - อินทรีย์สาร : สารซึ่งมาจากสิ่งมีชีวิต ลี้ตัวหรือพืช มีคาร์บอนและไฮโดรเจนและสารอนุพันธ์ของไฮโดรเจน-คาร์บอนเป็นองค์ประกอบ
- organic-matter degradation** - การสลายของสารอินทรีย์ : การเปลี่ยนแปลงของสารอินทรีย์ไปเป็นสารอนินทรีย์ โดยวิธีการทางชีวภาพ
- organic nitrogen** - อินทรีย์ไนโตรเจน : ไนโตรเจนที่อยู่ในโมเลกุลของสิ่งมีชีวิต เช่น โปรตีน อามีนส์ และกรดอะมิโน
- orifice** - รู, รูเล็ก
- ORP** - โออาร์พี : อักษรย่อของคำว่า oxidation-reduction potential
- orthokinetic** - ออร์โทไคเนติก
- orthophosphate** - ออร์โทฟอสเฟต : กรดหรือเกลือซึ่งมีฟอสฟอรัส เช่น PO₄
- orthotolidine-arsenite test** - การทดสอบออร์โทโวลิดิน-อาร์เซไนต์
- orthotolidine reagent** - น้ำยาออร์โทโวลิดิน
- orthotolidine test** - การทดสอบออร์โทโวลิดิน : การวัดปริมาณคลอรีนที่เหลืออยู่ในน้ำ โดยใช้ออร์โทโวลิดินเป็นตัวทำปฏิกิริยา
- osmosis** - ออสโมซิส : การแพร่ของสารละลายผ่านเยื่อบางจากสารละลายเจือจางไปสู่เข้มข้น
- outfall** - จุดระบายทิ้ง : จุด ตำแหน่ง หรือสถานที่ซึ่งน้ำเสียหรือน้ำที่จะระบายทิ้งถูกปล่อยออกมาจากท่อระบาย ท่อน้ำ หรือรางน้ำอื่นๆ
- outfall sewer** - ท่อระบายปล่อยทิ้ง : ท่อระบายซึ่งรับน้ำเสียจากระบบรวบรวมน้ำเสียหรือจากโรงงานบำบัดและนำไปสู่จุดที่จะปล่อยน้ำทิ้ง, ดู outfall
- outlet** - จุดน้ำออก : จุดปลายของท่อหรือทางน้ำที่ปล่อยน้ำไหลออก
- outlet channel** - คลองปล่อยน้ำออก, ราง- : ทางน้ำสำหรับน้ำออกไปจากอ่างเก็บน้ำ, ทะเลสาบหรือแหล่งน้ำผิวดินอื่น
- OUR** - โอยูอาร์ : อักษรย่อของคำว่า oxygen uptake rate
- ova** - ไข่
- oven** - เตาอบ
- overbank flow** - การไหลท่วมฝั่ง : น้ำส่วนที่เกินขีดความจุของลำน้ำ ทำให้เอ่อท่วมฝั่ง
- overfall** - น้ำเอ่อล้น : น้ำที่ล้นจากสันฝาย
- overfall dam** - เขื่อนน้ำเอ่อล้น : เขื่อนซึ่งน้ำไหลล้นผ่านสัน
- overflow** - น้ำล้น : น้ำที่มากเกินกว่าจุดเก็บกักและล้นออกด้านบน
- overflow land** - พื้นที่น้ำหลาก : พื้นที่ลุ่มซึ่งถูกน้ำท่วมเป็นครั้งคราว

overflow rate - อัตราน้ำล้น : ข้อกำหนดหนึ่งในการออกแบบถังตกตะกอน คิดเป็นอัตราการไหลต่อพื้นที่ผิวของถังตกตะกอน, ดู **surface overflow rate**

overflow siphon - กาลังน้ำล้น : ท่อระบายน้ำล้นโดยวิธีกาลังน้ำ

overflow weir - ฝายน้ำล้น : ฝายหรือขอบถังซึ่งสร้างขึ้นเพื่อควบคุมให้น้ำส่วนเกินไหลล้นออก

overland flow - น้ำนอง : น้ำที่ไหลลงบนพื้นดินก่อนไหลลงสู่รางระบาย

overland runoff - น้ำท่าไหลนอง : น้ำที่ไหลบนผิวดินก่อนลงสู่ลำน้ำ

overpumping - การสูบเกินอัตรา : การสูบน้ำบาดาลในอัตราที่มากกว่าอัตราการไหลเข้าแทนที่น้ำในบ่อ

overturn - พลิกกลับ : การที่ชั้นน้ำพลิกกลับ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิหรือการเปลี่ยนแปลงของความหนาแน่น ทำให้เกิดการผสมระหว่างชั้น

overturning - การพลิกกลับ : ดู **overturn**

oxbow lake - บึงโค้ง : ลำน้ำลักษณะเขี้ยวหรือเกือกม้า เมื่อน้ำเปลี่ยนทางไหลโดยตัดผ่านจุดคอคอด ส่วนที่ถูกตัดต้อออกไปเรียกว่า บึงโค้ง

oxic - ออกซิก : มีออกซิเจนอิสระ

oxidant - สารออกซิเดชัน : ดู **oxidation**

oxidation - ออกซิเดชัน : ปฏิกิริยาที่เพิ่มออกซิเจนในสารประกอบหรือปฏิกิริยาที่เกี่ยวข้องกับการสูญเสียอิเล็กตรอนของอะตอม

oxidation ditch - คูวนเวียน, คลองวนเวียน : ดู **ditch, oxidation**

oxidation pond - บ่อฝ่ง : บ่อบำบัดน้ำเสียที่มีลักษณะเป็นบ่อต้นธรรมชาติ มีสาหร่ายอัลจีนาแน่น ซึ่งเป็นแหล่งให้ออกซิเจนแก่น้ำเสียในบ่อ

oxidation process - กระบวนการออกซิเดชัน : การบำบัดน้ำเสียโดยจุลินทรีย์ใช้ออกซิเจนในการย่อยสารอินทรีย์ หรือกระบวนการออกซิไดส์แบบอื่น ๆ

oxidation rate - อัตราการออกซิเดชัน : เช่นอัตราที่สารอินทรีย์ในน้ำเสียถูกย่อย

oxidation-reduction potential - ศักย์ออกซิเดชัน-รีดักชัน : ความต่างศักย์ที่ใช้ในการเคลื่อนย้ายอิเล็กตรอนจากตัว **oxidant** ไปยังตัว **reductant**

oxidation treatment - การบำบัดด้วยวิธีออกซิเดชัน : การบำบัดน้ำเสียโดยการใช้ออกซิเจนย่อยสารอินทรีย์ หรือผ่านกระบวนการออกซิเดชัน

oxygenation capacity - ชีตความสามารถให้ออกซิเจน : ปริมาณออกซิเจนที่เครื่องเติมอากาศสามารถให้ได้

oxygen balance - ดุลยภาพออกซิเจน : ระดับของออกซิเจนที่ละลายอยู่ในจุดใดจุดหนึ่งของกระแส น้ำ จากผลของการถูกใช้ไปโดยน้ำเสียและการได้รับมาจากอากาศผิวน้ำ หรือความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการออกซิเจนเชิงชีวเคมีของน้ำทิ้งจากโรงบำบัดกับออกซิเจนที่มีในน้ำที่เจือจาง

oxygen deficiency - การขาดออกซิเจน : ปริมาณออกซิเจนที่ต้องการเพิ่ม เพื่อให้มีคุณภาพที่เหมาะสม

- oxygen deficit** - ความพร่องออกซิเจน : ปริมาณของออกซิเจนในน้ำที่น้อยกว่าค่าออกซิเจนอิ่มตัว
- oxygen demand** - อุปสงค์ออกซิเจน, ความต้องการออกซิเจน : ปริมาณของออกซิเจนที่ใช้ในการย่อยบีโอดี ในเวลา อุณหภูมิ และสภาวะที่กำหนด, ดู BOD
- oxygen depletion** - การลดออกซิเจน : การลดลงของออกซิเจนที่ละลายอยู่ในน้ำหรือน้ำเสียซึ่งเกิดจากการย่อยบีโอดี
- oxygen-sag curve** - เส้นหย่อนออกซิเจน, เส้นตกท้องช้างออกซิเจน : เส้นแสดงปริมาณออกซิเจนที่ละลายอยู่ในกระแส น้ำ ซึ่งลดลงจากการย่อยบีโอดีและเพิ่มขึ้นจากการสัมผัสอากาศที่ผิวน้ำ
- oxygen saturation** - การอิ่มตัวของออกซิเจน : ปริมาณสูงสุดของออกซิเจนที่ละลายได้ในของเหลวชนิดหนึ่งๆ ขึ้นอยู่กับปริมาณสารปะปน อุณหภูมิ และความดัน
- oxygen uptake rate** - อัตราการจับใช้ออกซิเจน : อัตราที่ออกซิเจนถูกใช้ไปโดยจุลินทรีย์ในเวลาหนึ่งๆ มีหน่วยเป็น มก./ล.-วัน
- oxygen utilization** - การใช้ออกซิเจน : การใช้ออกซิเจนในกระบวนการบำบัดเพื่อให้คงสภาพแอโรบิกอยู่ได้
- ozonation** - การเติมโอโซน
- ozone** - โอโซน : ก๊าซซึ่งมีสูตรโมเลกุลประกอบด้วยออกซิเจนสามอะตอม (O_3)
- ozonizer** - เครื่องผลิตโอโซน : เครื่องมือที่ใช้ผลิตโอโซนจากออกซิเจนในอากาศ

P

- PAC - พีเอซี** : อักษรย่อของคำว่า powder activated carbon
- PACL - พีเอซีแอล** : อักษรย่อของคำว่า polyaluminium chloride
- packed bed - กั้นอัดบรรจุ** : ชั้นของตัวกลางอัดบรรจุไว้ในระบบบำบัด สำหรับดักจับจุลินทรีย์ และให้จุลินทรีย์เกาะอาศัย
- packing media - ตัวกลางอัดบรรจุ**
- paddle aerator - เครื่องเติมอากาศแบบใบพาย** : เครื่องเติมอากาศเป็นกังหันแบบใบพาย
- paddle wheel - วงล้อใบพาย** : กังหันน้ำซึ่งมีใบพายติดอยู่ที่ขอบนอกของวงล้อ
- Palmer Bowlus Flume - ฟลูมพาล์มเมอร์โบวล์ส** : ฟลูมวัดการไหลที่นาย Palmer และ Bowlus พัฒนาขึ้นใช้ในรางเปิดหลายรูปแบบ หลักการคล้ายกับ Parshall flume
- pan coefficient - สัมประสิทธิ์ถาด** : อัตราการระเหยของน้ำจากแหล่งน้ำต่อการระเหยที่วัดได้ในถาดระเหย
- parabolic weir - ฝายรูปพาราโบลา** : ฝายที่มีช่องน้ำไหลรูปโค้งพาราโบลา
- parasite - ปรสิต**
- parasitic bacteria - แบกทีเรียปรสิต** : แบกทีเรียที่เติบโตในสิ่งมีชีวิตชนิดอื่น
- Parshall flume - รางพาร์แชลล์, พาร์แชลล์ฟลูม** : เครื่องมือมาตรฐานพัฒนาโดย Parshall ใช้วัดการไหลของของเหลวในรางน้ำเปิด
- particle - อนุภาค**
- parts per million, ppm - ส่วนในล้าน, สนล.**
- pathogen - เชื้อโรค** : จุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บ
- peak - ยอด** : ปริมาณมากที่สุดที่เกิดขึ้นภายในช่วงระยะเวลาสั้นๆ เช่น peak demand หรือ peak load
- peak demand - อุปสงค์ยอด, ความต้องการยอด** : ดู peak
- peak factor - แฟกเตอร์ยอด** : ค่าที่ใช้คูณกับค่าเฉลี่ย เพื่อให้ได้ค่ายอด
- peak load - ปริมาณยอด** : ดู peak
- peat soil - ดินถ่านหินร่วน** : ดินอินทรีย์ที่เกิดจากการสะสมของซากพืชในบริเวณที่เปียกและมีแร่ธาตุน้อยกว่า 20 เปอร์เซ็นต์
- pellet - เม็ดตะกอน**
- pelletizer - ถังสร้างเม็ดตะกอน** : เม็ดตะกอนที่เกิดจากการสร้างตะกอน มีความหนาแน่นมากกว่าฟล็อกปกติมาก
- penstock - ท่อส่งน้ำหมุนกังหัน** : ท่อหรือรางน้ำที่ส่งน้ำภายใต้ความดันจากผิวน้ำไปยังกังหัน

- percent by volume - ร้อยละเชิงปริมาตร** : ผลหารของปริมาตรของตัวละลาย
ด้วยปริมาตรทั้งหมดของสารละลายในรูปร้อยละ เขียนย่อว่า % เชิงปริมาตร
- perched spring - น้ำซับหินทวน** : น้ำซับที่ไหลออกจากชั้นน้ำอึดตัว ซึ่งมีหินแน่นทับ
หินอยู่
- perched water - น้ำบาดาลหินทวน** : ดู perched spring
- percolating water - น้ำซึมผ่านดิน** : น้ำกึ่งผิวดินที่ไหลซึมผ่านชั้นดินหรือหินภายใต้
แรงดึงดูดของโลก
- percolation - การซึมผ่านดิน** : การไหลซึมของน้ำผ่านชั้นหินและดิน
- percolation rate - อัตราการซึมผ่านดิน** : อัตราการไหลซึมของน้ำผ่านชั้นดิน
- perfect fluid - ของไหลสมบูรณ์** : ของไหลซึ่งกตอัดไม่ได้ มีความหนาแน่นสม่ำเสมอ
เสมอ และไม่ต้านทานต่อแรงบิด
- perforated casing - ท่อกรูเจาะรู** : ท่อปลอกบ่อบาดาลซึ่งเจาะรูไว้ให้น้ำไหลเข้า
- perforated-casing well - บ่อท่อกรูเจาะรู** : บ่อบาดาลซึ่งมีท่อกรูเจาะรูไว้ให้น้ำ
เข้า
- performance - สมรรถนะ**
- perikinetik - เพอร์ไคเนติก**
- peripheral flow - การไหลรอบวง** : การไหลของน้ำหรือของเหลวอื่นที่ขนานไป
กับเส้นรอบวง หรือผิวรอบนอกของถังกลม อาจเรียก circumferential flow
- peripheral weir - ฝายรอบวง** : ฝายที่เป็นขอบเส้นรอบวงของถังตกตะกอนแบบ
กลม
- peristaltic pump - เครื่องสูบลมบีบรีด** : เครื่องสูบลมขนาดเล็ก มักใช้สำหรับจ่าย
สารละลายในอัตราที่ควบคุมได้ อาศัยหลักการทำงานแบบลูกเบี้ยวรีดสารละลายใน
สายยางอ่อน
- permanent hardness - ความกระด้างถาวร** : ความกระด้างของน้ำ ซึ่งไม่อาจกำ
จัดได้ด้วยการต้ม
- permeability - ความให้ซึมได้** : คุณสมบัติของดินหรือหินที่ยอมให้น้ำผ่านได้เมื่ออึด
ตัว มีความหมายเหมือน perviousness
- permeability coefficient - สัมประสิทธิ์ความให้ซึมได้** : ค่าสัมประสิทธิ์ของ
อัตราการไหลของของเหลวผ่านพื้นที่หน้าตัดของวัตถุที่ยอมให้ของเหลวผ่านได้
- permeable - ให้ซึมได้** : ดู permeability
- permeable rock - หินให้ซึมได้** : หินที่มีความพรุนยอมให้น้ำซึมผ่านได้
- permeameter - มาตรวัดสภาพให้ซึมได้** : เครื่องมือที่ใช้วัดความสามารถของดินหรือ
หินที่ยอมให้น้ำซึมผ่านได้
- permissible velocity - ความเร็วอนุโลม** : ความเร็วสูงสุดที่น้ำไหลผ่านสิ่ง
ก่อสร้าง คลองหรือรางน้ำได้ โดยไม่เกิดความเสียหาย
- pervious - ให้ซึมได้** : ดู permeability

- pervious bed - ชั้นหินให้ซึมได้ : ดู permeability
- perviousness - การให้ซึมได้ : ดู permeability
- pesticide - สารฆ่าศัตรูพืชและสัตว์ : สารที่ใช้ฆ่าหรือควบคุมพืชหรือสัตว์ที่ก่อความรำคาญหรือเดือดร้อน
- petrochemicals - ปิโตรเคมีคัล : ผลิตภัณฑ์จากน้ำมันปิโตรเลียมหรือก๊าซธรรมชาติ
- pF - พีเอฟ : การวัดพลังงานที่นำถูกตรึงไว้ด้วยดิน แสดงเป็นลอการิทึมของเฮตน้ำที่ต้องการในการทำให้เกิดการดูดเนื่องจากแคปิลลารี แสดงเป็นเซนติเมตรของน้ำ
- PFR - พีเอฟอาร์ : ดู plug flow reactors
- PFU - พีเอฟยู : ดู plaque forming unit
- pH - พีเอช : ส่วนกลับของลอการิทึมของความเข้มข้นของไฮโดรเจนไอออนเป็นกรัมของไฮโดรเจนไอออนต่อสารละลายหนึ่งลิตร
- phase - เฟส, สภาวะ, ช่วง : สภาวะของสาร (การเป็นของแข็ง ของเหลวหรือ ก๊าซ) ; ช่วงระยะเวลาเป็นขั้นตอน
- phenolic compounds - สารประกอบฟีนอล : สารประกอบของเบนซีนที่มีไฮโดรเจนและออกซิเจนผสมอยู่ เรียกว่า hydroxy benzene หรือ C_6H_5OH
- phenol wastes - ของเสียประเภทฟีนอล : ของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมที่มีฟีนอล ส่วนใหญ่ได้มาจากการเผาถ่านหินและการกลั่นน้ำมัน
- phosphate - ฟอสเฟต : เกลือของกรดฟอสฟอริก
- photoelectric cell - เซลล์โฟโตอิเล็กทริก
- photometer - โฟโตมิเตอร์, มาตรฐานแสง : เครื่องมือที่ใช้วัดความเข้มของแสงหรือระดับของการดูดกลืนของแสง
- photomultiplier tube - ทลอคซายแสง : ทลอคที่ใช้ขยายกำลังแสงขั้นแรกโดยการขับอิเล็กตรอนให้กระทบกับไอโหนด การขยายแสงดังกล่าวผ่านขั้นตอนต่างๆ จนทำให้เกิดแรงดันไฟฟ้าที่สูงขึ้น
- photosynthesis - การสังเคราะห์ด้วยแสง : การสังเคราะห์สารอินทรีย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคาร์โบไฮเดรตจากคาร์บอนไดออกไซด์ น้ำและเกลืออนินทรีย์ โดยใช้แสงอาทิตย์เป็นแหล่งกำเนิดพลังงาน
- photosynthetic bacteria - แบคทีเรียสังเคราะห์แสง : แบคทีเรียที่ดำรงชีวิตอยู่ด้วยวิธีสังเคราะห์ด้วยแสง
- photovoltaic cell - เซลล์ไฟฟ้าพลังงานแสง : เครื่องมือที่ใช้ในการเปลี่ยนพลังงานแสงเป็นพลังงานไฟฟ้า
- physical analysis - การวิเคราะห์ทางกายภาพ : การตรวจสอบน้ำและน้ำเสียเพื่อกำหนดลักษณะทางกายภาพ เช่น อุณหภูมิ ความขุ่น สี กลิ่น รส
- physiology - สรีรวิทยา
- phytometer - โฟโตมิเตอร์, มาตรฐานวัดการคายน้ำ : เครื่องมือสำหรับวัดการคายน้ำของพืช ประกอบด้วยภาชนะชนิดซึ่งปลูกพืชไว้ภายใน

- picocurie - ปิโคคูรี** : ปริมาณของสารกัมมันตรังสีที่มีกัมมันตภาพเท่ากับ 10^{-2} คูรี
- pier - (1) ตอม่อ** : สิ่งก่อสร้างที่ใช้ค้ำในแนวตั้งฉาก เช่น ตอม่อสะพาน
 - (2) **สะพานเทียบเรือ** : สะพานที่ยื่นยาวออกไปในน้ำ ต่างจาก port ตรงที่ port อยู่เสียนฝั่ง
- piezometer - มาตรวัดความดัน** : เครื่องมือที่ใช้วัดความดันในท่อ น้ำ ถังน้ำ หรือน้ำใต้ดิน ประกอบด้วยท่อขนาดเล็กเจาะฝังเพื่อให้น้ำด้านในไหลออกมาสู่ด้านนอกซึ่งเชื่อมต่อกับเครื่องวัดความดัน
- piezometric head - เฮดความดัน** : ระดับน้ำบวกกับเฮดความดันที่สูงเหนือเส้นระดับฐาน
- piezometric map - แผนที่ความดัน** : แผนที่แสดงเฮดความดันของน้ำในพื้นที่นั้น
- piezometric surface - พื้นผิวความดัน** : ระดับผิวน้ำภายใต้เฮดความดัน
- piezometric tube - ท่อวัดความดัน** : ดู piezometer
- pile - เข็ม, เสาเข็ม**
- piling - กลุ่มเสาเข็ม, การตอกเข็ม**
- pilot model - แบบจำลองนำร่อง, ทุ่น-**
- pilot plant - โรงงานนำร่อง** : ระบบทดลองกระบวนการในรูปแบบที่เหมือนจริงแต่ย่อขนาดลง
- pinpoint floc - ฟล็อกปลายเข็มหมุด** : ตะกอนขนาดเล็ก มักไม่จมตัวง่าย เกิดในสภาพการเติมอากาศแบบยืดเวลาในระบบเอเอส
- pipe finder - เครื่องตรวจหาท่อ** : เครื่องมือที่ใช้ตรวจหาที่ตั้งของท่อ น้ำ โลหะใต้ดิน โดยใช้แรงดึงดูดแม่เหล็ก หรือการค้นหาทางอิเล็กทรอนิกส์
- pipe fitting - อุปกรณ์ต่อท่อ**
- pipe gallery - อุโมงค์ท่อ** : ช่องขนาดใหญ่สำหรับเดินท่อหลายชนิด
- pipeline - เส้นท่อ** : ท่อที่เชื่อมต่อเป็นแนวยาว
- pipng offset - ท่อปรับแยกขนาน** : ท่อแยกสำหรับเดินท่อในแนวใหม่ขนานกับแนวท่อเดิม
- pipng - การวางท่อ, การเดินท่อ**
- pipng system - ระบบการวางท่อ, -เดินท่อ**
- piston pump - เครื่องสูบน้ำ**
- pitometer - พิโตมิเตอร์** : เครื่องมือใช้วัดอัตราการไหลของน้ำ
- plachet - จานนับรังสี**
- plaque forming unit, PFU - หน่วยก่อรูปเป็นฟล็อก, ฟีโอฟยู** : หน่วยที่ใช้วัดความเข้มข้นของไวรัสในน้ำหรือน้ำเสีย โดยอาศัยสมมุติฐานว่า ไวรัสหนึ่งตัวสามารถก่อรูปได้หนึ่งฟล็อก
- plain sedimentation - การตกตะกอนจมตัวเอง** : การตกตะกอนของสารแขวนลอย โดยไม่มีการใช้สารเคมีช่วย

plain settling tank - ถังตกตะกอนจมตัวเอง : ตู้ plain sedimentation

plankton - แพลงก์ตอน : กลุ่มสิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์ขนาดเล็กมากที่ลอยอยู่ในน้ำ

plant layout - ผังบริเวณ(โรงงาน)

plasticity index - ดัชนีพลาสติกซิตี : ความแตกต่างระหว่างปริมาณน้ำที่ซึบจำกัดของเหลวกับปริมาณของน้ำที่ซึบจำกัดพลาสติกของดิน

plate count - การนับจากจาน, เพลทเคานท์ : การหาปริมาณแบคทีเรียในน้ำตัวอย่าง ด้วยการเพาะเชื้อบนจานอาหารเพาะเชื้อ

plate press - เครื่องอัดแผ่น : เครื่องอัดกรองตะกอนที่ประกอบด้วยแผ่นขนานรอบติดผ้ากรอง แล้วอัดน้ำตะกอนเข้าไปเพื่อกรองตะกอนไว้

plate screen - ตะแกรงแผ่น : ตะแกรงที่มีลักษณะแผ่นเจาะรู

plug - ตัวอุด : สุกันสำหรับอุดปลายท่อ

plug flow - การไหล(แบบ)ตามกัน : การไหลผ่านถัง ซึ่งปกติเป็นรูปตามยาว อนุภาคใดเข้าถังก่อน จะออกจากถังก่อนเสมอ, เรียกอีกอย่างว่า tubular flow

plug valve - วาล์วอุด : ตู้ cone valve

plumbing - การเดินท่ออาคาร : การติดตั้งท่อและอุปกรณ์อื่น ๆ ภายในอาคาร

plumbing fixture - อุปกรณ์ท่ออาคาร

plumbing system - ระบบการเดินท่ออาคาร

plunger pump - เครื่องสูบลูกกระแทก : เครื่องสูบลูกที่ลูกสูบไม่ได้สัมผัสกับผนังลูกสูบ แต่จะเข้าและออกโดยผ่านฝาอุดกระบอกอัด

pluviometer - มาตรวัดปริมาณน้ำฝน

pneumatic ejector - หัวฉีดแบบอัดลม : เครื่องมือที่ใช้ยกกระต๋บน้ำเสีย สลัดจ์หรือของเหลวอื่นๆ โดยการใช้น้ำอัดลมและควบคุมโดยวาล์วกันกลับสองตัว

pneumatic pumping - การสูบลมอัดลม : การสูบลูกด้วยเครื่องสูบลูกด้วยลม

pocket spring - น้ำขึ้นแอ่งดิน : แหล่งน้ำขุ่นที่เกิดในแอ่งชั้นหินซึ่งมีดินพูน

point gage - เกจปลายแหลม : ตัวชี้ปลายแหลมติดอยู่ที่ไม้วัดระดับหรือมาตราส่วนเวอร์เนียร์ใช้สำหรับวัดระดับผิวน้ำ ตัวชี้จะลดลงจนปลายเกือบสัมผัสกับน้ำและก่อให้เกิดเป็นแนวในน้ำไหล

point of application - จุดเติมสาร : ตำแหน่งที่ปล่อยสารเคมีลงในกระบวนการบำบัด

point rainfall - (ปริมาณ)น้ำฝนเฉพาะที่ : อัตราปริมาณน้ำฝนที่สถานีวัดหนึ่ง ซึ่งมีค่าไม่สอดคล้องกับปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยของภูมิภาคนั้น

polarization - โพลาริเซชัน, การเกิดขั้ว : การรวมตัวกันหรือการลดจำนวนของไอออนที่ขึ้นติดกับผนังเยื่อบาง

polarography - โพลาริกราฟี : การวิเคราะห์สารละลายโดยใช้กระแสไฟฟ้า

polder - โพลเดอร์ : ฝั้นแผ่นดินต่ำ บริเวณฝั่งทะเลหรือแหล่งน้ำอื่นๆ ซึ่งถูกนำมาใช้ประโยชน์ โดยการสร้างกำแพงกันน้ำล้อมรอบ

- polishing pond** - บ่อขัดแต่ง : บ่อบำบัดโดยวิธีธรรมชาติ มักใช้ต่อจากบ่อปรับเสถียรหรือสระเติมอากาศ
- polishing process** - กระบวนการขัดแต่ง : กระบวนการที่ปรับสภาพน้ำให้ดีขึ้นอีก เช่น การใช้บ่อขัดแต่ง
- pollutant** - สารมลพิษ : สารที่ก่อให้เกิดภาวะมลพิษ
- polluted water** - น้ำมลพิษ : น้ำที่อยู่ในสภาวะมลพิษ อาจไม่เน่าก็ได้
- pollution** - ภาวะมลพิษ : สภาวะซึ่งเกิดจากการมีสิ่งที่เป็นพิษหรือสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาเกิดขึ้น
- pollution index** - ดัชนีมลพิษ : เกณฑ์ซึ่งใช้วัดระดับภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อม
- pollutional load** - ปริมาณมลพิษ : ปริมาณมลพิษในน้ำเสียที่ต้องบำบัด หรือที่ระบายลงน้ำ
- polyaluminium chloride** - โพลีอะลูมิเนียมคลอไรด์ : สารเคมีนิยมใช้แทนสารส้มในการสร้างตะกอน
- polyelectrolyte** - โพลีอิเล็กโทรไลต์ : สารเคมีใช้ช่วยในการรวมตะกอน และทำให้สลัดจ์เข้มข้น รวมทั้งรีดน้ำออกจากยวุ้น
- polymer** - โพลีเมอร์ : ดู polyelectrolyte
- polymeric** - แบบโพลีเมอร์
- polyvinyl chloride, PVC** - โพลีไวนิลคลอไรด์, พีวีซี : สารที่นำมาใช้ทำท่อ มีน้ำหนักเบาและตัดต่อได้ง่ายกว่าท่อเหล็กอบสังกะสี
- pond** - บ่อ
- pontoon** - ท่นโป๊ะ : โครงสร้าง/สิ่งก่อสร้างที่ลอยน้ำได้ เช่น เรือท้องแบน หรือท่นกลวงใช้สำหรับขนสะพานหรือถนนที่สร้างผ่านลำน้ำ
- pool** - บ่อ, แอ่ง
- pool spring** - น้ำขึ้นแอ่ง : แหล่งน้ำซับที่มีลักษณะเป็นแอ่ง
- population equivalent** - สมมูลประชากร : การประเมินปริมาณของสารมลพิษที่ระบายทิ้งจากแหล่งต่างๆ โดยเทียบส่วนเป็นจำนวนประชากรที่ก่อให้เกิดสารมลพิษ (เช่น บีโอดี) ในปริมาณที่เท่ากัน
- pore** - โพรง : ช่องว่างในหินหรือดิน
- pore space** - ปริมาตรโพรง : ปริมาตรของช่องว่างทั้งหมดในหินหรือดิน
- pore water** - น้ำในโพรง
- porosity** - ความพรุน : ปริมาตรรวมของช่องว่างในหินหรือดินเป็นเปอร์เซ็นต์ของปริมาตรทั้งหมด
- porous** - ลักษณะพรุน : มีช่องว่างเล็กๆ ซึ่งของเหลวสามารถซึมผ่านได้
- port** - ท่าเรือ, ท่าเทียบเรือ : ดู pier
- positive head** - เฮดบวก : ความสูงของน้ำเหนือเส้นระดับฐาน
- positive rotary pump** - เครื่องสูบล้อตารีเชิงบวก : ดู rotary pump

- post chlorination** - การเติมคลอรีนทีหลัง, -ภายหลัง : การเติมคลอรีนในน้ำหรือน้ำเสียหลังจากการบำบัด
- post treatment** - การบำบัดทีหลัง
- potable water** - น้ำดื่มได้ : น้ำซึ่งปราศจากสารมลพิษเหมาะแก่การบริโภค
- potamology** - แม่น้ำวิทยา : สาขาหนึ่งของอุทกศาสตร์ซึ่งเกี่ยวข้องกับธารน้ำ
- potassium permanganate** - ต่างทับทิม
- potential energy** - พลังงานศักย์ : พลังงานที่มีอยู่ในตัวสารหรือวัตถุ เนื่องจากสภาพหรือสถานะของวัตถุนั้น
- potential head** - เฮดศักย์ : ระดับความสูงของน้ำเหนือเกณฑ์หรือระดับใดระดับหนึ่ง เรียกอีกอย่างว่าเฮดระดับ (elevation head)
- powder activated carbon** - ถ่านไวงานผง, ถ่านกัมมันต์ผง, คาร์บอนกัมมันต์ผง
- Price meter** - มาตรไพร์ช : มาตรสำหรับวัดกระแสไฟฟ้า โดยมีใบพัดที่จะหมุนเร็วช้าตามความเร็วของกระแสไฟฟ้า และการวัดความเร็วรอบของใบพัดจะบ่งชี้ความเร็วกระแสไฟฟ้าได้
- ppb (parts per billion)** - พีพีบี, ส่นพล. : ส่วนในพันล้านส่วน
- ppm (parts per million)** - พีพีเอ็ม, ส่นล. : ส่วนในล้านส่วน
- ppt (parts per thousand)** - พีพีที, ส่นพ. : ส่วนในพันส่วน
- preaeration** - การเติมอากาศก่อน(บำบัด) : การเตรียมสภาพของน้ำก่อนการบำบัด โดยการเติมอากาศเพื่อไล่ออกซิเจนที่ละลายในน้ำ
- prechlorination** - การเติมคลอรีนก่อนบำบัด : การใช้คลอรีนในการบำบัดน้ำหรือน้ำเสียก่อนการบำบัดด้วยวิธีอื่นๆ
- precipitable water** - ปริมาณน้ำฟ้า : ปริมาณไอน้ำในบรรยากาศรูปทรงระลอกที่มีพื้นที่หน้าตัด 1 หน่วย วัดเป็นความสูงของน้ำเหนือพื้นที่หน้าตัดขนาดเดียวกัน
- precipitate** - (1) น้ำฟ้า : น้ำซึ่งตกมาจากบรรยากาศในสภาพต่างๆ เช่น ฝน หิมะ น้ำค้าง
- (2) ตะกอนผลึก : การตกผลึกของตะกอนที่เกิดขึ้นใหม่ เกิดจากสารละลายทำปฏิกิริยากัน
- precipitation** - การตกน้ำฟ้า, การตกตะกอนผลึก : ดู precipitate
- precipitation gage** - มาตรวัดน้ำฟ้า : เครื่องมือที่ใช้กักเก็บและวัดปริมาณของฝนที่ตกในหน่วยความสูงของน้ำ, ดู rain gage
- precipitation mass curve** - เส้นโค้งมวลน้ำฝน, -ฟ้า : กราฟแสดงปริมาณสะสมน้ำฝนที่ตกของต่อหน่วยเวลา, ดู mass diagram
- precipitation oscillations** - การแปรปรวนของปริมาณน้ำฟ้า : ค่าฝนตกเฉลี่ยในช่วงยาวที่เบี่ยงเบนจากค่าเฉลี่ยที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาเกินหนึ่งปี โดยไม่มีการวัดค่าจริงในระยุคนั้น แต่สังเกตจากข้อมูลอื่นๆ เช่น วงปีของต้นไม้ การทับถมทางธรณีวิทยา

precipitation rate - อัตราฝนตก, อัตราน้ำฟ้าตก

precision - ความเที่ยง : ความสามารถในการทำได้เหมือนเดิม ซ้ำอีกครึ่ง, ดู accuracy

preliminary filter - เครื่องกรองขั้นเตรียมการ : เครื่องกรองน้ำเพื่อกำจัดความขุ่นบางส่วนก่อนการกรองขั้นสุดท้าย

preliminary treatment - การบำบัดขั้นเตรียมการ

preservation - การเก็บรักษา : เช่นการเก็บรักษาตัวอย่างน้ำ

presettling - การตกจมขั้นแรก, -มาก่อน : กระบวนการตกตะกอนที่นำมาใช้กับน้ำก่อนการบำบัดขั้นต่อไป

press filter - เครื่องกรองอัด : ดู filter press, plate press

pressure - ความดัน : น้ำหนักหรือแรงที่กระทำบนพื้นผิวหนึ่งหน่วย

pressure filter - เครื่องกรองได้ความดัน : เครื่องทรายกรองเร็วแบบถึงปิด มีความดันของน้ำในถังสูงกว่าความดันบรรยากาศ

pressure gage - เครื่องวัดความดัน, เกจวัดความดัน : เครื่องมือที่ใช้วัดความดันของของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซ, ดู piezometer

pressure head - เเฮดความดัน : เเฮดของของเหลว คิดจากความดันหารด้วยน้ำหนักจำเพาะ (p/γ)

pressure-reducing valve - วาล์วลดความดัน

pressure-regulating valve - วาล์วปรับคุมความดัน

pressure regulator - ตัวปรับคุมความดัน

pressure-relief cone - กรวยความดันลด, กรวยน้ำลด : การลดลงของความดันของน้ำบาดาลในขณะสูบน้ำออก มีลักษณะเช่นเดียวกับระดับผิวน้ำบาดาลที่ลดลง

pressure-relief valve - วาล์วผ่อนความดัน, -คลายความดัน : วาล์วซึ่งเปิดอัตโนมัติ เพื่อขยายพื้นที่เมื่อความดันขึ้นสูงถึงจุดที่กำหนด เพื่อลดความดันในท่อน้ำ

pressure strainer - ตะแกรงกรองแบบความดัน : อุปกรณ์ที่ใช้กรองในท่อความดัน ถอดออกได้เพื่อทำความสะอาด โดยไม่ทำให้การไหลหยุดชะงัก

pressure tank - ถังความดัน : ถังซึ่งใช้ในการจ่ายน้ำโดยการอัดอากาศให้เกิดแรงดันส่งน้ำ และเป็นตัวกันแรงกระแทกของน้ำด้วย

pretreatment - การบำบัดก่อน(หน้า)

primary settling tank - ถังตกตะกอนขั้นต้น : ถังตกตะกอนถังแรกสำหรับแยกเอาสิ่งสกปรกที่สามารถตกตะกอนได้ออกไปจากน้ำเสีย ก่อนผ่านเข้าไปในกระบวนการบำบัดขั้นสอง

primary sludge - สลัดจ์ขั้นต้น : สลัดจ์ที่ได้จากถังตกตะกอนขั้นต้น

primary treatment - การบำบัดขั้นต้น : การบำบัดขั้นสำคัญขั้นแรก (และอาจเป็นขั้นเดียว) ในขั้นตอนการบำบัดน้ำเสีย โดยทั่วไปมักเป็นการตกตะกอน หรือการกรองหยาบ

priming - (1) การบรรจุน้ำครั้งแรก : การเติมน้ำลงไปในคลองส่งน้ำ อ่างเก็บน้ำเป็นครั้งแรก

- (2) การล่อน้ำ : การเติมน้ำเมื่อเริ่มสูบหรือเพื่อให้เกิดกาลักน้ำ

privy - ส้วมหลุม : หลุมซึ่งมีหลุมดินรับสิ่งขับถ่ายอยู่ข้างล่าง

privy pit - หลุมส้วม : หลุมซึ่งขุดไว้สำหรับรับสิ่งขับถ่ายโดยตรง

privy vault - บ่อส้วม : บ่อคอนกรีตหรือก่ออิฐซึ่งรับของเสียจากส้วมที่ตั้งอยู่ข้างบน

probability curve - เส้นโค้งความน่าจะเป็น : เส้นโค้งที่แสดงค่าความถี่สะสมของเหตุการณ์ที่บันทึกไว้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง แกนตั้งแสดงปริมาณที่เท่ากับหรือน้อยกว่า ส่วนแกนอนแสดงความน่าจะเป็น หรือเวลาหรือค่าอื่นๆ ของเหตุการณ์

probe - ท้าววัด, โพรบ

probing - การวัดด้วยโพรบ : การสำรวจชั้นกึ่งผิวดิน โดยใช้แท่งโพรบแทงลงไปในชั้นดิน

process - กระบวนการ

process waste - ของเสียจากกระบวนการผลิต

process water - น้ำใช้ในกระบวนการผลิต

produced water - น้ำผลิต

product water - น้ำผลิต

profile - โปรไฟล์, หน้าตัดข้าง : ภาพตัดด้านข้างของหน้าดิน ; เส้นกราฟแสดงระดับของผิวน้ำตามระยะทางหรือทิศทางทางไหล ; เส้นแสดงระดับของผิวน้ำตามความยาวของลำน้ำ ; รูปตัดตามยาวของท่อหรือลำน้ำ

proliferation - โพรลิเฟอเรชัน, การทวีจำนวน : การทวีจำนวนด้วยการแบ่งตัว เช่น เซลล์

propagation - การแผ่, การแพร่พันธุ์

propeller - ใบจักร

propeller pump - เครื่องสูบน้ำจักร

propeller-type impeller - ใบพัดแบบใบจักร

propeller type turbine - (เครื่องสูบน้ำ) เทอร์ไบน์แบบใบจักร

property - สมบัติ

proportional counter - เครื่องวัดตามสัดส่วน

proportional weir - ฝายคุมตามสัดส่วน : ฝายกั้นน้ำชนิดหนึ่งซึ่งปริมาณการไหลผ่านจะเป็นสัดส่วนโดยตรงกับความสูงของน้ำ

proteolysis - โปรตีโอไลซิส, การแตกตัวโปรตีน : การแตกตัวของโปรตีนหรือสารประกอบของกรดอะมิโนในโปรตีน (peptides) ให้เป็นสารอย่างง่ายไม่มีโครงสร้างซับซ้อน

protista kingdom - อาณาจักรโพรทิสตา : อาณาจักรของสิ่งมีชีวิตในโลก นอกเหนือจากสัตว์และพืช ระดับสูงได้แก่ สาหร่าย โปรโตซัว ระดับต่ำได้แก่ แบคทีเรีย

- protists - โปรทิสต์** : จุลินทรีย์ในอาณาจักรโปรทิสตา
- prototype model - แบบจำลองต้นแบบ, ต้น-** : สิ่งที่มีอยู่จริงๆ โดยธรรมชาติหรือสร้างขึ้นอย่างสมบูรณ์เต็มส่วนตามต้นแบบ เพื่อทำการทดลองตามต้นแบบ
- protozoa - โปรโตซัว** : สัตว์เซลล์เดี่ยวต่างๆ เช่น อะมีบา (amoebae) ซิลิเอท (ciliates) ฟลาเจลแลนท์ (flagellant) ฯลฯ
- pseudomonas - ซูโดโมนาส**
- Psychoda - ไชโคดา** : แมลงสีเทาขนาดเล็ก มักมาตามระบบโปรยกรอง
- psychrometer - เครื่องวัดความชื้น** : เครื่องมือหรือเครื่องวัดความชื้นแบบกระเปาะเปียกและแห้ง ใช้สำหรับวัดความชื้นสัมพัทธ์และปริมาณไอน้ำในบรรยากาศ
- psychrophilic - ไชโครฟิลิก** : ดู cryophilic
- public sewer - ท่อระบายสาธารณะ** : ท่อระบายน้ำซึ่งอยู่ในการควบคุมดูแลของหน่วยงานภาครัฐบาลหรือเป็นสาธารณูปโภค
- public water supply - การประปาสาธารณะ**
- puddle - การบดอัดดิน** : การทำให้หน้าดินแน่นโดยผสมน้ำแล้วบดอัดด้วยลูกกลิ้ง
- puddle clay - ดินเหนียวอัด** : ดินเหนียวซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะแก่การใช้ลาดาดพื้นและผนังบ่อเพื่อกันการรั่วซึม
- pump - เครื่องสูบน้ำ, เครื่องสูบลูกสูบ**
- pump characteristic curve - เส้นโค้งลักษณะเครื่องสูบลูกสูบ** : เส้นโค้งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกันของความเร็ว เฮด ปริมาณการไหล กำลังม้า และประสิทธิภาพของเครื่องสูบน้ำ
- pump efficiency - ประสิทธิภาพเครื่องสูบลูกสูบ** : อัตราส่วนของพลังงานซึ่งเปลี่ยนไปเป็นงานที่ได้ ต่อกำลังงานที่ใช้ในเครื่องสูบน้ำ
- pump pit - บ่อเครื่องสูบลูกสูบ** : บ่อแห่งใดระดับพื้นดินซึ่งติดตั้งเครื่องสูบลูกสูบ
- pump primer - เครื่องสูบลูกสูบนำร่อง** : เครื่องสูบลูกสูบชนิดสูญญากาศซึ่งติดตั้งอยู่กับปลายด้านสูบลูกสูบนำร่องของเครื่องสูบลูกสูบเพื่อส่งน้ำให้เครื่องสูบลูกสูบเริ่มทำงานได้โดยอัตโนมัติ
- pump rod - ก้านสูบลูกสูบ** : ก้านแกนของเครื่องสูบลูกสูบซึ่งส่งกำลังอัดให้ลูกสูบ
- pump stage - จำนวนตอนเครื่องสูบลูกสูบ** : จำนวนชุดใบพัดในเครื่องสูบลูกสูบ เช่น เครื่องสูบลูกสูบแบบตอนเดียวจะมีใบพัด 1 ชุด เครื่องสูบลูกสูบสองตอนจะมีใบพัด 2 ชุด
- pump storage - น้ำสูบลูกสูบสำรอง** : น้ำสำรองเพื่อใช้ในการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ โดยจะใช้ไฟฟ้าสูบลูกสูบขึ้นไปถึงเก็บน้ำในช่วงที่กระแสไฟฟ้าเหลือใช้ (เป็นช่วงที่ความต้องการกระแสไฟฟ้าไม่สูง) และน้ำนั้นจะถูกนำมาใช้หมุนเครื่องกำเนิดพลังงานในช่วงที่ความต้องการไฟฟ้ามีมาก
- pump strainer - ตะแกรงกรองของเครื่องสูบลูกสูบ** : อุปกรณ์ที่ติดตั้งอยู่ทางด้านดูดของเครื่องสูบลูกสูบเพื่อกรองสารแขวนลอยที่อาจทำให้เครื่องสูบลูกสูบอุดตัน
- pump submergence - ระดับน้ำที่จุ่มเครื่องสูบลูกสูบ** : ระดับที่น้ำในบ่อสูบลูกสูบสูงกว่าท่อดูดของเครื่องสูบลูกสูบ

- pump sump** - บ่อสูบล
- pumpage** - ปริมาณสูบล : ปริมาณทั้งหมดของของเหลวที่สูบลขึ้นมาในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งโดยทั่วไปมักจะเป็นช่วงหนึ่งวัน หนึ่งเดือน หรือหนึ่งปี
- pumping-depression area** - พื้นที่นาลด : พื้นที่เหนือกรวยนาลดขณะสูบลน้ำบาดาล
- pumping-depression cone** - กรวยนาลด : ระดับน้ำบาดาลที่ลดลงในลักษณะเป็นรูปกรวยขณะมีการสูบลน้ำ
- pumping head** - เฮดสูบล : ผลรวมของเฮดสถิตกับความสูญเสียเสียดทานที่ปริมาณการสูบลหนึ่งๆ
- pumping level** - ระดับสูบล : ระดับน้ำในบ่อบาดาลขณะสูบลที่ปริมาณหนึ่งๆ
- pumping line** - ท่อส่งน้ำ : ท่อส่งน้ำจากเครื่องสูบลน้ำ
- pumping station** - สถานีสูบล(น้ำ) : สถานีซึ่งมีเครื่องสูบลน้ำขนาดใหญ่ พร้อมด้วยองค์ประกอบอื่นๆ ส่วนสถานที่ที่มีเครื่องสูบลน้ำขนาดเล็กจะเรียกว่า โรงสูบล(น้ำ) หรือ pump house
- pure culture** - เชื้อบริสุทธิ์
- purification** - การทำให้บริสุทธิ์ : การแยกสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาออกจากน้ำ
- putrefaction** - การเน่า : การสลายของสารอินทรีย์โดยเกิดกลิ่นรุนแรงจากสภาวะไร้อากาศ
- putrescibility** - การเน่าได้ : แนวโน้มของสารอินทรีย์ที่จะเกิดการเน่าได้ง่ายในที่ที่ขาดออกซิเจน ; ความไวต่อการเน่าของน้ำเสีย น้ำทิ้งหรือสลัดจ์ ; ในการวิเคราะห์น้ำหรือน้ำเสีย หมายถึงความเสถียรของน้ำเสียหรือน้ำเสียที่ได้รับการบำบัดบ้างแล้วบางส่วน
- pycnometer** - พิกโนมิเตอร์ : เครื่องมือสำหรับวัดความหนาแน่นของของเหลว ประกอบด้วยภาชนะซึ่งมีปริมาตรแน่นอน บรรจุของเหลวแล้วนำไปชั่งน้ำหนัก ความแตกต่างของน้ำหนักที่ชั่งได้กับน้ำหนักของภาชนะเปล่า คือความหนาแน่นของของเหลว นั้น
- pyrolysis** - ไพโรไลซิส : การกลั่นทำลายและการสลายตัวของสารอินทรีย์ในรูปของแข็ง ที่อุณหภูมิประมาณ 370-870 องศาเซลเซียส ในภาวะไร้อากาศ

๑

quality - คุณภาพ

quench - (1) ตับ, ระวัง : การหยุดกระบวนการหรือปฏิกิริยาอย่างรวดเร็วทันที
- (2) ชุบ

quicklime - ปูนดิบ : ปูนที่ได้จากการเผาหินปูน องค์ประกอบส่วนใหญ่คือแคลเซียมออกไซด์

quick-operating valve - วาล์วเปิด-เปิดเร็ว : ประตุน้ำ ซึ่งมีปลั๊กแบบหมุนได้ และมีคันโยกสำหรับเปิดปิดรวดเร็ว

quicksand - บ่อทรายดูด

R

- rack - ตะแกรงรวาง** : ตะแกรงสำหรับจัดขยะขยาบออกจากน้ำหรือน้ำเสีย มีลักษณะเป็นเหล็กเส้นหรือเหล็กแผ่นวางยาวขนานกัน
- rack rake - เครื่องคราดตะแกรงรวาง**
- rad - แรด** : หน่วยวัดปริมาณซึมซาบของสารกัมมันตรังสี เข้าสู่เซลล์สิ่งมีชีวิต
- radial outward flow - การไหลออกตามแนวรัศมี**
- radial well - บ่อรัศมี** : บ่อบาดาลที่ท่อกรองฝังอยู่ในชั้นหินอุ้มน้ำตามแนววงวน นำน้ำไหลรวมมาบ่อสูบลูกศูนย์กลาง
- radiation - การแผ่รังสี, รังสี**
- radical - อนุมูล**
- radioactive decay - การสลายตัวของกัมมันตรังสี**
- radioactivity - กัมมันตภาพรังสี** : รังสีที่เกิดจากการแยกสลายของนิวเคลียสของอะตอมที่ไม่เสถียร และมีการปล่อยรังสีออกมา
- radioactivity decay - การสลายตัวของกัมมันตภาพรังสี** : การเปลี่ยนแปลงของกัมมันตภาพรังสีจากนิวไคลด์หนึ่งสู่อีกนิวไคลด์หนึ่ง หรือเปลี่ยนไปสู่สภาวะที่มีระดับพลังงานแตกต่างกันของนิวไคลด์เดิม การสลายตัวทุกขั้นตอนจะมีเวลาครึ่งชีวิตที่แน่นอน
- radioactivity shielding - เครื่องกำบังกัมมันตภาพรังสี, โลหะ** : อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่สามารถดูดซับรังสี และสามารถป้องกันอันตรายจากการระเบิดของกัมมันตภาพรังสี เครื่องป้องกันการแผ่รังสีนิวเคลียร์จะต้องมีความหนาแน่นสูง และมีความหนาพอที่จะป้องกันการแผ่รังสี โดยเฉพาะรังสีแกมมาได้
- radioisotopes - ไอโซโทปกัมมันตรังสี**
- rain - ฝน, น้ำฝน**
- rain gage - เครื่องมือวัดน้ำฝน, เกจวัดน้ำฝน**
- rain gutter - รางน้ำฝน**
- rainfall-distribution coefficient - สัมประสิทธิ์การกระจายฝนตก** : สัมประสิทธิ์ที่ได้มาจากการหารปริมาณฝนสูงสุดที่จุดใดๆ ด้วยค่าปริมาณฝนเฉลี่ยของพื้นที่นั้นๆ
- rainfall effectiveness - ประสิทธิภาพของฝนตก** : ปริมาณฝนส่วนที่ซึมลงในดินและพืชสามารถนำไปใช้ในการเจริญเติบโตได้
- rainfall index - ดัชนีฝนตก** : ความเข้มฝนเฉลี่ย ณ จุดที่ปริมาณตรฝนตกมีค่าเท่ากับปริมาณน้ำท่า
- rainfall infiltration - การกรองซึมเข้าของน้ำฝน** : อัตราส่วนปริมาณฝนที่ไหลผ่านลงสู่ชั้นดินหรือหิน โดยปริมาณการซึมผ่านมีค่าเท่ากับปริมาณฝนตกทั้งหมดลบด้วยปริมาณการสูญเสียต่างๆ

- rainfall intensity** - ความเข้มฝนตก : ปริมาณฝนที่ตกในหนึ่งหน่วยเวลา ปกติมีหน่วยเป็น นิ้ว/ชั่วโมง หรือ มิลลิเมตร/ชม.
- rainfall-intensity curve** - เส้นโค้งความเข้มฝนตก : เส้นโค้งความสัมพันธ์ระหว่างอัตราความเข้มฝนตกกับระยะเวลา
- rainfall rate** - อัตราฝนตก : ปริมาณฝนที่ตกในหนึ่งหน่วยเวลา มีหน่วยเป็นนิ้วต่อชั่วโมง หรือมิลลิเมตรต่อชั่วโมง
- rainfall simulator** - เครื่องจำลองฝนตก : เครื่องมือที่ใช้จำลองสภาพฝนตก ใช้สำหรับหาค่าการซึมในพื้นที่เล็กๆ
- rainstorm** - พายุฝน
- raking** - การคราดขยะ : การกำจัดสิ่งซึ่งค้างหน้าตะแกรงดักขยะ โดยลักษณะการเคลื่อนของคราด โดยใช้แรงคนหรือแรงกล
- rakings** - ขยะคราดได้ : สิ่งสกปรกหน้าตะแกรงรางที่คราดออกมาได้
- random** - แบบสุ่ม
- rapid filter** - เครื่องกรองเร็ว : ดู rapid sand filter
- rapid flow** - การไหลเหนือวิกฤต : ดู super critical flow
- rapid mixing tank** - ถังผสมเร็ว : ถังซึ่งใช้ผสมสารเคมีกับน้ำดิบให้ผสมกันทั่วถึงอย่างรวดเร็ว
- rapid sand filter** - เครื่องทรายกรองเร็ว : เครื่องกรองสำหรับผลิตน้ำสะอาด โดยมี การเติมสารเคมี และทำให้ตกตะกอน จากนั้นจะ ไหลผ่านชั้นทรายกรองจากด้านบนลงสู่ด้านล่าง สารกรองประกอบด้วยชั้นของทราย ถ่านหรือวัสดุอื่นที่เหมาะสมหนาประมาณ 60 ซม. อยู่บนชั้นของกรวดหรือวัสดุพูนชนิดอื่น การทำความสะอาดทรายกรองใช้วิธีอัดน้ำไหลย้อนจากด้านล่างขึ้นสู่ด้านบน อาจมีการใช้แรงกลหรือการใช้ลมเป่าช่วยทำความสะอาด อัตราการกรองโดยทั่วไปมีค่าประมาณ 5 ม³/ชม. ต่อพื้นที่ทรายกรอง 1 ม²
- rapid sand filter rating** - อัตราการกรองเร็ว : ดู rapid sand filter
- rapids** - แก่ง : ช่วงของลำน้ำซึ่งมีสภาพการไหลเร็วปั่นป่วนและมีหินกีดขวาง
- rate limiting** - การจำกัดอัตรา
- rate of flow** - อัตราการไหล
- rate-of-flow controller** - เครื่องควบคุมอัตราการไหล
- rate-of-flow indicator** - เครื่องชี้อัตราการไหล : เครื่องมือที่ใช้สำหรับบ่งชี้อัตราการไหลของของไหลที่เวลาใดๆ อาจจะใช้เป็นเครื่องบันทึกข้อมูลอัตราการไหลด้วยก็ได้
- rate-of-flow recorder** - เครื่องบันทึกอัตราการไหล : เครื่องบันทึกข้อมูลอัตราการไหลของของไหล
- rating curve** - เส้นโค้งอัตราการไหล-ระดับ : เส้นโค้งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับน้ำกับอัตราการไหลผ่านลำน้ำ ณ จุดที่มีการติดตั้งเครื่องวัดระดับน้ำ

rational method - วิธีหลักเหตุผล : วิธีการประมาณค่าปริมาณน้ำท่าในพื้นที่รับน้ำ โดยคำนวณจากผลคูณของความชื้นฝนตกและขนาดของพื้นที่รับน้ำฝน

rational runoff formula - สูตรคำนวณน้ำท่าโดยวิธีหลักเหตุผล : สูตรที่ใช้ในการแปลงปริมาณน้ำฝนเป็นปริมาณน้ำท่า โดย $Q=CIA$ เมื่อ Q คือ อัตราการไหลสูงสุด C คือค่าสัมประสิทธิ์น้ำท่า ซึ่งโดยปกติจะหาได้จากอัตราส่วนของปริมาณฝนที่จะเปลี่ยนเป็นปริมาณน้ำท่า I คือความชื้นฝนตกเฉลี่ย และ A คือพื้นที่

raw sludge - สลัดจ์ดิบ : สลัดจ์ในถังตกตะกอนที่ถูกนำออกในช่วงเวลาที่ยังไม่เกิดการเน่าเปื่อย โดยทั่วไปหมายถึงสลัดจ์ซึ่งยังไม่ย่อย, ดู fresh sludge

raw wastewater - น้ำเสียดิบ : น้ำเสียที่ยังไม่ผ่านการบำบัด

raw water - น้ำดิบ : น้ำที่ยังไม่ผ่านการบำบัด

RBC - อาร์บีซี : ดู Rotating Biological Contactor

RBC medium - ตัวกลางอาร์บีซี : ตัวกลางสำหรับจุลินทรีย์เกาะอาศัยในระบบบำบัดแบบอาร์บีซี มีกอกแบบใหม่พื้นที่ผิวสูง

reach - ช่วงน้ำ : ระยะทางช่วงสั้นๆ ตามลำน้ำ ; ระยะทางระหว่างจุดที่ตั้งเครื่องวัดระดับน้ำ 2 จุด ตามลำน้ำ ; ความยาวของคลองในช่วงที่ส่วนชลศาสตร์มีค่าคงที่

reactor - (ถัง)ปฏิกรณ์ : ดู reaction tank

reaction - ปฏิกริยา

reaction rate constant - ค่าคงที่อัตราปฏิกริยา : ค่าคงที่ซึ่งบ่งถึงความเร็วของปฏิกริยา มักขึ้นอยู่กับอุณหภูมิและความง่ายของการเกิดปฏิกริยา

reaction tank - ถังปฏิกริยา : ถังในระบบผลิตหรือระบบบำบัดซึ่งเกิดปฏิกริยาเคมีหรือชีววิทยา เช่น ถังย่อย ถังเติมอากาศ

reaeration - การเติมออกซิเจนซ้ำ : การที่ออกซิเจนในอากาศซึมสู่น้ำในสภาวะการขาดแคลนออกซิเจน

reaeration constant - ค่าคงที่การเติมออกซิเจนซ้ำ : ค่าคงที่ที่แสดงอัตราการละลายของออกซิเจนในน้ำเพื่อทดแทนส่วนที่ขาดหายไป

real density - ความหนาแน่นจริง : มวลสารอบแห้งต่อหนึ่งหน่วยปริมาตร

real specific gravity - ความถ่วงจำเพาะจริง : อัตราส่วนของน้ำหนักของมวลสารอบแห้งต่อน้ำหนักของน้ำที่มีปริมาตรเท่ากัน ที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส

recarbonation - การเติมคาร์บอนไดออกไซด์ซ้ำ : การเติมคาร์บอนไดออกไซด์ลงในขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการโลม-โซดา เพื่อเปลี่ยนคาร์บอเนตให้เป็นไบคาร์บอเนตและป้องกันการตกตะกอนของคาร์บอเนตในสารละลาย

receiving basin - อ่างรองรับน้ำ : อ่างที่สร้างขึ้นเพื่อใช้รองรับน้ำดิบหรือน้ำเสีย

receiving water - แหล่งน้ำรองรับ : แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ทะเลสาบหรือมหาสมุทร ที่ใช้รองรับน้ำเสียทั้งที่ผ่านการบำบัดแล้วและยังไม่ได้รับการบำบัด

recession curve - เส้นโค้งส่วนน้ำลด : จากไฮโดรกราฟ คือส่วนที่ปริมาณน้ำท่าเริ่มลดลงจนกระทั่งหยุดไหล

- recession velocity - ความเร็วส่วนน้ำลด** : ความเร็วเฉลี่ยของน้ำที่ไหลผ่านอาคารชลศาสตร์ลงสู่ตื้นน้ำโดยทันทีทันใด อาจเรียกว่า retreat velocity
- recharge - การเติมน้ำ(บาดาล)** : การไหลซึมของน้ำฝนลงสู่ชั้นน้ำอึดตัว, การอัดน้ำเสียสู่ชั้นบาดาล
- recharge basin - อ่างเติมน้ำ(บาดาล)** : อ่างที่ขุดเพื่อรองรับน้ำเพื่อวัตถุประสงค์ด้านการเพิ่มน้ำใต้ดิน
- recharge of an aquifer - การเติมน้ำชั้นหินอุ้มน้ำ** : การเติมน้ำในชั้นหินอุ้มน้ำโดยการกระทำของมนุษย์หรือวิธีการตามธรรมชาติ
- recharge well - บ่ออัดน้ำบาดาล** : บ่อบาดาลที่ขุดขึ้นเพื่อรองรับน้ำผิวดินหรือน้ำจากแหล่งน้ำอื่นลงสู่ชั้นน้ำใต้ดิน เพื่อเป็นการเพิ่มปริมาณน้ำใต้ดิน บางครั้งเรียก diffusion well
- reciprocating pump - เครื่องสูบน้ำ**
- recirculation - การป้อนกลับ** : การสูบน้ำที่ผ่านการบำบัดกลับไปยังจุดตั้งต้นใหม่ เช่น ในระบบโปรยกรอง เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำเข้าระบบ
- reclamation - การปรับมาใช้** : การได้มาซึ่งของที่เดิมมีแล้วหายไป เช่น การปรับมาใช้ที่ดินจากทะเล
- recorder - เครื่องบันทึกข้อมูล, ผู้บันทึกข้อมูล**
- recording gage - เกจบันทึกข้อมูล**
- recording rain gage - เกจบันทึกข้อมูลน้ำฝน**
- recovery - การนำกลับคืน, การฟื้นตัว**
- recreation - สันทนาการ**
- rectangular weir - ฝายสี่เหลี่ยม(ผืนผ้า)** : ฝายที่มีการบากร่องให้น้ำไหลผ่านเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า
- rectilinear distributor - ถังจ่ายน้ำ(โปรยกรอง)ทรงเหลี่ยม**
- recurrence interval - คาบอุบัติ** : ช่วงเวลาโดยเฉลี่ยของเหตุการณ์ที่ฝนในปริมาณที่เท่ากันหรือมากกว่าที่กำหนด มีโอกาสจะเกิดขึ้นซ้ำ, ดู return period
- recycled sludge - สลัดจ์นำกลับมาใช้** : สลัดจ์ที่สูบกลับเข้าไปในถังปฏิกริยาในระบบบำบัดน้ำเสีย
- recycling - การนำกลับมาใช้** : การใช้สารในกระบวนการเดิมมากกว่า 1 ครั้ง
- reduce - รีดิวซ์, ลดทอน** : ปฏิกริยาของสารที่ลดทอนลงของไอออน
- reducer - 1) ข้อต่อลด, ท่อลดขนาด 2) ตัวรีดิวซ์** : ท่อหรือข้อต่อท่อซึ่งมีขนาดของปลายเปิดด้านหนึ่งเล็กกว่าอีกด้านหนึ่ง
- reducing tee - สามทางลด** : ข้อต่อรูปตัวทีที่มีขนาดของปลายเปิดด้านตั้งจากเล็กกว่าอีก 2 ด้าน
- reductant - ตัวรีดิวซ์, สารรีดักชัน**
- reduction process - กระบวนการรีดักชัน**

reduction valve - วาล์วลดความดัน

referee method - วิธีการทดสอบตัดสิน : วิธีการทดสอบที่สามารถให้ความแม่นยำหรือความถูกต้องได้ดีที่สุด ซึ่งเป็นที่ยอมรับของคู่สัญญาในการที่จะตั้งกฎเกณฑ์ที่ต่างฝ่ายยอมรับเพื่อยุติข้อขัดแย้งในเรื่องผลการทดสอบ

reflux valve - วาล์วรีฟลักซ์ : วาล์วที่ป้องกันการไหลย้อนกลับ ใช้ในระบบที่ปกติไหลขึ้นที่ลาดชันสูง เพื่อป้องกันน้ำที่มีแรงดันสูงไม่ให้ไหลย้อนกลับ ซึ่งอาจเป็นอันตรายทำให้ท่อด้านล่างระเบิดได้

refraction - การหักเห : การเปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่ของคลื่น แสง เสียง หรือคลื่นอื่นๆ เมื่อผ่านตัวกลางที่มีความหนาแน่นต่างกัน

refractory - (สาร) ย่อยยาก : สารที่ยากแก่การกำจัดออกจากน้ำเสีย

regenerant - สารฟื้นฟูสภาพ : ดู regeneration

regenerated water - น้ำเหลือคืนแหล่ง : น้ำจากแหล่งน้ำที่นำมาใช้ในการชลประทานและไม่เคยไหลไป ซึ่งจะไหลย้อนกลับสู่แหล่งน้ำโดยตรง หรือไหลซึมลงสู่ชั้นน้ำใต้ดินและบรรจบกับชั้นแหล่งน้ำผิวดินอีกครั้ง

regeneration - การฟื้นฟูสภาพ : การเติมประจุให้แก่สารแลกเปลี่ยนประจุทั้งหมดสภาพ

regeneration efficiency - ประสิทธิภาพการฟื้นฟูสภาพ : สัดส่วนของขีดความสามารถใช้งานได้ใหม่หลังการฟื้นฟูสภาพต่อขีดความสามารถแรกเริ่ม

regeneration level - ระดับฟื้นฟูสภาพ : ปริมาณการใช้สารฟื้นฟูสภาพ

regulated flow - การไหลปรับคุม : การไหลในลำน้ำผ่านอ่างเก็บน้ำ ฝ่ายหรืออาคารชลศาสตร์อื่นๆ ที่ใช้ควบคุมการไหล

regulator - เครื่องคุมค่า (การไหล) : เครื่องมือที่ติดตั้งในลำน้ำเพื่อควบคุมการไหล ณ จุดที่พิจารณา

rejection - การไม่รับ

relative evaporation - การระเหยสัมพัทธ์ : อัตราส่วนระหว่างอัตราการระเหยจากผิวดินหรือผิวน้ำที่เกิดขึ้นจริงต่ออัตราการระเหยที่เกิดขึ้นภายใต้สภาวะบรรยากาศมาตรฐาน

relative humidity - ความชื้นสัมพัทธ์ : ปริมาณไอน้ำในอากาศซึ่งแสดงในรูปของร้อยละของปริมาณไอน้ำมากที่สุดที่มวลอากาศสามารถรับได้ ณ อุณหภูมิที่กำหนด หรืออัตราส่วนของความดันไอจริงต่อความดันไออิ่มตัว

relative stability - เสถียรภาพสัมพัทธ์

relative velocity - ความเร็วสัมพัทธ์ : ความเร็วในการเคลื่อนที่ของวัตถุเทียบกับความเร็วของอีกวัตถุหนึ่ง

release valve - วาล์วผ่อนคลาย (อากาศ) : ดู relief valve

relief sewer - ท่อระบายเสริม, -ผ่น : ท่อระบายที่สร้างขึ้นเพื่อลำเลียงน้ำส่วนที่เกินจากขีดความสามารถของท่อที่มีอยู่เดิม หรือเพื่อแบ่งเบาภาระของท่อเดิม

- relief valve - วาล์วผ่าน(อากาศ) :** วาล์วทำหน้าที่ระบายอากาศออกจากท่อประปาโดยอัตโนมัติ หรือทำหน้าที่ดูดอากาศเข้าภายในท่อถ้าความดันภายในท่อต่ำกว่าบรรยากาศ
- relift station - สถานีสูบน้ำ :** สถานีสูบน้ำเสียขนาดเล็กที่สร้างขึ้นตามแนวท่อระบาย เพื่อยกระดับน้ำเสียให้ส่งขึ้นกรณที่ท่อจะลึกเกินไป หรือกรณีระดับน้ำเสียต่ำเกินไปที่จะระบายออกจากท่อได้
- reoxxygenation - การเติมออกซิเจนซ้ำ :** การที่ปริมาณออกซิเจนในลำน้ำเพิ่มขึ้นจากการเติมน้ำดีในน้ำเสีย หรือจากการสังเคราะห์โดยใช้แสงของพืชและจากการสัมผัสอากาศผิวน้ำ
- required fire flow - ปริมาณดับเพลิง :** อัตราการไหลของน้ำที่ต้องการใช้ฉีดในการดับเพลิง มีหน่วยเป็น $m^3/ชม.$ ในช่วงเวลาดับเพลิงกำหนด
- reservoir - อ่างเก็บน้ำ :** แหล่งน้ำธรรมชาติหรือที่สร้างขึ้น เพื่อใช้ในการเก็บกักหรือควบคุมการไหลของน้ำ
- reservoir lining - การลาดอ่างเก็บน้ำ :** การลาดหรือปรับผิวด้านข้างและพื้นล่างของอ่างเก็บน้ำด้วยวัสดุที่น้ำซึมผ่านไม่ได้ เช่น คอนกรีต ดินเหนียวหรือพลาสติก เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำไหลซึมออกจากอ่างเก็บน้ำ
- resident time - เวลาที่กัก :** ดู MCRT
- residual chlorine - คลอรีนคงเหลือ :** ปริมาณคลอรีนที่ยังเหลืออยู่ในน้ำ ทั้งในรูปของคลอรีนอิสระหรือสารประกอบของคลอรีน น้ำประปาที่มีคลอรีนคงเหลือในช่วง 0.2-0.5 พีพีเอ็ม ถือว่าเป็นน้ำที่มีความสะอาดพอสำหรับดื่ม
- residual oxygen - ออกซิเจนคงเหลือ :** ปริมาณออกซิเจนที่ละลายอยู่ในน้ำภายหลังจากกระบวนการลดออกซิเจนสิ้นสุดลง
- residual pressure - ความดันคงเหลือ :** ความดันที่ยังเหลืออยู่ในระบบท่อ ภายหลังจากหยุดไหล
- residue - ส่วนที่เหลือ, เศษตกค้าง**
- respiration - การหายใจ**
- respirometer - เครื่องวัดการหายใจ**
- response - การตอบสนอง**
- restabilization - การคืนเสถียร :** การเติมสารเคมีทำตะกอนมากเกินไป ทำให้เกิดสภาพที่อนุภาคกลับคืนมาอยู่ในสภาวะเสถียรอีกครั้ง
- retained water - น้ำค้าง :** ปริมาณน้ำที่มีอยู่ในชั้น aeration zone, ดู capillary tube
- retarding basin - อ่างรับน้ำท่วม :** แอ่งน้ำที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นแหล่งเก็บกักน้ำชั่วคราว กรณีเกิดน้ำท่วม
- retarding reservoir - อ่างเก็บกักน้ำ :** อ่างเก็บน้ำที่เกิดขึ้นหลังจากการสร้างเขื่อน

retention - 1) น้ำสูญเสียในดิน : ปริมาณน้ำฝนส่วนหนึ่งที่สูญเสียไปในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การระเหย การคายน้ำ การซึมผ่านผิวดินซึ่งไม่ได้ไหลออกสู่แม่น้ำลำธาร เป็นน้ำทำโดยตรง

- 2) การคงไว้, การกักกัก

retention period - เวลาที่กักกัก : ช่วงเวลาที่น้ำอยู่ในถัง

return flow - ปริมาณไหลกลับ : ปริมาณน้ำที่ไหลกลับสู่แม่น้ำอีกครั้ง หลังจากมีการผันน้ำเพื่อการชลประทานหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่น

return period - คาบอุบัติ : ช่วงเวลาโดยเฉลี่ยที่เหตุการณ์ที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับค่าที่กำหนดจะมีโอกาสเกิดขึ้นได้

returned sludge - สลัดจ์ที่กลับ : สลัดจ์ที่กลับเข้ามาเข้าถังเติมอากาศ

reuse - การใช้ซ้ำ

reverse flow - การไหลย้อนกลับ : การไหลทิศทางตรงข้ามกับสภาพการไหลโดยปกติ

reverse osmosis, RO - ออสโมซิสผันกลับ, อาร์โอ : กระบวนการกำจัดสิ่งปะปนในน้ำ เช่น เกลือ โดยการอัดผ่านเยื่อบาง (membrane)

reverse rotary drilling - การเจาะหมุนกลับ, -ส่วน : การเจาะบ่อบาดาลแบบหมุน (rotary) โดยภาคดินชั้นมาทางท่อด้านใน

revolving distributor - หัวจ่ายแบบหมุน : หัวจ่ายที่มีการเคลื่อนที่โดยหมุนได้รอบแกน

revolving screen - ตะแกรงหมุน : ตะแกรงที่อยู่ในรูปทรงกระบอกหรือสายพานต่อเนื่อง ซึ่งหมุนเคลื่อนที่ด้วยแรงกล สิ่งตกค้างบนตะแกรงจะถูกขจัดออกไปโดยใช้น้ำฉีดคราดอัตโนมัติ หรือแรงคน

revolving vanes - ครีบบใบพัดแกนหมุน : ครีบบใบพัดซึ่งติดอยู่กับแกนหมุน ซึ่งจะทำให้เกิดแรงกวดในแนวสัมผัสกับทิศทางของการหมุน

Reynolds critical velocity - ความเร็ววิกฤตเรย์โนลด์ส : ความเร็วการไหลของน้ำที่สภาพการไหลเปลี่ยนแปลงจากการไหลลามินาร์เป็นการไหลแบบปั่นป่วน

Reynolds number - ตัวเลขเรย์โนลด์ส : ตัวเลขที่ใช้บอกลักษณะการไหลในอาคารชลศาสตร์

right-of-way - สิทธิทาง : สิทธิในการผ่านที่ดินของบุคคลอื่น หรือพื้นที่สาธารณะริมทางหลวง

rigid conduit - ท่อแข็ง : ท่อที่ไม่สามารถบิดจนระยะหน้าตัดเปลี่ยนแปลงได้เกิน 0.1 เปอร์เซ็นต์ โดยปราศจากความแตกร้าว

ring nozzle - หัวฉีดรูปวงแหวน

rip - กระเพื่อม

riparian - 1) เจ้าของตลิ่ง 2) ริมตลิ่ง 3) ชายฝั่งแม่น้ำ

riparian land - ที่ริมตลิ่ง : ที่ดินริมตลิ่งแม่น้ำ

- riparian vegetation - พืชริมตลิ่ง** : พืชคลุมดินที่ขึ้นตามบริเวณชายฝั่งแม่น้ำ
- riprap - ทินทัง** : ทินก้อนเล็กหรือก้อนใหญ่ที่ใช้อัดหรือวางเรียงบนเขื่อน คันกั้นน้ำต่าง ๆ เพื่อป้องกันพื้นผิวจากการกระแทกของคลื่นหรือกระแส
- rise velocity - ความเร็วไหลขึ้น**
- riser pipe - ท่อขึ้น** : ท่อประปาที่ส่งน้ำขึ้นอาคาร หรือขึ้นถึงเก็บน้ำเหนืออาคาร
- rising rate - อัตราไหลขึ้น** : ในระบบ solids-contact เป็นอัตราการไหลต่อพื้นที่ผิวผ่านสัมผัส
- rising sludge - สลัดจ์ลอยขึ้น**
- rising tide - น้ำเอ่อ** : การที่ลำนน้ำเอ่อสูงขึ้นเนื่องจากกระแสด้านเหนือน้ำไหลมาปะทะ
- river basin - ลุ่มแม่น้ำ** : พื้นที่รองรับน้ำฝนแล้วระบายสู่แม่น้ำหรือลำน้ำสาขา
- river bed - ท้องน้ำ**
- river forecasting - การพยากรณ์น้ำ** : การทำนายระดับน้ำ อัตราการไหล โดยอาศัยหลักการทางอุทกวิทยาและอุตุนิยมวิทยา
- river gage - เครื่องวัดระดับแม่น้ำ, เกจวัดระดับแม่น้ำ** : เครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดระดับน้ำในแม่น้ำ เพื่อแสดงค่าความสูงของผิวน้ำ ณ จุดที่พิจารณา เครื่องมือที่ใช้โดยทั่วไป ได้แก่ ไม้วัดระดับน้ำ เครื่องบันทึกระดับน้ำ และสายตั้ง
- river system - ระบบแม่น้ำ** : แม่น้ำสายหลักและลำน้ำสาขาย่อยทั้งหมด
- river terrace - ลานตะพักลำน้ำ** : พื้นดินหรือพื้นที่ทรายที่อยู่ริมตลิ่ง เป็นที่ลาดเหนือระดับน้ำ เกิดจากกระแสไหลวกเวียนกัดเซาะเป็นเวลานาน
- riveted steel pipe - ท่อเหล็กทวมุด** : ท่อเหล็กที่ผลิตมาจากแผ่นเหล็กที่ถูกนำมาอัดโค้งเป็นรูปทรงกระบอก ใช้หมุดเหล็กตอกขอบที่ซ้อนกันให้เป็นตะเข็บ รอยตะเข็บนี้อาจมีการเชื่อมอีกครั้ง
- rivulet - แม่น้ำขนาดเล็ก**
- RO - อาร์โอ** : อักษรย่อของคำว่า reverse osmosis
- rock-fill dam - เขื่อนหินทิ้ง** : เขื่อนที่ใช้หินทับผิวหน้าเพื่อเสริมให้แข็งแรง
- rod float - ทุ่นลอยนํ้าตั้ง** : ทุ่นหรือไม้ที่ออกแบบให้มีการลอยในแนวตั้ง เพื่อใช้สังเกตลักษณะการไหลของกระแส
- roentgen - เวนต์เกน** : หน่วยของปริมาณรังสีที่สัมผัส หรือรับไว้ในร่างกาย
- roiliness - ความขุ่นขาว** : ปฏิกิริยาการผันผวนเปลี่ยนเป็นสีขาวขุ่นแบบน้ำนม อาจเกิดเนื่องจากตะกอนแขวนลอยหรือดินเหนียว
- roller-bearing gate - ประตูน้ำเลื่อนลูกปืน**
- roller gate - ประตูน้ำเลื่อนพื้นเพื่อง**
- roof drain - รางน้ำฝน** : รางน้ำที่ติดตั้งเพื่อบรรจุน้ำที่ระบายจากหลังคา และปล่อยลงสู่ระบบระบายน้ำต่อไป
- roof water - น้ำจากหลังคา** : ปริมาณน้ำฝนที่ระบายจากหลังคา

- root zone - ชั้นรากพืช** : ชั้นดินบริเวณส่วนบนที่มีรากพืช
- rotary distributor - หัวจ่ายแบบหมุน** : หัวจ่ายชนิดแขนหมุนรอบแกนของระบบไปรยกรอง
- rotary drilling - การเจาะแบบหมุน** : การขุดเจาะบ่อบาดาลโดยใช้ดอกสว่านหมุนเจาะ
- rotary dryer - เครื่องทำแห้งแบบหมุน** : อุปกรณ์ทำแห้งรูปทรงกระบอกที่หมุนช้าๆ รอบแกนนอน วัสดุจะถูกเป่าให้แห้งด้วยลมร้อน โดยที่วัสดุจะผ่านจากทางเข้าสู่ทางออกในลักษณะกลิ้งไปมา
- rotary process - กระบวนการล้างท่อแบบหมุน** : วิธีการล้างท่อบ่อบาดาล โดยใช้แผ่นฟีนลีย์ ซึ่งมียูเรียจำนวนมากที่ท่อเล็กน้อยสอดรับปลายบนของปลอกท่อที่ละท่อน
- rotary pump - เครื่องสูบล้อตารี**
- rotary valve - วาล์วล้อตารี** : วาล์วรูปทรงกลม มีบานประตูปรับการไหลที่หมุนได้ 90 องศา
- rotating biological contactor, RBC - ระบบแผ่นหมุนชีวภาพ, อาร์บีซี** : ระบบบำบัดน้ำเสียโดยใช้ตัวกลางทรงกระบอก หมุนตามแกนแนวนอน จุ่มอยู่ในถังที่น้ำเสียไหลเข้ามา จุลินทรีย์ที่เกาะอาศัยบนผิวตัวกลางจะได้รับออกซิเจนในจังหวะที่ตัวกลางหมุนขึ้นพ้นน้ำ
- rotation - การหมุน, การหมุนเวียน** : การจ่ายน้ำเพื่อการชลประทานแบบหมุนเวียน โดยแจกจ่ายให้พื้นที่เพาะปลูกแต่ละแปลงหมุนเวียนกันไปจนครบทุกแปลง
- rotifera - โรติเฟอร์** : สัตว์หลายเซลล์ขนาดเล็กในน้ำ
- rotor - เครื่องเติมอากาศแบบแปร่ง, ตู brush aerator**
- roughing filter - เครื่องกรองหยาบ** : เครื่องกรองวัสดุหยาบออกจากน้ำ
- roughing tank - ถังขจัดตะกอนหยาบ** : ถังที่รองรับน้ำเสียในระยะเวลาดำเนินการ เพื่อกำจัดตะกอนแขวนลอยขนาดใหญ่หรือคราบน้ำมัน
- roughness coefficient - สัมประสิทธิ์ความหยาบ** : สัมประสิทธิ์ที่ใช้ในสมการคำนวณความเร็วการไหลเฉลี่ยผ่านท่อและทางน้ำเปิด
- rounded-crest weir - ฝายสันโค้งมน** : ฝายที่สันโค้งมน หรือมีการปาดขอบ
- RSF - อาร์เอสเอฟ** : อักษรย่อของคำว่า rapid sand filter
- rubbish - ขยะแห้ง** : ขยะทั้งที่ติดไฟและไม่ติดไฟ มีความชื้นต่ำ เช่น เศษกระดาษ
- runoff - น้ำท่า** : ส่วนของน้ำบนผิวโลกที่ไหลลงสู่แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ; ปริมาณน้ำที่ไหลออกจากพื้นที่ทั้งหมดในช่วงเวลาหนึ่ง ; ส่วนหนึ่งของน้ำฝนที่ไม่ได้ถูกดูดซึมลงในชั้นดินแต่ไหลลงสู่แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ภายหลังจากผ่านการระเหย การคายน้ำ การเก็บกักและการสูญเสียอื่น ๆ
- runoff coefficient - สัมประสิทธิ์น้ำท่า** : อัตราส่วนระหว่างอัตราการไหลสูงสุดของน้ำท่าต่ออัตราการตกเฉลี่ยของน้ำฝนภายในระยะเวลาที่เท่ากับหรือมากกว่าเวลาของการไหลรวม

- runoff cycle - วัฏจักรน้ำท่า** : วัฏจักรของน้ำ เริ่มจากการตกของน้ำรูปแบบต่างๆ จากบรรยากาศ การไหลลงสู่แม่น้ำลำธารจนถึงการคายระเหยย้อนกลับสู่บรรยากาศ
- runoff-distribution curve - เส้นโค้งการกระจายของน้ำท่า** : เส้นแสดงการกระจายของน้ำท่าจากพื้นที่รับน้ำในรูปของอัตราส่วนของปริมาณน้ำท่าทั้งหมด ใช้เป็นค่าอัตราการไหลเฉลี่ยในช่วงระยะเวลาที่กำหนด
- runoff measurement - การวัดน้ำท่า** : วิธีการประมาณค่าอัตราการไหลสูงสุดของน้ำท่าที่อาจเกิดขึ้นได้ในพื้นที่รับน้ำที่จุดใดๆ
- runoff percentage - ร้อยละของน้ำท่า** : ค่าร้อยละของปริมาณน้ำท่าต่อปริมาณน้ำฝนทั้งหมดในพื้นที่ที่กำหนด
- runoff rate - อัตราการไหลของน้ำท่า** : ปริมาตรของน้ำท่าที่ไหลออกจากพื้นที่ต่อหนึ่งหน่วยเวลา
- runoff volume - ปริมาตรน้ำท่า** : ปริมาณน้ำท่าทั้งหมดในระยะเวลาที่กำหนด

S

- sacrificer** - โตะสังเวย : ดู cathodic protection
- saddle** - 1) ต่อมอรับท่อ : โครงสร้างเหล็กหรือคอนกรีตใช้รองรับท่อที่วางลอยบนพื้นดิน
- 2) รัศมียก : เหล็กยึดท่อสำหรับการต่อท่อเข้าอาคาร
- safe bearing capacity** - ชีตความสามารถรับน้ำหนักได้ : น้ำหนักปกติที่พื้นดินหรือฐานรากสามารถรับน้ำหนักได้โดยปลอดภัย ปราศจากการทรุดตัวหรือการเคลื่อนที่ของดิน
- safe velocity** - ความเร็วปลอดภัย : ความเร็วในการไหลที่ตะกอนของแข็งยังคงสามารถเคลื่อนตัวไปได้ โดยไม่กีดเซาะพื้นผิวท่อ
- safe yield** - ปริมาณให้น้ำจำกัด : ปริมาณน้ำสูงสุดที่แหล่งน้ำสามารถจ่ายให้ได้ในฤดูแล้ง
- safety bulb** - ลูกยางนิรภัย : ลูกยางใช้ตัดสารเคมีในห้องปฏิบัติการ
- safety gate** - ประตูนิรภัย : ประตูที่ติดตั้งในคลองที่มีน้ำสูงสำหรับปิดในกรณีฉุกเฉินเพื่อป้องกันน้ำไหลออก
- safety valve** - วาล์วนิรภัย : วาล์วซึ่งเปิดโดยอัตโนมัติ เมื่อความดันภายในท่อสูงกว่าที่กำหนด เพื่อช่วยป้องกันท่อไม่ให้เกิดความเสียหาย
- sag curve** - เส้นหย่อน, เส้นคกท้องช้าง
- saline contamination** - การปนเปื้อนน้ำเค็ม : การเสียของน้ำเนื่องจากการแพร่ของน้ำเค็มมาปะปน
- saline spring** - น้ำขี้เค็ม : น้ำขี้ที่มีปริมาณของโซเดียมคลอไรด์ หรือแร่ธาตุอื่นๆ ในปริมาณมากกว่าค่ามาตรฐาน
- saline water** - น้ำเค็ม : น้ำที่มีสารละลายเกลือประมาณ 10,000 ถึง 33,000 มิลลิกรัมต่อลิตร
- salinity** - ความเค็ม : ความเข้มข้นของเกลือ (ซึ่งปกติคือโซเดียมคลอไรด์) ในน้ำ นิยมวัดในหน่วยน้ำหนักคลอไรด์ต่อล้านส่วนของน้ำ ; การวัดความเข้มข้นของสารละลายแร่ธาตุต่างๆ ในน้ำ
- salt method** - วิธีใช้เกลือ : การวัดอัตราการไหลของน้ำในท่อปิด โดยฉีดสารละลายเกลือที่ทราบความเข้มข้นด้วยอัตราที่กำหนดที่จุดใดจุดหนึ่ง หลังจากนั้นเก็บตัวอย่างของน้ำที่มีส่วนผสมของสารละลายเกลือทางด้านท้ายนำมาวิเคราะห์ แล้วคำนวณค่าอัตราการไหลได้โดยวิธีการเทียบอัตราส่วน
- salt spring** - น้ำขี้เค็ม : ดู saline spring
- salt-velocity method** - วิธีวัดความเร็วด้วยเกลือ : การวัดความเร็วการไหลโดยฉีดสารละลายเกลือที่จุดหนึ่ง แล้วจับเวลาที่สารละลายเกลือผ่านถึงอีกจุดหนึ่ง

- salt-water intrusion** - การแพร่เข้าปนของน้ำเค็ม : การแพร่กระจายของน้ำเค็มเข้าไปในแหล่งน้ำจืด และทำให้แหล่งน้ำจืดเดิมเปลี่ยนสภาพเป็นน้ำเค็ม อาจเกิดขึ้นได้ทั้งแหล่งน้ำผิวดินและแหล่งน้ำใต้ดิน
- sampler** - เครื่องเก็บตัวอย่าง (น้ำ) : เครื่องมือสำหรับเก็บตัวอย่างน้ำหรือน้ำเสียเพื่อการวิเคราะห์
- sampling** - การเก็บตัวอย่าง : การเก็บตัวอย่างจากแหล่งหนึ่งๆ มาวิเคราะห์ ต่างจากการชักตัวอย่าง ซึ่งเป็นการสุ่มชักจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอยู่
- sand catcher** - บ่อคัดทราย : บ่อรับน้ำเสียก่อนบำบัด มีรูปร่างและขนาดที่ทำให้ความเร็วการไหลผ่านลดลงจนทำให้ตะกอนทรายตกในถังได้ ดู grit chamber
- sand gate** - ประตูระบายทราย : ประตูน้ำแบบชักขึ้นในคลองชลประทาน สำหรับระบายทั้งตะกอนทราย
- sand interceptor** - บ่อคัดทราย : บ่อคัดทรายที่ไหลปะปนมากับน้ำเสีย, ดู grit chamber, sand catcher
- sand pump** - เครื่องดูดทราย : ท่อรูปทรงกระบอก มีวาล์วติดอยู่ทางด้านล่าง ด้านบนเปิดใช้สำหรับดูดทรายหรือดินโคลนในขณะลงท่อปลอกบ่อบาดาล
- sand trap** - บ่อคัดทราย : ดู grit chamber
- sand washer** - เครื่องล้างทราย : ดู sand-washing machine
- sand-washing machine** - เครื่องล้างทราย : เครื่องมือที่ใช้สำหรับล้างทรายในถังกรองหรือใช้ล้างทรายที่ออกมาจากบ่อคัดทราย
- sanitary landfill** - การฝังกลบแบบสุขาภิบาล : การฝังกากของเสียหรือสัลดังลงในรางดินที่ลาดชันและพื้นแล้ว และมีการกลบทับ รวมทั้งมีระบบระบายน้ำด้านล่างเพื่อรวบรวมไปบำบัดต่อ
- sanitary sewer** - ท่อระบายน้ำเสีย, ท่อน้ำเสีย : ท่อรับน้ำเสียจากอาคาร
- sanitary survey** - การสำรวจทางสุขาภิบาล : การสำรวจถึงเงื่อนไขใดๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อด้านสาธารณสุข ; การศึกษาถึงผลกระทบและความรุนแรงที่ของเสียต่างๆ ทั้งในรูปของแข็ง ของเหลว และละอองลอยในอากาศ จะมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ; การศึกษาถึงผลกระทบของน้ำเสียที่ไหลลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ
- sanitary wastewater** - น้ำเสียชุมชน : น้ำเสียจากแหล่งชุมชน, ดู domestic wastewater
- sanitation** - การสุขาภิบาล
- saponification** - ปฏิกิริยาเกิดสบู่ : ปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นระหว่างด่างกับไขมันในการผลิตสบู่
- saprophyte** - แซโพรไฟต์
- saprophytic** - แซโพรไฟติก : การอาศัยอยู่บนซากที่ตายแล้วหรือกำลังย่อยสลายพung
- saprophytic bacteria** - แบคทีเรียแซโพรไฟติก : แบคทีเรียที่อาศัยอยู่ตามซากพืช ซากสัตว์ที่ตายแล้ว

- sarcodina** - ซาร์โคดิना
- saturated** - อิ่มตัว : สถานะที่สสารมีมวลสารในปริมาณสูงสุด ไม่สามารถเติมมวลสารลงได้อีก โดยสสารยังคงรักษาสถานะเดิมไว้ได้
- saturated air** - สภาพอากาศอิ่มตัว : มวลอากาศที่เต็มไปด้วยไอน้ำอิ่มตัวที่อุณหภูมิและความดันที่กำหนด
- saturation** - การอิ่มตัว : สภาพของสารไม่ว่าจะอยู่ในสถานะของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซที่มีสารเจือปนในปริมาณมากที่สุด และไม่สามารถเติมสารลงไปได้อีกโดยให้อยู่ในสถานะเดิม
- saturation capacity** - ชีตความสามารถจุ่มตัว : เช่นปริมาณประจุที่สามารถจับได้ในชั้นแลกเปลี่ยนประจุ
- saturation deficit** - ปริมาณพร่องจากอิ่มตัว : ค่าแตกต่างระหว่างปริมาณสารในสารละลายกับปริมาณสารซึ่งจะทำให้สารละลายอิ่มตัว ณ อุณหภูมิที่กำหนด โดยทั่วไปกำหนดเป็นร้อยละของอัตราส่วนค่าแตกต่างต่อปริมาณสารอิ่มตัว
- saturation index** - ดัชนีการอิ่มตัว : ตัวเลขที่บ่งบอกลักษณะสมบัติของน้ำว่าจะเกิดตะกอนมากน้อยเพียงใด
- saturation zone** - ชั้นดินอิ่มตัว : ส่วนของชั้นดินใต้ผิวโลกที่น้ำบรรจุอยู่เต็มช่องว่างของเม็ดดินหรือหิน
- scale** - 1) ตะกอน : การสะสมของตะกอนของแข็งที่จับตัวอยู่ตามพื้นผิวภายในท่อถึงเก็บน้ำ กัดม่น้ำหรืออาจเกิดจากปฏิกิริยาของน้ำกับท่อโลหะ
2) มาตราส่วน
- scale-up** - การขยายส่วน : การขยายสัดส่วนจากขนาดทดลองเป็นขนาดใหญ่จนถึงขนาดจริง
- Schmutzdecke** - ชุมท์เค็คเค : ชั้นเมือกชีวภาพที่เกิดขึ้นบนผิวของทรายกรองช้า
- Scott-Darcy process** - กระบวนการสก๊อตต์-ดาร์ซี : กระบวนการผลิตสารเฟออร์ริกคลอไรด์ทึบ ด้วยการผ่านก๊าซคลอรีนลงในสารละลายที่มีเศษเหล็กแขอย
- scour** - กาวพัดน้ำ : การที่สารตกตะกอนในท่อหรือกันดั้ม ถูกกระแสพัดน้ำพัดขึ้น
- scouring sluice** - ประตูระบายตะกอน : ประตูควบคุมของเขื่อนสำหรับใช้ระบายตะกอนที่ถูกพัดพามาสะสมหน้าเขื่อนทิ้งออกไป
- scouring velocity** - ความเร็วพัดน้ำ : ความเร็วต่ำสุดของการไหลที่สามารถพัดพาสารไปได้โดยไม่ตกตะกอนในระบบท่อ
- scraper** - 1) เครื่องครูด(ตะกอน) : เครื่องมือที่ใช้กำจัดตะกอนที่สะสมอยู่ภายในท่อ ปกติใช้กับท่อขนาดเล็กที่คนไม่สามารถลงไปทำความสะอาดได้
- 2) เครื่องกวาดตะกอน : เครื่องมือที่ใช้กวาดตะกอนกันดั้ม เพื่อให้มารวมอยู่ที่จุดต่ำสุดของถัง
- screen** - ตะแกรง : เครื่องมือที่ใช้กรองสารแขวนลอยขนาดใหญ่ต่างๆ ในน้ำและน้ำเสีย ; เครื่องมือที่ใช้คัดแยกขนาดสารที่มีลักษณะเป็นเม็ดเล็กๆ เช่น ทราย หินคลุก ดิน

screen chamber - ห้องตะแกรง, ถังคัดตะแกรง : ห้องหรือถังที่มีตะแกรงติดตั้งอยู่ภายในสำหรับการกรองเอาขยะหรือสารพิษออก

screened well - บ่อ(บาดาล)ตะแกรงกรอง : บ่อบาดาลที่ใช้ท่อตะแกรงเป็นท่อกรองน้ำเข้า (ไม่ใช่ท่อเจาะรู)

screening - การกรอง : การดักสิ่งแขวนลอยด้วยการให้ไหลผ่านตะแกรง

screenings - 1) ขยะตะแกรง : สารที่ถักแยกจากของเหลวด้วยตะแกรง
2) ดินผ่านตะแกรง : หิน, ดินหรือทรายที่สามารถผ่านตะแกรงที่มีขนาดที่กำหนด

screenings dewatering - การรีดน้ำจากขยะตะแกรง

screenings grinder - เครื่องบดขยะตะแกรง : เครื่องมือที่ใช้บด ฉีก หรือย่อยสลายขยะคัดตะแกรง

screenings shredder - เครื่องตัดขยะตะแกรง : เครื่องมือที่ใช้ตัดย่อยขยะซึ่งติดค้างบนตะแกรง

screw-feed pump - เครื่องสูบลูกเกี้ยว, เครื่องสูบเคียวหมู : เครื่องสูบน้ำที่มีกระบอกสูบลอยในแนวตั้งหรือแนวนอน ทำงานด้วยเกี้ยวใบพัดแบบหมุนภายใน

screw impeller - ใบพัดเกี้ยว : ใบพัดแบบเกี้ยวของเครื่องสูบลูกเกี้ยว

screwed pipe - ท่อเกี้ยว : ท่อที่มีปลายเป็นเกี้ยว และต่อเชื่อมกันด้วยข้อต่อเกี้ยว

scum - ฝ้าไธ : สารน้ำหนกเบาที่ลอยอยู่บนผิวน้ำในถังบำบัด

scum baffle - แผ่นกั้นฝ้าไธ : แผ่นกั้นขวางการไหลของน้ำช่วงบนของถังเพื่อดักฝ้าไธที่ปราศจากฝ้าไธไหลลดด้านล่าง

scum board - แผ่นกั้นฝ้าไธ : ดู scum baffle

scum breaker - เครื่องตีฝ้าไธ : เครื่องมือที่ติดตั้งในถังย่อยสลัดจ์ เพื่อตีสลัดจ์ลอยให้แตกกระจาย

scum chamber - ส่วนฝ้าไธ, ห้องฝ้าไธ : เนื้อที่ส่วนบนในถังย่อยตะกอนเพื่อรับสะสมฝ้าไธ

scum collector - เครื่องรวมฝ้าไธ : เครื่องมือที่ใช้รวมฝ้าไธก่อนระบายทิ้งจากถัง

scum space - ช่องฝ้าไธ : เนื้อที่ส่วนบนของถังอิมฮอปฟ์ เพื่อรับฝ้าไธ

scum trough - รางรับฝ้าไธ : รางน้ำในถังตกตะกอนเพื่อรองรับและระบายฝ้าไธออกจากถัง

S-curve hydrograph - กราฟน้ำรูปเอส : กราฟแสดงปริมาณสะสมของน้ำท่าเทียบกับเวลา

sea level - ระดับน้ำทะเล : ระดับผิวน้ำทะเลที่ใช้เป็นเกณฑ์อ้างอิงในการวัดระดับปกติจะใช้ค่าระดับน้ำทะเลเฉลี่ยปานกลาง, รทก.

sea-level datum - ฐานระดับน้ำทะเล : เส้นระดับน้ำทะเลเฉลี่ยปานกลางเพื่อใช้เป็นค่ามาตรฐานในการเปรียบเทียบระดับความสูงต่างๆ

- seasonal depletion** - การขาดแคลนน้ำเฉพาะกาล : การใช้น้ำบาดาลหรือน้ำ
จัดจากแหล่งน้ำในอัตราที่สูงกว่าอัตราที่ไหลเข้าในฤดูกาลนั้น
- seasonal recovery** - การเพิ่มน้ำตามฤดูกาล : การเพิ่มของปริมาณน้ำใต้ดินภาย
หลังจากฤดูกาลขาดแคลนน้ำ เนื่องจากมีน้ำฝน
- seasonal storage** - ปริมาณน้ำสำรองเฉพาะกาล : ปริมาณน้ำที่เก็บกักในอ่างเก็บ
น้ำที่มากเกินปกติในช่วงใดช่วงหนึ่งของปี
- seawater** - น้ำทะเล : น้ำที่มีของแข็งละลายอยู่ประมาณ 33,000 ถึง 36,000 มิล
ลิกรัมต่อลิตร
- second-stage biochemical oxygen demand** - บีโอดีขั้นที่สอง : ความต้อง
การออกซิเจนที่ใช้ในการย่อยสลายสารประกอบไนโตรเจน หลังจากผ่านการย่อย
สลายสารประกอบคาร์บอนมาแล้ว
- secondary settling tank** - ถังตกตะกอนขั้นที่สอง : ถังตกตะกอนที่รับน้ำซึ่งผ่าน
กระบวนการเติมอากาศแล้ว
- secondary wastewater treatment** - การบำบัดน้ำเสียขั้นสอง : การบำบัดน้ำ
เสียโดยวิธีการทางชีวภาพหลังจากผ่านการบำบัดขั้นต้นแล้ว
- sectionalizing valve** - วาล์วนั่งเขต : ประตูน้ำขนาดใหญ่ที่ติดตั้งในบางจุด
ของท่อหลัก ใช้ในการที่ต้องการตรวจสอบหรือซ่อมแซม
- sector gate** - ประตูสันโค้ง : ประตูน้ำแบบหมุนที่มีสันเป็นส่วนโค้งวงกลม
- sediment** - ตะกอน : ของแข็งที่ตกจมจากสภาพการแขวนลอยในของเหลว ; สสาร
หรือสารอินทรีย์ที่เคลื่อนย้ายจากแหล่งเดิม เนื่องจากกระแสลมหรือกระแสน้ำพัดผ่าน
และตกอยู่ตามผิวโลกไม่ว่าจะอยู่สูงกว่าหรือต่ำกว่าระดับน้ำทะเล
- sediment concentration** - ความเข้มข้นตะกอน
- sediment discharge** - ปริมาณระบายตะกอน : ปริมาณน้ำหนักของตะกอนในน้ำที่
ไหลต่อหนึ่งหน่วยเวลา
- sediment-discharge curve** - เส้นโค้งปริมาณระบาย-ตะกอน : กราฟแสดงความ
สัมพันธ์ระหว่างสภาพของแม่น้ำ กับอัตราการไหลของตะกอน
- sediment trap** - เครื่องดักตะกอน : เครื่องมือที่ใช้ดักตะกอนทรายที่ถูกระลอกน้ำพัดพามา,
ดู sand trap
- sedimentation** - การตกตะกอน : กระบวนการตกจมและทับถมของสารแขวนลอย
ในน้ำ น้ำเสียหรือของเหลวอื่นๆเนื่องจากแรงโน้มถ่วง วิธีการทำให้สารตกตะกอน
มักทำ โดยการลดความเร็วการไหลให้ต่ำลงจนถึงจุดที่สารแขวนลอยนั้นจะจมลง
- sedimentation basin** - ถังตกตะกอน
- sedimentation-compartment** - ส่วนตกตะกอน : เช่นส่วนบนของถังตกตะกอน
แบบอิมัลชัน
- sedimentation tank** - ถังตกตะกอน
- seed** - หัวเชื้อ : จุลินทรีย์ที่เติมลงในระบบบำบัด เพื่อให้แพร่พันธุ์อย่างรวดเร็ว

- seeding** - การเติมหัวเชื้อ, คู seed
- seep** - รั่วซึม
- seep water** - น้ำซึม : น้ำที่ไหลซึมผ่านหรือลอดใต้เขื่อน
- seepage** - การรั่วซึม : การสูญเสียน้ำในรูปของการซึมออกจากทางน้ำ คลอง อ่าง
เก็บน้ำ เป็นต้น
- seepage field** - ลานซึม : ลานสนามที่มีท่อวางปลาสำหรับระบายน้ำเสียซึมลงดิน
- seepage loss** - การสูญเสียรั่วซึม : การสูญเสียน้ำเนื่องจากปฏิกิริยาแคปิลารีและ
การซึมลึกในดินอย่างช้าๆ
- seepage pit** - หลุมซึม : หลุมที่ขุดขึ้นสำหรับระบายน้ำทิ้งให้ซึมลงดิน
- seepage trenches** - ร่องซึม : ร่องแคบยาวที่ฝังท่อเจาะรูหรือท่อกระเบื้องเพื่อระ
บายน้ำทิ้งให้ซึมลงดิน
- selective membrane** - เยื่อกรองเลือกประจุ : ดู membrane selectivity
- selectivity** - คุณสมบัติเลือก
- self-cleansing velocity** - ความเร็วล้างตัวเอง : ความเร็วต่ำสุดของการ
ไหลในท่อที่ตะกอนถูกพัดผ่านไป ได้ โดยไม่มีการตกจม
- self-purification** - การทำให้บริสุทธิ์ด้วยตัวเอง : กระบวนการตามธรรมชาติ
ที่เกิดขึ้นในลำธารหรือแหล่งน้ำ ซึ่งมีผลทำให้จำนวนแบคทีเรียลดน้อยลง ค่าบีโอดีอยู่
ในระดับที่น่าพอใจ ส่วนประกอบของสารอินทรีย์มีลักษณะคงตัว และออกซิเจนในน้ำที่
สูญเสียไปมีการทดแทน
- semiarid** - กึ่งแห้งแล้ง : ไม้แห้งแล้งทั้งหมดและไม้ชุ่มชื้นมากนัก มีลักษณะปาน
กลางค่อนข้างแห้งแล้ง ใช้กับพื้นที่กึ่งกรรมแห้งแล้งที่ทำการเพาะปลูกได้โดยไม่ต้อง
อาศัยการชลประทาน พื้นที่ลักษณะนี้จะให้ผลผลิตได้ดีขึ้นหากใช้การชลประทาน เข้าช่วย
- semipermeable membrane** - เยื่อกึ่งซึมผ่านได้ : เยื่อบางๆที่ยอมให้อนุภาคที่มีขนาด
จำกัดแน่นอนหรือมีคุณสมบัติพิเศษซึมผ่านไปได้ มักจะใช้ในการแยกอนุภาคของสารที่
แขวนลอยอยู่ในตัวกลางที่เป็นของเหลว เช่น การแยกสารคอลลอยด์
- sensitivity level** - ระดับไว (ต่อการวิเคราะห์) : ปริมาณที่น้อยที่สุด หรือความ
เข้มข้นน้อยที่สุดที่สามารถตรวจวิเคราะห์หาได้
- separate sewer** - ท่อระบายแยก : ท่อระบายสำหรับรับน้ำเสียโดยเฉพาะ ไม่
รับน้ำฝนหรือ น้ำผิวดินอื่นๆ เรียกอีกอย่างว่า sanitary sewer
- separate sewer system** - ระบบระบายแยก : ระบบระบายที่แยกเป็นระบบระบาย
น้ำเสียกับระบบระบายน้ำฝน
- separate sludge-digestion** - การย่อยสลัดจ์แบบแยก : การย่อยสลัดจ์โดย
แยกจากถังตกตะกอนมาบำบัด
- separate sludge-digestion tank** - ถังย่อยสลัดจ์แบบแยก
- separate system** - ระบบแยก : ระบบระบายซึ่งน้ำเสียและน้ำฝนจะแยกกันไหลคน
ละท่อ

- separating weir** - ฝายแยก : ฝายในระบบท่อระบายแบบรวม ซึ่งในกรณีฝนตกหนักจะแบ่งน้ำเสียรวมบางส่วนให้ล้นจากฝายไประบายทิ้งลงลำน้ำโดยตรง เรียกก๊อีกอย่างว่า leaping weir
- separation line** - เส้นแยกชั้น : ในถังตกตะกอนแบบไหลชั้น หมายถึง ส่วนระหว่างน้ำใสกับชั้นตะกอนลอย
- separator (or demister)** - ตัวจับละอองไอน้ำ : เครื่องมือที่ใช้จับละอองไอน้ำในการกลั่นน้ำจืดจากน้ำเค็ม
- separator (or spacer)** - ช่องระหว่างเยื่อ : ช่องระหว่างเยื่อบางสำหรับให้น้ำไหลในการผลิตน้ำจืดจากน้ำทะเล
- septage** - เชื้อเป็ด, สลัดจ์บ่อเกรอะ : สลัดจ์ที่ได้จากบ่อเกรอะ (septic tank)
- septic** - เชื้อเป็ด, สภาพเน่าค้ำ : สภาพของน้ำภายใต้สภาวะแอนแอโรบิก
- septic sludge** - สลัดจ์เชื้อเป็ด, สลัดจ์เน่าค้ำ : กากสลัดจ์จากบ่อเกรอะหรือจากถังอิมมิคัลหรือถังย่อยสลัดจ์
- septic tank** - บ่อเกรอะ : บ่อบำบัดน้ำเสียแบบไร้อากาศ
- septic wastewater** - น้ำเสียเชื้อเป็ด, น้ำเสียเน่าค้ำ : น้ำเสียจากกระบวนการย่อยสลายอินทรีย์ภายใต้สภาวะที่ไม่มีอากาศ
- septicity** - สภาพเชื้อเป็ด, สภาพเน่าค้ำ : สภาพซึ่งเกิดจากการดำรงชีพของจุลินทรีย์แบบไร้อากาศ
- septicization** - การเกิดเชื้อเป็ด, การเกิดสภาพเน่าค้ำ : กระบวนการที่จุลินทรีย์แบบไร้อากาศย่อยสลายอินทรีย์
- sequent depths** - ความลึกก่อนหลัง : ความลึกก่อนและหลังน้ำกระโดด (hydraulic jump) เรียกก๊อีกอย่างว่า conjugate depths
- sequestering agent** - สารจับแบบซีเควสต์, สารซีเควสต์ : สารเคมีซึ่งทำให้เกิดการจับคู่ รวมตัวกันเป็นโครงสร้างที่ซับซ้อนของเกลือฟอสเฟตชนิดหนึ่งกับไอออนของโลหะในสารละลาย ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดการตกตะกอนอีกต่อไป ตัวอย่างเช่น เฮกซะเมตาฟอสเฟต (hexameta phosphates) การตกตะกอนของสบู่แคลเซียมไม่ได้เกิดจากน้ำกระด้างที่ใช้กับสารนี้ ; อาจใช้เรียกตัวการอื่นๆ ที่ป้องกันไม่ให้ไอออนแสดงคุณสมบัติตามปกติของมันออกมา เนื่องจากการรวมตัวกันอย่างแน่นหนากับสารหรือวัตถุอื่น, ดู chelating agent
- service age** - อายุการใช้งาน : ระยะเวลาตั้งแต่ใช้งานจนถึงเวลาเลิกใช้งาน
- service box** - กล่องวาล์ว : กล่องเก็บรักษา วาล์ว มักใช้คู่กับก๊อกน้ำข้างถนน
- service charge** - อัตราบริการ : อัตราเก็บเงินซึ่งคิดจากการใช้บริการ
- service connection** - การต่อใช้บริการ : ท่อและอุปกรณ์ติดตั้งจากท่อสาธารณะเชื่อมต่อเข้าหรือออกจากอาคาร เช่น ท่อประปาหรือท่อระบาย
- service life** - อายุใช้งาน : ช่วงเวลาตั้งแต่เริ่มใช้สิ่งนั้นจนกระทั่งหมดสภาพใช้งานหรือเลิกใช้

- service meter - มาตรวัดน้ำ** : มาตรวัดน้ำที่ติดตั้งอยู่กับท่อที่ต่อเข้าอาคาร เพื่อวัดปริมาณน้ำใช้
- service pipe - ท่อเข้าอาคาร, ท่อออกจากอาคาร** : ท่อซึ่งต่อจากท่อน้ำสาธารณะไปสู่อาคาร เพื่อให้บริการหรือท่อน้ำเสียที่ต่อออกจากอาคารลงท่อระบายสาธารณะ
- service reservoir - ถังน้ำสำรอง** : ถังเก็บน้ำสำรองน้ำไว้ในช่วงเวลาที่มีการใช้น้ำน้อยและจ่ายออกเมื่อมีการใช้น้ำมาก
- settleability - ความจมตัว, ความตกจม**
- settleability test - การทดสอบการจมตัว** : การวัดความสามารถในการตกตะกอนของของแข็งแขวนลอย โดยการวัดปริมาณของของแข็งที่ตกตะกอนจากปริมาตรของน้ำตัวอย่างในช่วงเวลาที่กำหนด มักจะใช้หน่วยเป็นมิลลิเมตรต่อลิตร อาจเรียกว่า Imhoff cone test
- settleable solids - ของแข็งจมตัวได้** : สารที่อยู่ในน้ำเสียซึ่งจะจมตัวลงในเวลาที่กำหนด เช่น ในช่วงเวลา 1 ชั่วโมง ; ในการทดสอบโดยใช้กรวยอิมฮอฟฟ์ หมายถึงปริมาณของสารที่ตกตะกอนอยู่ที่ก้นกรวยภายในเวลา 1 ชั่วโมง
- settled BOD - บีโอดีจมน้ำ** : ค่าบีโอดีที่วัดจากน้ำภายหลังปล่อยให้ตกตะกอนก่อน
- settled matter - สารตกจม**
- settled volume, SV - ปริมาตรตกจม, เอสวี** : ปริมาตรของของแข็งที่จมตัวลงในภาชนะทดสอบภายในระยะเวลาที่กำหนด มีหน่วยเป็น มล./ลิตร
- settled wastewater - น้ำเสียตกจมแล้ว** : น้ำเสียซึ่งได้ทำการแยกของแข็งที่สามารถตกจมได้ออกแล้ว เรียกอีกอย่างว่า น้ำเสียทำใสแล้ว (clarified waste water)
- settling - การจมตัว, การตกจม** : กระบวนการนอนก้นหรือการตกตะกอนของสารแขวนลอยในน้ำ น้ำเสียหรือของเหลวอื่นๆ โดยแรงดึงดูดของโลก เรียกอีกอย่างว่า sedimentation
- settling basin - ถังจมตัว** : ถังสำหรับใช้แยกของแข็งตกตะกอน อาจเรียกว่า sedimentation basin, sedimentation tank, settling tank
- settling chamber - ส่วนจมตัว** : ส่วนของบ่อหรือถังซึ่งน้ำหรือน้ำทิ้งถูกเก็บกักเพื่อให้ของแข็งแขวนลอยจมตัวลงโดยแรงโน้มถ่วงของโลก ; ส่วนสำหรับการตกตะกอนในถังสองชั้น เช่น ถังอิมฮอฟฟ์
- settling solids - ของแข็งจมตัว** : ของแข็งซึ่งตกตะกอนอยู่ในถังตกตะกอน, ดู settleable solids
- settling tank - ถังจมตัว** : ดู sedimentation basin, sedimentation tank, settling basin
- settling velocity - ความเร็วจมตัว** : ความเร็วที่สารจมตัวลงในของเหลว
- sewage - น้ำเสีย(ในท่อ)** : น้ำซึ่งผ่านการใช้แล้วจากชุมชน และไหลอยู่ในท่อระบาย ปัจจุบันมักใช้คำว่า wastewater

- sewage charge** - ค่าบริการน้ำเสีย, -น้ำทิ้ง : อัตราค่าบริการที่คิดจากการให้บริการเก็บรวบรวมและหรือบริการบำบัดน้ำเสีย
- sewage gas** - ก๊าซน้ำเสีย : ก๊าซซึ่งเกิดจากการย่อยสลายของสารอินทรีย์ในน้ำเสีย; ก๊าซซึ่งเกิดในถังย่อยสลััจ
- sewage rate** - อัตราค่าบริการน้ำเสีย, -น้ำทิ้ง : อัตราที่กำหนดขึ้นเป็นค่าบริการเก็บรวบรวมหรือบำบัดน้ำเสีย
- sewage works** - งานน้ำเสีย
- sewer** - ท่อระบาย : ท่อหรือรางระบายสำหรับระบายน้ำเสียหรือระบายน้ำฝน
- sewer appurtenances** - อุปกรณ์ท่อระบาย : สิ่งก่อสร้าง เครื่องมือ และอุปกรณ์อื่นๆ นอกเหนือไปจากท่อและรางระบายน้ำ แต่เป็นส่วนที่รวมอยู่ในระบบท่อระบาย
- sewer arch** - โค้งหลังท่อระบาย : ส่วนบนของท่อระบายน้ำที่ก่อด้วยปูนมีลักษณะโค้ง
- sewer district** - เขตท่อระบาย, พื้นที่ท่อระบาย : พื้นที่หรือบริเวณในเขตความรับผิดชอบของหน่วยงานกำจัดน้ำเสียของเทศบาล, ดู sewer territory
- sewer gas** - ก๊าซท่อระบาย : ก๊าซที่เกิดขึ้นในท่อระบายน้ำเนื่องจากการเน่าเปื่อยผุพังของอินทรีย์สารในน้ำเสีย
- sewer manhole** - บ่อตรวจท่อระบาย : บ่อสำหรับลงไปตรวจสอบสภาพการระบายของระบบท่อระบายน้ำ
- sewer outfall** - จุดระบายทิ้ง : ปลายท่อระบายหรือโครงสร้างที่เป็นจุดสุดท้ายที่น้ำทิ้งถูกระบายออก
- sewer outlet** - จุดระบายทิ้ง : จุดสุดท้ายของการระบายน้ำเสียออก หรือจุดปล่อยน้ำทิ้งจากโรงบำบัดน้ำเสีย
- sewer rod** - แท่งแยงท่อ : ก้านไม้หรือโลหะยาวประมาณหนึ่งเมตรมีข้อต่อสำหรับต่อเป็นสายยาวเพื่อใช้แยงทะลวงสิ่งอุดตันในท่อ
- sewer system** - ระบบท่อระบาย : เป็นระบบรวมสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการระบายน้ำ เช่น พื้นที่ ท่อน้ำเสียและอุปกรณ์ สถานีสูบน้ำ งานบำบัดน้ำเสีย
- sewer territory** - เขตท่อระบาย : พื้นที่ในเขตที่มีท่อระบายของเทศบาล, ดู sewer district
- sewerage** - ระบบท่อระบาย : ระบบของท่อพร้อมทั้งส่วนประกอบต่างๆ สำหรับรวบรวมและระบายน้ำเสียจากแหล่งไปยังบริเวณที่จะระบายทิ้งหรือบำบัด
- sharp-crested weir** - ฝายสันคม : ฝายท่อน้ำที่มีสันบาง (มักจะเป็น โลหะ)
- sharp-edged orifice** - รูขอบคม : รูซึ่งมีขอบคมบาง น้ำที่ไหลผ่านจะล้มผัสเพียงแนวเส้นของขอบรู
- shear velocity** - ความเร็วเฉือน
- sheet flow** - การไหลเป็นแผ่น : การไหลในลักษณะเป็นแผ่นค่อนข้างบาง
- sheet pile** - เข็มพิค : โครงสร้างไม้ คอนกรีตหรือเหล็ก ซึ่งเป็นแผ่นฝังดินเพื่อกั้นมิให้ดินไหลหรือทะลายน

- sheet piling** - การตอกเข็มพืด : sheet pile
- shock loads** - ปริมาณช็อค : ปรากฏการณ์ที่น้ำเสียหรือสารมลพิษไหลเข้าสู่ระบบเพิ่มขึ้นในปริมาณมากกว่าปกติอย่างกะทันหัน
- shooting flow** - การไหลเหนือวิกฤติ : การไหลของน้ำซึ่งความเร็วเฉลี่ยมากกว่าความเร็ววิกฤต เรียกก๊ออย่างว่า super critical flow
- shore line** - แนวชายฝั่ง
- short-circuiting** - การลัดวงจร : สภาวะของการไหลที่เกิดขึ้นในบางส่วนของถัง ทำให้น้ำส่วนนั้นไหลผ่านถังเร็วกว่าปกติ
- short pipe** - ท่อสั้น : ท่อซึ่งมีความยาวน้อยกว่า 500 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลางท่อ ลักษณะการสูญเสียปากท่อกับความเร็วของน้ำเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง
- shower** - ฝนโปรย : ทางอุตุนิยมวิทยา หมายถึง น้ำจากบรรยากาศที่ตกลงมาในสถานะของของเหลวหรือของแข็งในช่วงเวลาสั้นๆ
- shredder** - เครื่องฉีกบด
- shrunk joint** - ข้อต่อหดรัด : การต่อท่อโดยอาศัยการหดตัวของท่อใหญ่ให้รัดติดอยู่กับท่อที่เล็กกว่า
- shutter** - แผ่นปิด-เปิด : แผ่นกั้นการไหลซึ่งแกว่งเปิดได้โดยอาศัยแรงดันน้ำ ; ประตูน้ำแกว่งเปิด-ปิดได้อย่างรวดเร็วภายใต้แรงดันของน้ำ
- shutter weir** - ฝายแผ่นปิด-เปิด : ฝายซึ่งประกอบด้วยแผ่นกั้นน้ำขนาดใหญ่เรียงตัวกันเป็นแถว ติดบานพับอยู่ข้างใต้ และด้านบนจะเอนเล็กน้อยไปตามแนวกระแสน้ำเมื่อฝายปิด
- side-channel spillway** - ทางน้ำล้นด้านข้าง : ทางน้ำล้นซึ่งอยู่ในแนวขนานกับการไหลของน้ำ
- side-flow weir** - ฝายข้าง : ฝายที่สร้างขึ้นตามแนวผนังของทางน้ำ
- side pond** - บ่อด้านข้าง : ที่เก็บน้ำสำรองบริเวณข้างๆ ช่องล้นของคลอง พื้นที่ทั้งสองจะเชื่อมต่อกันด้วยประตูน้ำไหลลอด
- side slope** - ความลาดด้านข้าง : ความลาดด้านข้างของคลอง เขื่อน หรือ ถังน้ำ
- side water depth** - ความลึกขีตผนัง, ความลึกกระตบน้ำ : ความลึกของน้ำวัดติดผนัง
- sidewall** - ผนังด้านข้าง
- silt** - ดินตะกอน, ทรายแป้ง : อนุภาคของดินหรือทรายซึ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลางระหว่าง 0.004 ถึง 0.062 มิลลิเมตร มีความละเอียดและปั่นไม่ติด ; ตะกอนที่เกิดจากการทับถมของวัตถุที่น้ำพัดมาในอ่างเก็บน้ำ หรือสามเหลี่ยมปากแม่น้ำ หรือที่ราบน้ำท่วมถึง
- silt basin** - บ่อตกดินตะกอน : บ่อในระบบทอระบายน้ำฝน เพื่อลดความเร็วน้ำและให้ตะกอนหรือทรายจมตัว
- silt factor** - แฟกเตอร์ดินตะกอน : แฟกเตอร์เนลเลอร์ของเลวี (Lacey) ซึ่ง

- แสดงถึงผลกระทบจากขนาดของวัตถุในดินตะกอน
- siltation** - การทับถมของดินตะกอน, ดู **silting**
- silting** - การทับถมของดินตะกอน : การที่ระดับท้องน้ำเพิ่มขึ้นโดยการทับถมของดินตะกอน
- single-action pump** - เครื่องสูบน้ำจังหวะเดียว : เครื่องสูบน้ำแบบชักซึ่งด้านสูบน้ำจะยอมให้น้ำเข้าเพียงด้านเดียว การปล่อยน้ำออกจะเป็นจังหวะ
- single centrifugal pump** - เครื่องสูบน้ำทอยโซ่ทางศูนย์กลางเดียว : เครื่องสูบน้ำแบบทอยโซ่ ปลายด้านสูบน้ำเข้าของเครื่องสูบน้ำจะยอมให้น้ำเข้าไปเพียงด้านเดียวของใบพัด
- single-effect evaporator** - เครื่องระเหยน้ำชั้นตอนเดียว : ดู **evaporator**
- single-stage digestion** - การย่อยชั้นเดียว : การย่อยที่จำกัดอยู่ภายในถังใบเดียวในช่วงเวลาของการย่อยทั้งหมด
- single-stage pump** - เครื่องสูบน้ำชั้นเดียว : เครื่องสูบน้ำทอยโซ่ที่ใช้กำลังเหวี่ยงออกจากศูนย์กลางด้านนั้นขึ้นไป โดยมีชุดใบพัดเพียงชุดเดียว
- single-stroke deep-well pump** - เครื่องสูบน้ำบาดาลชักขึ้น : เครื่องสูบน้ำแบบชักสำหรับบ่อน้ำบาดาล ทำงานเฉพาะชักขึ้น
- single-suction impeller** - ชุดใบพัดศูนย์กลางเดียว : ชุดใบพัดสูบน้ำที่มีท่อศูนย์กลางเดียว
- sink drain** - ท่อระบายน้ำอ่างล้างมือ
- sinuous flow** - การไหลแบบคดเคี้ยว
- siphon** - กาลักน้ำ
- siphon spillway** - ทางน้ำล้นกาลักน้ำ : ทางน้ำล้นไหลแบบปิด ซึ่งทำงานโดยใช้หลักกาลักน้ำ
- siphon trap** - คอท่าน : ท่อรูปตัวเอสแวนนอน สำหรับดักกลิ่น
- skatol** - สกาทอล : สารระเหยง่ายที่เกิดจากกระบวนการสลายแบบแอนแอโรบิกของสารอินทรีย์ มีกลิ่นเหม็นมาก
- skimmer** - เครื่องกวาดฝ้าไข
- skimming** - (1) การชักน้ำช่วงบน : กระบวนการการทอนน้ำจากผิวน้ำในลำธารหรือ คลองระบายน้ำ โดยใช้วิธีการทอนน้ำที่ไหลเอ่อล้นออกไปเพื่อหลีกเลี่ยงดินทราย ตะกอนหรือวัตถุอื่นๆ บริเวณท้องน้ำ
- (2) การกวาดฝ้าไข : กระบวนการแยกไขมัน คราบน้ำมันออกจากถัง
- skimming detritus tank** - ถังกักตะกอนจมและลอย : ถังที่ออกแบบมาเพื่อใช้แยกวัตถุหนักที่ตกตะกอนและวัตถุเบาลอยน้ำได้ในเวลาเดียวกัน โดยวิธีการกักน้ำ น้ำไหลล้น และการเพิ่มความหนาแน่นของตะกอน
- skimming tank** - ถังลอยฝ้าไข : ถังซึ่งออกแบบมาเพื่อให้ฝ้าไขลอยตัวขึ้นและกำจัดออกไป
- skimming weir** - ฝาย(ระบาย)ฝ้าไข : ฝายซึ่งปรับระดับสันได้เพื่อระบายฝ้าไข

skimmings - ผ้าใยที่กวาดออก : คราบไขมัน ของแข็ง ของเหลว และเศษต่างๆ ที่ลอยอยู่บนผิวน้ำของน้ำเสีย ในถังตกไขมันหรือถังตกตะกอนที่ถูกรวบรวมออกไป

slake - เจือน้ำ : การที่สารเคมีผสมรวมกับน้ำเพื่อให้เกิดการรวมตัวทางเคมีอย่างแท้จริง เช่น การผสมปูนขาวกับน้ำ

slaked lime - ปูนขาว, ปูนเจือน้ำ, ปูนสุก

slant - ท่อเสียบ : ท่อสาขาที่ต่อสอดเข้าไปในท่อระบายน้ำเสียโดยตรง

sleek - คราบน้ำมัน : คราบน้ำมันบนผิวน้ำ ซึ่งเกิดจากการปล่อยน้ำเสียลงไป

sleek field - บริเวณคราบน้ำมัน : พื้นที่ซึ่งมีคราบน้ำมันปรากฏขึ้นบนผิวของแหล่งน้ำ เนื่องจากการปล่อยน้ำเสียของโรงงานอุตสาหกรรม เรียกอีกอย่างว่า **wastewater field**

sleeve - 1) ข้อต่อ : ข้อต่อสำหรับเชื่อมต่อที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเท่ากันเข้าด้วยกันเป็นแนวตรง

- 2) ปลอกท่อ : ท่อสั้นที่ฝังในส่วนโครงสร้างอาคารเพื่อความสะดวกในการร้อยท่อผ่านส่วนโครงสร้างนั้นๆ ในภายหลัง

sliding gate - ประตูน้ำเลื่อน : ประตูน้ำชนิดที่เลื่อนได้โดยอาศัยตัวยึดเป็น

sliding-panel weir - ฝ่ายบานแผ่นเลื่อน : ฝ่ายไม้เป็นแผงเลื่อนได้บนรางเลื่อน

slime - เมือก : เมือกเหนียวของสารอินทรีย์ตามธรรมชาติที่เกิดจากการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์

slip joint - ข้อต่อเลื่อน, ข้อต่อเสียบ : การต่อท่อโดยปลายท่อข้างหนึ่งสอดเข้าไปปลายด้านผายออกของอีกท่อหนึ่ง

slope - ความลาด : การทำมุมกับแนวราบ, ดู **grade**

slope-discharge curve - เส้นโค้งความลาด-การระบาย : เส้นโค้งความสัมพันธ์ระหว่างความลาดชันกับอัตราการระบายน้ำ

sloping gage - ไม้ลาดวัดระดับ, เกจลาดวัดระดับ : ไม้มีขีดบอกระดับน้ำที่วางลาดตามความชันของตลิ่ง แต่ละขีดจะบอกระดับน้ำตามแนวตั้ง แต่วางลาดเพื่อเพิ่มความแม่นยำในการอ่าน

slot - ช่อง : ช่องแคบๆ ; ในถังอิมฮอฟฟ์ หมายถึงช่องที่เปิดไว้เพื่อระบายก๊าซ (ดู **gas vent**) หรือเพื่อเป็นทางผ่านของตะกอนลงไปยังส่วนย่อยสลัดจ์

slough - ปลูก, แอ่ง, มาย : แอ่งเฉอะและเป็นโคลนตม หรือบริเวณพื้นที่ที่ทางน้ำไหลผ่าน ซึ่งมักจะติดต่อกับทางน้ำอื่น

sloughing - เมือกหลุด, การหลุดของเมือก : เมือกชั้นจุลินทรีย์ที่หลุดออกมาจากผิวของตัวกลางในระบบไปรยกรอง

slow mixing tank - ถังผสมช้า : ถังสำหรับกระบวนการรวมตะกอน, ดู **flocculation**

slow sand filter - เครื่องทรายกรองช้า : ถังทรายกรองซึ่งใช้กรองน้ำดิบโดยตรง ไม่มีการเติมสารเคมีช่วยตกตะกอนก่อน ทำความสะอาดโดยการชะเอาผิวหน้า

ทรายที่หลุดตันออกทิ้งไป

- SLR - เอสแอลอาร์** : 1) อักษรย่อของคำว่า **surface loading rate**
: 2) อักษรย่อของคำว่า **solids loading rate**
- sludge - สลัดจ์** : ของแข็งที่แยกออกจากน้ำหรือน้ำเสีย และจมสะสมตัวอยู่เบื้องล่าง
; ของแข็งซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากการบำบัดโดยวิธีการทางเคมีและตกตะกอน; กลุ่มจุลชีพในระบบบำบัดน้ำเสียแบบชีววิทยา
- sludge age - อายุสลัดจ์** : ในกระบวนการเอเอส หมายถึง ระยะเวลาที่จุลชีพอยู่ในถังเติมอากาศ สามารถคำนวณได้โดยหารน้ำหนักรวมของของแข็งแขวนลอยในถังเติมอากาศด้วยน้ำหนักรวมของของแข็งแขวนลอยที่ระบายออกจากระบบฯ ในแต่ละวัน
- sludge bank - สลัดจ์ตกค้าง, สลัดจ์ค้างตลิ่ง** : สลัดจ์ (จากน้ำทิ้งหลังการบำบัด) ที่ตกค้างสะสมอยู่ที่กัน ริมฝั่ง หรือตลิ่งของลำน้ำ
- sludge bed - 1) ลานตากสลัดจ์** : ลานซึ่งมีชั้นทรายหรือวัสดุพอร่อนสำหรับระบายสลัดจ์จากถังตกตะกอน เพื่อตากให้แห้งและนำไปกำจัดต่อไปภายหลัง
- 2) **ชั้นสลัดจ์** : ชั้นของสลัดจ์ในถังตกตะกอนหรือในถังปฏิกริยา
- sludge blanket - ชั้นสลัดจ์** : สลัดจ์ที่ลอยสะสมอยู่เป็นชั้น ในถังตกตะกอนแบบไหลชั้น ใช้เป็นชั้นดักจับความขุ่นได้ดี หรือชั้นของจุลินทรีย์ในถังปฏิกริยาบำบัดน้ำเสีย, ดู UASBR
- sludge boil - สลัดจ์ฟุ้ง** : การฟุ้งตัวของน้ำและสลัดจ์ที่ทับถมอยู่ เนื่องจากก๊าซเสียที่เกิดจากการย่อยของสลัดจ์
- sludge bulking - การอืดของสลัดจ์** : การที่สลัดจ์ในระบบเอเอสไม่จมตัวในถังตกตะกอน เนื่องจากสภาพสลัดจ์ไม่เหมาะสม
- sludge cake - กากสลัดจ์** : สลัดจ์ที่แยกเอาน้ำออกไปแล้วบางส่วน โดยกระบวนการรีดน้ำจนมีความชื้นเหลือประมาณ 60-85% สามารถไถหรือจับเป็นก้อนได้
- sludge circulation - การกลับสลัดจ์** : การกลับชั้นสลัดจ์ในถังย่อยสลัดจ์โดยวิธีการทางกลศาสตร์ หรือใช้แรงดันน้ำหรือใช้ก๊าซหมุนเวียน เพื่อให้ชั้นที่ลอยอยู่กระจายตัวเพื่อให้เกิดการย่อยทั่วถึง
- sludge collector - เครื่องรวมสลัดจ์** : เครื่องกวาดสลัดจ์ที่กันถังตกตะกอนไปยังจุดที่จะสูบออก
- sludge compartment - 1) ส่วนย่อยสลัดจ์** : ส่วนสำหรับย่อยสลัดจ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของถังอิมhoff
- 2) **ส่วนเก็บสลัดจ์** : ส่วนของถังตกตะกอนที่มีไว้สำหรับเก็บสลัดจ์
- sludge concentrator - ถังทำชั้นสลัดจ์** : ดู **sludge thickener**
- sludge conditioning - การปรับสภาพสลัดจ์** : การปรับสภาวะสลัดจ์ให้เหมาะสมก่อนจะนำไปบำบัดในขั้นต่อไป มักปรับโดยเติมสารเคมีที่ทำให้สลัดจ์รวมตัวกันเข้มข้นขึ้นและรีดน้ำง่ายขึ้น

- sludge density index** - ดัชนีความหนาแน่นสลัดจ์ : ส่วนกลับของดัชนีปริมาตรสลัดจ์ (SVI) คูณด้วย 100
- sludge deposit** - การทับถมของสลัดจ์ : การทับถมของส่วนที่เป็นของแข็งซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากน้ำเสีย
- sludge dewatering** - การรีดน้ำสลัดจ์ : กระบวนการลดปริมาณน้ำออกจากสลัดจ์โดยวิธีการต่างๆ เช่น การกรอง การระเหย การอัด การหมุนเหวี่ยง การดูดออก การบีบด้วยลูกกลิ้ง การทำให้ลอยโดยใช้กรด หรือการทำให้ลอยโดยใช้อากาศ
- sludge-digestion chamber** - ส่วนย่อยสลัดจ์ : ส่วนล่างในถังอิมhoffหรือถังทราวีส, ดู sludge-digestion tank
- sludge-digestion gas** - ก๊าซจากการย่อยสลัดจ์ : ก๊าซที่เกิดจากการย่อยสลัดจ์ภายใต้สภาวะไร้อากาศ, ดู sewage gas
- sludge-digestion tank** - ถังย่อยสลัดจ์ : ถังใช้สำหรับย่อยสลัดจ์จากระบบบำบัดน้ำเสียแบบชีววิทยา
- sludge dryer** - เครื่องทำสลัดจ์แห้ง : เครื่องกำจัดความชื้นจากสลัดจ์โดยความร้อน
- sludge drying** - การตากแห้งสลัดจ์ : การกำจัดน้ำออกจากสลัดจ์โดยวิธีตากบนลานทราย ให้น้ำระบายลงด้านล่างหรือระเหยออกด้านบน
- sludge excess** - สลัดจ์ส่วนเกิน : สลัดจ์ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเอเอส ซึ่งไม่ถูกสูบกลับไปใช้ในถังเติมอากาศ แต่ระบายทิ้งไป
- sludge filter** - เครื่องกรองสลัดจ์ : เครื่องกรองเพื่อแยกน้ำบางส่วนออกจากสลัดจ์ โดยกรองผ่านลวดตาข่ายหรือความกดดัน
- sludge foaming** - การเกิดฟองสลัดจ์ : การที่ก๊าซในถังอิมhoffและถังย่อยทำให้คราบไซและสลัดจ์ลอยขึ้นและล้นออกทางส่วนบนของถัง
- sludge-gas holder** - ถังเก็บก๊าซสลัดจ์ : ถังซึ่งใช้สำหรับเก็บก๊าซที่ได้จากถังย่อยสลัดจ์ เพื่อทำให้เกิดความดัน ความสม่ำเสมอในการไหลของก๊าซไปสู่การใช้งานและเพื่อสำรองก๊าซไว้ในช่วงที่ถังย่อยหยุดทำงานชั่วคราวหรือเมื่อผลิตก๊าซได้น้อย
- sludge-gas utilization** - การใช้ก๊าซสลัดจ์ : การใช้ก๊าซที่ได้จากการย่อยสลัดจ์เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มอุณหภูมิสลัดจ์ การกวนสลัดจ์ การอบหรือใช้เป็นเชื้อเพลิง
- sludge index** - ดัชนีสลัดจ์ : ที่ถูกควรเรียกดัชนีปริมาตรสลัดจ์ (SVI)
- sludge lagoon** - สระสลัดจ์ : สระที่ใช้สำหรับเก็บสลัดจ์หรือแยกน้ำออกจากสลัดจ์
- sludge moisture content** - ปริมาณความชื้นของสลัดจ์ : ปริมาณน้ำที่อยู่ในสลัดจ์ในรูปของเปอร์เซ็นต์โดยน้ำหนัก
- sludge pressing** - การบีบสลัดจ์ : กระบวนการแยกน้ำออกจากสลัดจ์ โดยใช้การอัดบีบ โดยทั่วไปจะใช้ผ้ากรองประกบ โดยของแข็งถูกบีบอัดอยู่ข้างใน ส่วนของเหลวซึมออกข้างนอก
- sludge processing** - กระบวนการจัดการสลัดจ์ : การรวบรวม การบำบัดและการกำจัดสลัดจ์

- sludge reaeration** - การเติมอากาศซ้ำให้สลัดจ์ : การเติมอากาศให้กับสลัดจ์อย่างต่อเนืองหลังจากการเติมอากาศครั้งแรก เพื่อปรับปรุงหรือรักษาสภาพสลัดจ์
- sludge reduction** - การลดปริมาณสลัดจ์
- sludge retention time** - อายุสลัดจ์ : ดู sludge age
- sludge rising** - การลอยของสลัดจ์
- sludge ripening** - การกำจัดกากสลัดจ์สมบูรณ์
- sludge seeding** - การเติมหัวเชื้อสลัดจ์ : ในการบำบัดน้ำเสียด้วยวิธีการทางชีวภาพ หมายถึงการเริ่มต้นเลี้ยงจุลินทรีย์ในระยะแรก โดยการใส่สลัดจ์เป็นหัวเชื้อเพื่อให้มีปริมาณพอเพียงสำหรับการทำงานของระบบ
- sludge shredder** - เครื่องฉีกสลัดจ์ : อุปกรณ์สำหรับทำให้อ่อนสลัดจ์ตากแห้งแตก
- sludge solids** - ของแข็งสลัดจ์ : ของแข็งทั้งที่ละลายและแขวนลอยอยู่ในสลัดจ์
- sludge stabilization** - การปรับเสถียรสลัดจ์ : การทำให้สลัดจ์มีเสถียรภาพโดยวิธีการทางเคมี หรือใช้ความร้อน เพื่อฆ่าเชื้อโรค กำจัดกลิ่น และความเน่าของสลัดจ์
- sludge-stripping machine** - เครื่องแกะกากสลัดจ์ : เครื่องมือสำหรับตัดแกะกากสลัดจ์ตากแห้งแล้วออกจากลานตากสลัดจ์
- sludge thickener** - ถังทำชั้นสลัดจ์ : ถังหรืออุปกรณ์อื่นที่ออกแบบมาเพื่อรวบรวมสลัดจ์ให้รวมตัวกันหนาแน่นขึ้น
- sludge thickener** - ถังทำชั้นสลัดจ์ : ถังหรืออุปกรณ์อื่นที่ออกแบบมาเพื่อรวบรวมสลัดจ์ให้รวมตัวกันหนาแน่นขึ้น
- sludge thickening** - การทำชั้นสลัดจ์
- sludge treatment** - การบำบัดสลัดจ์ : กระบวนการทำให้สลัดจ์อยู่ในสภาพที่ไม่เป็นมลพิษ
- sludge utilization** - การใช้ประโยชน์จากสลัดจ์ : การใช้กากสลัดจ์จากน้ำเสียเป็นดินถมและเพิ่มปุ๋ยให้ดินรวมทั้งปรับสภาพดิน
- sludge volume index, SVI** - ดัชนีปริมาตรสลัดจ์, เอสวีไอ : อัตราส่วนของปริมาตรของสลัดจ์คิดเป็นมิลลิเมตรที่ตกตะกอนจากตัวอย่าง 1,000 มิลลิเมตร ในเวลา 30 นาที ต่อความเข้มข้นของของแข็งแขวนลอยผสม คิดเป็นมิลลิกรัมต่อลิตร คูณทั้งหมดด้วย 1,000
- sludge volume ratio, SVR** - สัดส่วนปริมาตรสลัดจ์, เอสวีอาร์ : ปริมาตรชั้นสลัดจ์ในถังทำชั้นหารด้วยปริมาตรสลัดจ์ชั้นที่กำจัดออกต่อวัน
- sludge wastage** - ปริมาณสลัดจ์ทิ้ง : ปริมาณของสลัดจ์ที่ระบายทิ้งออกจากระบบบำบัด เช่น จากถังตกตะกอนหรือถังปฏิกริยา
- sludger** - เครื่องตูดตะกอน : กระจบokyaw มีลิ้นเปิด-ปิดติดอยู่ที่กัน ปลายด้านบนเปิด

- ให้โคลนตมบริเวณก้นบ่อบาดาลไหลขึ้นในระหว่างการลงท่อปล่อยบ่อ อาจเรียก sand pump, shell pump
- sludging** - การปะโคลน : กระบวนการลดรอยแยกของผิวดินเหนียวแห้งของเขื่อนดิน โดยการเติมดินเหนียวที่มีความชื้นลงไปเพื่อให้ผสมเป็นเนื้อเดียวกันมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
- slug** - การป้อนเป็นหลัก : การป้อนเข้าระบบอย่างทันทีและเป็นครั้งใหญ่ครั้งเดียว
- sluice** - น้ำพุ่ง, น้ำลอค : น้ำที่ระบายด้วยความเร็วสูงทางด้านล่างของประตูน้ำ
- sluice gate** - ประตูน้ำพุ่ง, ประตูน้ำลอค : ประตูน้ำสำหรับระบายน้ำด้วยความเร็วสูง สร้างในแนวตั้งลาดเอียงเล็กน้อยติดอยู่กับตัวเขื่อน ถึง หรือสิ่งก่อสร้างอื่นๆ ; ประตูน้ำที่เปิดชักขึ้น ให้น้ำไหลลอคด้านล่าง
- sluice way** - ทางน้ำพุ่ง : ดู sluice
- slurry** - สเลอรี่, -เปียก, -ชั้น : สิ่งเจือน้ำที่มีลักษณะข้น เช่น ปูนเปียก ปูนชั้น
- smog** - หมอกควัน
- smooth nozzle** - หัวฉีดเรียบ : หัวฉีดซึ่งเส้นผ่านศูนย์กลางด้านในค่อยๆ ลดขนาดเรียวยาวลงเรื่อยๆ จากปลายด้านใหญ่ลงไปที่ด้านเล็ก
- soft** - 1) ย่อยง่าย : ในการบำบัดน้ำเสีย หมายถึงสารที่ย่อยง่ายทางชีวภาพ, ดู biodegradation
- 2) อ่อน : ในน้ำ หมายถึงน้ำที่มีความกระด้างต่ำ, ดู soft water
- soft detergent** - สารซักฟอกชนิดอ่อน : สารซักฟอกที่ย่อยง่ายทางชีววิทยา
- softening** - การก้น้ำกระด้าง
- soft water** - น้ำอ่อน : คือน้ำที่มีความกระด้าง 60 มิลลิกรัมต่อลิตรหรือน้อยกว่า
- soil absorption capacity** - ชีตความสามารถดูดซึมของดิน : ชีตความสามารถของพื้นที่ซึ่งทำหน้าที่เป็นดินชั้นล่างในการดูดซับน้ำจากการระบายทิ้ง
- soil aeration** - การเติมอากาศให้ดิน : กระบวนการต่างๆ ซึ่งทำให้มีอากาศชั้นในดิน รวมถึงการเอาน้ำออกโดยการระบายน้ำ การแตกของดินเนื่องจากความแห้ง การเกิดรูหรือช่องว่างในดินเนื่องจากการเนาเปื่อยพังของรากพืช การสร้างช่องทางเดินของแมลงต่างๆ หนอน ไพร่งที่สัตว์ขุดขึ้น กระบวนการต่างๆ เหล่านี้ทำให้เกิดวงจรของอากาศชั้นในดิน เป็นการเพิ่มออกซิเจนให้กับดิน
- soil conditioner** - สารปรับสภาพดิน : สารที่สามารถปรับสภาพดินให้รวมมีชีวมีสจะเหมาะแก่การเพาะปลูก
- soil pipe** - ท่อส้วม : ท่อระบายที่รับน้ำเนาะจากส้วม
- soil porosity** - ความพรุนของดิน : เปอร์เซนต์ของช่องว่างในดินหรือหิน
- soil profile** - หน้าตัดข้างของดิน, โปรไฟล์ดิน : หน้าตัดตามแนวตั้งของชั้นดิน
- soil saturation** - การอิ่มตัวของดิน : เนื้อดินที่ช่องว่างภายในมีน้ำอยู่เต็ม ดินที่อยู่ลึกกว่าระดับน้ำใต้ดินจะเป็นดินอิ่มตัว
- soil water** - น้ำดิน : น้ำที่อยู่ในชั้นดินส่วนบนซึ่งมีอากาศแฝงอยู่

soil-water belt - เขตน้ำดิน : ส่วนของชั้นเปลือกโลกซึ่งอยู่ติดกับชั้นผิวดิน เป็นบริเวณที่น้ำถูกปล่อยเข้าไปสู่ชั้นบรรยากาศได้ในปริมาณมากพอสมควร โดยการกระทำของพืชหรือการระเหยจากดิน น้ำที่อยู่ในเขตนี้จะเรียกว่าน้ำดิน

soil water table - ระดับน้ำดิน : ผิวบนสุดของชั้นน้ำดิน

solar still - เครื่องกลั่นพลังงานแสงอาทิตย์

solid wastes - กากของเสีย

solids balance - ความสมดุลของแข็ง : ความสมดุลที่ได้จากการคำนวณสำหรับของแข็งทั้งหมดในระบบหนึ่งๆ

solids-contact clarifier - ถังทำใสแบบโซลิดคอนแทกเกอร์, -แบบสัมผัสของแข็ง : ถังตกตะกอนที่น้ำไหลขึ้นและความสกปรกปะปนถูกจับไว้ด้วยชั้นสลัดจ์ลอย

solids flux - ฟลักซ์ของแข็ง : ดู flux

solids - liquid separation - การแยกของแข็ง-ของเหลว : กระบวนการแยกของแข็งออกจากของเหลว เช่น การอัดกรอง

solids loading rate - อัตราภาระของแข็ง : อัตราการป้อนปริมาณของแข็งเข้าหน่วยบำบัดหนึ่งๆ มีหน่วยเป็นกก. ของแข็งต่อลบ.ม.-วัน หรือ ต่อตร.ม.-วัน

solids retention time, SRT - เวลาที่กักของแข็ง, เอสอาร์ที : เวลาโดยประมาณของการกักของแข็งในถังเติมอากาศของระบบการบำบัดน้ำเสียแบบเอเอส

solubility - สภาพละลายได้ : ปริมาณสูงสุดที่สารสามารถละลายในของเหลวที่ภาวะการณหนึ่งๆ

solubility coefficient - สัมประสิทธิ์สภาพละลายได้ : ปริมาณก๊าซซึ่งถูกดูดซับไว้ โดยปริมาณน้ำหนึ่งหน่วย ณ อุณหภูมิที่กำหนดภายใต้ความกดตันบรรยากาศ

solute - ตัวละลาย : สารที่ละลายในสารละลาย

solution - สารละลาย : สารที่มีสารถูกละลายอยู่ในตัวทำละลาย

solution feeder - เครื่องป้อนสารละลาย : เครื่องป้อนจ่ายสารเคมีในสถานะของเหลวหรือสารละลายไปยังน้ำหรือน้ำเสีย

solvent - ตัวทำละลาย, สาร- : ของเหลวที่ใช้ในการละลายสาร

SOR - เอสโออาร์ : อักษรย่อของคำว่า surface overflow rate

sound - หึ่งความลึก

sounding - การหึ่งความลึก : ในทางอุทกศาสตร์หมายถึง การวัดระดับความลึกของน้ำโดยใช้สายตึงหรือวิธีอื่นๆ ; ในการสำรวจใต้พื้นผิวหมายถึง การกดหรือหึ่งเครื่องมือวัดผ่านลงไปใต้น้ำให้ลึกที่สุดเท่าที่เครื่องมือนั้นจะเจาะทะลุลงไปได้ด้วยมือ

sounding line - สายตึงหึ่งความลึก : ในการสำรวจทางอุทกศาสตร์ หมายถึง เชือก ลวด หรือสายที่มีการถ่วงน้ำหนักไว้ ใช้สำหรับการวัดระดับความลึกของน้ำ เรียกอีกอย่างว่าสายตึง (lead line)

sounding rod - ไม้หึ่งความลึก

sounding stick - ไม้หึ่งความลึก

- sounding wire** - สายลวดหยั่งความลึก : เส้นลวดที่มีลูกตุ้มถ่วงน้ำหนักไว้ด้านล่าง ใช้วัดความลึกของน้ำ
- spadable sludge** - กากตะกอนแห้ง : กากตะกอนแห้งที่ตักออกจากลานตากตะกอนได้
- spargers** - หัวเติมอากาศฟองใหญ่ : เครื่องเติมอากาศแบบเกิดฟองอากาศขนาดใหญ่
- special castings** - ผลิตภัณฑ์หล่อเฉพาะ : ผลิตภัณฑ์หล่อขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง
- specific absorption** - การดูดซึมจำเพาะ : ความสามารถของวัตถุที่สามารถดูดซับน้ำส่วนหนึ่งเอาไว้ หลังจากน้ำไหลออกตามแรงโน้มถ่วงของโลก
- specific capacity of a well** -ขีดความสามารถจำเพาะของบ่อบาดาล : อัตราการให้น้ำของบ่อบาดาลต่อหน่วยระดับน้ำลด
- specific discharge** - อัตราระบายออกจำเพาะ : อัตราการไหลของน้ำบาดาลต่อหนึ่งหน่วยพื้นที่หน้าตัดที่ไหลผ่าน
- specific energy** - พลังงานจำเพาะ : พลังงานที่มีอยู่ในการไหล พลังงานนี้จะเท่ากับความลึกเฉลี่ยของน้ำบวกแยกความเร็วเฉลี่ย
- specific gravity** - ความถ่วงจำเพาะ : อัตราส่วนของมวลของวัตถุต่อมวลของน้ำในปริมาตรที่เท่ากัน
- specific heat** - ความร้อนจำเพาะ : อัตราส่วนของปริมาณความร้อนที่ต้องการเพื่อทำให้อุณหภูมิของสารหนึ่งหน่วยน้ำหนักสูงขึ้นหนึ่งหน่วยอุณหภูมิ
- specific humidity** - ความชื้นจำเพาะ : อัตราส่วนของมวลของไอน้ำต่อมวลทั้งหมดของส่วนผสมระหว่างอากาศและไอน้ำ
- specific level** - ระดับจำเพาะ : ระดับผิวน้ำในแม่น้ำ ณ บริเวณใดบริเวณหนึ่งที่อัตราการไหลที่กำหนด
- specific reaction rate** - อัตราปฏิกิริยาจำเพาะ : ดู reaction rate constant
- specific substrate utilization rate** - อัตราการใช้สับสเตรทจำเพาะ : อัตราการใช้สับสเตรทต่างๆ ต่อมวลจุลินทรีย์ มีหน่วยเป็น วัน^{-1}
- specific surface area** - พื้นที่ผิวจำเพาะ : พื้นที่ที่เทียบต่อปริมาตร มีหน่วยเป็น $\text{ม}^2/\text{ม}^3$
- specific resistance** - ความต้านทานจำเพาะ
- specific retention** - การกักหน้ำจำเพาะ : ปริมาณน้ำซึ่งคงอยู่ในหินหรือดิน หลังจากอ้อมตัวและปล่อยให้ น้ำไหลลงอย่างอิสระด้วยแรงโน้มถ่วงของโลก
- specific well yield** - อัตราการให้น้ำจำเพาะของบ่อบาดาล : อัตราสูงสุดที่บ่อน้ำจะให้ น้ำได้ภายใต้สภาวะเงื่อนไขเฉพาะ เช่น ตามอัตราน้ำลดหรือตามขนาดของเครื่องสูบน้ำ
- specific year flood** - น้ำท่วมจำเพาะรอบปี : ปริมาณการไหลของน้ำในลำธาร ซึ่งจะเท่ากับหรือมากกว่าค่าที่เคยเกิดขึ้นในรอบปีที่กำหนด

- specific yield** - อัตราการให้น้ำจำเพาะ : ปริมาณน้ำซึ่งคงอยู่ในปริมาตรหนึ่งหน่วยของดินหรือดินอุ้มน้ำ หลังจากที่มีตัวและปล่อยให้ให้น้ำไหลลงอย่างอิสระตามแรงโน้มถ่วงของโลก
- spectrograph** - สเปกโตรกราฟ : เครื่องมือสำหรับถ่ายภาพ หรือสร้างภาพของสเปกตรัม
- spectrophotometer** - สเปกโตรโฟโตมิเตอร์
- spectrophotometry** - สเปกโตรโฟโตเมตรี : การวัดปริมาณแสงด้วยเครื่องโฟโตมิเตอร์
- speed coefficient** - สัมประสิทธิ์อัตราเร็ว : อัตราส่วนความเร็วของน้ำตามแนวเส้นสัมผัสวงรอบของกังหันน้ำต่อความเร็วในแนวรัศมีภายใต้เฮดที่กำหนด
- Sphaerotilus bulking** - การอืดจากสฟิโรทิลัส : การอืดลอยตัวของสลัดจ์ เนื่องจากแบคทีเรียในสกุล Sphaerotilus ที่มีลักษณะเป็นเส้น, ตู sludge bulking
- spigot** - ปลายท่อเสียบ : ส่วนปลายท่อ ข้อต่อ หรือล้นซึ่งต่อเข้ากับปลายท่อแบบระฆัง
- spillway** - ทางน้ำล้น : ทางน้ำในตัวเขื่อนหรือบริเวณใกล้ๆ เขื่อน ใช้เป็นทางออกของน้ำส่วนเกิน
- spillway channel** - รางน้ำล้น : รางน้ำที่สร้างขึ้นสำหรับระบายน้ำส่วนที่ไหลล้นออกจากอ่างเก็บน้ำ ท่อน้ำหรือคลอง
- spillway chute** - รางเทน้ำล้น : รางน้ำแบบเปิด ซึ่งมีความลาดชันสูง สำหรับระบายน้ำล้นจากอ่างเก็บน้ำลงมายังทางน้ำหลังเขื่อน
- spiral aeration** - การเติมอากาศแบบหมุนควง : การเติมอากาศโดยฟองอากาศลอยขึ้น ในลักษณะหมุนควงเป็นรูปกรวยหงาย
- splitting box** - บ่อแยกน้ำ : บ่อสำหรับแยกกระแสที่ไหลเข้ามาออกเป็นสองสายหรือมากกว่า ; เครื่องมือที่ใช้แยกและกำหนดทิศทางการปล่อยน้ำจากช่องหลักไปสู่จุดแยกต่างๆ เพื่อนำไปใช้งาน
- spore** - สปอร์ : เซลล์ของสิ่งมีชีวิต เป็นเซลล์ที่มีผนังเซลล์ อาจเป็นเซลล์เดี่ยวหรือหลายเซลล์ก็ได้ สามารถผลิตเซลล์ใหม่ขึ้นได้ แต่ยังคงอยู่ในระยะที่เรียกว่าระยะพักตัว
- sporozoa** - สปอโรซัว : โปรโตซัวที่สร้างสปอร์ได้ และเป็นปรสิต
- spray** - ฉีด, พ่น, เป็นละออง
- spray irrigation** - การชลประทานแบบพ่น
- spreader** - ตัวกระจายน้ำ : แผ่นหรือผนังทำด้วยไม้ ท่อนไม้ คอนกรีตหรือปูน ติดตั้งไว้ในทางน้ำในแนวตั้ง โดยใช้ระดับขอบบนสุดของตัวแผ่นเป็นตัวกระจายน้ำให้ไหลราบเรียบทั่วทั้งทางน้ำเรียกอีกอย่างว่า sill
- spreading** - การกระจาย : กระบวนการที่หยดน้ำแผ่กระจายเป็นฟิล์มบาง ; กระบวนการเปลี่ยนทิศทางการไหลของน้ำ เมื่อมีปริมาณน้ำเกินความต้องการ โดยระบาย

- ไปตามค่น้ำ หรือกระจายบนบริเวณที่สามารถดูดซึมน้ำไว้ได้
- spring - น้ำซึม** : น้ำซึ่งไหลซึมขึ้นออกมาจากหินหรือดินชั้นสูงในดิน
- sprinkle - ฝนประปราย** : ทางอุตุนิยมวิทยา หมายถึงฝนตกบางเบาประปราย
- sprinkler - เครื่องฉีดฝอย** : เครื่องมือสำหรับโปรยน้ำเสียลงบนลาน ไพรยกรอง ; เครื่องฉีดน้ำให้เป็นฝอยลงบนพื้นที่กำหนด เช่น ในระบบดับเพลิง รถดับไฟ
- sprinkler system - ระบบฉีดฝอย** : ระบบท่อที่ผ้าหรือเพดาน มีหัวฉีดฝอยติดเป็นระยะๆ ท่อนี้จะต่อเข้ากับแหล่งน้ำที่เหมาะสม และเตรียมพร้อมไว้เพื่อใช้ดับไฟ ; ระบบท่อซึ่งมีการติดตั้งหัวฉีดฝอย เพื่อแจกจ่ายน้ำไปสู่พื้นที่เกษตร
- squeegee - ไม้กวาดตะกอน** : อุปกรณ์สำหรับทำความสะอาดตะกอนที่ติดอยู่ข้างผนังหรือก้นถังตกตะกอน มีลักษณะเป็นด้ามยาวที่ปลายมีแผ่นแบนสำหรับกวาด
- SRT - เอสอาร์ที** : อักษรย่อของคำว่า sludge retention time
- SSF - เอสเอสเอฟ** : อักษรย่อของคำว่า slow sand filter
- stability - เสถียรภาพ** : ความสามารถของสารใดๆ เช่นน้ำเสีย สารเคมี หรือสลัดจ์ย่อยแล้ว ในการต้านทานการเปลี่ยนแปลง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือย่อยสลายต่อไปไม่ได้แล้วเพราะ ไม่มีอาหารที่จะย่อยต่อไป หรือมีเพียงเล็กน้อย ; สภาวะของช่องน้ำหรือทางน้ำ ซึ่งเมื่อเวลาผ่านไปไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้อย่างชัดเจนเกิดขึ้น แต่อาจมีการเปลี่ยนแปลงบ้างเล็กน้อยในช่วงต่างๆ ของปี ; ความสามารถของโครงสร้างทางวิศวกรรม เช่น เขื่อนหรือผนังกัน ซึ่งต้านทานการเคลื่อนไหว
- stability of flotation - เสถียรภาพของการลอยตัว** : ความต้านทานสัมพัทธ์ของวัตถุที่ลอยน้ำ ใต้ต่อการพลิกคว่ำเมื่อมีแรงกระทำจากภายนอกเข้ามา
- stabilization - การปรับเสถียร** : การรักษาระดับปริมาณอัตราไหลหรือสภาพอื่นๆ ใ้คงที่ ; ในการลดความกระด้างของน้ำโดยไลม์โซดา หมายถึง กระบวนการใดๆ ซึ่งทำให้เกิดตะกอนน้อยที่สุด หรือไม่มีเลย ; ในการบำบัดน้ำเสีย หมายถึง กระบวนการที่ทำให้สมบัติของน้ำคงที่ก่อนปล่อยทิ้ง เช่น บ่อปรับเสถียร ; ในการควบคุมการกัดเซาะหมายถึงการสร้างกำแพงกันน้ำ สร้างแนวป้องกันริมฝั่ง โดยใช้การปลูกพืชคลุมให้รากยึดดินหรือวิธีอื่นๆ ; ในการควบคุมการกัดกร่อน หมายถึง การปรับค่า พีเอชของน้ำ เพื่อรักษาสมดุลคาร์บอนเนตที่จุดอิ่มตัว
- stabilization lagoon - สระปรับเสถียร** : สระตั้งสำหรับเก็บน้ำเสียก่อนปล่อยทิ้ง อาจจะใช้สำหรับพักน้ำเสียและทำให้เกิดเสถียรภาพของน้ำก่อนปล่อยทิ้ง
- stabilization pond - บ่อปรับเสถียร** : บ่อบำบัดน้ำเสียแบบชีวะวิทยา โดยอาศัยการเติมออกซิเจนตามธรรมชาติ เช่น จากการสังเคราะห์ด้วยแสงของสาหร่าย
- stable - เสถียร**
- stable effluent - น้ำทิ้งเสถียรภาพ** : น้ำเสียที่บำบัดแล้ว มีจำนวนออกซิเจนในปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการและไม่ย่อยสลายอีกต่อไป
- stack - 1) ท่อตั้ง** : ในการวางท่ออาคาร หมายถึงท่อหลักที่วางอยู่ในแนวตั้งของระบบท่อส้วม ท่อประปาหรือท่อระบายอากาศ

- 2) ปล่องท่อ : ในการเดินท่อในอาคาร หมายถึงช่องว่างที่ใช้เดินท่อในแนวตั้ง
- staff gage - ไม้ระดับ : ไม้ซึ่งมีการแบ่งขีดบอกไว้เป็นระดับ ปกติจะอยู่ในแนวตั้ง
- stage - 1) ระดับ : ระดับผิวหน้าเหนือระดับต่ำสุด หรือเหนือกว่าระดับอ้างอิง
- 2) ชั้น, ลำดับ, ตอน, ระยะ : ขั้นตอนหรือหน่วย เช่น ลำดับชั้นการกลั่น
- stage digestion - การย่อยลำดับชั้น, -เป็นตอน : การย่อยสลัดจ์ โดยยัดย่อยมากกว่าหนึ่งถึงต่อแบบอนุกรม
- stale wastewater - น้ำเสียอับ : น้ำเสียซึ่งมีออกซิเจนน้อยหรือไม่มีเลย แต่ยังไม่อยู่ในสภาพเน่าเสีย, ดู septic wastewater
- stalked ciliates - ซิลิเอตชนิดมีก้านเกาะ
- standard condition - ภาวะมาตรฐาน : ภาวะที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส และความดัน 1 บรรยากาศ
- standing level - ระดับยืน : ระดับน้ำในบ่อซึ่งเกิดการผันผวนของระดับน้ำบาดาล
- standpipe - (1) ท่อยืน : ท่อหรือถังซึ่งต่อสูงกว่าท่อน้ำเพื่อรับความดันกระแทกในท่อ, ดู surge
- (2) ถังยืน : ถังที่สร้างไว้บนพื้นดิน มีความสูงมากกว่าเส้นผ่านศูนย์กลาง ใช้สำหรับเก็บสำรองและ/หรือจ่ายน้ำ
- (3) ท่อดับเพลิง : ในอาคาร หมายถึงท่อในแนวตั้งที่ติดตั้งไว้ประจำที่เพื่อต่อสายดับเพลิง
- Staphylococcus - สแตฟีโลค็อกคัส : แบกทีเรียตัวกลมชนิดหนึ่งจะปรากฏเป็นคู่ๆ สี่ตัวและเป็นกลุ่มรวมกันไม่เป็นระเบียบ บางชนิดสามารถทำให้เกิดโรคในมนุษย์ได้
- state - สถานะ
- static head - เฮดสถิต : ความดันของน้ำนิ่ง
- static level - ระดับสถิต : ระดับของน้ำนิ่ง
- static mixer - เครื่องผสมสถิต : เครื่องผสมน้ำยาเคมี โดยไม่มีเครื่องมือกลในการกวนผสม เรียกก่ออย่างว่า inpipe mixer
- static suction head - เฮดดูดสถิต : ระยะทางในแนวตั้งจากผิวน้ำถึงศูนย์กลางเครื่องสูบลูกสูบ เมื่อระดับของน้ำสูงกว่าระดับของเครื่องสูบลูกสูบเท่ากับระยะดูดสถิตบวกการสูญเสียเฮด
- static suction lift - ระยะดูดขึ้นสถิต : ระยะทางในแนวตั้ง ระหว่างกึ่งกลางของเครื่องสูบลูกสูบกับผิวน้ำ
- static tube aerator - เครื่องเติมอากาศแบบหลอดสถิต : อุปกรณ์เติมอากาศแบบพองใหญ่ โดยให้พองอากาศผ่านหลอดรูปทรงกระบอกซึ่งภายในมีแผ่นกั้นหรือใบพัดทำให้อากาศผสมกับน้ำได้ดี
- stationary - อยู่กับที่ : ภาวะการที่ ไม่มีการเคลื่อนที่
- stator - ตัวสถิต

- steady flow** - การไหลคงที่ : การไหลของน้ำซึ่งมีอัตราการไหลคงที่ ณ จุดที่กำหนด
- steady non-uniform flow** - การไหลไม่สม่ำเสมอแบบคงที่ : การไหลซึ่งอัตราการไหลมีค่าคงที่ในทุกๆ จุด แต่ความเร็วที่แต่ละจุดจะแตกต่างกันไปเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางชลศาสตร์
- steady state** - สถานะคงตัว : สถานะซึ่งผลสรุป(ที่ได้จากปฏิกิริยา) ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
- steady uniform flow** - การไหลสม่ำเสมอแบบคงที่ : การไหลซึ่งอัตราการไหลมีค่าคงที่และความเร็วทุกจุดมีค่าเท่ากัน
- steam pump** - เครื่องสูบล้างไอน้ำ : เครื่องสูบน้ำที่ทำงานโดยใช้เครื่องจักรไอน้ำ
- steam vacuum pump** - เครื่องสูบล้างไอน้ำสุญญากาศ : เครื่องสูบน้ำแบบกระจัดที่ทำงานโดยทำให้เกิดการควบแน่นของไอน้ำที่เข้ามาในกระบอกสูบทำให้เกิดสุญญากาศเพื่อดึงดูดน้ำ
- steep slope** - ความลาดมาก : ความลาดเอียงของทางน้ำ ซึ่งชันมากกว่าความลาดเอียงวิกฤต
- step aeration** - การเติมอากาศแบบขั้นบันได : วิธีการหนึ่งในระบบเอเอส ที่มีการป้อนน้ำเสียเข้าหลายจุดตามความยาวของถังเติมอากาศ
- sterilization** - การทำหมัน, การทำให้เชื้อ : การทำลายจุลินทรีย์ทั้งหมดไม่ว่าในลักษณะ สัตว์ พืช รวมทั้งเซลล์สืบพันธุ์
- sterilized wastewater** - น้ำเสียฆ่าเชื้อสมบูรณ์ : น้ำทิ้งจากโรงงานบำบัดน้ำเสีย ซึ่งผ่านการฆ่าเชื้อสมบูรณ์
- still water** - น้ำนิ่ง : ส่วนของลำธาร หรือแอ่งน้ำ ซึ่งไม่มีการไหลให้เห็น
- still-water level** - ระดับน้ำนิ่ง : ระดับผิวน้ำเมื่อไม่มีคลื่นและลม
- still well** - บ่อนิ่ง : ส่วนหนึ่งในถังทำใส ที่ตะกอนจมตัว
- stilling basin** - แอ่งน้ำนิ่ง : ลังก่อสร้างหรือแอ่งขุดเพื่อลดความเร็วหรือความปั่นป่วนของกระแสไหลหรือน้ำตก
- stilling well** - บ่อน้ำนิ่ง : บ่อหรือท่อน้ำติดอยู่ข้างถังน้ำใหญ่ จุดประสงค์เพื่อทำให้หน้านิ่งและวัดระดับน้ำในถัง ได้แม่นยำ
- stirrer** - เครื่องกวน : ดู agitator, mixer, blender, shredder
- stock pond** - บ่อน้ำล้น : สระที่ขุดขึ้นเพื่อใช้น้ำสำหรับเลี้ยงสัตว์
- stoichiometric** - ปริมาณสมมูล : สัดส่วนของสารที่ทำปฏิกิริยากันได้สมบูรณ์พอดี
- stomatal transpiration** - การคายน้ำผ่านปากใบของพืช : การคายน้ำของพืชหรือการแพร่ของไอน้ำสู่บรรยากาศโดยผ่านทางปากใบ รูใบ
- stop cock** - ก๊อกปิด-เปิด, ก๊อกสกัด : ก๊อกปิด-เปิดประเภทหนึ่ง
- stop gate** - ประตูสกัด : ประตูเปิด-ปิดที่ใช้วิธียกหรือเปิดขึ้นตามแนวตั้งเป็นเหมือนกับดำนสกัดกั้นของเสีย
- stop log** - แผ่นสกัด : ท่อนซุง แผ่นไม้ ท่อนไม้ เหล็กหรือคอนกรีต ที่ติดตั้งระหว่าง

ผนังหรือคานตอม่อเพื่อปิดกั้นทางน้ำ

stop plank - กระดานสกัด : แผ่นไม้กระดานที่สามารถถอดออกได้ ตั้งวางไว้ในร่องหรือรางเพื่อปิดกั้นหรือปล่อยของเหลวให้ไหลจากช่องหรือร่องน้ำหนึ่งไปยังอีกช่องหนึ่ง

stop valve - วาล์วสกัด : วาล์วขนาดใหญ่ติดตั้งอยู่ในท่อน้ำเพื่อปิดกั้นการไหลของน้ำเป็นลวๆ เพื่อจุดประสงค์ในการตรวจสอบหรือซ่อมแซม

storage - น้ำสำรอง : การขังน้ำไว้ไม่ว่าจะเป็นการเก็บน้ำผิวดินหรืออ่างเก็บน้ำใต้ดิน เพื่อใช้ในอนาคต

storage-capacity curve - โค้งความจุอ่างเก็บน้ำสำรอง : เส้นโค้งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับของผิวน้ำและปริมาณน้ำสำรองของอ่างเก็บน้ำ

storage coefficient - สัมประสิทธิ์น้ำสำรอง : สำหรับน้ำผิวดิน หมายถึงสัมประสิทธิ์ ซึ่งคิดขึ้นโดยแอลเลน เฮเซน (Allen Hazen) เพื่อใช้แสดงความสัมพันธ์ของความจุของปริมาณน้ำสำรองในอ่างเก็บน้ำกับค่าเฉลี่ยประจำปีของปริมาณน้ำที่ไหลเข้าอ่าง ; สำหรับน้ำบาดาล หมายถึง ปริมาตรของน้ำที่จ่ายออกมาต่อปริมาตรหนึ่งหน่วยพื้นที่หน้าตัดคูณความหนาของชั้นหินอุ้มน้ำ เมื่อระดับเยื่อของน้ำลดลงหนึ่งหน่วย

storage reservoir - อ่างเก็บน้ำสำรอง : อ่างเก็บน้ำซึ่งเก็บน้ำผิวดินไว้ใช้ในระยะเวลา

storm - พายุฝน, ฝน

storm distribution pattern - รูปแบบการกระจายของฝน : ลักษณะที่ความลึกของปริมาณน้ำฝนแตกต่างกันไปในแต่ละสถานี ตรวจวัดตลอดพื้นที่ฝนตก

storm drain - ท่อระบายน้ำฝน

storm flow - ปริมาณน้ำฝนไหล : ส่วนของปริมาณน้ำฝนซึ่งออกไปจากพื้นที่ที่ระบายน้ำได้ในช่วงเวลาสั้นๆ โดยไหลออกไปบนพื้นผิวหรือใกล้พื้นผิว เรียกอีกอย่างว่าปริมาณน้ำฝนส่วนเกิน (excess rainfall) และน้ำท่าผิวดิน (surface runoff)

storm overflow - (1) ทางน้ำฝนล้น : ฝายหรือช่องหรือเครื่องมืออื่น ๆ สำหรับระบายน้ำฝนส่วนเกินจากที่ใช้ออกแบบขนาดท่อระบายรวม

- (2) น้ำฝนล้น : ส่วนหนึ่งของการไหลที่เกิดจากพายุฝน

storm-overflow sewer - ท่อระบายน้ำฝนล้น : ท่อระบายน้ำที่ใช้ระบายน้ำฝนส่วนเกินให้ไหลออกจากท่อหลัก หรือท่อตัด

storm runoff - น้ำฝนไหล : ส่วนของปริมาณน้ำฝนที่ไหลบ่าไปตามผิวดินจนถึงจุดตรวจวัดอย่างรวดเร็วหลังฝนตก เรียกอีกอย่างว่าน้ำท่าตรง (direct runoff)

storm sewer - ท่อระบายน้ำฝน, ท่อน้ำฝน : ท่อระบายที่ออกแบบมาสำหรับระบายน้ำฝนโดยเฉพาะ

stove - เตา

straight flow pump - เครื่องสูบน้ำแนวตรง : เครื่องสูบน้ำที่ท่อดูดและท่อส่งและเครื่องสูบน้ำอยู่ในแนวเส้นตรงเดียวกัน

straight-way valve - วาล์วทางตรง : วาล์วซึ่งน้ำสามารถไหลผ่านได้โดยตรง

เป็นวาล์วที่มีการสูญเสียพลังงานน้อยที่สุด

strainer - ตะแกรงกรอง

strainer head - หัวกรอง, หัวตะแกรงกรอง

stratification - การแบ่งชั้น, การแยกชั้น : ดู lamination

stream - ลำน้ำ

stream biota - ชีวชาติลำน้ำ : การรวมเรียกสัตว์และพืชที่มีชีวิตอยู่ในลำน้ำ

stream degradation - การลดระดับของลำน้ำ

stream discharge - การระบายของลำน้ำ : ปริมาตรของน้ำที่ไหลผ่านหน้าตัดของลำน้ำในหนึ่งหน่วยเวลา

stream gaging - การวัดน้ำในลำน้ำ : การวัดความเร็วและพื้นที่หน้าตัดของลำน้ำเพื่อคิดอัตราการไหล การวัดมักทำควบคู่ไปกับการวัดระดับ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับและอัตราการไหล

stream gradient - ความลาดชันลำน้ำ : การเปลี่ยนแปลงในระดับแนวตั้งต่อหนึ่งหน่วยของระยะในแนวนอนของผิวน้ำในลำน้ำ

stream system - ระบบลำน้ำ

streamline - เส้นกระแส, เส้นลำน้ำ : เส้นที่แสดงทิศทางการไหลของกระแสลำน้ำ

street cistern - ถังเก็บน้ำริมถนน : ถังเก็บน้ำเพื่อใช้ในการดับเพลิง น้ำอาจถูกเก็บไว้เพื่อเสริมระบบส่งน้ำหรือใช้เป็นจุดส่งน้ำฉุกเฉินในกรณีที่ท่อน้ำในบริเวณนั้นแตก บางที่เรียก "ถังดับเพลิง"

street wash - น้ำล้างถนน : น้ำที่ไหลตามผิวถนนลงสู่ท่อน้ำเสียหรือท่อระบายน้ำ

strip - พื้นที่แถบ : พื้นที่รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวๆ ในทุ่งหรือสวนซึ่งมีความลาดที่แน่นอน และถูกล้อมรอบด้วยสันดินหรือขอบกั้นน้ำ

strip irrigation - การชลประทานบนพื้นที่แถบ : การชลประทานชนิดหนึ่งที่ใช้การปล่อยน้ำเข้าทุ่งหรือแปลงย่อยแบบพื้นที่แถบ

stripping - 1) การลอกผิวดิน : การลอกผิวหน้าดินในบริเวณเขื่อนหรือมุดินกั้นน้ำ
- 2) การไล่อะมิเนีย : เช่นในกระบวนการ ammonia stripping

subarid - กึ่งแห้งแล้ง : ไม้แห้งแล้งหรือชื้นจนเกินไป แต่ค่อนข้างแห้งแล้ง ใช้กับประเทศหรือภาวะอากาศ (ดู semiarid)

subirrigation - การชลประทานใต้ผิวดิน : การชลประทาน โดยการให้น้ำจากท่อที่ฝังใต้ดิน

sublimation - การระเหิด : ขบวนการที่ของแข็งกลายเป็นไอ โดยไม่ผ่านการเป็นของเหลวก่อน

submain - รองหลัก : คำคุณศัพท์หมายถึง เล็กกว่าขนาดหลัก

submain sewer - ท่อระบายรองหลัก : ท่อระบายซึ่งต่อระหว่างท่อหลักกับท่อกิ่ง

submerged crib - ปากท่อจมน้ำ : ปากท่อสำหรับน้ำเข้า สร้างด้วยปูน ไม้ หรือเหล็ก โดยที่ระดับสูงสุดอยู่ใต้ระดับน้ำปกติ เพื่อให้กีดขวางต่อสิ่งลอยน้ำ

- submerged orifice - รุมน้ำ** : รูที่จมอยู่ใต้น้ำสำหรับน้ำไหลเข้าหรือออก
- submerged outlet - ทางออกจมน้ำ** : ทางออกที่จมอยู่ใต้น้ำทั้งหมด
- submerged spillway - ทางน้ำล้นใต้น้ำ** : ทางน้ำล้นซึ่งระดับน้ำท้ายน้ำอยู่สูงกว่าระดับยอดของทางน้ำล้น
- submerged weir - ฝายจมน้ำ** : ฝายซึ่งระดับน้ำด้านท้ายน้ำเสมอหรือสูงกว่าสันฝาย เรียกก็ออย่างว่า drowned weir
- submergence - การจมน้ำ, การแช่น้ำ, การอยู่ใต้น้ำ** : สภาพของฝายเมื่อระดับน้ำด้านท้ายน้ำเท่ากับหรือสูงกว่ายอดของฝาย
- subsidence velocity - ความเร็วอนก้น** : ความเร็วการตกของของแข็งในของเหลวภายใต้แรงโน้มถ่วง
- subsoil - ดินชั้นกลาง** : ส่วนของดินที่อยู่ใต้ผิวดิน ในเขตร้อนชื้นจะมีสารอินทรีย์น้อยลงและมีสีจางลง ปกติจะมีวัตถุละเอียดชั้น หนาแน่นขึ้น และมีความอุดมสมบูรณ์น้อยกว่าชั้นผิวดิน
- subsoil drain - ทางระบายน้ำจากดินชั้นกลาง** : ทางระบายน้ำของพื้นที่ซึ่งสร้างไว้ลึกพอที่จะเก็บน้ำจากดินชั้นกลาง
- subsoil drainage - การระบายน้ำจากดินชั้นกลาง** : ดู subsoil drain
- substrate - สับสเตรต** : สารอินทรีย์หรือสารอาหารที่ถูกใช้โดยจุลินทรีย์ในการบำบัดน้ำเสีย
- substrate utilization - อัตราการใช้สับสเตรต** : ดู substrate, มีหน่วยเป็น มก./ล.-วัน หรือ มก./ล.-ชม.
- subsurface filter - เครื่องกรองใต้ผิวดิน** : เครื่องกรองน้ำเสียที่ใช้ชั้นทรายซึ่งสร้างขึ้นใต้ดินและกลบด้วยดิน เพื่อป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญต่อที่อยู่อาศัยข้างเคียง ใช้กำจัดน้ำทิ้งจากบ่อเกรอะ (septic tank) ; ในเรื่องแหล่งน้ำ คือ ท่อที่ฝังตามแนวราบเข้าไปในชั้นหินอุ้มน้ำ เพื่อนำน้ำมาใช้
- subsurface filtration - การกรองใต้ผิวดิน** : วิธีบำบัดน้ำเสีย ซึ่งใช้เครื่องกรองใต้ดิน
- subsurface runoff - น้ำท่าใต้ผิวดิน** : น้ำใต้ผิวดินที่ไหลจากเขตอ้อมตัวชั่วคราวในชั้นดินอย่างรวดเร็วจนไม่สามารถแยกจากน้ำที่ไหลบนผิวดินได้บนกราฟน้ำ หรือไฮโดรกราฟของลำน้ำ จึงถูกรวมอยู่ในน้ำท่าตรง (direct runoff) ; น้ำที่ซึมสู่ชั้นดินและกลับมาสู่ผิวดินหรือไหลสู่ร่องน้ำที่ระดับต่ำกว่า โดยไม่ได้ไหลเข้าสู่เขตอ้อมตัว
- subsurface wastewater disposal - การกำจัดน้ำเสียใต้ผิวดิน** : วิธีบำบัดและกำจัดน้ำเสียโดยที่น้ำเสียหรือน้ำทิ้งถูกล่อยกระจายใต้ผิวดิน โดยระบบท่อที่มีข้อต่อเปิดหรือท่อระบาย
- subsurface water - น้ำใต้ผิวดิน** : น้ำผิวดินส่วนต้น มีคุณภาพอยู่ระหว่างน้ำผิวดินและน้ำบาดาล
- subterranean stream - ลำน้ำใต้ดิน** : ลำน้ำที่ไหลผ่านช่องหรือโพรงหิน เช่น ถ้ำ

หรืออุโมงค์ มีอัตราการไหลและความเร็วสูง; น้ำบาดาลที่มีอัตราการไหลที่วัดได้แม้จะค่อนข้างต่ำ ซึ่งไหลในทิศทางที่แน่นอนและอยู่ในชั้นหินซึมนได้

succession - การเปลี่ยนแปลงแทนที่

suction pipe - ท่อดูด : ท่อดูดของเครื่องสูบน้ำ

suction pit - บ่อดูด : หลุมสำหรับดูดระบายน้ำออก

suction pump - เครื่องสูบน้ำดูด : เครื่องสูบน้ำที่ตั้งอยู่เหนือผิวน้ำที่จะสูบ

suctoria - ชักโทเรีย : โปรโตซัวที่มีก้านยาว

sudden contraction - การลดขนาดฉับพลัน, การหดตัวฉับพลัน : การลดพื้นที่หน้าตัดของร่องน้ำหรือท่อ หรืออาคารชลศาสตร์อื่นๆ ซึ่งเกิดขึ้นอย่างฉับพลันหรือในระยะสั้นเมื่อเปรียบเทียบกับขนาดของร่องน้ำหรือท่อ เช่น ความลึก เส้นผ่านศูนย์กลาง

sudden expansion - การเพิ่มขนาดฉับพลัน : ตรงกันข้ามกับการลดขนาดฉับพลัน (sudden contraction)

sulfate-reducing bacteria - แบคทีเรียลดออกซิเจนจากซัลเฟต : แบคทีเรียซึ่งสามารถดูดออกซิเจนจากสารประกอบซัลเฟต ทำให้เปลี่ยนเป็นซัลไฟด์

sulfur bacteria - แบคทีเรียซัลเฟอร์ : แบคทีเรียซึ่งใช้ซัลเฟอร์ในการเติบโต

sump - บ่อเล็ก, บ่อพัก : ถังหรือบ่อที่รับน้ำและเก็บไว้ชั่วคราวก่อนถูกสูบหรือจัดทิ้ง ; ถังหรือบ่อที่รับของเหลว

sump pump - เครื่องสูบน้ำจากบ่อพัก, เครื่องสูบน้ำในบ่อพัก

super chlorination - การเติมคลอรีนเกินขั้น : การฆ่าเชื้อด้วยคลอรีนโดยที่ปริมาณคลอรีนมีมากพอจะทำให้เกิดคลอรีนอิสระ

super critical flow - การไหลเหนือวิกฤต : การไหลซึ่งมีความเร็วเฉลี่ยเท่ากับหรือมากกว่าความเร็ววิกฤต

supernatant - ของเหลวส่วนบน : ของเหลวที่อยู่เหนือชั้นทรายหรือชั้นตะกอน

supernatant liquor - ของเหลวส่วนบน : ดู supernatant

super-rate filter - เครื่องกรองอัตราเร็วมาก : ระบบโปรยกรองที่พัฒนาขึ้นใหม่ใช้ตัวกลางเป็นวัสดุสังเคราะห์ มักใช้เป็นเครื่องกรองทรายกับน้ำเสียชั้นมาก

supersaturated concentration - ความเข้มข้นเกินอิ่มตัว

supersaturation - การเกินอิ่มตัว, การอิ่มตัวเกินขั้น : สภาพไม่คงที่ของไอ ซึ่งมีความหนาแน่นสูงกว่าสภาพสมดุลตามปกติ ; สภาพในบรรยากาศที่มีไอน้ำมากกว่าค่าอิ่มตัวเมื่ออุณหภูมิต่ำกว่าที่จะทำให้เกิดการรวมตัว สภาพเช่นนี้อาจเกิดขึ้นเมื่อไม่มีน้ำหรือน้ำแข็งอยู่ในที่นั้นและเมื่อบรรยากาศนั้นไม่มีฝุ่นละอองหรือศูนย์กลางการรวมตัว

supervision - การควบคุมดูแล

supply line - ท่อส่งน้ำ : ท่อระหว่างถังเก็บน้ำและระบบท่อจ่ายน้ำ

surge - เสิร์จ : แรงกระแทกกลับของน้ำเมื่อมีการปิดกั้นน้ำอย่างรวดเร็ว

surge tank - ถังเสิร์จ : ถังบรรจุน้ำสำหรับรับแรงกระแทกกลับ เพื่อป้องกันท่อหรืออุปกรณ์เสียหาย

- suppressed contraction** - การไม่พองตัว : สภาพซึ่งกระแสน้ำไม่พองตัวเมื่อไหลผ่านรูหรือฝาย
- suppressed weir** - ฝายเต็มวาง : ฝายที่มีสันยาวเท่ากับควมกว้างของวางน้ำ ทำให้ไม่มีการพองตัวของกระแสน้ำ
- surcharge storage** - ความจุเหนือระดับเก็บกัก : ความจุของอ่างเก็บน้ำส่วนที่อยู่เหนือระดับเก็บกัก
- surface-active agent** - สารลดแรงตึงผิว : สารที่ใช้ผสมในการผลิตสารซักฟอก มีคุณสมบัติลดแรงตึงผิวของน้ำ ทำให้เกิดฟองได้ง่าย
- surface aerator** - เครื่องเติมอากาศผิวน้ำ : เครื่องเติมอากาศชนิดที่ใช้ใบพัดหรือใบพายตั้งหรือตีน้ำให้กระจายไปในอากาศ
- surface detention** - การกักน้ำในผิวดิน : ส่วนของพื้นที่ถูกเก็บอยู่ในดินระหว่างฝนตกและไหลหรือซึมออกมาหลังจากฝนหยุดแล้ว ไม่รวมน้ำข้างในแอ่ง
- surface evaporation** - การระเหยจากผิวน้ำ : การระเหยจากผิวน้ำ ดินชื้นและหิมะหรือน้ำแข็ง
- surface loading rate** - อัตราภาระผิว : ดู surfact overflow rate
- surface overflow rate** - อัตราน้ำล้นผิว : ค่ากำหนดในการออกแบบถังทำใส มีหน่วยเป็น ลบ.ม./ตร.ม.-วัน
- surfactant** - สารลดแรงตึงผิว : ดู surface-active agent
- suspended growth** - การเติบโตแบบแขวนลอย : วิธีการเลี้ยงจุลินทรีย์ในระบบบำบัดให้แขวนลอยอยู่ในมวลน้ำ เช่น การกวนหรือเป่าอากาศ
- suspended load** - ปริมาณสารแขวนลอย : ตะกอนที่แขวนลอยในลำน้ำ ซึ่งถูกพาไปด้วยการไหลของน้ำ
- suspended matter** - สารแขวนลอย : ของแข็งที่แขวนลอยในน้ำ น้ำเสีย หรือน้ำทิ้ง ; ของแข็งที่แขวนลอยซึ่งสามารถกำจัดได้ง่ายโดยวิธีการกรองแบบมาตรฐานในห้องทดลอง, ดู suspended solids
- suspended solids** - ของแข็งแขวนลอย : ของแข็งที่แขวนลอยอยู่ในน้ำหรือน้ำเสีย และสามารถกำจัดได้โดยการกรอง, ดู suspended matter ; ใน Standard Methods for the Examination of Water and wastewater หมายถึงของเหลือที่ไม่ผ่านกรอง (nonfilterable residues)
- Sutro weir** - ฝายซูโทร : ฝายลักษณะพิเศษ สำหรับวัดอัตราการไหลของน้ำ
- SV** - เอสวี : อักษรย่อของคำว่า sludge volume เช่น SV30, SV60 ตัวเลขหมายถึง จำนวนนาทีที่ปล่อยให้ตะกอนจมตัว
- SVI** - เอสวีไอ : อักษรย่อของคำว่า sludge volume index
- SVR** - เอสวีอาร์ : อักษรย่อของคำว่า sludge volume ratio
- swamp** - ที่ลุ่มน้ำขัง : บริเวณที่ชื้นแฉะหรือพื้นที่ชายเลนซึ่งมีน้ำนองอยู่เหนือหรือใต้ผิวดิน มักจะครอบคลุมด้วยวัชพืชหนาแน่น

- sweep floc** - ฟล็อกกวาด : กระบวนการลดเสถียรของอนุภาค โดยเติมสารทำตะกอนจำนวนมาก
- swing diffuser** - หัวแบบไค้ : หัวที่มีแกนพลิกน้บให้หัวขึ้นมาเหนือน้ำ เพื่อการตรวจสอบหรือซ่อมแซม
- symbiosis** - สมานชีวิต, ภาวะอยู่ร่วมเอื้อกัน : การอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิตสองชนิด ซึ่งการอยู่ร่วมกันเป็นผลดีหรือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือทั้งสองสิ่ง และไม่เป็นพิษภัยต่อสิ่งใด ปรากฏการณ์เน้นพบในสิ่งมีชีวิตในการบำบัดโดยชีวภาพ
- synclinal spring** - น้ำซับบนทางเอียง : น้ำซับที่เกิดขึ้นจากการไผล่ของชั้นดินอ้อมตัวบนทางเอียง
- synergism** - ซินเนอร์จิสซึม, สภาวะเสริม
- synthetic detergent** - สารซักฟอกสังเคราะห์ : สารทำความสะอาดที่เกิดจากการสังเคราะห์ ประกอบด้วยสารลดแรงตึงผิวผลิตจาก sulfonation of long chain alcohols, เอสเตอร์, เอมายล์, และอัลคิลเบนซีน สารนี้อาจเป็นแอนไอออนิกหรือนอนไอออนิก, ค surface-active agent
- synthetic sludge** - สลัดจ์สังเคราะห์ : จลชีพีที่ได้จากการทดลอง โดยการให้อาหารแก่สารอินทรีย์ เช่น นมแข็ง น้ำซบวัว เปปโทน เกลือของฟอสเฟอรัสและไนโตรเจนในส่วนผสมต่างๆหลังจากเติมเชื้อจุลินทรีย์จากน้ำเสียแล้ว

T

- tail gate - ประตูท้ายน้ำ** : ประตูน้ำที่ปากคลองสำหรับเปิดให้เรือผ่าน
- tail pipe - ท่อคูด** : ท่อคูดของเครื่องสูบล
- tail water - ท้ายน้ำ**
- tainter gate - ประตูบานโค้ง** : ประตูน้ำที่มีผิวหน้าเป็นส่วนของทรงกระบอก
- tapered aeration - การเติมอากาศแบบเรียวลง** : การเติมอากาศโดยปรับระดับอากาศในส่วนต่างๆของถังเติมอากาศในระบบสลัดจ์ไวงาน ให้อากาศมากที่ทางเข้าและน้อยลงที่ทางออก โดยประมาณจากระดับความต้องการออกซิเจนของน้ำตะกอน
- tapping sleeve - ปลอกเจาะท่อ** : ปลอกผ่ากลางใช้ตริงกับท่อประปาเพื่อเจาะต่อท่อย่อยในขณะที่ท่อประปายู่ภายใต้ความดัน
- tee - สามทางจาก** : ข้อต่อท่อที่มีท่อแยกในแนวตั้งจากกับท่อตรง
- telltale - เครื่องชี้ระดับน้ำ** : เครื่องแสดงระดับน้ำในอ่างเก็บน้ำ; ท่อน้ำล้นขนาดเล็ก ซึ่งจะมีน้ำหยดให้สังเกตเห็นเมื่อน้ำล้น
- temporary hardness - ความกระด้างชั่วคราว** : ดู carbonate hardness
- terminal velocity - ความเร็วปลาย** : ความเร็วคงที่ ภายหลังจากการแปรผันที่เกิดจากอิทธิพลภายนอก
- tertiary treatment - การบำบัดขั้นสาม**
- test kit - ชุดทดสอบ** : ชุดสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ทางเคมีอย่างหยาบๆ
- theoretical oxygen demand - ความต้องการออกซิเจนทางทฤษฎี** : ค่าออกซิเจนที่ต้องการใช้ในการออกซิไดส์สารอินทรีย์อย่างสมบูรณ์ ย่อว่า **THOD**
- thermal pollution - ภาวะมลพิษความร้อน** : ภาวะมลพิษที่เกิดขึ้นเมื่อมีการระบายความร้อนลงสู่แหล่งน้ำ เช่น ทำให้ปลาตายหรือออกซิเจนลดลง
- thermal stratification - การแยกชั้นตามอุณหภูมิ**
- thermocline - 1) ชั้นความร้อนกลาง** : ชั้นกลางของชั้นน้ำ 3 ชั้นในทะเลสาบหรืออ่างเก็บน้ำซึ่งมีอุณหภูมิที่แตกต่างกันมากในแต่ละชั้น
- 2) เส้นเทอร์โมไคลน์ : เส้นแสดงการเปลี่ยนอุณหภูมิตามความลึกของน้ำ
- thermograph - เทอร์โมกราฟ** : เครื่องมือที่ใช้บันทึกอุณหภูมิโดยอัตโนมัติ
- thermophilic digestion - การย่อยที่อุณหภูมิสูง** : การย่อยที่อุณหภูมิประมาณ 113 ถึง 145 องศาฟาเรนไฮต์
- thermophilic range - นิสัยความร้อนเทอร์โมฟิลิก** : อุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับการย่อยโดยแบคทีเรียเทอร์โมฟิลิก ประมาณ 120 ถึง 135 องศาฟาเรนไฮต์
- thermophone - เทอร์โมโฟน** : เครื่องมือใช้วัดอุณหภูมิที่ความลึกต่างๆ ของอ่างเก็บน้ำ
- thickener - ถังทำชั้น** : ถังสำหรับการทำให้ตะกอนมีความเข้มข้นมากขึ้น, ดู concentrator

- thiothrix - ไทโอทริกซ์** : จุลินทรีย์เส้นชนิดหนึ่ง
- THOD - ทีเอชไอดี** : อักษรย่อของคำว่า theoretical oxygen demand
- threshold odor - กลิ่นเทรชโฮลด์** : กลิ่นต่ำสุดของตัวอย่างน้ำที่สามารถวัดได้หลังจากการทำให้เจือจาง โดยใช้น้ำที่ไร้กลิ่น
- throttle valve - วาล์วปรับไหล, วาล์วตั้งไหล** : วาล์วที่ใช้ปรับอัตราไหลในท่อ
- tide - น้ำขึ้นน้ำลง** : การขึ้นลงของระดับน้ำซึ่งเกิดจากแรงดึงดูดของดวงจันทร์และดวงอาทิตย์ขณะโลกหมุน ต่างจากการเคลื่อนไหวในแนวราบของน้ำ ซึ่งเรียกว่ากระแสน้ำขึ้นลง
- tide gage - เครื่องวัดน้ำขึ้นน้ำลง**
- tide gate - ประตูน้ำขึ้นน้ำลง** : ประตูซึ่งมีบานที่หมุนได้อิสระจากบานพับในแนวราบ ใช้ติดกับท่อระบายลู่แหล่งน้ำที่มีระดับน้ำไม่แน่นอน ประตูปิดโดยแรงดันจากน้ำภายนอก และเปิดเมื่อมีแรงดันของท่อมากกว่าแรงดันภายนอก
- tide generator - เครื่องกำเนิดน้ำขึ้นน้ำลง** : เครื่องมือที่ใช้ทำให้เกิดน้ำขึ้นน้ำลงในแบบจำลองทางศาสตร์
- tile - ท่อกระเบื้อง** : ท่อกระเบื้องพูน หรือท่อข้อต่อเปิดให้น้ำเข้า/ออกได้
- tile drainage - การระบายน้ำด้วยท่อกระเบื้อง** : การกำจัดน้ำใต้ดินส่วนเกินด้วยการฝังท่อกระเบื้องพูนหรือท่อที่มีข้อต่อเปิด
- tile field - ลานระบายน้ำด้วยท่อกระเบื้อง** : พื้นที่ของระบบท่อที่มีข้อต่อเปิด ปกติจะรองพื้นด้วยกรวดหรือหินหรือถ่านเพื่อกระจายน้ำทิ้งซึมสู่ดิน
- tile filter bottom - ท่อกระเบื้องรับน้ำกรอง** : ระบบท่อใต้เครื่องกรองเพื่อเก็บน้ำที่กรองแล้ว
- tile underdrainage - ท่อกระเบื้องระบายฝังดิน** : ระบบระบายน้ำที่วางในคูกลมใต้ดินมีข้อต่อเปิด ใช้ระบายน้ำใต้ดินส่วนเกิน
- tile wastewater-disposal lines - ท่อกระเบื้องระบายน้ำเสีย** : ท่อกระเบื้องไม่เคลือบที่มีข้อต่อเปิดฝังใต้ดินเพื่อกระจายน้ำเสียเข้าสู่ดิน
- tilting gate - ประตูเอียงกระดก** : ประตูน้ำที่มีบานพับที่จุดสูงสุดหรือต่ำสุด ซึ่งจะกระดกให้น้ำไหลออกไปโดยอัตโนมัติเมื่อน้ำขึ้น และกลับมาอยู่ในตำแหน่งเก่าเมื่อน้ำลด
- time of flow - เวลาไหล** : เวลาที่น้ำไหลในท่อระบายจากจุดเริ่มลู่จุดที่กำหนด ; เวลาที่น้ำไหลจากจุดกำหนดไปยังอีกจุดหนึ่ง
- tip speed - อัตราเร็วปลายสุด**
- titrate - ไทเทรต**
- titration - การไทเทรต**
- TL_m - ทีแอลเอ็ม** : อักษรย่อของคำว่า median tolerance limit
- TOC - ทีโอซี** : อักษรย่อของคำว่า total organic carbon
- TOD - ทีโอดี** : อักษรย่อของคำว่า total oxygen demand

- topographic map** - แผนที่เส้นชั้นความสูง : แผนที่แสดงภูมิประเทศของพื้นที่ เช่น เนิน หุบเขา ภูเขา ความเอียงของพื้นที่ โดยใช้เส้นชั้นระดับความสูง
- torpedo sinker** - ลูกถ่วงตอร์ปิโด : น้ำหนักที่ผูกติดกับสายวัดเพื่อวัดความลึกในน้ำเชิง
- tortuous flow** - การไหลแบบขับซ้อน : การไหลของของเหลวแบบคดเคี้ยว มีทิศทางไม่แน่นอน
- total dynamic discharge head** - แหัดส่งพลวัตทั้งหมด
- total dynamic head** - แหัดพลวัตทั้งหมด
- total head** - แหัดทั้งหมด : ผลบวกของแหัดความดัน แหัดความเร็ว แหัดตำแหน่งเหนือเส้นระดับฐาน ; ผลต่างระหว่างระดับผิวน้ำที่แหล่งน้ำและระดับน้ำที่จุดปล่อยบวกกับแหัดความเร็วและแหัดที่สูญเสียไป ; ระยะระหว่างเส้นพลังงานกับเส้นระดับฐาน ; ในการไหลในรางน้ำเปิด คือความลึกบวกกับแหัดความเร็ว
- total organic carbon, TOC** - อินทรีย์คาร์บอนทั้งหมด, ทีโอซี : หน่วยวัดค่าความสกปรกของน้ำเสีย ทำได้เร็วกว่าการวัดค่าบีโอดี
- total oxygen demand, TOD** - ความต้องการออกซิเจนทั้งหมด, ทีโอดี : ปริมาณออกซิเจนที่ต้องการในห้องเผาไหม้ที่ใช้เผาสารอินทรีย์และสารอนินทรีย์บางส่วน
- total pumping head** - แหัดทั้งหมดในการสูบ : ผลรวมระหว่างแหัดส่งทั้งหมดและแหัดดูดทั้งหมด
- total runoff** - น้ำท่าทั้งหมด : ปริมาณน้ำท่าทั้งหมดจากพื้นที่ในระยะเวลาที่กำหนด เช่น วัน เดือน ปีหรือในช่วงที่มีพายุที่กำหนด
- total solids** - ของแข็งทั้งหมด : ผลบวกของของแข็งส่วนที่ละลายและไม่ละลายน้ำ
- totalizer** - เครื่องรวมจำนวน
- toxic** - เป็นพิษ
- toxicity** - ความเป็นพิษ
- trace** - เทรซ : ปริมาณของสารที่น้อยมากจนไม่สามารถวัดได้ แต่สังเกตได้ ; ปริมาณของฝนหรือน้ำในรูปอื่นที่ตกลงมาในปริมาณน้อยมากจนไม่สามารถวัดได้ด้วยเครื่องวัดน้ำฝน แต่สังเกตได้ ; การบันทึกข้อมูลลงบนกระดาษข้อมูลโดยเครื่องมือวัดอัตโนมัติ
- tracers** - เทรเซอร์, ตัวทำรอย, ตัวตามรอย : สารซึ่งใช้ปนหรือเกาะกับสารที่กำหนดเพื่อวัดระยะทางหรือการกระจายของสารนั้น ; ธาตุหรือสารผสมที่ถูกทำให้เป็นกัมมันตภาพรังสีเพื่อจะได้ติดตามร่องรอยได้ในขบวนการชีวภาพหรืออุตสาหกรรม โดยรังสีที่ปล่อยออกมาจะทำให้รู้ตำแหน่ง
- trade wastes** - น้ำเสียพาณิชย์ : น้ำเสียจากกระบวนการอุตสาหกรรมซึ่งต่างจากน้ำเสียจากบ้านเรือน เรียกก๊ออย่างว่าน้ำเสียจากอุตสาหกรรม
- transfer** - การถ่ายเท
- transition zone** - เขตเปลี่ยนสภาพ(ชั้นน้ำ) : เขตแนวระหว่างน้ำชั้นบนและชั้นล่างในอ่างเก็บน้ำ ซึ่งอุณหภูมิเปลี่ยนไป

transmissibility - การถ่ายเทได้

transmissibility coefficient - สัมประสิทธิ์ของการถ่ายเทได้ : ค่าสัมประสิทธิ์การซึมได้คูณกับความหนาของชั้นหินอุ้มน้ำ

transpiration - การคายน้ำ : กระบวนการที่น้ำระเหยสู่อากาศจากรูใบของพืชมีชีวิต ; ปริมาณน้ำที่หายไปโดยกระบวนการนี้

transpiration ratio - สัดส่วนของการคายน้ำ : สัดส่วนของน้ำหนักของน้ำที่คายออกเป็นไอโดยพืชต่อน้ำหนักแห้งของพืชที่คายน้ำ

transverse drainage - การระบายน้ำตามขวาง : วิธีระบายน้ำเมื่อท่อระบายอยู่ในตำแหน่งมุมฉากกับทิศทางการไหลของน้ำที่ไหลลงสู่ที่ต่ำ

trap - 1) เครื่องดัก, กักดัก : อุปกรณ์ที่ใช้ป้องกันวัตถุไม่ให้ไหลผ่านจุดที่กำหนดนั้น
- 2) ที่ดักกลิ่น : อุปกรณ์ที่ใช้ป้องกันอากาศรั่วจากท่อน้ำเสียผ่านเข้าสู่พื้นที่

trap seal - ช่วงคอท่อ : ระยะในแนวตั้งระหว่างสันของคอท่อและท้องของคอท่อ

trapezoidal weir - ฝายสี่เหลี่ยมคางหมู

trash - ขยะลอย : วัตถุลอยน้ำซึ่งกำจัดจากอ่างเก็บน้ำ ท่อระบายน้ำรวม หรือท่อระบายน้ำผิวน้ำโดยใช้ตะแกรงหยาบ

trash gate - ประตูดักขยะลอย : ประตูน้ำซึ่งติดตั้งตะแกรงดักขยะลอย

trash rack - ตะแกรงวางดักขยะลอย : ตาข่ายหรือตะแกรงที่วางไว้ขวางทางน้ำเพื่อดักขยะลอยน้ำ

trash screen - ตะแกรงดักขยะลอย

tray aerator - เครื่องเติมอากาศแบบถาด : เครื่องเติมอากาศชนิดปล่อยน้ำลงบนถาดและตกลงเหมือนฝนผ่านอากาศลงสู่ถาดเบื้องล่างหรือที่เก็บ

treatability - การบำบัดได้

treatment - การบำบัด : การบำบัดสภาพให้ดีขึ้น ต่างจาก disposal ที่หมายถึงการกำจัด

trench - ร่องยาว : ร่องขุดเพื่อวางท่อ ต่างจากคูตรงที่จะเปิดอยู่เพียงชั่วคราวและจะถูกกลบ ; ร่องยาวและแคบ ซึ่งเกิดจากการกัดกร่อนของผิวโลกหรือกันทะเล

triangular weir - ฝายสามเหลี่ยม

tributary - ลำน้ำสาขา : ลำน้ำ หรือน้ำบาดาล หรือใต้ดินที่ส่งน้ำไปยังลำน้ำอันที่ใหญ่กว่า

trickling filter - (ระบบ) ไพรอยกรอง : เครื่องกรองประกอบด้วยชั้นตัวกลาง เช่น ก้อนหิน หรือพลาสติก สำหรับให้จุลินทรีย์ยึดเกาะอาศัย น้ำเสียจะถูกไพรอยกระจายเป็นหยดผ่านตัวกลางนี้ บีโอดีจะถูกกำจัดไปโดยจุลินทรีย์ที่เกาะติดกับตัวกลาง

triplex pump - เครื่องสูบบนแบบสามส่วน : เครื่องสูบบนแบบลูกสูบชัก ซึ่งมีลูกสูบเดี่ยวสามลูกอยู่ใกล้กันและต่อกับท่อดูดและท่อส่งเดียวกัน มีวาล์วเพื่อจัดให้การดูดและการส่งของเครื่องสูบบนแบบสามส่วน

tripolyphosphate - ไตรโพลีฟอสเฟต : ตัวกลางที่ละลายน้ำได้ ที่ทำให้เกิดการ

ชะล้าง (chelate) โลหะบางชนิดในของเหลว ซึ่งปกติคือสารผสมเพนตาไซเตียม ไทร โพลีฟอสเฟต

tropical cyclone - พายุหมุนเขตร้อน : พายุหมุนที่เกิดเหนือนมหาสมุทรในบริเวณเส้นศูนย์สูตร มีชื่อต่างกันในส่วนต่างๆ ของโลก เช่น เฮอริเคนในแคริบเบียนและภาคตะวันตกของมหาสมุทรแอตแลนติก ไต้ฝุ่นในอินโดนีเซียและทะเลใกล้เคียงของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บากิโฮในฟิลิปปินส์ วิลลี-วิลลีในออสเตรเลีย ไซโคลนในอินเดีย

trough - รางน้ำ

true color - สีจริง : สีของน้ำที่ยังปรากฏหลังจากกรองเอาสารแขวนลอยออกแล้ว

trunk main - ท่อหลักใหญ่ : ท่อขนาดใหญ่ใช้เป็นท่อส่งหลักในการส่งน้ำ

trunk sewer - ท่อระบายใหญ่ : ท่อระบายน้ำขนาดใหญ่ซึ่งรับน้ำเสียจากท่อสาขาในพื้นที่บริเวณกว้าง, ดู main sewer

trunk system - ระบบท่อใหญ่

tsunami - คลื่นซึนามิ : คลื่นซึ่งเกิดจากแรงแผ่นดินไหวใต้น้ำ เช่น แผ่นดินแยก ดินถล่มหรือภูเขาไฟระเบิด

tube - ท่อ

tube setter - ถังจมตัวแบบท่อ : ถังตกตะกอนที่มีแผ่นหรือท่อช่วยการตกตะกอนอัตโนมัติ

tuberculation - การเกิดความขรุขระ : การเกิดความขรุขระในท่อทำให้สัมประสิทธิ์ความหยาบของท่อเพิ่มขึ้น

tubercule - ขรุขระ : ปุ่มหรือเม็ดเล็กๆ ของสนิมในท่อเหล็ก

tubing - ท่อค้อน : ท่อค้อนขนาดเล็ก ปรกติขนาดเล็กกว่า 5 เซนติเมตร

tubular flow - การไหลตามท่อ : ดู plug flow

tubular well - บ่อท่อ : หมายถึง บ่อน้ำขนาดเล็กที่มีตะแกรงกรองทรายโดยไม่มีหินอัครอบนอก ตะแกรงกรองจะถูกเลือกให้เหมาะกับชั้นดินที่กำลังเจาะ เพื่อให้ทรายเข้าไปมากเกินไป

turbidimeter - มาตรวัดความขุ่น : เครื่องมือวัดความขุ่นซึ่งใช้ของเหลวมาตรฐานเป็นเครื่องเปรียบเทียบ

turbidimetry - การวัดความขุ่น : การวัดความขุ่นโดยใช้สัดส่วนของความเข้มของแสงที่ส่องผ่านของเหลวต่อแสงที่ส่องผ่านของเหลวไร้ความขุ่น

turbidity - ความขุ่น : สภาพในน้ำหรือน้ำเสียที่มีสารแขวนลอย ทำให้เกิดการกระจายหรือการดูดแสง; ปริมาณของสารแขวนลอยละเอียดในของเหลว

turbine - กังหัน

turbine meter - มาตรวัดน้ำแบบกังหัน

turbine pump - เครื่องสูบน้ำแบบกังหัน : เครื่องสูบน้ำหอยโข่งที่เอัดความเร็วของน้ำเปลี่ยนไปเป็นเอ็ดความดัน

- turbulence - ปั่นป่วน** : ภาวะของการไหลของน้ำเมื่อถูกกวน ตรงข้ามกับ laminar, streamline หรือ viscous flow, ดู turbulent flow
- turbulent flow - การไหลแบบปั่นป่วน** : การไหลของของไหลซึ่งมีทิศทางสับสน
- turnover - การกลับตัว, การพลิกตัว** : ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในอ่างเก็บน้ำหรือทะเลสาบ เมื่ออุณหภูมิเปลี่ยนแปลง ในฤดูร้อนความหนาแน่นของน้ำชั้นบนเพิ่มขึ้นและจมตัวลง ทำให้เกิดกระแสในแนวตั้ง ในขณะที่ในฤดูหนาว เมื่อผิวน้ำเย็นลงและหนักขึ้นก็จะจมลงเช่นกัน
- twin dosing tanks - ถังเติมน้ำยาคู่** : ถังเติมน้ำยาสองถัง ซึ่งมีปริมาตรเท่ากัน แต่ละถังมีเครื่องมือจ่ายน้ำยาเพื่อใช้สลับกันหรือหมุนเวียน
- two film theory - ทฤษฎีสองฟิล์ม** : ทฤษฎีใช้อธิบายการถ่ายเทมวลของก๊าซสู่ของเหลว โดยสมมุติให้มีฟิล์มของก๊าซและของเหลวสัมผัสกัน
- two stage - สองตอน**

U

- UASB - ยูเอเอสบี** : อักษรย่อของคำว่า upflow anaerobic sludge blanket
- ultimate biochemical oxygen demand** - ความต้องการออกซิเจนทางชีวเคมีสูงสุด (บีโอดีสูงสุด) : โดยทั่วไปหมายถึงปริมาณออกซิเจนทั้งหมดเพื่อให้พอกับบีโอดีขั้นแรก ; โดยเฉพาะแล้วหมายถึงปริมาณออกซิเจนที่ต้องการให้พอกับบีโอดีทั้งในขั้นแรกและขั้นสอง
- ultimate standard water demand** - ความต้องการน้ำมาตรฐานสูงสุด : ตารางความต้องการน้ำทั้งในด้านปริมาณและช่วงเวลาที่ต้องการสำหรับการใช้น้ำในกรณีเฉพาะ เช่น สำหรับการปลูกพืชชนิดพิเศษหรือสำหรับการผลิตไฟฟ้า
- ultraviolet radiation** - การแผ่รังสีอัลตราไวโอเล็ต
- ultraviolet rays** - แสงอัลตราไวโอเล็ต : แสงที่มองไม่เห็นเหนือแสงสีม่วงในสเปกตรัม มีความยาวคลื่นน้อยกว่า 3900 Å
- unaccounted-for water** - น้ำที่สูญเสียน้ำ : น้ำประปาที่ถูกส่งจากแหล่งผลิตเข้าสู่ท่อจ่ายน้ำแต่ไม่ปรากฏในบัญชีการใช้น้ำของลูกค้าย เช่น ใช้ในสาธารณประโยชน์หรือดับเพลิงหรือรั่วซึมหายไปก่อนถึงมือลูกค้า
- unconfined groundwater** - น้ำบาดาลไม่ปิดกั้น : น้ำบาดาลจากชั้นหินอุ้มน้ำแบบไม่ปิดกั้น
- underdrain** - ระบบลำเลียงน้ำด้านล่าง, ระบบท่อรับน้ำกรอง : ระบบระบายน้ำใต้ดินหรือใต้ชั้นกรอง
- underflow** - การไหลเบื้องล่าง
- undigested sludge** - สลัดจ์ที่ยังไม่ย่อย
- undulation** - การกระเพื่อม : การเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องทั้งหน้า-หลัง ขึ้น-ลง เกิดขึ้นในช่องไหลหรือตัวกลางที่ยึดหยุ่นได้ โดยอนุภาคเองไม่ได้เคลื่อนย้ายอย่างถาวร
- unicellular** - เซลล์เดียว
- uniform flow** - การไหลสม่ำเสมอ : การไหลซึ่งมีความเร็วและทิศทางการไหลเหมือนกันทุกจุด
- uniformity coefficient** - สัมประสิทธิ์ความสม่ำเสมอ : ระดับการคละของขนาดเม็ดทราย คิดเป็นอัตราส่วนของขนาดตะแกรงที่ 60% โดยน้ำหนักของทรายผ่านได้ต่อขนาดตะแกรงที่ 10% โดยน้ำหนักของทรายสามารถผ่านได้
- union** - ท่อต่อยูเนียน
- unit cost** - ราคาต่อหน่วย : อัตราค่าใช้จ่ายสำหรับการผลิตหรือบริการต่อหนึ่งหน่วย
- unit hydrograph** - หน่วยไฮโดรกราฟ, หน่วยกราฟน้ำ : ไฮโดรกราฟของน้ำท่า

ซึ่งเกิดจากฝนส่วนเกินหนึ่งหน่วยเวลาตกเหนือพื้นที่รับน้ำ และทำให้เกิดปริมาณน้ำท่าหนึ่งหน่วยความลึกเหนือพื้นที่รับน้ำนั้น

- unit operation - ปฏิบัติการหน่วย** : วิธีการบำบัดของแต่ละหน่วยบำบัด เช่น การผสม การตกตะกอน
- unit processes - กระบวนการหน่วย** : วิธีการบำบัดน้ำเสียทางเคมีหรือชีววิทยา เช่น กระบวนการเอเอส การฆ่าเชื้อโรค
- unsanitary - ไม่ถูกสุขลักษณะ, ฝืดกลักรูขมิ้น**
- unsaturated zone - ชั้นไม่อิ่มตัว** : ชั้นดินช่วงบนซึ่งมีน้ำขังในโพรงเพียงเป็นบางส่วน
- unsteady non-uniform flow - การไหลไม่สม่ำเสมอไม่คงที่** : การไหลซึ่งมีความเร็วและอัตราการไหลในทุกๆ จุดไม่คงที่
- upflow anaerobic sludge blanket reactor, UASBR - ปฏิกรณ์ชั้นสลัดจ์แบบแอโรบิกแบบไหลขึ้น, ยูเอเอสบีอาร์** : ระบบบำบัดน้ำเสียชนิดสร้างมวลจุลินทรีย์แอโรบิกให้เข้มข้นมากในชั้นสลัดจ์ด้านล่างของถังและให้น้ำเสียไหลขึ้นผ่านชั้นสลัดจ์นี้
- upflow coagulation - การสร้างตะกอนแบบไหลขึ้น** : กระบวนการสร้างตะกอนโดยป้อนสารเคมีทางด้านล่างให้ความเข้มข้นสัมผัสและถูกจับโดยชั้นตะกอนลอย
- upflow contact clarifier - ถังทำไสมแบบสัมผัสไหลขึ้น** : ถังทำใสซึ่งน้ำผ่านเข้าจากด้านล่างและไหลออกทางด้านบน
- upflow tank - ถังแบบไหลขึ้น** : ถังซึ่งมีน้ำหรือน้ำเสียผ่านเข้าทางด้านล่างและไหลขึ้นในแนวตั้งจนไหลออกทางด้านบน อาจเรียก vertical flow tank
- uplift - แรงดันขึ้น** : แรงดันขึ้นที่มีต่อฐานของเขื่อนหรืออาคารใดๆโดยน้ำซึ่งอยู่ข้างใต้
- uptake - การจับใช้** : ดู luxury uptake และ OUR
- urea - ยูเรีย** : สารประกอบแอมโมเนีย มีอยู่ในปัสสาวะ
- urinal - โถปัสสาวะ**
- useful storage - ความจุน้ำใช้งาน** : ปริมาณน้ำที่อยู่ระหว่างส่วนยอดของประตุน้ำกับระดับปล่อยน้ำต่ำสุด
- user - ผู้ใช้** : ผู้ใช้บริการที่เป็นผู้ชำระเงิน
- utility - สาธารณูปโภค** : กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบริการสาธารณะ เช่น น้ำ ไฟฟ้า ก๊าซ ส้วม
- utilization factor - สัดส่วนใช้ประโยชน์** : อัตราส่วนระหว่างปริมาณน้ำที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้ากับปริมาณน้ำทั้งหมดที่ระบายไป ; อัตราส่วนของกำลังงานสุทธิต่อกำลังงานรวม
- UV - ยูวี** : ดู ultraviolet

V

- vacuum breaker** - ตัวหยุดสุญญากาศ : อุปกรณ์ที่ใช้ทำลายสุญญากาศที่เกิดขึ้นในท่อ เพื่อป้องกันการไหลย้อนกลับแบบกาลักน้ำ
- vacuum deaeration** - เครื่องไล่อากาศแบบสุญญากาศ : อุปกรณ์ที่ใช้ภายใต้สภาวะสุญญากาศ เพื่อเอาก๊าซที่ละลายอยู่ในของเหลวออก
- vacuum filter** - เครื่องกรองแบบสุญญากาศ : เครื่องกรองทรงกระบอกมีแกนแนวนอนภายนอกด้วยผ้ากรองและหมุนจุ่มในของเหลว ด้านในเป็นสุญญากาศทำให้ตะกอนถูกดูดติดตัวผ้ากรอง ส่วนน้ำไหลผ่านเข้าไปในกระบอกและระบายออก
- vacuum pump** - เครื่องสูบสุญญากาศ : เครื่องสูบลูกสูบที่ใช้เพื่อทำให้เกิดสุญญากาศ ; เครื่องสูบน้ำซึ่งดูดน้ำขึ้นโดยอาศัยความแตกต่างของความดันระหว่างบรรยากาศกับสุญญากาศ; เครื่องอัดอากาศใช้ต่อกับเครื่องกลั่นไอน้ำและใช้ช่วยหัวดูดของเครื่องสูบลูกสูบอื่น เครื่องอัดอากาศนี้จะดูดเข้าด้วยความดันต่ำ อัดแล้วปล่อยออกที่ความดันบรรยากาศ
- vacuum valve** - วาล์วสุญญากาศ : วาล์วที่ปล่อยให้อากาศเข้าสู่ท่อว่างเพื่อแก้สุญญากาศ หรือปล่อยให้อากาศที่สะสมอยู่ออกไป อาจเรียก air and vacuum valve
- valley spring** - น้ำซับหุบเขา : น้ำซับที่เกิดขึ้นบนเนินเขาที่ชั้นหินอุ้มน้ำ ไหลออกมา
- valve** - วาล์ว, ลิ้น : อุปกรณ์ที่ติดตั้งในท่อเพื่อควบคุมปริมาณและทิศทางของการไหล
- valve box** - กล่องวาล์ว : กล่องฝังดินสำหรับให้ก้านวาล์วโผล่ขึ้นเหนือดิน อาจมีฝาครอบกันสกปรก
- valve stem** - ก้านวาล์ว : ก้านโลหะสำหรับปิดหรือเปิดวาล์ว
- valve tower** - ทาวาล์ว : ปล่องที่สร้างชั้นในแหล่งน้ำ และมีท่อต่ออยู่ที่ระดับต่างๆ เพื่อนำน้ำออกไปใช้ได้อย่างเหมาะสม
- van de Waal force** - แรงแวนเดอวาล : แรงดึงดูดเข้าหากันของอนุภาคหรือโมเลกุล
- vane** - ครีไบพัด
- vapor** - ไอน้ำ : สถานะที่เป็นก๊าซของสารใดๆ ; ไอน้ำที่มองเห็นได้ซึ่งฟุ้งกระจายหรือแขวนลอยอยู่ในอากาศ เช่น หมอก ไอน้ำ คิว
- vapor blanket** - ชั้นไอน้ำ : ชั้นของอากาศที่อยู่เหนือน้ำและมีปริมาณไอน้ำมากกว่าบรรยากาศเหนือขึ้นไป
- vapor density** - ความหนาแน่นไอน้ำ : น้ำหนักสัมพัทธ์ของก๊าซหรือไอน้ำเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานจำเพาะบางอย่างเช่น น้ำหนักของไฮโดรเจนหรืออากาศ
- vapor pressure** - ความดันไอน้ำ : ความดันที่เกิดจากไอน้ำบริเวณจำกัด ขึ้นอยู่กับอุณหภูมิ; ความดันบางส่วนของไอน้ำในบรรยากาศ ; ความดันบางส่วนของของเหลว
- vapor-pressure deficit** - ความพร่องความดันไอน้ำ : ความแตกต่างระหว่างความดันไอน้ำจริงที่อุณหภูมิและความดันที่กำหนดกับความดันไอน้ำที่บรรยากาศอิ่มตัว

- vaporimeter** - เครื่องวัดไอ : เครื่องมือที่ใช้วัดปริมาตรหรือความตึงผิวของไอ
- vaporization** - การระเหยไอ : กระบวนการซึ่งสาร เช่น น้ำ เปลี่ยนสถานะจากของเหลวหรือของแข็งกลายเป็นไอ
- variation** - การแปรผัน
- varied flow** - การไหลแปรเปลี่ยน : การไหลในลำน้ำหรือท่อที่มีพื้นที่หน้าตัดหรือความลาดเอียงไม่คงที่ ความเร็วจะเปลี่ยนไปตามพื้นที่หน้าตัดหรือความลาดเอียงที่เปลี่ยนไป
- velocity coefficient** - สัมประสิทธิ์ความเร็ว : ตัวเลขน้อยกว่าหนึ่ง ที่ใช้คูณความเร็วที่ได้จากทฤษฎี เพื่อให้ได้ความเร็วจริง
- velocity gradient** - ความลาดชันความเร็ว, เกรเดียนต์ความเร็ว : สภาวะที่มีความเร็วต่างกัน ในมวลของน้ำหนึ่งๆ
- velocity head** - เอ็ดความเร็ว : ค่าความสูงของน้ำที่เทียบได้จากความเร็วยกกำลังสองหารด้วยสองเท่าของอัตราเร่งจากแรงโน้มถ่วงของโลก
- velocity meter** - มาตร(วัด)ความเร็ว : มาตรวัดความเร็วน้ำที่ใช้หลักการว่าความเร็วในการหมุนของใบพัดจะแปรผันตามความเร็วของกระแส
- velocity of approach** - ความเร็วเข้าใกล้, ความเร็วประชิด : ความเร็วเฉลี่ยในรางน้ำด้านหน้าประชิดกับอาคารชลศาสตร์
- vena contracta** - วนาคอนแทรกตา : พื้นที่หน้าตัดเล็กสุดที่น้ำไหลผ่าน
- vent** - ช่องระบายอากาศ, ท่ออากาศ, ท่อหายใจ : ท่อที่ต่อไว้เพื่อระบายอากาศจากระบบท่อสุขภัณฑ์
- vent pipe** - ท่อระบายอากาศ : ท่อที่ต่อกับช่องระบายอากาศ มักสร้างในแนวตั้ง
- vent stack** - ปล่องระบายอากาศ, ท่อดึงระบายอากาศ : ท่อระบายอากาศแนวตั้งที่มีไว้เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนของอากาศเข้า-ออกจากระบบระบายน้ำ
- vent system** - ระบบระบายอากาศ : ท่อหนึ่งอันหรือมากกว่าที่ต่อไว้เพื่อให้อากาศไหลเข้าออกจากระบบระบายน้ำหรือเพื่อให้อากาศเกิดการไหลวนในระบบ เพื่อป้องกันการอุดตันเนื่องจากการเกิดกัลกัสน้ำและแรงดันกลับ
- ventilated manhole cover** - ฝาปิดบ่อตรวจจะระบายอากาศ : ฝาปิดบ่อตรวจท่อระบายซึ่งมีช่องเปิดไว้สำหรับระบายอากาศ
- venturi meter** - มาตรแบบเวนจูรี : มาตรสำหรับวัดอัตราไหลในท่อปิตที่ใช้หลักการของเวนจูรี
- vertical pump** - เครื่องสูบน้ำแนวตั้ง : เครื่องสูบน้ำซึ่งลูกสูบเคลื่อนขึ้นลงในแนวตั้ง ; เครื่องสูบน้ำที่เพลลาอยู่ในแนวตั้ง
- vertical screw pump** - เครื่องสูบน้ำเกลียวแนวตั้ง : เครื่องสูบน้ำซึ่งมีรูปร่างคุณสมบัติและการใช้งานเหมือนเครื่องสูบน้ำเกลียวแนวอน แต่มีแกหมุนอยู่ในแนวตั้ง
- viable** - มีชีวิต : มีชีวิตและสามารถสืบพันธุ์ได้
- virgin carbon** - ถ่านพรทมาจารย์

virus - ไวรัส

viscous flow - การไหลหนืด : การไหลของของไหล ซึ่งอนุภาคเคลื่อนที่แบบสม่ำเสมออย่างต่อเนื่อง การเคลื่อนไหลผ่านจุดๆ หนึ่งจะคงที่เสมอ

visibility - ทัศนวิสัย : ความใสสว่างของบรรยากาศ ซึ่งมีผลต่อระยะการมองเห็น

vitrified clay pipe - ท่อดินเหนียวเคลือบ

V-notch weir - ฝายปากร่องตัววี

void - ช่องว่าง : รูในชั้นหินหรือช่องว่างระหว่างเม็ดกรวดอาจมีอากาศและน้ำแฝงอยู่

voids ratio - อัตราส่วนช่องว่าง : อัตราส่วนระหว่างปริมาตรของช่องว่างต่อปริมาตรของอนุภาคดินในเนื้อดิน

volatile - ระเหยง่าย : สามารถระเหยได้ที่อุณหภูมิต่ำ

volatile acids - กรดระเหยง่าย : กรดไขมัน ซึ่งมีอะตอมของคาร์บอนอยู่ทุกอะตอมหรือน้อยกว่า

volatile matter - สารระเหยง่าย

volatile solids - ของแข็งระเหยง่าย : ปริมาณของของแข็งในน้ำ น้ำเสียหรือของเหลวอื่นที่หายไปในการเผาของแข็งแห้งที่ 600 องศาเซลเซียส

volatilization - การระเหยง่าย

VOLR - วิโวลลอร์ : อักษรย่อของคำว่า volumetric organic loading rate, มีหน่วยเป็น กก./ม³-วัน

volumetric - เชิงปริมาตร

volute pump - เครื่องสูบน้ำโวลุต : เครื่องสูบน้ำทอยโข่งชนิดหนึ่ง

vortex - กระแสวน : กระแสน้ำที่ไหลเป็นวง โดยมีจุดศูนย์กลางร่วมกันและเห็บของแต่ละวงเท่ากัน

vorticella - วอร์ติเซลลา : โปรโตชีวแบบมีขนชนิดหนึ่ง

W

- wash water** - น้ำล้าง : น้ำที่ใช้ล้างชิ้นตัวกรองในเครื่องทรายกรองเร็ว
- wash-water gutter** - รางระบายน้ำล้าง : รางสำหรับระบายน้ำที่ใช้ล้างทรายในเครื่องทรายกรองเร็ว อาจเรียก washwater trough
- wash-water rate** - อัตราน้ำล้าง : อัตราการไหลของน้ำล้างที่อัดเข้าไปในเครื่องทรายกรองเร็ว
- wash-water tank** - ถังน้ำล้าง : ถังสูงซึ่งน้ำถูกสูบเข้าไปในถังนั้นด้วยอัตราที่ทำให้น้ำเต็มถึงในระหว่างการล้างทรายกรองเร็วและถัง จะมีความสูงในระดับที่ทำให้น้ำล้างมีความดันคงที่ตลอดเวลา
- wash-water trough** - รางระบายน้ำล้าง : ดู wash-water gutter
- washout valve** - วาล์วชะล้าง, วาล์วปล่อยล้าง : วาล์วที่ติดตั้งไว้ที่จุดต่างๆของท่อเพื่อใช้ในการระบายตะกอนออกจากท่อ อาจเรียก blowoff valve
- waste** - ของเสีย : ของที่เกินต้องการหรือไม่ต้องการ ; ของที่ไม่อาจใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์แรก
- waste-disposal plant** - โรงกำจัดของเสีย : โรงงานที่มีเครื่องมือสำหรับบำบัดและกำจัดของเสีย
- waste-gas burner** - ตัวเผาก๊าซเสีย : เครื่องมือในโรงบำบัดน้ำเสียที่ใช้สำหรับเผาก๊าซที่เกิดจากถังย่อยสลัดจ์
- waste gate** - ประตูกั้นน้ำ : ประตูน้ำในคลองเพื่อระบายน้ำที่มากเกินต้องการ
- waste-heat evaporator** - เครื่องทำไอน้ำใช้ความร้อนจากไอเสีย : เครื่องทำไอน้ำที่ได้รับความร้อนจากอุปกรณ์เผาไหม้ เช่น เครื่องยนต์ดีเซล กังหันก๊าซหรือไอเสียจากการเผาไหม้อื่นๆ
- waste pipe** - ท่อน้ำเสีย : ท่อรับน้ำทิ้งจากเครื่องสุขภัณฑ์ต่างๆ ยกเว้นส้วม แล้วระบายลงท่อระบายน้ำอาคารหรือลงดิน
- waste stabilization pond** - บ่อปรับเสถียรน้ำเสีย : ดู stabilization lagoon
- waste treatment** - การบำบัดของเสีย
- waste weir** - ฝายกั้นน้ำ : ฝายหรือท่อเปิดที่ติดตั้งไว้เพื่อระบายกั้นน้ำส่วนเกินที่อาจทำให้เกิดความเสียหาย เช่น ไหลท่วมตลิ่ง
- wastewater** - น้ำเสีย : น้ำที่ไม่ต้องการ หรือน้ำใช้แล้วและระบายทิ้ง ; น้ำใช้แล้วจากชุมชน อาจประกอบด้วยสิ่งปะปนที่ติดมาจากกิจกรรมจากที่อยู่อาศัย ธุรกิจ โรงงานอุตสาหกรรมและสถาบันต่างๆรวมกับน้ำใต้ดิน น้ำผิวดิน น้ำฝน
- wastewater charge** - ค่าบริการน้ำเสีย : ค่าบริการสำหรับการรวบรวมน้ำเสียและ/หรือบริการบำบัดน้ำเสีย, ดู wastewater rate

- wastewater composition - องค์ประกอบน้ำเสีย** : ปริมาณสัดส่วนของของแข็งของเหลว และก๊าซชนิดต่างๆที่อยู่ในน้ำเสีย ; สมบัติทางเคมีและกายภาพของของแข็งและของเหลวที่อยู่ในน้ำเสีย
- wastewater condition - สภาพน้ำเสีย** : สภาพทางกายภาพและชีวภาพของน้ำเสีย เช่น มีตะกอนมากหรือน้อย อยู่ในสภาพมีออกซิเจนหรือไร้ออกซิเจน
- wastewater decomposition - การสลายของน้ำเสีย** : การเปลี่ยนรูปของสารอินทรีย์หรือสารอนินทรีย์ที่อยู่ในน้ำเสียโดยกระบวนการทางเคมีหรือชีวภาพ
- wastewater disposal - การกำจัดน้ำเสีย** : การกระทำโดยวิธีใดๆ เพื่อกำจัดน้ำเสีย (ต่างจากกับการบำบัดน้ำเสีย) วิธีที่ใช้ทั่วไปได้แก่ การกระจายซึมลงดินระบายลงลำน้ำที่มีปริมาณการไหลพอเพียงที่จะเจือจางได้ การใช้บ่อเกรอะบ่อซึม
- wastewater ejector - เครื่องอัดน้ำเสีย** : เครื่องมือที่ใช้สูบน้ำเสีย โดยใช้อากาศที่อัดไว้ในถังเหนือน้ำ อาจเรียก pneumatic ejector
- wastewater facilities - วัสดุอุปกรณ์น้ำเสีย** : สิ่งก่อสร้าง เครื่องมือ และกระบวนการที่ต้องใช้ในการรวบรวมขนส่ง บำบัดและกำจัดน้ำเสีย
- wastewater farming - เกษตรกรรมน้ำเสีย** : การเพาะปลูกโดยใช้น้ำเสียที่ระบายทิ้งเป็นปุ๋ยประกอบ
- wastewater field - บริเวณปล่อยน้ำเสีย** : บริเวณผิวน้ำที่เห็นได้ว่าการปล่อยน้ำเสียหรือของเสียจากอุตสาหกรรม
- wastewater irrigation - ชลประทานน้ำเสีย** : การชลประทานเพื่อการเพาะปลูกโดยใช้น้ำเสีย
- wastewater lagoon - สระรับน้ำเสีย** : สระที่น้ำเสียถูกปล่อยลงไปด้วยอัตราที่ต่ำพอที่จะทำให้เกิดการออกซิเดชันได้โดยไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ
- wastewater mud - โคลนน้ำเสีย** : ตะกอนที่ตกค้างอยู่ตามดั่งหรือก้นลำน้ำ
- wastewater oxidation - ออกซิเดชันของน้ำเสีย** : กระบวนการซึ่งอินทรีย์สารในน้ำเสียถูกเปลี่ยนให้อยู่ในรูปที่เสถียรขึ้นโดยจุลินทรีย์ที่ใช้ออกซิเจน
- wastewater rate - อัตราค่าบริการน้ำเสีย** : ค่าบริการสำหรับการรวบรวมหรือ/และบำบัดน้ำเสีย คัดจากปริมาณการใช้น้ำ ปริมาณน้ำเสีย ความเข้มข้นของน้ำเสีย
- wastewater reclamation - การนำน้ำเสียกลับมาใช้** : กระบวนการนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่
- wastewater renovation - การบำบัดน้ำเสียเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่**
- wastewater survey - การสำรวจน้ำเสีย** : การสำรวจลักษณะสมบัติของน้ำเสียในแหล่งน้ำใกล้เคียงโรงงานอุตสาหกรรมหรือเทศบาล
- wastewater treatment - การบำบัดน้ำเสีย**
- wastewater treatment works - งานบำบัดน้ำเสีย**
- wasteway - ทางทิ้งน้ำ** : ทางน้ำที่ใช้ระบายน้ำส่วนเกิน

- water-bearing-bed - ชั้นหินอุ้มน้ำ** : ชั้นหินหรือดินที่มีความพรุนและน้ำบาดาลซึ่งอยู่, ดู aquifer
- water-borne disease - โรคทางน้ำ** : โรคที่เกิดจากสิ่งมีชีวิตหรือสารพิษที่อยู่ในน้ำ เช่น ใช้รากสาตน้อย อหิวาตกโรค บิดและโรคทางลำไส้อื่น ๆ
- water closet - ล้วม**
- water column - แท่งน้ำ** : น้ำส่วนที่อยู่เหนือวาล์วของเครื่องสูบลม ; ตัววัดเปิดหรือความดันของน้ำในท่อปิด
- water compensation - ปริมาณน้ำชดเชย** : ปริมาณของน้ำที่ต้องปล่อยผ่านทางผิวน้ำ เพื่อให้พอกับความต้องการของผู้มีสิทธิ์ใช้น้ำ
- water conditioning - การปรับสภาพน้ำ** : วิธีการเพื่อทำให้น้ำไม่มีรส กลิ่น และลักษณะสมบัติอื่นที่ไม่ต้องการ ยกเว้นการฆ่าเชื้อโรค
- water consumption - ปริมาณการใช้น้ำ**
- water content - ปริมาณน้ำบรรจุ** : ปริมาณน้ำที่มีในดิน ในตะกอนน้ำเสีย ในกากของเสียจากอุตสาหกรรม อาจเรียก moisture content
- water correction - การนํ้าสภาพน้ำ** : วิธีการนอกเหนือจากการกรอง การทำให้เป็นน้ำอ่อนหรือการเติมคลอรีน ที่ทำให้น้ำเสถียรเพื่อลดแนวโน้มที่จะทำให้เกิดตะกอนหรือเกิดตะกอน
- water cycle - วงจรน้ำ** : วงจรการหมุนเวียนของน้ำจากบรรยากาศสู่พื้นโลกและกลับไปสู่บรรยากาศอีก โดยผ่านขั้นตอนหรือกระบวนการหลายอย่าง เช่น การตกเป็นฝน การไหลซึม การเก็บกัก การระเหย อาจเรียก hydrologic cycle
- water demand - ความต้องการน้ำ, อุปสงค์น้ำ** : ปริมาณน้ำที่ต้องการเพื่อวัตถุประสงค์จำเพาะ เช่น ชลประทาน ผลิตไฟฟ้าใช้ในชุมชน ฯลฯ
- water-demand curve - เส้นโค้งความต้องการน้ำ** : เส้นโค้งที่แสดงค่าสะสมของความต้องการน้ำภายในช่วงระยะเวลาที่กำหนด
- water-distributing pipe - ท่อจ่ายน้ำ** : ท่อใช้ส่งน้ำจากท่อประปาไปยังเครื่องสุขภัณฑ์ต่างๆ
- water district - (1) การประปา** : องค์การที่จัดตั้งขึ้นและดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการด้านการเงิน การก่อสร้างและดำเนินงานระบบการประปา
- (2) เขตบริการการประปา : พื้นที่ภายในขอบเขตของการประปาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ อาจคลุมหนึ่งหน่วยพื้นที่การปกครองหรือมากกว่า
- water-formation - ชั้นหินอุ้มน้ำ** : ดู water-bearing-bed
- water hammer - ค้อนน้ำ, น้ำกระแทก** : ปรากฏการณ์ที่เกิดคลื่นความดันของน้ำในท่อปิดที่มีการไหลเต็ม ซึ่งเป็นผลมาจากมีการเร่งหรือการหน่วงเหนี่ยวการไหลอย่างรวดเร็ว
- water-hammer arrester - ตัวชดเชยค้อนน้ำ, ตัวชดเชยน้ำกระแทก** : อุปกรณ์ที่ใช้ในท่อ

- ประปาเพื่อป้องกันสภกษณ์ที่จากผลของค่อนน้ำ
- water hole - หลุมน้ำ** : หลุมหรือท้องร่องที่มีน้ำอยู่ในบริเวณที่ขาดน้ำ เช่น น้ำซับในทะเลทราย รวมทั้งแอ่ง บ่อหรือทะเลสาบเล็กๆ ในที่แห้งแล้ง
- water intake - 1) น้ำรับเข้า** : ปริมาณทั้งหมดของน้ำที่รับเข้าสู่ระบบในช่วงเวลาที่กำหนดซึ่งมักเป็น 1 วัน 1 เดือน หรือ 1 ปี อาจเรียก pumpage
- 2) อาคารชักน้ำดิบ : อาคารและอุปกรณ์สำหรับชักน้ำดิบเข้าสู่ระบบผลิตน้ำประปา
- water-level gage - เครื่องวัดระดับน้ำ, เกจ** : เครื่องวัดที่แสดงระดับน้ำในบ่อ แล่งเก็บน้ำ หรือภาชนะรองรับอื่นๆ โดยอาจบันทึกผลได้ด้วย
- water-level recorder - เครื่องบันทึกระดับน้ำ** : เครื่องมือที่บันทึกการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของระดับผิวน้ำตามเวลาต่างๆ โดยอาจบันทึกเป็นเส้นกราฟ
- water logged soil - ดินชุ่มน้ำ** : ดินที่ชุ่มน้ำอยู่ตลอดเวลาและไม่มีอากาศแผ่อยู่ซึ่งพืชตามปกติจะหยุดเติบโตในดินแบบนี้
- water logging - การชุ่มน้ำ** : การสะสมของความชื้นปริมาณมากในดินบริเวณที่มีรากพืช
- water loss - การสูญเสียน้ำ** : ส่วนของน้ำที่ออกจากระบบไปโดยมิใช่จากการใช้ตามมาตรวัดน้ำ, ดู unaccounted-for water ; ส่วนของน้ำที่ตกลงมาถึงผิวดินและพืชแล้วกลับไปสูบรรยากาศโดยการระเหยและการคายน้ำของพืช ; ในทางเกษตรหมายถึง ส่วนของน้ำที่เสียไปจากผิวดินโดยการระเหยและการไหลซึม ; น้ำที่หายไปโดยไม่ได้นำไปใช้ในการเพาะปลูก ; ในทางอุทกวิทยา ส่วนของน้ำฝนที่ไม่เป็นน้ำท่า
- water main - ท่อประปาหลัก**
- water-medium - ชั้นหินอุ้มน้ำ** : ดู water-bearing-bed
- water meter - มาตรวัดน้ำ**
- water metering - การวัดน้ำด้วยมาตร**
- water of condensation - น้ำจากการควบแน่น** : น้ำที่เกิดขึ้นจากการควบแน่นของไอน้ำ
- water of crystallization - น้ำผลึก** : น้ำที่รวมกับเกลือ ในขณะที่เกลือตกผลึก
- water of dehydration - น้ำชื้น** : น้ำที่เคยเป็นส่วนประกอบของแร่ธาตุและหลุดออกมาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางเคมี
- water of saturation - น้ำอิ่มตัว** : น้ำที่เต็มอยู่ในช่องว่างของหินหรือดิน
- water phone - หูฟังน้ำ** : อุปกรณ์ที่ใช้บอกจุดที่เกิดการรั่วในระบบท่อน้ำใต้ดิน
- water plant - โรงประปา** : โรงงานผลิตน้ำประปา
- water privilege - สิทธิทานน้ำ** : สิทธิในการใช้น้ำ สิทธิในการใช้น้ำหมุนเครื่องจักรทำงาน ; กระแสน้ำที่สามารถนำมาใช้เดินเครื่องจักรได้
- water-producing zone - เขตกำเนิดน้ำ** : ดู aquifer

- water quality - คุณภาพน้ำ** : คุณสมบัติทางเคมี กายภาพ และชีวภาพของน้ำที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์หนึ่งๆ
- water ram - ตะบันน้ำ** : อุปกรณ์ที่ใช้ยกน้ำ โดยได้แรงจากการกระแทกของน้ำหรือแรงกระตุ้นของน้ำที่เกิดจากการไหลของน้ำในท่อเป็นระยะๆ อาจเรียก hydraulic ram
- water rate - 1) อัตราค่าน้ำ** : ราคาที่ผู้บริโภคใช้ต่อหน่วยการวัด อาจวัดโดยใช้มาตรหรือเป็นอัตราราคงที่
- 2) อัตราไอน้ำ : ปริมาณไอน้ำที่ใช้ในโรงงานไอน้ำต่อหน่วยพลังงานที่ได้ มักแสดงเป็นกิโลกรัมต่อกิโลวัตต์ชั่วโมง
- water reclamation - การนำน้ำกลับมาใช้** : การนำน้ำเสียกลับมาใช้ประโยชน์ โดยผ่านกระบวนการบำบัดแล้วส่งกลับไปสู่แหล่งน้ำผิวดินหรือใต้ดิน
- water requirement - ความต้องการน้ำ** : ปริมาณน้ำทั้งหมดไม่ว่าจะมาจากแหล่งใดที่พืชต้องการเพื่อการเจริญเติบโตตามปกติ อาจรวมถึงน้ำที่ได้จากการชลประทานฝนตก และน้ำใต้ดินที่พืชได้รับ ; น้ำที่ต้องการใช้ในการดำเนินการ
- water-retaining capacity - ความจุน้ำคงค้าง** : ปริมาณน้ำที่ยังคงเหลืออยู่ในดินหรือหินหลังจากที่ทำให้อิ่มตัว แล้วปล่อยให้ไหลออกอย่างอิสระด้วยแรงโน้มถ่วงของโลก
- water rights - กรรมสิทธิ์น้ำ** : อำนาจตามกฎหมายหรือสิทธิพิเศษที่ถูกต้องตามกฎหมายในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับน้ำ
- water-right value - ค่ากรรมสิทธิ์น้ำ** : ราคากรรมสิทธิ์ในการใช้น้ำที่เกิดขึ้นในแหล่งกำเนิดหนึ่ง อาจแสดงเป็นราคาต่อหน่วยอัตรากาไหล หรือต่อหน่วยปริมาตรน้ำที่นำมาใช้ใน 1 ปี
- water service pipe - ท่อบริการ** : ท่อที่ต่อจากท่อประปาหลักไปยังอาคาร
- water service schedule - รายการค่าบริการน้ำ** : ใบแจ้งรายการอัตราค่าน้ำที่คิดกับผู้บริโภค
- water-soluble carbon test - การทดสอบหาคาร์บอนที่ละลายน้ำได้**
- water spreading - การกระจายน้ำ** : การกระจายน้ำไปบนพื้นที่เพื่อให้ น้ำถูกเก็บกักไว้ใต้ดิน สำหรับสูบน้ำใช้ในภายหลัง
- water-stage register - เครื่องบันทึกระดับน้ำ**
- water-stage transmitter - เครื่องส่งสัญญาณระดับน้ำ** : เครื่องมือที่ส่งกระแสไฟฟ้าจากการอ่านความเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำ เพื่อบันทึกไว้ในแผนภูมิความเปลี่ยนแปลง
- water standards - มาตรฐานน้ำ** : ข้อกำหนดของคุณภาพน้ำที่ใช้เป็นเกณฑ์ควบคุมการแบ่งประเภทของการใช้น้ำ
- water-stratum - ชั้นหินอุ้มน้ำ** : ดู water-bearing-bed
- water supply - ประปา** : การผลิตและจ่ายน้ำสำหรับสาธารณูปโภคหรือการใช้ส่วนบุคคล

water supply facilities - วัสดุอุปกรณ์ประปา : โรงงาน สิ่งก่อสร้าง เครื่องมือและกระบวนการผลิตและจ่ายน้ำประปา

water supply source - แหล่งน้ำประปา : แหล่งน้ำ เช่น ลำธาร ทะเลสาบหรือน้ำซับ ซึ่งสามารถให้น้ำมาใช้สำหรับผลิตประปาได้

water supply system - ระบบประปา : ระบบที่รวมถึงทุกสิ่งทุกอย่างในการผลิตและจ่ายน้ำประปา

water system - ระบบน้ำ : สิ่งทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการทำให้เกิดการใช้น้ำรวมถึงที่ดิน แหล่งน้ำ อุปกรณ์ สถานีสูบน้ำ โรงงานบำบัด

water-system appurtenances - ส่วนประกอบในระบบน้ำ : สิ่งก่อสร้าง เครื่องมือและอุปกรณ์ประปาอื่นนอกจากท่อ เช่น ประตูน้ำ ทิวติบเพลิง ฯลฯ

water table - ระดับน้ำใต้ดิน : ผิววนของชั้นน้ำอุ้มตัว

water-table aquifer - ชั้นหินอุ้มน้ำไว้แรงดัน

water-table contour - เส้นชั้นระดับน้ำใต้ดิน : เส้นที่เชื่อมต่อทุกจุดที่ระดับน้ำใต้ดินเท่ากัน

water-table map - แผนที่แสดงระดับน้ำใต้ดิน : แผนที่แสดงความสูงต่ำของระดับผิววนของแหล่งน้ำใต้ดิน

water-table spring - น้ำขึ้นเอง : น้ำซับที่เกิดขึ้นที่จุดตัดของระดับน้ำใต้ดินกับผิวดิน

water-table well - บ่อบาดาลไว้แรงดัน : บ่อบาดาลซึ่งได้น้ำมาจากชั้นหินอุ้มน้ำไว้แรงดัน

water-tank indicator - ที่วัดระดับน้ำในถัง

water tower - ทอดึงสูง, ทอดึงน้ำ : ทอดึงซึ่งมีถังสำหรับเก็บน้ำและจ่ายน้ำ

water treatment - การบำบัดน้ำ : การกรองหรือปรับสภาพน้ำเพื่อให้มันเป็นที่ยอมรับในการนำไปใช้ประโยชน์

water treatment plant - โรงบำบัดน้ำ

water treatment works - งานบำบัดน้ำ

water tunnel - อุโมงค์น้ำ : ในท้องทดลองทางชลศาสตร์ หมายถึง เครื่องมือที่เหมือนอุโมงค์ลมเป่า แต่ใช้น้ำเป็นแรงดันแทนลมเป่า ; ในระบบจ่ายน้ำประปา หมายถึง อุโมงค์ที่ใช้ขนส่งน้ำ

water use - การใช้น้ำ : ระบบการจัดประเภทการใช้แหล่งน้ำธรรมชาติให้เหมาะสม เช่น สำหรับอุปโภคบริโภค เป็นสถานที่พักผ่อน การเลี้ยงสัตว์น้ำ การใช้ในอุตสาหกรรม การรองรับน้ำเสีย การขนส่ง การผลิตไฟฟ้า

water vapor - ไอน้ำ : น้ำในสถานะเป็นก๊าซ

water waste survey - การสำรวจน้ำสูญเสีย : การสำรวจเพื่อหาตำแหน่งและควบคุมพื้นที่ที่มีน้ำรั่วหรือน้ำสูญเสีย

water wheel - ล้อน้ำ

- water year - ปีออก :** ช่วงเวลาต่อเนื่อง 12 เดือนซึ่งปรากฏการณ์ที่เกี่ยวกับน้ำหรืออุทกนิยามวิทยาเกิดขึ้นเป็นวัฏจักรสมบูรณ์
- watercourse - ทางน้ำ :** ช่องทางธรรมชาติหรือช่องทางที่ขุดขึ้น เพื่อให้น้ำไหล
- watergate - ประตูน้ำ**
- watershed - พื้นที่รับน้ำ :** บริเวณที่รับน้ำท่าลงมาสู่ลำน้ำ, ดู drainage area, drainage basin และ catchment area
- watershed sanitation - การสุขาภิบาลพื้นที่รับน้ำ :** การป้องกันมิให้เกิดมลพิษในพื้นที่รับน้ำท่าและระบายลงสู่แหล่งน้ำ ; มาตรการและวิธีการที่ใช้เพื่อทำให้ภาวะมลพิษที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เกิดน้อยที่สุด หรือเพื่อพัฒนาคุณภาพของน้ำดื่ม
- waves of pollution - คลื่นภาวะมลพิษ :** น้ำมลพิษที่เคลื่อนตัวเป็นระลอกต่อเนื่อง ในระยะเวลาหนึ่ง
- wax - ไชซิน**
- Weber's number - ตัวเลขวีเบอร์ :** ตัวเลขที่ใช้เป็นดัชนีเพื่ออธิบายชนิดของการไหล ซึ่งแรงตึงผิวมีอิทธิพลต่อการเคลื่อนที่
- weir - ฝาย, เวียร์**
- weir box - กล่องฝาย, กล่องเวียร์ :** ทางน้ำไหลด้านหน้าฝายซึ่งมีลักษณะเป็นกล่อง มีขนาดใหญ่กว่าทางน้ำเดิม เพื่อลดความเร็วน้ำ
- weir loading - ภาระฝาย :** ดู overflow rate
- weir loading rate - อัตราภาระฝาย :** อัตราป้อนน้ำเข้าต่อหน่วยความยาวของเวียร์หรือฝาย มีหน่วยเป็น $m^3/m \cdot \text{วัน}$
- weir overflow rate - อัตราน้ำล้นฝาย :** ค่าที่ใช้ออกแบบเวียร์ของถังตกตะกอน มีหน่วยเป็น $m^3/m \cdot \text{วัน}$
- well - บ่อบาดาล, บ่อน้ำ, ถัง**
- well capacity - ความจุบ่อบาดาล :** อัตราสูงสุดซึ่งบ่อบาดาลจะให้น้ำออกมาภายใต้สภาวะที่กำหนด
- (well) casing - ผนังบ่อ, ปลอกบ่อ, ท่อกรู(บ่อ) :** ท่อที่ใช้เป็นตัวบ่อบาดาล
- well cone of influence - กรวยน้ำล้นของบ่อ :** ดู cone of depression
- well curb - ขอบบ่อ :** ขอบคอนกรีตหรืออิฐที่สร้างขึ้นรอบบ่อที่ระดับพื้นดิน เพื่อป้องกันไม่ให้ น้ำผิวดิน ไหลลงบ่อ
- well hydrograph - ไฮโดรกราฟของบ่อ, กราฟน้ำของบ่อ :** เส้นแสดงการขึ้นลงของผิวน้ำในบ่อในช่วงเวลาต่างๆ
- well interference - การเหลื่อมเขตบ่อ :** ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อกรวยน้ำล้นจากการสูบน้ำออกของบ่อบาดาล 2 บ่อใกล้เคียงกันซ้อนกัน จึงทำให้อัตราการไหลเข้าบ่อลดลงกว่าปกติ
- well log - บันทึกสภาพบ่อ :** บันทึกข้อมูลตามลำดับชั้นดินและหินที่พบในการขุดบ่อ อาทิ องค์ประกอบทางธรณี ระดับน้ำคงที่ ระดับน้ำที่สูบและปริมาณให้น้ำของบ่อบาดาล

- well point** - หัวเจาะพ่นน้ำ : หัวเจาะบ่อบาดาลที่เป็นท่อโลหะปลายแหลมมีรูพ่นน้ำสำหรับพ่นน้ำในระหว่างการเจาะ
- well-point system** - ระบบหัวเจาะพ่นน้ำ : อุปกรณ์ที่ใช้ในการเจาะบ่อบาดาลแบบหัวเจาะพ่นน้ำ
- well record** - บันทึกน้ำบาดาล : บันทึกข้อมูลด้านศาสตร์ของบ่อบาดาล
- well screen** - ท่อกรวง : บ่อบาดาลส่วนที่มีช่องเปิดเช่นตะแกรง เพื่อให้ น้ำจากชั้นหินอุ้มน้ำไหลเข้า โดยกันมิให้กรวดทรายหลุดเข้ามา
- wet air oxidation** - การออกซิไดส์แบบอากาศเปียก : การนำบัตผลัดจ์ที่อุณหภูมิต่ำและความดันสูง ซึ่งจะออกซิไดส์ของแข็งระเหยง่ายได้เกือบสมบูรณ์
- wet-bulb depression** - ความกดอากาศกระเปาะเปียก : ความแตกต่างขององศา ระหว่างอุณหภูมิประจำวัน กับอุณหภูมิที่มีจุดรวมของกระเปาะเปียกกับกระเปาะแห้ง ในเครื่องวัดความชื้นของอากาศ
- wet-bulb temperature** - อุณหภูมิกระเปาะเปียก : อุณหภูมิของอากาศที่วัดได้โดยกระเปาะเปียกซึ่งจะมีค่าต่ำกว่าที่กระเปาะแห้งวัดได้ในสัดส่วนผกผันกับความชื้น อุณหภูมิกระเปาะเปียกกับอุณหภูมิกระเปาะแห้งจะมีค่าเท่ากันเมื่ออากาศอิ่มตัว
- wet-bulb thermometer** - พรอกเปียก : พรอกวัดอุณหภูมิหนึ่งในสองอันที่อยู่ในเครื่องวัดความชื้นของอากาศ ซึ่งกระเปาะจะถูกทำให้ชื้นโดยไส้พิเศษ
- wet connection** - การเชื่อมเปียก : การต่อเชื่อมท่อเข้าอาคารกับท่อประปาหลักภายใต้ความดัน โดยไม่ต้องหยุดการจ่ายน้ำ
- wet oxidation process** - กระบวนการออกซิเดชันเปียก : การกำจัดผลัดจ์โดยการออกซิเดชันที่อุณหภูมิต่ำ
- wet well** - บ่อเปียก : บ่อที่รวบรวมน้ำและมีเครื่องสูบน้ำจุ่มแช่อยู่ หรือมีท่อดูดของเครื่องสูบน้ำซึ่งตั้งอยู่ในบ่อแห้ง
- wetland** - พื้นที่เปียก, บึง : พื้นที่ซึ่งดินมีน้ำขังอึดตัวไม่ลึกนักและมีน้ำขึ้นงอกงามระบบนิเวศวิทยาเป็นไปตามธรรมชาติ มีความสามารถในการบำบัดน้ำเสียแบบชีววิทยา โดยอาศัยพืช สัตว์ จุลินทรีย์ที่อาศัยในพื้นที่ รวมทั้งดินเป็นตัวบำบัด
- wetness index** - ดัชนีความเปียก : ปริมาณเป็นตัวเลข มักแสดงเป็นร้อยละใช้ระบุความสัมพันธ์ของน้ำท่ารายปีของลำน้ำหรือการระบายออกของอ่างเก็บน้ำในปีที่กำหนดกับน้ำท่าเฉลี่ยภายในช่วงเวลาหลายปี
- wetted perimeter** - เส้นขอบเปียก : ความยาวของช่วงสัมผัสที่เปียกระหว่างกระแสน้ำไหลกับท่อหรือรางที่บรรจุอยู่ วัดในระนาบตั้งฉากกับทิศทางการไหล
- wheel** - วงล้อ
- Wheeler bottom** - พื้นแบบวีเลอร์ : ระบบรับน้ำกรองของระบบทรายกรองเร็ว ซึ่งมีช่องเปิดทรงกรวยหงายที่กันเป็นคอนกรีตและบรรจุลูกกลมหินๆหลายลูกซึ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 3 - 7 ซม.
- wide-crested weir** - ฝายสันกว้าง : ดู broad-crested weir

windmill - โรงสีลม

wire-weight gage - เกจสายลวดถ่วงน้ำหนัก : สายวัดระดับน้ำเป็นลวดมีน้ำหนักถ่วง สำหรับวัดจากสะพานหรือที่สูงจนถึงระดับผิวน้ำแล้วอ่านค่าความยาวจากขีดระดับบนลวด

wood screw pump - เครื่องสูบลูกเกลียว : เครื่องสูบลูกซึ่งมีท่อทรงกระบอกแนวนอนภายในมีใบพัดเหมือนใบพัดเรือ, ดู horizontal screw pump

workable sludge - สลัดจ์ที่ไถยได้ : สลัดจ์ซึ่งสามารถคราดหรือชะตักออกมาจากลานตากตะกอนได้ มักมีเปอร์เซ็นต์ความชื้นต่ำกว่า 75

wrought-iron pipe - ท่อเหล็กตี : ท่อที่ทำจากเหล็กเหนียวที่ตีเป็นรูปร่าง ไม่ใช่หล่อ

wrought pipe - ท่อเชื่อม : ท่อที่ทำจากการเชื่อมแผ่นเหล็กยาวด้วยการเชื่อมชนหรือการเชื่อมเกลย

X

xerophyte - ซีโรไฟต์ : พืชซึ่งมีโครงสร้างที่สามารถเจริญเติบโตได้ในที่ที่น้ำจำกัด
เช่น ทะเลทราย

Y

yield - 1) ปริมาณให้น้ำ : ปริมาณของน้ำเป็นอัตราการไหลซึ่งได้จากแหล่งน้ำผิวดิน หรือแหล่งน้ำใต้ดิน ; ปริมาณน้ำท่าทั้งหมด

2) **ปริมาณการผลิต(เซลล์)** : ปริมาณการผลิตเซลล์ใหม่ หรือเพิ่มขึ้นในระบบบำบัดน้ำเสีย มีหน่วยเป็น กรัม/กรัมบีโอดีที่ถูกกำจัดไป

yield coefficient - สัมประสิทธิ์ปริมาณผลิต : ค่าที่ใช้บ่งอัตราการผลิตเซลล์ใหม่, ดู yield

Z

- zeolite - ซีโอไลต์** : กลุ่มของแร่ hydrate aluminum complex silicates (แร่ที่เป็นส่วนประกอบของหินซึ่งมีอะลูมิเนียมและน้ำอยู่ด้วย) ได้จากธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งมีคุณสมบัติสามารถแลกเปลี่ยนประจุบวกได้, ดู ion exchange, zeolite process
- zeolite filter - เครื่องกรองซีโอไลต์** : เครื่องกรองแก้ความกระด้างของน้ำ โดยการใช้สารซีโอไลต์เป็นตัวแลกเปลี่ยนประจุบวก
- zeolite process - กระบวนการซีโอไลต์** : กระบวนการลดความกระด้างของน้ำ โดยให้น้ำผ่านซีโอไลต์ ซึ่งจะแลกเปลี่ยนประจุโซเดียมกับสารกระด้างในน้ำ
- zerophyte - ซีโรไฟต์** : พืชที่สามารถมีชีวิตอยู่ได้ในที่ที่ขาดน้ำเป็นระยะยาว
- zeta potential - ซีตาโพเทนเชียล, ศักย์ซีตา**
- Zimmerman process - กระบวนการซิมเมอร์แมน** : ดู wet air oxidation
- zone of aeration - เขตอากาศแฉ่ง** : ชั้นดินส่วนบนซึ่งมีอากาศแฉ่งอยู่
- zone settling - การจมน้ำแบบเป็นชั้น** : การจมน้ำของตะกอน เมื่อตะกอนจับตัวกันและแยกชั้นให้เห็นเด่นชัดระหว่างชั้นตะกอนกับชั้นน้ำ
- zooglea - วุ้นจากแบคทีเรีย, ชุกลี** : สารที่มีลักษณะคล้ายวุ้นซึ่งเกิดจากแบคทีเรีย เป็นองค์ประกอบส่วนใหญ่ของสลัดจ์ในระบบเอเอสและเมือกในระบบโปรยกรอง

**ศัพท์บัญญัติ
สิ่งแวดล้อมน้ำ**

ไทย - อังกฤษ

ก

ก้น (แม่น้ำ)	bed
กรด	acid
กรดระเหยง่าย	volatile acids
กรดอะมิโน	amino acid
กรรมสิทธิ์น้ำ	water rights
กรวดทราย	grit
กรวยความดันลด	pressure-relief cone
กรวยน้ำขุ่น	cone of depression, cone of influence
กรวยน้ำลด	pressure-relief cone, pumping-depression cone
กรวยน้ำลดของบ่อ	well cone of influence
กรวยบุคเนอร์	Buchner funnel
กรวยอิมฮอฟฟ์	Imhoff cone
กรองซึมเข้า	infiltrate
กระดานสกัด	stop plank
กระบวนการ	process
กระบวนการขัดแต่ง	polishing process
กระบวนการคลอรีนแอมโมเนีย	chlorine-ammonia process
กระบวนการคาร์รูเซล	Carrousel process
กระบวนการจัดการสลัดจ์	sludge processing
กระบวนการซิมเมอร์แมน	Zimmerman process
กระบวนการซีโอไลต์	zeolite process
กระบวนการดิสสมิเลียทอรี	dissimilatory process
กระบวนการแบบเครวาล์	Kraus process
กระบวนการปรับเสถียร-สัมผัส	contact-stabilization process
กระบวนการรีดักชัน	reduction process
กระบวนการลงท่อนแบบหมุน	rotary process
กระบวนการไลม์-โซดา	lime and soda-ash process
กระบวนการสกอตต์-ดาร์ซี	Scott-Darcy process
กระบวนการสร้างและสลาย	metabolism
กระบวนการสลัดจ์ไวงาน	activated sludge process

กระบวนการสัมผัสผิวน้ำแอนแอโรบิก	anaerobic contact process
กระบวนการหน่วย	unit processes
กระบวนการออกซิเดชัน	oxidation process
กระบวนการออกซิเดชันเปียก	wet oxidation process
กระบวนการเอเอส	AS process
กระบวนการเอโอ	AO process
กระบวนการแอกทิเวเตดสลัดจ์	activated sludge process
กระบวนการแอสสิมิลาทอรี	assimilatory process
กระบอกทอง	cylinder
กระเพื่อม	rip
กระแส	current
กระแสดความหนาแน่น	density current
กระแสดคดลาก	draft
กระแสน้ำลง	ebb current
กระแสน้ำมหาสมุทร	ocean current
กระแสน้ำรั่ว	leakage current
กระแสวน	vortex
กราฟน้ำ	hydrograph
กราฟน้ำของบ่อ	well hydrograph
กราฟน้ำรูปเอส	S-curve hydrograph
กลับไม่ได้	irreversible
กลับหัว	invert
กลางวัน	diurnal
กลุ่ม	colony
กลุ่มบ่อรวมสูบ	battery of wells
กลุ่มเสาเข็ม	piling
กล่องฝาย	weir box
กล่องมาตร	meter box
กล่องวาล์ว	service box, valve box
กล่องเวียร์	weir box
กล้องจุลทรรศน์	microscope
กลิ่นเทรชโฮลด์	threshold odor
ก๊อมน้ำแบบกด	compression-type hydrant
ก๊อกลปิด-เปิด	stop cock
ก๊อกลกัก	stop cock
ก้อนโคลน	mud balls

กังหัน	turbine
กังหันน้ำแบบอิมพัลส์	impulse turbine
กัดเผา	caustic
กับดัก	trap
กัมมันตภาพรังสี	radioactivity
กาลักน้ำ	siphon
กาลักน้ำล้น	overflow siphon
กาลักน้ำลอยได้	inverted siphon
กาลักน้ำไหลกลับ	backsiphonage
กาลักน้ำไหลย้อน	backsiphonage
กากของเสีย	solid wastes
กากของเสียเทศบาล	municipal solid wastes
กากตะกอน	cake, sludge cake
กากตะกอนแห้ง	spadable sludge
ก๊าซจากการย่อยสลาย	sludge-digestion gas
ก๊าซชีวภาพ	biogas
ก๊าซดีดย่อย	digester gas
ก๊าซที่อระบาย	sewer gas
ก๊าซน้ำเสีย	sewage gas
ก้านวาล์ว	valve stem
ก้านสูบ	pump rod
การกรอง	filtration, screening
การกรองชีวภาพ	biological filtration
การกรองซึมเข้า	infiltration
การกรองซึมเข้าของน้ำฝน	rainfall infiltration
การกรองด้วยแผ่นเยื่อกรอง	membrane filtration
การกรองใต้ผิวดิน	subsurface filtration
การกรองนาโน	nanofiltration
การกรองเป็นกะ	intermittent filter
การกรองไม่ต่อเนื่อง	intermittent filter
การกรองละเอียด	microfiltration
การกรองอัตราต่ำ	low-rate filter
การกร่อน	erosion
การกร่อนสลาย	degradation
การกระจาย	dispersion, spreading
การกระจายตามแนวแกน	axial dispersion

การกระจายน้ำ	water spreading
การกระตุ้น	activation
การกระเพื่อม	undulation
การกลบ	backfill
การกลั่น	distillation
การกลับตัว	turnover
การกลับสลัดจ์	sludge circulation
การกวาดผ้าไซ	skimming
การก่อก้อน	agglomeration
การก่อผลึก	crystallization
การกักน้ำในผิวดิน	surface detention
การกักพิก	retention
การกักพิกจำเพาะ	specific retention
การกัดกร่อน	corrosion
การกำจัด	disposal
การกำจัดกากตะกอนสมบูรณ์	sludge ripening
การกำจัดน้ำเสีย	wastewater disposal
การกำจัดน้ำเสียใต้ดิน	subsurface wastewater disposal
การกำจัดบนดิน	land disposal
การเก็บเกี่ยว	harvesting
การเกาะติด	attachment
การเกิดก๊าซ	gasification
การเกิดขี้ผึ้ง	polarization
การเกิดความขรุขระ	tuberculation
การเกิดเซปติก	septicization
การเกิดโพรง	cavitation
การเกิดฟอง	foaming
การเกิดฟองสลัดจ์	sludge foaming
การเกิดร่อง	channeling
การเกิดดวง	chelation
การเกิดสภาพเน่าดำ	septicization
การเกินอิ่มตัว	supersaturation
การเก็บตัวอย่าง	sampling
การเก็บรักษา	preservation

การแก้ปัญหาน้ำกระด้าง	softening
การแก้ปัญหาน้ำกระด้างไลม์-โซดา	lime-soda softening
การแก้สภาพน้ำ	water correction
การขนส่งทั้งก้อน	bulk transport
การขจัดเกลือ	desalination
การขจัดน้ำ	dehydration
การขยายส่วน	scale-up
การขาด	deficiency
การขาดแคลน	depletion
การขาดแคลนนํ้าเฉพาะกาล	seasonal depletion
การขาดแคลนออกซิเจน	oxygen depletion
การขาดออกซิเจน	oxygen deficiency
การแข็งตัว	consolidation
การคงไว้	retention
การตรวจระยะ	raking
การควบคุมการกัดกร่อน	corrosion control
การควบคุมกลิ่น	odor control
การควบคุมดูแล	supervision
การควบคุมทางกล	mechanical control
การคายน้ำ	transpiration
การคายน้ำผ่านปากใบของพืช	stomatal transpiration
การคายระเหย	evapotranspiration
การคายสารออก	desorption
การคีเลต	chelation
การคืนเสถียร	restabilization
การเคลื่อนที่	motion
การเคลื่อนไหว	movement
การเคลื่อนไหวแบบบราวเนียน	Brownian movement
การเคลือบ	coating, lining
การโครก	flushing
การฆ่าเชื้อโรค	disinfection
การจมตัว	settling
การจมตัวแบบโคต	discrete settling
การจมตัวแบบเป็นชั้น	zone settling
การจมตัวแบบสารรวมตะกอน	flocculant settling
การจมตัวแบบสารสร้างฟล็อก	flocculant settling

การจมตัวแบบหน่วง	hindered settling
การจมตัวแบบอัด	compression settling
การจมตัวอิสระ	free settling
การจมตัวอุดมคติ	ideal settling
การจมน้ำ	submergence
การจับใช้	uptake
การจับใช้แบบฟุ่มเฟือย	luxury uptake
การจับตัก	entrainment
การจับตรึง	immobilization
การจับรวมตัว	coalescence
การจำกัดอัตรา	rate limiting
การเจาะแบบหมุน	rotary drilling
การเจาะสำรวจดิน	borings
การเจาะหมุนผันกลับ	reverse rotary drilling
การเจือจาง	dilution
การฉาบ	coating, lining
การชลประทาน	irrigation
การชลประทานใต้ผิวดิน	subirrigation
การชลประทานบนพื้นที่แถบ	strip irrigation
การชลประทานแบบพ่น	spray irrigation
การชะซึม	leaching
การชะละลาย	leaching
การชักโครก	flushing
การชักน้ำช่วงบน	skimming
การข่มน้ำ	water logging
การเชื่อมต่อ	joint
การเชื่อมเปียก	wet connection
การเชื่อมระบบ(ประปา)	interconnection
การแช่น้ำ	submergence
การใช้ก๊าซสลัดจ์	sludge-gas utilization
การใช้น้ำ	water use
การใช้น้ำชุมชน	domestic consumption
การใช้น้ำอุตสาหกรรม	industrial consumption
การใช้ประโยชน์จากสลัดจ์	sludge utilization
การใช้สระ	lagooning
การใช้ออกซิเจน	oxygen utilization

การใช้อีกครั้ง	reuse
การซึมผ่านดิน	percolation
การซึมสูญเสียน้ำ	absorption loss
การดล	impulse
การดันท่อ	jacking
การลาด	lining
การลาดอ่างเก็บน้ำ	reservoir lining
การดำเนินการแบบผ่านทีเดียว	once-through operation
การดูดกลืน	absorption
การดูดซับ	adsorption
การดูดซึม	absorption
การดูดซึมจำเพาะ	specific absorption
การดูดซับ	adsorption
การเดินท่อ	pipng
การเดินท่ออาคาร	plumbing
การตกจม	settling
การตกจมชั้นแรก	presettling
การตกจมมาก่อน	presettling
การตกตะกอน	sedimentation
การตกตะกอนชั้นสุดท้าย	final sedimentation
การตกตะกอนจมตัวเอง	plain sedimentation
การตกตะกอนผลึก	precipitation
การตกน้ำฟ้า	precipitation
การตกผลึก	crystallization
การตรวจพินิจ	inspection
การตรวจสอบจุลทรรศน์	microscopic examination
การตรวจหาคลอรีนโดยวิธีไอโอดีน	iodometric chlorine test
การตรึงไนโตรเจน	nitrogen fixation
การต่อใช้บริการ	service connection
การต่อ(ท่อ)กับอาคาร	house connection
การต่อแบบหยอดตะกั่ว	lead joint
การต่อพาด	cross connection
การต่อเสียบ	bell-and-spigot joint
การต่อแห้ง	dry connection
การตอกเข็ม	piling
การตอกเข็มพีต	sheet piling

การตอกหมั้น	calking, caulking
การตอบสนอง	response
การตัดย่อย	comminution
การดันอากาศ	air binding
การตากแห้งสลัดจ์	sludge drying
การเติบโตแบบกระจาย	dispersed growth
การเติบโตแบบเกาะติด	attached growth
การเติบโตแบบแขวนลอย	suspended growth
การเติบโตหลังการบำบัด	after-growth
การเติมคลอรีน	chlorination
การเติมคลอรีนก่อนบำบัด	prechlorination
การเติมคลอรีนเกินชั้น	super chlorination
การเติมคลอรีนจนเหลือคลอรีนอิสระ	free residual chlorination
การเติมคลอรีนทีหลัง	post chlorination
การเติมคลอรีนเบรคพอยท์	breakpoint chlorination
การเติมคลอรีนภายหลัง	post chlorination
การเติมคลอรีนให้เกิดคลอรีนรวม	combined residual chlori-
คงเหลือ	nation
การเติมคาร์บอนไดออกไซด์	carbonation
การเติมคาร์บอนไดออกไซด์ซ้ำ	recarbonation
การเติมน้ำ (บาดาล)	recharge
การเติมน้ำชั้นหินอุ้มน้ำ	recharge of an aquifer
การเติมน้ำบาดาล	artificial recharge,
	groundwater recharge
การเติมฟลูออไรด์	fluoridation
การเติมหัวเชื้อสลัดจ์	sludge seeding
การเติมหัวเชื้อ	seeding
การเติมออกซิเจนซ้ำ	reaeration, reoxygenation
การเติมอากาศ	aeration
การเติมอากาศก่อน (บำบัด)	preaeration
การเติมอากาศซ้ำให้สลัดจ์	sludge reaeration
การเติมอากาศแบบเครื่องกล	mechanical aeration
การเติมอากาศแบบดัดแปร	modified aeration
การเติมอากาศแบบตดพ่น	jet aeration
การเติมอากาศแบบน้ำฝอย	fountain aeration
การเติมอากาศแบบเป็นชั้น	step aeration

การเติมอากาศแบบฟู	diffused-air aeration
การเติมอากาศแบบเรียวลง	tapered aeration
การเติมอากาศแบบหมุนควง	spiral aeration
การเติมอากาศยืดเวลา	extended aeration
การเติมอากาศให้ดิน	soil aeration
การเติม โอโซน	ozonation
การแตกตัว	dissociation
การแตกตัวประจุ	ionization
การแตกตัวโปรตีน	proteolysis
การแตกตัวไอออน	ionization
การแตกสลาย	disintegration
การถมดิน	landfill
การถ่ายเท	transfer
การถ่ายเทก๊าซ	gas transfer
การถ่ายเทได้	transmissibility
การถ่ายเทมวล	mass transfer
การถ่ายเทอากาศด้านล่าง	bottom ventilation
การทดสอบการจมตัว	settleability test
การทดสอบหาคาร์บอนที่ละลายน้ำได้	water-soluble carbon test
การทดสอบออร์โธโทลิดีน	orthotolidine test
การทดสอบออร์โธโทลิดีน-อาร์เซไนต์	orthotolidine-arsenite test
การท่วมถึงกรอง	filter flooding
การทวีจำนวน	proliferation
การทับถมของดินตะกอน	siltation, silting
การทับถมของสลัดจ์	sludge deposit
การทา	coating
การทำชั้นสลัดจ์	sludge thickening
การทำตะกอนด้วยสารเคมี	chemical coagulation
การทำตะกอนแบบไหลขึ้น	upflow coagulation
การทำแบบจำลอง	modelling
การทำปุ๋ย	composting
การทำปุ๋ยร่วม	co-composting
การทำไร่เชื้อ	sterilization
การทำใส	clarification
การทำหมัน	sterilization
การทำหุ่น	modelling

การทำแห้ง	drying
การทำแห้งโดยการหมุนเหวี่ยง	centrifugal drying
การทำให้บริสุทธิ์	purification
การทำให้บริสุทธิ์ด้วยตัวเอง	self-purification
การทำให้เป็นของเหลว	liquefaction
การทำให้ใส	clarification
การเทพื้น	calking, caulking
การแทรกสอด	interferences
การไทเทรต	titration
การไทเทรตด้วยอิเล็กโทรด	electrometric titration
การธำรงของพลังงาน	conservation of energy
การนับจากจาน	plate count
การนำกลับคืน	recovery
การนำกลับมาใช้	recycling
การนำน้ำกลับมาใช้	water reclamation
การนำน้ำเสียกลับมาใช้	wastewater reclamation
การเน่า	putrefaction
การเน่าได้	putrescibility
การบดอัดดิน	puddle
การบ่มเชื้อ	incubation
การบรรจุน้ำครั้งแรก	priming
การบำบัด	treatment
การบำบัดก่อน(หน้า)	pretreatment
การบำบัดของเสีย	waste treatment
การบำบัดของเสียแบบแอนแอโรบิก	anaerobic waste treatment
การบำบัดขั้นกลาง	intermediate treatment
การบำบัดขั้นต้น	primary treatment
การบำบัดขั้นเตรียมการ	preliminary treatment
การบำบัดขั้นสาม	tertiary treatment
การบำบัดขั้นสูง	advanced treatment
การบำบัดด้วยกรด	acid treatment
การบำบัดด้วยวิธีออกซิเดชัน	oxidation treatment
การบำบัดโดยคลอรีนแอมโมเนีย	chlorine-ammonia treatment
การบำบัดโดยดิน	direct irrigation, land treatment
การบำบัดได้	treatability

การบำบัดทางเคมี	chemical treatment
การบำบัดที่หลัง	post treatment
การบำบัดน้ำ	water treatment
การบำบัดน้ำเสีย	wastewater treatment
การบำบัดน้ำเสียขั้นสอง	secondary wastewater treatment
การบำบัดน้ำเสียเชิงชีววิทยา	biological wastewater treatment
การบำบัดน้ำเสียเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่	wastewater renovation
การบำบัดร้อน	heat treatment
การบำบัดสลัดจ์	sludge treatment
การบำรุงรักษา	maintenance
การบีบสลัดจ์	sludge pressing
การแบ่งชั้น	lamination, stratification
การปนเปื้อน	contamination
การปนเปื้อนน้ำเค็ม	saline contamination
การปั่นกววนแบบเครื่องกล	mechanical agitation
การประปา	water supply
การประปาสาธารณะ	public water supply
การประเมินผลกระทบขั้นต้น	initial impact evaluation
การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม	environmental impact assessment
การประยุกต์บนดิน	land application
การประสาน	adhesion
การปรับความลาดท้องน้ำ	gradation
การปรับชินสภาพ	acclimatization
การปรับมาใช้	reclamation
การปรับระดับดิน	gradation
การปรับเสถียร	stabilization
การปรับเสถียรด้วยปูนขาว	lime stabilization
การปรับเสถียรสลัดจ์	sludge stabilization
การปรับสภาพ	conditioning
การปรับสภาพน้ำ	water conditioning
การปรับสภาพสลัดจ์	sludge conditioning
การป้องกันแบบแคโทด	cathodic protection
การป้อนกลับ	recirculation

การบ่อนเป็นชอล์ก	slug
การปะโคลน	sludging
การเปลี่ยนเป็นแร่ธาตุ	mineralization
การเปลี่ยนแปลงประจำปี	annual variation
การเปลี่ยนแปลงแทนที่	succession
การเปลือยผิวผ่านดิน	denudation
การเป่ากลับ(ล้างบ่อ)	backblowing
การเป่าย้อน(ล้างบ่อ)	backblowing
การเป่าสวน(ล้างบ่อ)	backblowing
การแปรปรวนของปริมาณน้ำฟ้า	precipitation oscillations
การแปรผัน	variation
การผสมแบบดูดพ่น	jet mixing
การผันน้ำ	diversion
การผกผันน้ำ	hydration
การเผย	exposure
การเผา	burning
การเผาไหม้	combustion
การแผ่	propagation
การแผ่รังสี	radiation
การแผ่รังสีปริมาณ	nuclear radiation
การแผ่รังสีอัลตราไวโอเล็ต	ultraviolet radiation
การฝังกลบ	landfill
การฝังกลบแบบสุขาภิบาล	sanitary landfill
การเฝ้าตรวจ	monitoring
การพยากรณ์น้ำ	river forecasting
การพลิกกลับ	overturning
การพลิกตัว	turnover
การพัดพัง	scour
การพัดพังด้วยอากาศ	air scour
การพา	convection
การเพาะเชื้อ	culture
การเพาะเชื้อแบบแบตช์	batch culture
การเพาะเลี้ยงในน้ำ	aquaculture
การเพิ่มขนาดฉับพลัน	sudden expansion
การเพิ่มน้ำตามฤดูกาล	seasonal recovery

การแพร่	diffusion
การแพร่เข้าปนของน้ำเค็ม	salt-water intrusion
การแพร่พันธุ์	propagation
การฟอกตัวเอง	natural purification
การฟื้นตัว	recovery
การฟื้นฟูสภาพ	regeneration
การไม่รับ	rejection
การไม่หุบตัว	suppressed contraction
การย่อย	digestion
การย่อยขั้นเดียว	single-stage digestion
การย่อยที่อุณหภูมิสูง	thermophilic digestion
การย่อยแบบใช้ออกภาค	aerobic digestion
การย่อยแบบเมโซฟิลิก	mesophilic digestion
การย่อยแบบแอโรบิก	aerobic digestion
การย่อยแบบแอนแอโรบิก	anaerobic digestion
การย่อยเป็นตอน	stage digestion
การย่อยลำดับขั้น	stage digestion
การย่อยสลัดจ์แบบแยก	separate sludgedigestion
การย่อยอัตราเร็ว	high-rate digestion
การยับยั้ง	inhibition
การยึดกันปรากฏ	apparent cohesion
การยึดติด	adhesion
การแยกก๊าซ	degasification
การแยกของแข็ง-ของเหลว	solids-liquid separation
การแยกของเหลว-ของแข็ง	liquid-solids separation
การแยกชั้น	lamination, stratification
การแยกชั้นตามอุณหภูมิ	thermal stratification
การแยกชั้นเนื่องจากความหนาแน่น	density stratification
การแยกด้วยไฟฟ้าเชื่อมกรอง	electrodialysis
การแยกฟอง	foam separation
การแยกสลายด้วยน้ำ	hydrolysis
การแยกสลายด้วยไฟฟ้า	electrolysis
การรวมกลุ่ม	agglomeration
การรวมตะกอน	flocculation
การระบาย	discharge
การระบายของลำน้ำ	stream discharge

การระบายตามยาว	longitudinal drainage
การระบายน้ำ	drainage
การระบายน้ำจากดินชั้นกลาง	subsoil drainage
การระบายน้ำจากพื้น	land drain
การระบายน้ำด้วยท่อกระเบื้อง	tile drainage
การระบายน้ำดินรอง	subsoil drainage
การระบายน้ำตามขวาง	transverse drainage
การระบายปรับระดับ	blowdown
การระบายสลัดจ์ด้วยแรงดันน้ำ	hydrostatic sludge removal
การระเหย	evaporation
การระเหยจากผิว	surface evaporation
การระเหยง่าย	volatilization
การระเหยสัมพัทธ์	relative evaporation
การระเหยไอ	vaporization
การระเหิด	sublimation
การรั่ว	leakage
การรั่วซึม	seepage
การรั่วซึมลึก	deep seepage
การรีตน้ำ	dewater
การรีตน้ำจากขยะตะแกรง	screenings dewatering
การรีตน้ำโดยการหมุนเหวี่ยง	centrifugal dewatering
การรีตน้ำสลัดจ์	sludge dewatering
การลดกรวดทราย	degritting
การลดก๊าซ	degasification
การลดการไวงาน	deactivation
การลดเกลือ(จากน้ำ)	desalting
การลดขนาด	contraction
การลดขนาดลึบพ่น	sudden contraction
การลดไข	degreasing
การลดคลอรีน	dechlorination
การลดน้ำ	dewater
การลดปริมาณสลัดจ์	sludge reduction
การลดแมงกานีส	demanganization
การลดระดับของลำน้ำ	stream degradation
การลดระดับน้ำใต้ดิน	groundwater recession
การลดระดับน้ำบาดาล	groundwater recession

การลดแร่ธาตุ	demineralization
การลดเสถียรภาพ	destabilization
การลดออกซิเจน	deoxygenation
การลดอากาศ	deaeration
การล้นริน	decantation
การล่อน้ำ	priming
การลอกผิวดิน	stripping
การลอยของสลัดจ์	sludge rising
การลอยตัว	flotation
การลอยตัวด้วยอากาศละลาย	dissolved air flotation
การลัดวงจร	short-circuiting
การล้างกลับ	back wash, backwashing
การล้างคัด	elutriation
การล้างด้วยลม	air wash
การล้างย้อน	back wash, backwashing
การแลกเปลี่ยนประจุ	ion exchange
การแลกเปลี่ยนไอออน	ion exchange
การไล่อากาศ	degasification, stripping
การไล่อากาศแอมโมเนีย	ammonia stripping
การไล่อากาศ	air stripping
การวัดความขุ่น	turbidimetry
การวัดความลึก	bathymetry
การวัดเคมีไฟฟ้า	electrochemical gaging
การวัดด้วยโฟรบ	probing
การวัดด้วยมาตร	metering
การวัดน้ำด้วยมาตร	water metering
การวัดน้ำท่า	runoff measurement
การวัดน้ำในลำน้ำ	stream gaging
การวัดสี	colorimetry
การวัดอัตราไหลของน้ำด้วยวิธีเคมีไฟฟ้า	electrochemical gaging
การวางท่อ	pipng
การวิเคราะห์จุลทรรศน์	microscopic analysis
การวิเคราะห์ทางกายภาพ	physical analysis
การวิเคราะห์ทางเคมี	chemical analysis
การสกัด	extraction

การสกัดด้วยคาร์บอนและคลอโรฟอร์ม	carbon chloroform extraction
การสร้างตะกอน	coagulation
การสร้างตะกอนเคมี	chemical coagulation
การสร้างตะกอนแบบไหลขึ้น	upflow coagulation
การสร้างฟล็อก	flocculation
การสร้างฟล็อกชีวภาพ	bioflocculation
(การสร้าง) สะพานเชื่อม	bridging
การสลาย	degradation
การสลายของน้ำเสีย	wastewater decomposition
การสลายของสารอินทรีย์	organic-matter degradation
การสลายตัว	decay, decomposition
การสลายตัวของกัมมันตภาพรังสี	radioactivity decay
การสลายตัวของกัมมันตรังสี	radioactive decay
การสลายตัวของอนุภาคแกมมา	gamma decay
การสลายตัวของอนุภาคอัลฟา	alpha decay
การสลายทางชีวภาพ	biodegradation
การสลายพลังงาน	energy dissipation
การสอบ	examination
การสอบวิเคราะห์โดยชีววิธี	bioassay
การสอบสวน	investigation
การสะเทิน	neutralization
การสังเคราะห์ด้วยแสง	photosynthesis
การสำรวจทางสุขาภิบาล	sanitary survey
การสำรวจน้ำสูญเสีย	water waste survey
การสำรวจน้ำเสีย	wastewater survey
การสุขาภิบาล	sanitation
การสุขาภิบาลพื้นที่รับน้ำ	watershed sanitation
การสูญเสียจากไหลวน	eddy loss
การสูญเสียน้ำ	water loss
การสูญเสียบากทางเข้า	entrance loss
การสูญเสียบากทางออก	exit loss
การสูญเสียน้ำซึม	seepage loss
การสูญเสียเสียดทาน	friction loss
การสูบลเกินอัตรา	overpumping
การสูบลแบบอัดลม	pneumatic pumping
การหมัก	fermentation

การหมักมีเทน	methane fermentation
การหมุน	rotation
การหมุนเวียน	rotation
การหึ่งความลึก	sounding
การหึ่งแบบเสียงสะท้อน	echo sounding
การหลุดของเมือก	sloughing
การหลอ้มนเซตบ่อ	well interference
การหักเห	refraction
การหายใจ	respiration
การหดตัว	contraction
การแห้งเหือด	desiccation
การไหล	flow
การไหลกลับ	backflow
การไหลข้ามดิน	overland flow
การไหลคงที่	steady flow
การไหลคงที่แบบไม่สม่ำเสมอ	steady nonuniform flow
การไหลคงที่แบบสม่ำเสมอ	steady uniform flow
การไหลความหนาแน่น	density flow
การไหลแคปิลลารี	capillary flow
การไหลซึมออก	effluent seepage
การไหลตามกัน	plug flow
การไหลตามหลอด	tubular flow
การไหลท่วมฝั่ง	overbank flow
การไหลในรางเปิด	open-channel flow
การไหลเบื้องล่าง	underflow
การไหล(แบบ)กำหนดไม่ได้	arbitrary flow
การไหล(แบบ)คดเคี้ยว	sinuous flow
การไหล(แบบ)ซับซ้อน	tortuous flow
การไหล(แบบ)ตามกัน	plug flow
การไหล(แบบ)น้ำพุ	fountain flow
การไหล(แบบ)ปั่นป่วน	turbulent flow
การไหล(แบบ)อาร์บิทรารี	arbitrary flow
การไหลปรับคุม	regulated flow
การไหลเป็นแผ่น	sheet flow
การไหลแปรเปลี่ยน	varied flow
การไหลผันกลับ	reverse flow

การไหลพื้นฐาน	base flow
การไหลไม่คงที่	unsteady non-uniform flow
การไหลไม่สม่ำเสมอ	non-uniform flow
การไหลไม่สม่ำเสมอแบบคงที่	steady non-uniform flow
การไหลไม่สม่ำเสมอแบบไม่คงที่	unsteady non-uniform flow
การไหลย้อน	backflow
การไหลรอบวง	circumferential flow, peripheral flow
การไหลระหว่างชั้น	interflow
การไหลลามินาร์	laminar flow
การไหลวน	eddy flow
การไหลวิกฤต	critical flow
การไหลสม่ำเสมอ	uniform flow
การไหลสูงสุดสุทธิ	net peak flow
การไหลหนืด	viscous flow
การไหลเหนือวิกฤต	rapid flow, shooting flow super critical flow
การไหลออกตามแนวรัศมี	radial outward flow
การไหลอิสระ	free flow
การให้ซึมได้	perviousness
การอนุรักษ์พลังงาน	energy conservation
การอบเพาะเชื้อ	incubation
การอยู่ใต้น้ำ	submergence
การออกซิไดส์แบบอากาศเปียก	wet air oxidation
การอัดกรอง	filter press
การอาบรังสี	irradiation
การอิ่มตัว	saturation
การอิ่มตัวเกินชั้น	supersaturation
การอิ่มตัวของดิน	soil saturation
การอิ่มตัวของออกซิเจน	oxygen saturation
การอัด	bulking
การอัดของสลัดจ์	sludge bulking
การอัดจากสปีโรทิลัส	Sphaerotilus bulking
การอุดตันของชั้นกรอง	filter clogging
การอุดตัน (ด้วยเมือกวัน)	fouling
การอุดตัน (ตัวกรอง)	blinding

กำแพงกันคลื่น	breakwater
กีวีชา	action
กึ่งแห้งแล้ง	semiarid, subarid
เกจ	gage
เกจโซ่	chain gage
เกจตะขอ	hook gage
เกจบันทึกข้อมูล	recording gage
เกจบันทึกข้อมูลน้ำฝน	recording rain gage
เกจปลายแหลม	point gage
เกจลาดวัดระดับ	sloping gage
เกจลูกลอย	float gage
เกจวัดการระเหย	evaporation gage
เกจวัดความดัน	pressure gage
เกจวัดความต่างของความดัน	differential pressure gage
เกจวัดน้ำฝน	rain gage
เกจวัดระดับน้ำ	water-level gage
เกจวัดระดับแม่น้ำ	river gage
เกจสายลวดถ่วงน้ำหนัก	wire-weight gage
เกณฑ์กำหนด	criteria, criterion
เกณฑ์กำหนดการออกแบบ	design criteria
เกณฑ์กำหนดภาระ	loading criteria
เกรเดียนต์	gradient
เกรเดียนต์ความเร็ว	velocity gradient
เกรด (หน่วยวัดมุม)	grade
เกษตรกรรมน้ำเสีย	wastewater farming
เกี่ยวกับการเคลื่อนไหว	kinetics
แก่ง	rapids

ข

ขดคายความร้อน	cooling coil
ขดเย็น	cooling coil
ขดลวดความร้อนในถังย่อย	digester coil
ขุ่น	slurry
ขนาดบ่ง	nominal size
ขนาดประสิทธิภาพ	effective size

ขยะครัว	domestic garbage, garbage
ขยะครัวบด	ground garbage
ขยะคราดได้	rakingy
ขยะชุมชน	domestic garbage
ขยะตะแกรง	screenings
ขยะใบไม้	litter
ขยะเปียก	garbage
ขยะเปียกบด	ground garbage
ขยะลอย	trash
ขยะแห้ง	rubbish
ขยะเศษ	litter
ขรุขระ	tubercule
ขวดวัดปริมาตร	flask
ข้อโค้ง	bend
ข้องอ	bend
ข้อต่อ	coupling, sleeve
ข้อต่อกลม	ball joint
ข้อต่อเกลียวนอก	nipple
ข้อต่อเกลียวนอกประชิด	close nipple
ข้อต่อขยายตัว	expansion coupling
ข้อต่อฉาก	elbow, ell
ข้อต่อท่อแบบขันน๊อต	mechanical pipe joint
ข้อต่อบอลล์	ball joint
ข้อต่อปรับตัว	flexible joint
ข้อต่อลด	bushing, reducer
ข้อต่อเลื่อน	slip joint
ข้อต่อเสียบ	slip joint
ข้อต่อหดรัด	shrunk joint
ข้อต่อหน้าจาน	flanged joint
ข้อต่อหน้าแปลน	flanged joint
ของแข็งแขวนลอย	suspended solids, SS
ของแข็งคงตัว	fixed solids, FS
ของแข็งจมตัว	settling solids
ของแข็งจมตัวได้	settleable solids
ของแข็งทั้งหมด	total solids, TS
ของแข็งไม่จมตัว	nonsettleable solids

ของแข็งระเหยง่าย	volatile solids, VS
ของแข็งละลายน้ำ	dissolved solids, DS
ของแข็งสลัดจ์	sludge solids
ของเสีย	waste
ของเสียจากกระบวนการผลิต	process waste
ของเสียประเภทฟีนอล	phenol wastes
ของเหลวส่วนบน	supernatant, supernatant liquor
ของไหล	fluid
ของไหลทั้งก้อน	bulk fluid
ของไหลสมบูรณ์	perfect fluid
ขอบบ่อ	well curb
ชั้น	stage
ขั้วบวก	anode
ขั้วลบ	cathode
ขีดความสามารถ	capacity
ขีดความสามารถการนำพา	carrying capacity
ขีดความสามารถการระบาย	discharge capacity
ขีดความสามารถแคปิลลารี	capillary capacity
ขีดความสามารถจำเพาะของบ่อน้ำตื้น	specific capacity of a well
ขีดความสามารถจุ่มตัว	saturation capacity
ขีดความสามารถดูดซึมของดิน	soil absorption capacity
ขีดความสามารถเบรคทรู	breakthrough capacity
ขีดความสามารถรองรับ	assimilative capacity
ขีดความสามารถรับน้ำหนักได้	save bearing capacity
ขีดความสามารถให้ออกซิเจน	oxygenation capacity
ขีดจำกัดการทนมีเธน	median tolerance limit
ขุยอินทรีย์	humus
เขตกำเนิดน้ำ	water-producing zone
เขตแคปิลลารี	capillary zone
เขตเติมอากาศ	aeration zone
เขตท่อระบาย	sewer district, sewer territory
เขตนํ้าดิน	soil-water belt
เขตบริการการประปา	water district
เขตเปลี่ยนสภาพ (ชั้นน้ำ)	transition zone

เขตละเกิน	neutral zone
เขตอากาศแฝง	zone of aeration
เข็ม	pile
เข็มพีต	sheet pile
เขื่อน	dam
เขื่อนกันคลื่น	breakwater
เขื่อนขยับ	movable dam
เขื่อนเข็ม	needle dam
เขื่อนดิน	earth dam
เขื่อนน้ำเอ่อล้น	overfall dam
เขื่อนประตู(ระบาย)	barrage
เขื่อนผันน้ำ	diversion dam
เขื่อนหินทิ้ง	loose rock dam, rock- fill dam
เขื่อน(อ่าง)เก็บน้ำ	impounding dam
ไขมัน (ของเสีย)	fats (wastes)
ไขชั้น	wax
ไขมัน	grease
ไข่	ova
ไข่ขาว	larva

ค

คน	capita
ครัสเตเชีย	crustacea
คราบมัน	sleek
ครีบบพัด	vane
ครีบบพัดแกนหมุน	revolving vanes
ครีบบ้านน้ำ	guide vane
ครีโอฟิลิก	cryophilic
ครึ่งชีวิต	half-life
คลอรามิน	chloramines
คลอรีน	chlorine
คลอรีนคงเหลือ	residual chlorine
คลอรีนคงเหลืออิสระ (ที่มี)	free (available) residual chlorine

คลอรีนไดออกไซด์	chlorine dioxide
คลอรีนที่มี	available chlorine
คลอรีนผลิตด้วยไฟฟ้า	electrolytic chlorine
คลอรีนรวมคงค้างมีอยู่	combined available residual chlorine
คลอรีนรวมมีอยู่	combined available chlorine
คลอรีนเหลว	liquid chlorine
คลอรีนอิสระ (ที่มี)	free (available) chlorine
คลอโรฟีนอล	chlorophenols
คลอง	channel, ditch
คลองจ่ายน้ำขนาดเล็ก	distributaries
คลองลาดผิว	lined canal
คลองปล่อยน้ำออก	outlet channel
คลองผันน้ำ	diversion canal
คลองวนเวียน	oxidation ditch
คลองส่งน้ำ	header
คลองหลัก	main canal
คลื่นซึนามิ	tsunami
คลื่นภาวะมลพิษ	waves of pollution
ความกดอากาศกระเปาะเปียก	wet-bulb depression
ความกระด้าง	hardness
ความกระด้างคาร์บอเนต	carbonate hardness
ความกระด้างชั่วคราว	temporary hardness
ความกระด้างถาวร	permanent hardness
ความกระด้างไร้คาร์บอเนต	noncarbonate hardness
ความขุ่น	turbidity
ความขุ่นขาว	roiliness
ความเข้มข้นเกินอิ่มตัว	supersaturated concentration
ความเข้มข้นของประจุไฮโดรเจน	hydrogen-ion concentration
ความเข้มข้นตะกอน	sediment concentration
ความเข้มข้นในก้อน	bulk concentration
ความเข้มข้นประจุ	ionic concentration
ความเข้มข้นไอออน	ionic concentration
ความเข้มฝนตก	rainfall intensity
ความเค็ม	salinity
ความเคลื่อนไหวได้	mobility

ความจมน้ำ	settleability
ความจุ	capacity
ความจุน้ำคงค้าง	water-retaining capacity
ความจุน้ำใช้งาน	useful storage
ความจุบ่อบาดาล	well capacity
ความจุเหนือระดับเก็บกัก	surcharge storage
ความชัน	grade
ความชื้นจำเพาะ	specific humidity
ความชื้นบรรจุ	moisture content
ความชื้นบรรยากาศ	atmospheric moisture
ความชื้นรวม	combined moisture
ความชื้นสัมบูรณ์	absolute humidity
ความชื้นสัมพัทธ์	relative humidity
ความซึมไม่ได้	impermeability
ความดัน	pressure
ความดันคงเหลือ	residual pressure
ความดันน้ำดับเพลิง	direct fire pressure
ความดันน้ำสถิต	hydrostatic pressure
ความดันบรรยากาศ	atmospheric pressure
ความดันพลวัต	dynamic pressure
ความดันลบ	negative pressure
ความดันไอ	vapor pressure
ความตกจม	settleability
ความต้องการคลอรีน	chlorine demand
ความต้องการน้ำ	water demand, water requirement
ความต้องการน้ำมาตรฐานสูงสุด	ultimate standard water demand
ความต้องการยอด	peak demand
ความต้องการออกซิเจน	oxygen demand
ความต้องการออกซิเจนเชิงเคมี	chemical oxygen demand
ความต้องการออกซิเจนทางชีวเคมี	biochemical oxygen demand
ความต้องการออกซิเจนทางชีวเคมี สูงสุด	ultimate biochemical oxygen demand
ความต้องการออกซิเจนทางทฤษฎี	theoretical oxygen demand
ความต้องการออกซิเจนทั้งหมด	total oxygen demand

ความต้านทานจำเพาะ	specific resistance
ความถ่วงจำเพาะ	specific gravity
ความถ่วงจำเพาะจริง	real specific gravity
ความถ่วงจำเพาะปรากฏ	apparent specific gravity
ความถี่น้ำท่วม	flood frequency
ความเที่ยง	precision
ความนำ	conductance
ความเป็นพิษ	toxicity
ความพร่อง	deficit
ความพร่องความดันไอ	vapor-pressure deficit
ความพร่องออกซิเจน	oxygen dificit
ความพรุน	porosity
ความพรุนของดิน	soil porosity
ความพรุนประสิทธิผล	effective porosity
ความแม่นยำ	accuracy
ความร้อนจำเพาะ	specific heat
ความเร็วกระจัด	displacement velocity
ความเร็วเข้าใกล้	velocity of approach
ความเร็วคลื่นสัมพันธ์	celerity
ความเร็วจมตัว	settling velocity
ความเร็วเฉลี่ย	mean velocity
ความเร็วเฉือน	shear velocity
ความเร็วเซาะ	erosive velocity
ความเร็วรอนกัน	subsidence velocity
ความเร็วประชิด	velocity of approach
ความเร็วปลอดภัย	safe velocity
ความเร็วปลาย	terminal velocity
ความเร็วพัดฟุ้ง	scouring velocity
ความเร็วไม่เซาะ (ลิก)	noneroding velocity
ความเร็วไม่ตกตะกอน	nondepositing velocity
ความเร็วไม่ตกตะกอนและเอียง	nonilting velocity
ความเร็วลามินาร์	laminar velocity
ความเร็วล้างตัวเอง	self-cleansing velocity
ความเร็ววิกฤติ	critical velocity
ความเร็ววิกฤติเรย์โนลด์ส์	Reynolds critical velocity
ความเร็วส่วนน้ำลด	recession velocity

ความเร็วสัมพัทธ์	relative velocity
ความเร็วไหลขึ้น	rise velocity
ความเร็วอนุ โลม	permissible velocity
ความลาด	slope
ความลาดชันความเร็ว	velocity gradient
ความลาดชันเชิงชลศาสตร์	hydraulic gradient
ความลาดชันพลังงาน	energy gradient
ความลาดชันลำน้ำ	stream gradient
ความลาดด้านข้าง	side slope
ความลาดมาก	steep slope
ความลาดวิกฤต	critical slope
ความลึกก่อนหลัง	sequent depths
ความลึกของการลอย	depth of flotation
ความลึกขีดผนัง	side water depth
ความลึกน้ำท่า	depth of runoff
ความลึกปกติ	normal depth
ความลึกระดับน้ำ	side water depth
ความลึกวิกฤต	critical depth
ความลึกสังยุค	conjugate depths
ความสามารถ	capability
ความสลายได้	degradability
ความสลายได้ทางชีวภาพ	biodegradability
ความสูญเสียจากแรงกระแทก	impact loss
ความสูญเสียชลศาสตร์	hydraulic loss
ความเสียดทานเชิงชลศาสตร์	hydraulic friction
ความหนาแน่นจริง	real density
ความหนาแน่นปรากฏ	apparent density
ความหนาแน่นไอ	vapor density
ความหนืดจลน์	kinematic viscosity
ความหนืดสัมบูรณ์	absolute viscosity
ความหยาบผิวคลอง	channel roughness
ความหยาบผิวร่อง	channel roughness
ความหยาบผิวราง	channel roughness
ความหลากหลายทางชีวภาพ	biodiversity
ความให้ซึมได้	permeability

คิวเวท	cuvette
คอคอต	neck
คอท้าน	gooseneck, siphon trap
ค็อกคัส	coccus
ค็อกคัสลำไส้	enterococcus
ค้อนน้ำ	water hammer
คอปเปอร์รัส	copperas, green vitriol, iron vitriol
คอปเปอร์รัสคลอรีน	chlorinated copperas
คอล์ยเย็น	cooling coil
คอลลอยด์	colloids
คอสติก	caustic
คาร์บอกซิลเมทิลเซลลูโลส	carboxyl methyl cellulose
คาร์บอนกัมมันต์	activated carbon
คาร์บอนกัมมันต์ชนิดเม็ด	granular activated carbon
คาร์บอนกัมมันต์ผง	powder activated carbon
ค่ากรรมสิทธิ์น้ำ	water-right value
ค่าคงที่การเติมออกซิเจนซ้ำ	reaeration constant
ค่าคงที่การลดออกซิเจน	deoxygenation constant
ค่าคงที่อัตราปฏิกิริยา	reaction rate constant
ค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่	moving average
ค่าเฉลี่ยประจำวัน	daily average
ค่าเฉลี่ยหนึ่งช่วงเวลา	consecutive average
ค่าน้ำท่วมกำหนด	design flood
ค่าน้ำท่วมออกแบบ	design flood
ค่าบริกการน้ำทิ้ง	sewage charge
ค่าบริกการน้ำเสีย	sewage charge, wastewater charge
คาบไหลเข้า	inlet time
คาบอุบัติ	recurrence interval, return period
คุณภาพ	quality
คุณภาพน้ำ	water quality
คุณสมบัติเลือก	selectivity
คุณสมบัติเลือกประจุของเยื่อกรอง	membrane selectivity
คู	ditch

คูจ่ายน้ำขนาดเล็ก	distributaries
คูวี	curie
คูวนเวียน	oxidation ditch
คู่มือ	manual
เคชอง	caisson
เครื่องกรอง	filter
เครื่องกรองขั้นเตรียมการ	preliminary filter
เครื่องกรองคู่	double filtration
เครื่องกรองชีวภาพ	biological filter
เครื่องกรองซีโอไลต์	zeolite filter
เครื่องกรองดินเบา	diatomaceous-earth filter
เครื่องกรองใต้ความดัน	pressure filter
เครื่องกรองใต้ผิวดิน	subsurface filter
เครื่องกรองน้ำประจำบ้าน	household filter
เครื่องกรองแบบสูญญากาศ	vacuum filter
เครื่องกรองประจำบ้าน	domestic filter
เครื่องกรองเม็ดหยาบ	coarse-grained filter
เครื่องกรองเร็ว	rapid filter
เครื่องกรองสัมผัส	contact filter
เครื่องกรองสลัดจ์	sludge filter
เครื่องกรองหยาบ	roughing filter
เครื่องกรองหยาบแบบสัมผัส	contact roughing filter
เครื่องกรองอัด	press filter
เครื่องกรองอัตราเร็ว	high-rate filter
เครื่องกรองอัตราเร็วมาก	super-rate filter
เครื่องกรองอากาศ	air filter
เครื่องกลั่นพลังงานแสงอาทิตย์	solar still
เครื่องกวน	stirrer
เครื่องกวนแม่เหล็ก	magnetic stirrer
เครื่องกวาดไขมัน	grease skimmer
เครื่องกวาดตะกอน	scraper
เครื่องกวาดฝ้าไข	skimmer
เครื่องกันการไหลกลับ	backflow preventer
เครื่องกันการไหลย้อน	backflow preventer
เครื่องกำเนิดน้ำขึ้นน้ำลง	tide generator
เครื่องกำบังกัมมันตภาพรังสี	radioactivity shielding

เครื่องเก็บตัวอย่างน้ำ	sampler
เครื่องคุมค่า(การไหล)	regulator
เครื่องคราดขยะ	mechanical rake
เครื่องคราดตะแกรงวาง	rack rake
เครื่องครูด(ตะกรัน)	scraper
เครื่องควบคุมอัตราการไหล	rate-of-flow controller
เครื่องควบแน่น	condenser
เครื่องจ่ายน้ำ	distributor
เครื่องจ่ายสาร	dosing apparatus
เครื่องจำลองฝนตก	rainfall simulator
เครื่องฉีกบด	shredder
เครื่องฉีกบดสลัดจ์	sludge shredder
เครื่องฉีดฝอย	sprinkler
เครื่องชี้บอก	indicator
เครื่องชี้บอกระดับ	level indicator
เครื่องชี้ระดับน้ำ	telltale
เครื่องชี้อัตราการไหล	rate-of-flow indicator
เครื่องแยกกากตะกอน	sludge-stripping machine
เครื่องดัก	trap
เครื่องดักตะกอน	sediment trap
เครื่องดูดทราย	sand pump
เครื่องดูดตะกอน	sludger
เครื่องตรวจการรั่ว	leakage detector
เครื่องตรวจหาท่อ	pipe finder
เครื่องตรวจหารอยรั่ว	leak finder
เครื่องตัดขยะตะแกรง	screenings shredder
เครื่องตีฝ้าไซ	scum breaker
เครื่องเติมคาร์บอนไดออกไซด์	carbonator
เครื่องเติมอากาศ	aerator
เครื่องเติมอากาศแบบเคสเซนเนอร์	Kessener (brush) aerator
เครื่องเติมอากาศแบบเครื่องกล	mechanical aerator
เครื่องเติมอากาศแบบถาด	tray aerator
เครื่องเติมอากาศแบบถาดถ่าน	coke-tray aerator
เครื่องเติมอากาศแบบถาดหลายชั้น	multiple-tray aerator
เครื่องเติมอากาศแบบน้ำฝอย	fountain aerator
เครื่องเติมอากาศแบบใบพาย	paddle aerator

เครื่องเติมอากาศแบบแปรง	brush aerator, rotor
เครื่องเติมอากาศแบบแผ่นกั้น	baffle aerator
เครื่องเติมอากาศแบบฟุ้ง	diffusion aerator
เครื่องเติมอากาศแบบสัมผัส	contact aerator
เครื่องเติมอากาศแบบหลอดสถิต	static tube aerator
เครื่องเติมอากาศแบบหัวฉีด	nozzle aerator
เครื่องเติมอากาศแบบไหลหล่น	cascade aerator
เครื่องเติมอากาศผิวน้ำ	surface aerator
เครื่องทรายกรองช้า	slow sand filter
เครื่องทรายกรองเร็ว	rapid sand filter
เครื่องทำสลัดจ์แห้ง	sludge dryer
เครื่องทำแห้ง	dryer
เครื่องทำแห้งแบบหมุน	rotary dryer
เครื่องทำไอแบบใช้ความร้อนจาก ไอเสีย	waste-heat evaporator
เครื่องนับไกเกอร์	Geiger counter
เครื่องบด	grinder
เครื่องบดขยะตะแกรง	screenings grinder
เครื่องบันทึกข้อมูล	recorder
เครื่องบันทึกระดับน้ำ	water-level recorder, water-stage register
เครื่องบันทึกอัตราการไหล	rate-of-flow recorder
เครื่องบิตหล่า	auger
เครื่องปรับคัมการไหล	flow regulator
เครื่องป้อน(น้ำยา)	feeder
เครื่องป้อนก๊าซเคมี	chemical gas feeder
เครื่องป้อนสาร	dosing apparatus
เครื่องป้อนสารเคมี	chemical feeder
เครื่องป้อนสารเคมีแห้ง	dry feeder
เครื่องป้อนสารละลาย	solution feeder
เครื่องปั่นกวน	agitator
เครื่องปั่นผสม	blender
เครื่องเป่า(อากาศ)	blower
เครื่องเป่าอากาศ	air blower
เครื่องไปรยน้ำ	distributor
เครื่องผลิตโอโซน	ozonizer

เครื่องผสม	mixer
เครื่องผสมจับป้อน	flash mixer
เครื่องผสมในท่อ	in-pipe mixer
เครื่องผสมสถิต	static mixer
เครื่องมือวัดน้ำฝน	rain gage
เครื่องรวบรวมกรวดทราย	grit collector
เครื่องรวมจำนวน	totalizer
เครื่องรวมตะกอน	flocculator
เครื่องรวมฝ้าไข	scum collector
เครื่องรวมสลัดจ์	sludge collector
เครื่องระเหย	evaporator
เครื่องระเหยจับป้อน	flash evaporator
เครื่องระเหยน้ำชั้นตอนเดียว	single-effect evaporator
เครื่องลดชั้น	deconcentrator
เครื่องล้นริน	decanter
เครื่องล้างกรวดทราย	grit washer
เครื่องล้างทราย	sand washer, sand washing machine
เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน	heat exchanger
เครื่องไล่อากาศแบบสูญญากาศ	vacuum deaeration
เครื่องวัด	gage
เครื่องวัดการหายใจ	respirometer
เครื่องวัดการระเหย	evaporation gage
เครื่องวัดความขุ่น	nephelometer
เครื่องวัดความชื้น	psychrometer
เครื่องวัดความดัน	pressure gage
เครื่องวัดความต่างของความดัน	differential pressure gage
เครื่องวัดตามสัดส่วน	proportional counter
เครื่องวัดน้ำขึ้นน้ำลง	tide gage
เครื่องวัดระดับน้ำ	water-level gage
เครื่องวัดระดับแม่น้ำ	river gage
เครื่องวัดระเหยการคายน้ำ	lysimeter
เครื่องวัดรูปตะขอ	hook gage
เครื่องวัดไอ	vaporimeter
เครื่องส่งสัญญาณระดับน้ำ	water-stage transmitter
เครื่องสร้างฟล็อก	flocculator

เครื่องสูบลม	pump
เครื่องสูบลมกระบังลม	diaphragm pump
เครื่องสูบลมเกลียว	screw-feed pump, wood screw pump
เครื่องสูบลมเกลียวแนวตั้ง	vertical screw pump
เครื่องสูบลมเกลียวแนวนอน	horizontal screw pump
เครื่องสูบลมเกลียวทอยซี่ง	centrifugal screw pump
เครื่องสูบลมจังหวะเดียว	single-action pump
เครื่องสูบลมจากบ่อพัก	sump pump
เครื่องสูบลมชัก	piston pump, reciprocating pump
เครื่องสูบลมชักกระแทก	plunger pump
เครื่องสูบลมชักต่อตรง	direct-acting reciprocating pump
เครื่องสูบลมชัก(ทาง)ตุตคู้	double-action pump
เครื่องสูบลมดัน	booster pump
เครื่องสูบลมดูด	suction pump
เครื่องสูบลมฉีดพ่น	jet pump
เครื่องสูบลมเดี่ยวทวม	screw-feed pump
เครื่องสูบลมตอนเดียว	single-stage pump
(เครื่องสูบลม) เทอร์ไบน์แบบใบจักร	propeller type turbine pump
เครื่องสูบลมไฟ	fire pump
เครื่องสูบลมน้ำดับเพลิง	double-suction pump
เครื่องสูบลมน้ำทางตุตคู้	straight flow pump
เครื่องสูบลมน้ำแนวตรง	deep-well pump
เครื่องสูบลมน้ำบาดาล	deep-well turbine pump
เครื่องสูบลมน้ำบาดาลแบบเทอร์ไบน์	turbine pump
เครื่องสูบลมน้ำแบบกึ่งหัน	displacement pump
เครื่องสูบลม(น้ำ)แบบกระจัด	impeller pump
เครื่องสูบลมน้ำใบพัด	air-lift pump
เครื่องสูบลมน้ำยกด้วยลม	pump primer
เครื่องสูบลมน้ำล่อ	duplex pump
เครื่องสูบลมน้ำหม้อคู้	air-chamber pump
เครื่องสูบลมน้ำหม้อลม	axial-flow pump
เครื่องสูบลมน้ำไหลตามแกน	vertical pump
เครื่องสูบลมแนวตั้ง	

เครื่องสูบน้ำวนอน	horizontal pump
เครื่องสูบน้ำในบ่อพัก	sump pump
เครื่องสูบน้ำบาดาลชักขึ้น	single-stroke deepwell pump
เครื่องสูบน้ำแบบกระจัดอากาศ	air-displacement pump
เครื่องสูบน้ำแบบมีเสื้อสูบ	jacketed pump
เครื่องสูบน้ำแบบรีด	peristaltic pump
เครื่องสูบน้ำแบบสามส่วน	triplex pump
เครื่องสูบน้ำแบบไหลต่อเนื่อง	continuous-flow pump
เครื่องสูบน้ำแบบอิมพัลส์	impulse pump
เครื่องสูบน้ำใบจักร	propeller pump
เครื่องสูบน้ำพลังไอน้ำ	steam pump
เครื่องสูบน้ำพลังไอน้ำสุญญากาศ	steam vacuum pump
เครื่องสูบน้ำเพลาสั้น	close-coupled pump
เครื่องสูบน้ำเพิ่มแรงดัน	booster pump
เครื่องสูบน้ำยกกระดืบ	booster pump
เครื่องสูบน้ำโรตารี	rotary pump
เครื่องสูบน้ำโรตารีเชิงบวก	positive rotary pump
เครื่องสูบน้ำโวลูต	volute pump
เครื่องสูบน้ำสุญญากาศ	vacuum pump
เครื่องสูบน้ำหอยโข่ง	centrifugal pump
เครื่องสูบน้ำหอยโข่งทางศูนย์กลาง	single centrifugal pump
เครื่องสูบน้ำหอยโข่งแบบปิด	closed centrifugal pump
เครื่องสูบน้ำหลายตอน	multistage pump
เครื่องสูบน้ำไหลผสม	mixed-flow pump
เครื่องทวนเทวียง	centrifuge
เครื่องหยั่งความลึก	bathymeter
เครื่องอัดกรอง	filter press
เครื่องอัดแผ่น	plate press
เครื่องอัดพ่น	ejector
เครื่องอัดพ่นน้ำเสีย	wastewater ejector
แคโทด	cathode
แครี่โอเวอร์	carryover
แคลอรี	calorie
แควิเทชัน	cavitation
แคตไอออน	cation

แคว	confluent stream
โค้งความจุอ่างเก็บน้ำสำรอง	storage-capacity curve
โค้งหลังท่อระบาย	sewer arch
โคโลนี	colony
โคลนน้ำเสีย	wastewater mud

ง

งานน้ำเสีย	sewage works
งานบำบัดน้ำ	water treatment works
งานบำบัดน้ำเสีย	wastewater treatment works

จ

จลนະ	kinetics
จานชีวภาพ	biodisc
จานนับรังสี	plachet
จานหมุนชีวภาพ	biodisc
จำนวนตอนเครื่องสูบล	pump stage
จำนวนนับแบคทีเรีย	bacteriological count
จีไอซี	GAC
จุลชีพ	microbe
จุลินทรีย์	microorganism
จุลินทรีย์ใช้อากาศ	aerobes
จุลินทรีย์ไม่ใช้อากาศ	anaerobes
จุลินทรีย์ออโทโทรฟิก	autotrophic microorganisms
จุลินทรีย์เฮเทอโรโทรฟิก	heterotrophic microorganisms
จุดกลางพายุฝน	eye of storm
จุดต่อ	joint
จุดต่อขยายตัว	expansion joint
จุดเติมสาร	point of application
จุดน้ำค้าง	dew point
จุดน้ำออก	outlet
จุดปล่องทิ้ง	blowoff
จุดพอสัมผัสกลิ่น	odor threshod
จุดยุติ	end point

จุดระบายทิ้ง	outfall, sewer outfall, sewer outlet
จุดระบายทิ้งทะเล	marine outfall, ocean outfall
จุดศูนย์กลาง	center of gravity
จุดสิ้นสุด	end point
จุนสี	blue copperas, copper sulfate
จุลชีวชาติ	microbiota
จุลชีววิทยา	microbiology
จุลชีพดัชนี	index organisms
จุลชีพท้องน้ำ	benthos
จุลทรรศน์	microscopic
เจล	gel
เจลดาคัล	Kjeldahl
เจ้าของตลิ่ง	riparian
เจือน้ำ	slake

ฉ

ฉับพลัน	flash
ฉีด	spray
ฉีดพ่น	jet
เฉียบพลัน	acute

ช

ชุ่มทซ์เด็คเค	Schutzdecke
ชลธารวิทยา	limnology
ชลประทานน้ำเสีย	wastewater irrigation
ชลศาสตร์	hydraulics
ช่วง	phase
ช่วงกรอง	filter reep
ช่วงกลางคืน	nocturnal
ช่วงกลางวัน	diurnal
ช่วงการตายแบบล็อก	log death phase
ช่วงการเติบโตแบบล็อก	log growth phase

ช่วงการไหลพื้นฐาน	base period
ช่วงคอท้าน	trap seal
ช่วงตั้งท่อไลโครอก	branch interval
ช่วงต่างเส้นชั้นความสูง	contour interval
ช่วงตาย	death phase
ช่วงน้ำ	reach
ช่วง(น้ำ)ล็อก	lock chamber
ช่วงเมโซฟิลิก	mesophilic range
ช่วงลดการเติบโต	declining growth phase
ช่วงแล็ก	lag phase
ช่วงเวลานับว่าฝนตก	concentration time
ช่วงเวลาไหลเข้า	inlet time
ช่วย	aid
ช่อง	slot
ช่องฝ้าไซ	scum space
ช่องระบายใต้ชั้นกรอง	filter underdrains
ช่องระบายแห้ง	dry vent
ช่องระบายอากาศ	vent
ช่องระหว่างเยื่อ	separator (or spacer)
ช่องรับน้ำเข้า	inlet
ช่องไลล์ม	air vent
ช่องว่าง	void
ช่องอากาศ	air gap
ชอบน้ำ	hydrophilic
ชอบอุณหภูมิต่ำ	cryophilic
ชะ	eluate
ชะซึม	leach
ชะละลาย	leach
ชะวาทะเล	estuary
ชั้น(แม่น้ำ)	bed
ชั้นกรอง	filter bed
ชั้นขยายตัว	expanded bed
ชั้นความร้อนกลาง	thermocline
ชั้นคู่	double layer
ชั้นดินอิ่มตัว	saturation zone
ชั้นตรึง	fixed bed

ชั้นบรรยากาศ	aerosphere
ชั้นปฏิบัติการ	operating floor
ชั้นฟลูอิดไดซ์	fluidized bed
ชั้นไม่อิ่มตัว	unsaturated zone
ชั้นรากพืช	root zone
ชั้นสัมผัส	contact bed
ชั้นสลัดจ์	sludge bed, sludge blanket
ชั้นหินกั้นน้ำลงบาดาล	negative confining bed
ชั้นหินกั้นน้ำ	aquifuge
ชั้นหินปิดกั้น	confining bed
ชั้นหินให้ซึมได้	pervious bed
ชั้นหินอุ้มน้ำ	aquifer, water-bearing bed, -formation, -medium, -stratum
ชั้นหินอุ้มน้ำปิดกั้น	confined aquifer
ชั้นหินอุ้มน้ำมีแรงดัน	artesian aquifer
ชั้นหินอุ้มน้ำไร้แรงดัน	water-table aquifer
ชั้นอัดบรรจุ	packed bed
ชั้นอากาศแผ่	aeration zone
ชั้นไอ	vapor blanket
ชานพักคันดิน	berm
ชายฝั่งทะเล	coastal
ชายฝั่งแม่น้ำ	riparian
ชีวเคมี	biochemical
ชีวชาติ	biota
ชีวชาติลำน้ำ	stream biota
ชุด	kit
ชุดกรอง	filter
ชุดดักก๊าซของอาคาร	house trap
ชุดทดสอบ	test kit
ชุดใบพัดดูดเดี่ยว	single-suction impeller
ชุดเยื่อกรอง	membrane filter
ชုပ်	quench
ขุมทางลำน้ำ	confluence
เชิงปริมาตร	volumetric

เชิงพื้นที่	aerial
เชื้อ	culture
เชื้อบริสุทธิ์	pure culture
เชื้อแบบผสม	mixed culture
เชื้อเพลิงชีวมวล	biofuel
เชื้อโรค	pathogen
ไขมัน	grease
ใช้คน (ควบคุม)	manual
ใช้ออกซิเจน	aerobic
ใช้อากาศ	aerobic

ข

ซึกโทเรีย	suctoria
ซาร์โคดีนา	sarcodina
ซินเนอร์ยิซึม	synergism
ซิลิกาแอมมอนด์	activated silica
ซิลิกาไวงาน	activated silica
ซิลิเอต	ciliate
ซิลิเอตชนิดมีก้านเกาะ	stalked ciliates
ซิสต์	cyst
ซีซีอี	CCE
ซีตาโพเทนเชียล	zeta potential
ซีโรไฟต์	xerophyte, zerophyte
ซีเอฟยู	CFU
ซีเอฟเอฟเอส	CFFAS
ซีเอ็มซี	CMC
ซีเอสทีอาร์	CSTR
ซีเอสโอ	CSO
ซีโอดี	COD
ซีโอไลต์	zeolite
ซึมไม่ได้	impermeable, impervious
ซูกลี	zooglea
ซูโดโมนาส	pseudomonas
เซ็ปติก	septic
เซ็ปเทจ	septage

เซลล์เดี่ยว	unicellular
เซลล์โฟโตอิเล็กทริก	photoelectric cell
เซลล์ไฟฟ้าพลังงานแสง	photovoltaic cell
แซปโรไฟต์	saprophyte
แซปโรไฟติก	saprophytic
โซว์ด	chain gage
ไซโคดา	Psychoda
ไซโครฟิลิก	psychrophilic

๖

ฐานระดับน้ำทะเล	sea-level datum

๗

ด้วยการชั่งน้ำหนัก	gravimetric
ดัชนีการกรองซึมเข้า	infiltration index
ดัชนีการไหล	flow index
ดัชนีการอิ่มตัว	saturation index
ดัชนีคลอไรด์	chloride index
ดัชนีความเปียก	wetness index
ดัชนีความหนาแน่นสลัดจ์	sludge density index
ดัชนีปริมาตรสลัดจ์	sludge volume index
ดัชนีฝนตก	rainfall index
ดัชนีพลาสติกซิตี	plasticity index
ดัชนีมลพิษ	pollution index
ดัชนีแลนเจเลียร์	Langelier's index
ดัชนีสลัดจ์	sludge index
ดัดแปร	modify
ดับ	quench
ด่าง	alkali, base
ด่างทับทิม	potassium permanganate
ดินขาว	kaolin
ดินชั้นกลาง	subsoil
ดินชุ่มน้ำ	waterlogged soil
ดินดอนสามเหลี่ยม	delta

ดิน ไดอะตอม	diatomaceous earth, diatomite
ดินตะกอน	silt
ดินตะกอนที่น้ำพัดมาถม	alluvial soil
ดินถ่านหินร่วน	peat soil
ดินที่น้ำพัดมาถม	alluvial clay
ดินเบา	diatomaceous earth, diatomite
ดินผ่านตะแกรง	screenings
ดินเหนียว	cemented soil
ดินเหนียวอัด	puddle clay
ดีซัล โฟวิบริโอ	desulfovibrio
ดีดับบลิวเอฟ	DWF
ดีไนตริฟิเคชัน	denitrification
ดีเอเอฟ	DAF
ดีเอส	DS
ดีโอ	DO, dissolved oxygen
ดุล	balance
ดุลยภาพของแข็ง	solids balance
ดุลยภาพมวล	mass balance
ดุลยภาพออกซิเจน	oxygen balance
ดุดัน	jet
เดสิคเคเตอร์	desiccator
แดฟ	DAF
โดโลไมต์	dolomite
ไดอะตอม	diatom
ไดอะตอมไมต์	diatomite
ไดอัลลิซิส	dialysis

๓

ดอม่อ	pier
ดอม่อรับท่อ	saddle
ตอน	stage
ตะกรัน	incrustants, scale
ตะกรันหม้อไอน้ำ	boiler scale

ตะกอน	sediment
ตะกอนทับถม	deposit
ตะกอนทับถมก้นทะเล	marine deposit
ตะกอนทับถมชายฝั่ง	littoral deposit
ตะกอนทับถมท้องน้ำ	benthic deposit
ตะกอนที่นำพัดมาถม	alluvial deposit
ตะกอนผลึก	precipitate
ตะกอนพอง	sludge boil
ตะกอนอินทรีย์ทับถม	organic deposit
ตะแกรง	screen
ตะแกรงกรง	cage screen
ตะแกรงกรอง	strainer
ตะแกรงกรองของเครื่องสูบ	pump strainer
ตะแกรงกรองแบบความดัน	pressure strainer
ตะแกรงกรองละเอียด	microstrainer
ตะแกรงกันปลา	fish screen
ตะแกรงซี่ช่อง	grating
ตะแกรงดักขยะลอย	trash screen
ตะแกรงตาข่าย	mesh screen
ตะแกรงแถบ	bar rack
ตะแกรงแถบทแยง	coarse rack
ตะแกรงแผ่น	plate screen
ตะแกรงราว	bar rack, rack
ตะแกรงราวดักขยะลอย	trash rack
ตะแกรงราวละเอียด	fine rack
ตะแกรงละเอียด	fine screen
ตะแกรงส่วนชักน้ำดิบ	intake screen
ตะแกรงสายพาน	band screen, belt screen
ตะแกรงหมุน	revolving screen
ตะแกรงหมุนทรงกระบอก	drum screen
ตะแกรงทแยง	coarse screen
ตะบันน้ำ	hydraulic ram, water ram
ตันอากาศ	air-bound
ตัวกรอง	filter
ตัวกระจายน้ำ	spreader
ตัวกระตุ้น	activator

ตัวกลางกรอง	filtering medium
ตัวกลางอัดบรรจุ	packing media
ตัวกลางอาร์บีซี	RBC medium
ตัวขจัดค้อนน้ำ	water-hammer arrester
ตัวขจัดน้ำกระแทก	water-hammer arrester
ตัวคีเลต	chelating agent
ตัวคุมพีเอช	buffer
ตัวจับละอองไอ	demister, separator
ตัวชะ	eluant
ตัวชี้บอก	indicator
ตัวชี้บอกระดับ	level indicator
ตัวดักก๊าซของอาคาร	house trap
ตัวดักอากาศของอาคาร	building trap
ตัวตัดย่อย	comminutor
ตัวตามรอย	tracers
ตัวทำรอย	tracers
ตัวทำละลาย	solvent
ตัวปรับคุมความดัน	pressure regulator
ตัวปรับสภาพ	conditioner
ตัวแปรจำกัด	limiting variables
ตัวเผาก๊าซเสีย	waste-gas burner
ตัวรีดิวซ์	reducer, reductant
ตัวละลาย	solute
ตัวเลขโคชี	Cauchy's number
ตัวเลขน่าจะเป็นที่สุด	most probable number
ตัวเลขฟรูด	Froude's number
ตัวเลขเรย์โนลด์ส	Reynolds number
ตัวเลขวีเบอร์	Weber's number
ตัวแลกเปลี่ยนประจุ	ion exchanger
ตัวแลกเปลี่ยนไอออน	ion exchanger
ตัวสถิต	stator
ตัวสร้างกรด	acid former
ตัวสร้างมีเทน	methane former
ตัวหยุดสูญญากาศ	vacuum breaker
ตัวอุด	plug
ตัวอย่างน้ำเสียแบบผสมรวม	composite wastewater sample

ตัวอย่างแบบจ้วง	grab sample
ตารางกระแส	current tables
ตารางบันทึก	log
ตามแบบธรรมดา	conventional
ติดกับที่	on-site
ติดไฟได้	flamable
เตา	stove
เตาเผาอุณหภูมิสูง	incinerator
เตาหลอม	furnace
เตาอบ	oven
แตกสลาย	disintegrate

๘

ถัง	basin, well, tank
ถังกรองชีวะ	biofilter
ถังกรองแรงโน้มถ่วง	gravity filter
ถังกรองไร้อากาศ	anaerobic filter
ถังกัก	holding tank
ถังกักตะกอนจมและลอย	skimming detritus tank
ถังกำจัดไขมัน	grease-removal tank
ถังเก็บก๊าซสลัดจ์	sludge-gas holder
ถังเก็บน้ำ	cistern
ถังเก็บน้ำระดับดิน	ground level storage
ถังเก็บน้ำริมถนน	street cistern
ถังขจัดตะกอนทราย	roughing tank
ถังความดัน	pressure tank
ถังจมน้ำ	settling basin, settling tank
ถังจมน้ำแบบหลอด	tube settler
ถังจ่ายน้ำ (โปรยกรอง) ทรงเหลี่ยม	rectilinear distributor
ถังชักโครก	flush tank
ถังตกตะกอน	sedimentation basin, sedimentation tank
ถังตกตะกอนขั้นต้น	primary settling tank
ถังตกตะกอนขั้นสอง	secondary settling tank

ถังตกตะกอนชั้นสุดท้าย	final sedimentation tank,
	final settling tank
ถังตกตะกอนจมตัวเอง	plain settling tank
ถังคืดเครื่องกวาดไขมัน	grease-skimming tank
ถังคืดตะแกรง	screen chamber
ถังเติมคลอรีน	chlorination chamber
ถังเติมน้ำยาสูบ	twin dosing tanks
ถังเติมอากาศ	aeration tank
ถังทำชั้น	concentrator, thickener
ถังทำชั้นแรงโน้มถ่วง	gravity thickener
ถังทำชั้นสลัดจ์	sludge concentrator, sludge thickener
ถังทำใส	clarifier
ถังทำใสแบบโซลิตคอนแทกท์	solids-contact clarifier
ถังทำใสแบบถาดหลายชั้น	multiple-tray clarifier
ถังทำใสแบบสัมผัสของแข็ง	solids-contact clarifier
ถังทำใสแบบสัมผัสไหลขึ้น	upflow contact clarifier
ถังน้ำ(สำรอง)ดับเพลิง	fire cistern
ถังน้ำฝน	cistern
ถังน้ำล้าง	wash-water tank
ถังน้ำสำรอง	service reservoir
ถังน้ำใส	clear well
ถังแบบไหลขึ้น	upflow tank
ถังแบบไหลต่อเนื่อง	continuous-flow tank
(ถัง)ปฏิกรณ์	reactor
ถังปฏิกรณ์กวนสมบูรณ์	completely stirred tank reactor, CSTR
ถังปฏิกิริยา	reaction tank
ถังปรับให้เท่า	equalizing tank
ถังปรับให้เสมอ	equalizing tank
ถังผสม	mixing basin, mixing tank
ถังผสมช้า	slow mixing tank
ถังผสมเร็ว	rapid mixing tank
ถังพัก	holding tank
ถังย่อย	digestion tank
ถังย่อย(สลัดจ์)	digester

ถังย่อยสลัดจ์	sludge-digestion tank
ถังย่อยสลัดจ์แบบแยก	separate sludge-digestion tank
ถังขึ้น	standpipe
ถังรวมตะกอน	flocculating tank
ถังลอยผิวไซ	skimming tank
ถังสัมผัส	contact tank
ถังสัมผัสคลอรีน	chlorine contact chamber
ถังสร้างตะกอน	coagulation basin
ถังสร้างฟล็อก	flocculating tank
ถังสร้างเม็ดตะกอน	pelletizer
ถังเสิร์ฟ	surge tank
ถังสารเคมี	dosing tank
ถังสูง	elevated storage, elevated tank
ถังสูบน้ำ	distribution reservoir
ถังไหลแนวขนาน	horizontal-flow tank
ถังอิมฮอฟฟ์	Imhoff tank
ถาดวัดการระเหย	evaporation pan
ถ่านกัมมันต์	activated carbon
ถ่านกัมมันต์ชนิดเม็ด	granular activated carbon
ถ่านกัมมันต์ผง	powder activated carbon
ถ่านพรทมาจาร์รี่	virgin carbon
ถ่านไวงาน	activated carbon
ถ่านไวงานชนิดเม็ด	granular activated carbon
ถ่านไวงานผง	powder activated carbon
โถทำแห้ง	desiccator
โถปัสสาวะ	urinal

ท

ทฤษฎีสองฟิล์ม	two film theory
ทรายขนาดกลาง	medium sand
ทรายเขียว	greensand
ทรายแป้ง	silt
ทรายละเอียด	fine sand

ทรายหยาบ	coarse sand
ท่อกรอง	well screen
ท่อกรองซึมเข้า	infiltration gallery
ท่อกระเบื้อง	tile
ท่อกระเบื้องระบาย	drain tile
ท่อกระเบื้องระบายน้ำเสีย	tile wastewater-disposal lines
ท่อกระเบื้องระบายฝังดิน	tile underdrainage
ท่อกระเบื้องรับน้ำกรอง	tile filter bottom
ท่อกรู (บ่อ)	well casing
ท่อกรูเจาะรู	perforated casing
ท่อเกลียว	screwed (pipe)
ท่อกิ่ง	branch
ท่อถ่ายระบายอากาศ	circuit vent
ท่อขึ้น	riser pipe
ท่อเข้าอาคาร	service pipe
ท่อแข็ง	rigid conduit
ท่อแขนง	lateral
ท่อเคลือบซีเมนต์	cement-lined pipe
ท่อจ่ายเข้าสู่ภัณฑ์	fixture-supply pipe
ท่อจ่ายน้ำ	water-distributing pipe
ท่อจ่ายน้ำขนาดเล็ก	distributaries
ท่อชักน้ำดิบ	intake pipe
ท่อเชื่อม	wrought pipe
ท่อเชื่อมสหพันธ์	fixture branch
ท่อซีเมนต์ใยหิน	asbestos-cement pipe
ท่อครอบ	drop pipe
ท่อตัดกลิ่น	gas trap
ท่อตัดระบาย	intercepting sewer, inter-ceptor
ท่อดับเพลิง	standpipe
ท่อตั้งระบายอากาศ	vent stack
ท่อดินเหนียว	clay pipe
ท่อดินเหนียวเคลือบ	vitriified clay pipe
ท่อดูด	suction pipe, tail pipe
ท่อตั้ง	stack

ท่อทศนิยม	distributaries
ท่อน้ำ	conduit, duct
ท่อน้ำปิด	closed conduit
ท่อน้ำฝน	storm sewer
ท่อน้ำฝนจากหลังคา	conductor, downspout, leader
ท่อน้ำเสีย	sanitary sewer, waste pipe
ท่อบริการ	water service pipe
ท่อนซีเมนต์	cement-lined pipe
ท่อประปาหลัก	water main
ท่อปรับแยกขนาน	pipings offset
ท่อปลายเรียว	converging tube
ท่อผาย	diverging tube
ท่อยืน	standpipe
ท่อร่วมรับน้ำ	header, manifold
ท่อระบาย	sewer
ท่อระบายก๊าซ	gas vent
ท่อระบายกิ่ง	branch sewer
ท่อระบายแขนง	lateral sewer
ท่อระบายจากบ้าน	house sewer
ท่อระบายจากอาคาร	building sewer, house sewer
ท่อระบายตัด	intercepting sewer, inter- ceptor
ท่อระบายน้ำ	drain
ท่อระบายน้ำฝน	storm drain, storm sewer
ท่อระบายน้ำฝนจากอาคาร	building storm sewer
ท่อระบายน้ำฝนล้น	storm-overflow sewer
ท่อระบายน้ำเสีย	sanitary sewer
ท่อระบายน้ำอ่างล้างมือ	sink drain
ท่อระบายแบบชั้นบันได	flight sewer
ท่อระบายปล่อยทิ้ง	outfall sewer
ท่อระบายผ่อน	relief sewer
ท่อระบายแยก	separate sewer
ท่อระบายรวม	combined sewer
ท่อระบายร่วม	common sewer
ท่อระบายรองหลัก	submain sewer
ท่อระบายรูปไข่	egg-shaped sewer

ท่อระบายลอด	depressed sewer
ท่อระบายสาขา	branch sewer
ท่อระบายสาธารณะ	public sewer
ท่อระบายสี่เหลี่ยม	box drain
ท่อระบายสุขภัณฑ์	fixture drain
ท่อระบายเสริม	relief sewer
ท่อระบายหลัก	main sewer
ท่อระบายใหญ่	trunk sewer
ท่อระบายอากาศ	air vent, vent pipe
ท่อระบายอากาศกิ่ง	branch vent
ท่อระบายอากาศประจำชุด	individual vent
ท่อระบายอากาศร่วม	dual vent
ท่อระบายอากาศสาขา	branch vent
ท่อระบายอากาศหลัก	main vent
ท่อลดขนาด	reducer
ท่อลมสุขภัณฑ์	individual vent
ท่อลอด	culvert
ท่อลอดสี่เหลี่ยม	box culvert
ท่อวงข่าย	gridiron
ท่อส่งน้ำ	pumping line, supply line
ท่อส่งน้ำหมุนกังหัน	penstock
ท่อสมมูล	equivalent pipe
ท่อลั่วม	soil pipe
ท่อสั้น	short pipe
ท่อสาขา	branch
ท่อเสียบ	slant
ท่อหน้าจาน	flanged pipe
ท่อหน้าแปลน	flanged pipe
ท่อหลักความดัน	force main
ท่อหลักบังคับไหล	force main
ท่อหลักใหญ่	trunk main
ท่อหายใจ	vent
ท่อเหล็กตี	wrought-iron pipe
ท่อเหล็กมัด	banded steel pipe
ท่อเหล็กหมุดยึด	riveted steel pipe
ท่อเหล็กหล่อ	cast iron pipe

ท่อออกจากอาคาร	service pipe
ท่ออ้อม	bypass
ท่ออากาศ	vent
ท่ออากาศแห้ง	dry vent
ท่อเอซี	asbestos-cement pipe
ท้อง (แม่น้ำ)	bed
ท้องท่อ	invert
ท้องน้ำ	river bed
ทะเลสาบยูโทรฟิค	eutrophic lake
ทะเลสาบโอลิโกโทรฟิค	oligotrophic lake
ทัศนวิสัย	visibility
ท่าเทียบเรือ	port
ท่าเรือ	port
ทางจ่ายน้ำขนาดเล็ก	distributaries
ทางทิ้งน้ำ	wasteway
ทางน้ำ	channel, conduit, water- course
ทางน้ำชุด	chute
ทางน้ำปิด	closed conduit
ทางน้ำเปิด	open conduit
ทางน้ำฝนล้น	storm overflow
ทางน้ำพ่วง	sluice way
ทางน้ำล้น	spillway
ทางน้ำล้นกาลักน้ำ	siphon spillway
ทางน้ำล้นด้านข้าง	side-channel spillway
ทางน้ำล้นใต้	submerged spillway
ทางผันน้ำ	diversion channel
ทางระบายก๊าซ	gas vent
ทางระบายน้ำ	drain
ทางระบายน้ำจากดินชั้นกลาง	subsoil drain
ทางออกจมน้ำ	submerged outlet
ทางอ้อม	bypass
ทางอากาศบริสุทธิ์เข้า	fresh-air inlet
ท้ายน้ำ	tail water
ทำนบชั่วคราว	cofferdam
ที่ตีเอช	total dynamic discharge head

ทีเอชไอดี	THOD
ทีแอลเอ็ม	TL _m
ทีโอซี	TOC
ทีโอดี	TOD
ที่กั้นน้ำท่วม	flood control storage
ที่ดักกัลลิน	trap
ที่น้ำพัดมาถม	alluvial
ที่มี	available
ที่ไม่ใช่คาร์บอน	non-carbonaceous
ที่ราบน้ำท่วมถึง	flood plain
ที่ริมตลิ่ง	riparian land
ที่ลุ่มน้ำขัง	swamp
ที่วัดระดับน้ำในถัง	water-tank indicator
ทวนชุง	log boom
ทวนเป็นแนว	boom
ทวนโป๊ะ	pontoon
ทวนยุงลอย	buoy
ทวนลอย	float
ทวนลอยแท่งตั้ง	rod float
ทวนศึกษา	float studier
เทคโนโลยีชีวภาพ	biotechnology
เทคโนโลยีที่ดีที่สุดที่ปฏิบัติได้	best practical technology
เทคโนโลยีที่ดีที่สุดเท่าที่มี	best available technology
เทรเซอร์	tracers
เทรซ	trace
เทอร์โบโพรPELLERแบบใบจักร	propeller type turbine
เทอร์โมกราฟ	thermograph
เทอร์โมโฟน	thermophone
แท่งน้ำ	water column
แท่งแยงท่อ	sewer rod
ไทเทรต	titrate
ไตรโพลีฟอสเฟต	tripolyphosphate
ไทโอทริกซ์	thiothrix

๒

ธาตุอาหาร	nutrient
ธารฉนวน	insulated stream
ธารน้ำแข็ง	glacier
ธารที่เข้า	influent stream

๓

นาปลา	fish farm
น้ำ	aqua
น้ำกรอง	filtrate
น้ำกรองซึมเข้า	infiltrate
น้ำกร่อย	brackish water
น้ำกระโดด	hydraulic jump
น้ำกระแทก	water hammer
น้ำกลั่น	distilled water
น้ำเกลือ	brine
น้ำขุ่น	mother liquor, water of dehydration
น้ำขึ้นน้ำลง	tide
น้ำเข้า	influent
น้ำคงค้าง	retained water
น้ำควบแน่น	condensate
น้ำเค็ม	saline water
น้ำจากการควบแน่น	water of condensation
น้ำจากหลังคา	roof water
น้ำชดเชย	make-up water
น้ำชนิดหนัก	heavy water
น้ำใช้ดับเพลิง	fire supply
น้ำใช้ในกระบวนการผลิต	process water
น้ำใช้อุตสาหกรรม	industrial water
น้ำขุ่น	spring
น้ำขุ่นกรอง	filtration spring
น้ำขุ่นคงที่	constant spring

น้ำซึบเค็ม	saline spring, salt spring
น้ำซึบบนทางเอียง	synclinal spring
น้ำซึบพุ	artesian spring
น้ำซึบเย็น	cold spring
น้ำซึบรอยแตก	fracture spring, fissure spring
น้ำซึบรอยแยก	fissure spring
น้ำซึบรอยเลื่อน	fault spring
น้ำซึบราง	channel spring
น้ำซึบแรงโน้มถ่วง	gravity spring
น้ำซึบหินปูน	calcareous spring
น้ำซึบหินหนุ่	perched spring
น้ำซึบหุบเขา	valley spring
น้ำซึบหน้าผา	cliff spring
น้ำซึบแอ่ง	depression spring, dimple spring, pool spring, water-table spring
น้ำซึบแอ่งดิน	pocket spring
น้ำซึม	seep water
น้ำซึมผ่านดิน	percolating water
น้ำซึมลอด	creep
น้ำดับเพลิง	fire flow
น้ำดิน	soil water
น้ำดิบ	raw water
น้ำดื่มได้	potable water
น้ำดูดซับ	adsorption water
น้ำดูดแน่น	adsorption water
น้ำตะกอน	mixed liquor
น้ำใต้ดิน	groundwater
น้ำใต้ดินปิดกัก	confined groundwater
น้ำใต้ผิวดิน	subsurface water
น้ำท้น	backwater
น้ำท่วม	flood
น้ำท่วมจำเพาะรอบปี	specific year flood
น้ำท่วมฉับพลัน	flash flood
น้ำท่วมประจำปี	annual flood

น้ำท่วมประจำปีเฉลี่ย	average annual flood
น้ำท่วมรายเดือน	monthly flood
น้ำทะเล	seawater
น้ำท่า	runoff
น้ำท่าตรง	direct runoff
น้ำท่าใต้ผิวดิน	subsurface runoff
น้ำท่าทั้งหมด	total runoff
น้ำท่ามวล	mass runoff
น้ำท่าสะสม	cumulative runoff
น้ำท่าไหลนอง	overland runoff
น้ำทิ้งเสถียรภาพ	stable effluent
น้ำที่สูญเสียนอน	unaccounted-for water
น้ำนิ่ง	still water
น้ำในโพรง	pore water
น้ำบรรยากาศ	atmospheric water
น้ำบริสุทธิ์ทางเคมี	chemically pure water
น้ำบาดาล	groundwater
น้ำบาดาลไม่ปิดกั้น	unconfined groundwater
น้ำบาดาลหินหนืด	perched water
น้ำป้อน	feedwater
น้ำป้อนหม้อไอน้ำ	boiler feed water
น้ำปิดกั้น	confined water
น้ำผลิต	produced water, product water
น้ำผลึก	water of crystallization
น้ำฝนเฉพาะที่	point rainfall
น้ำฝนตัดค้ำ	interception
น้ำฝนล้น	storm overflow
น้ำฝนหลาก	storm runoff
น้ำพุร้อน	geyser
น้ำพุ่ง	sluice
น้ำฟ้า	precipitate
น้ำมลพิษ	polluted water
น้ำยาออร์โธโทลิดีน	orthotolidine reagent
น้ำยึดติด	adhesive water

น้ำระบายทิ้ง	discharge, drainage water
น้ำระบายออก	discharge
น้ำรับเข้า	water intake
น้ำรั่วจากอ่าง	fugitive water
น้ำรั่วซึมเข้า	infiltration
น้ำรั่วซึมออก	exfiltration
น้ำริ้ว	fringe water
น้ำรีดจากสัลดัจ	mother liquor
น้ำแร่	mineral water
น้ำลง	ebb, ebb tide
น้ำล้น	overflow
น้ำลอด	creep, sluice
น้ำล้าง	wash water
น้ำล้างถนน	street wash
น้ำไวงาน	active water
น้ำสัลดัจ	mixed liquor
น้ำสำรอง	storage
น้ำสำรองควบคุม	controlled storage
น้ำสำรองประสิทธิผล	effective storage
น้ำสัณนดิน	retention
น้ำสูบลำรอง	pump storage
น้ำเสีย	wastewater
น้ำเสีย (ในท่อ)	sewage
น้ำเสียกรองแล้ว	filtered wastewater
น้ำเสียเข้มข้น	high strength wastewater
น้ำเสียครัวเรือน	household wastes
น้ำเสียคอกสัตว์	barn wastewater
น้ำเสียฆ่าเชื้อโรคแล้ว	disinfected wastewater
น้ำเสียฆ่าเชื้อสมบูรณ์	sterilized wastewater
น้ำเสีย (จาก) การผลิต	manufacturing wastes
น้ำเสียเจือจาง	low-strength wastewater
น้ำเสียชุมชน	domestic wastewater, sanitary wastewater
น้ำเสียเซปติก	septic wastewater
น้ำเสียดิบ	crude wastewater, raw wastewater

น้ำเสียตกจมแล้ว	settled wastewater
น้ำเสียทำใสแล้ว	clarified wastewater
น้ำเสียเน่าค้ำ	septic wastewater
น้ำเสียในท่อ	sewage
น้ำเสียพาณิชย์	trade wastes
น้ำเสียรวม	combined wastewater
น้ำเสียสด	fresh wastewater
น้ำเสียอับ	stale wastewater
น้ำเสียอุตสาหกรรม	industrial wastewater
น้ำหนักบรรทุก	load
น้ำหล่อเย็น	cooling water
น้ำเหลือคืนแหล่ง	regenerated water
น้ำไหลเข้า	inflow
น้ำออก	effluent
น้ำออกขั้นสุดท้าย	final effluent
น้ำอ่อน	soft water
น้ำอิ่มตัว	water of saturation
น้ำเอ่อ	backwater, rising tide
น้ำเอ่อล้น	overflow
นิเวศวิทยา	ecology
นิวคลีอิน	nuclein
นิวเคลียส	nucleus
นิวตรอน	neutron
เนฟโฟโลมิเตอร์	nephelometer
เนมาโทด	nematode
เน่าเปื่อย	decay
แนบปี	nappe
แนวชายฝั่ง	shore line
โนโมกราฟ	nomograph
ไนตริฟิเคชัน	nitrification
ไนโตรโซโมนัส	nitrosomonas
ไนโตรแบคทีเรีย	nitrobacter

บ

บรรยากาศ	atmosphere
บริเวณควาบน้ำมัน	sleek field
บริเวณน้ำบาดาลลด	influence area
บริเวณปล่อยน้ำเสีย	wastewater field
บลูม	bloom
บ่อ	basin, pond, pool
บ่อเกรอะ	septic tank
บ่อขัดแต่ง	polishing pond
บ่อขับ	driven well
บ่อขุด	dug well
บ่อคว้าน	bored well
บ่อเครื่องสูบ	pump pit
บ่อเจาะ	drilled well
บ่อซึม	cesspool, leaching cesspool
บ่อซึมบาดาล	absorbing well
บ่อดักกรวดทราย	grit catcher
บ่อดักไขมัน	grease interceptor, grease trap
บ่อดักดินตะกอน	silt basin
บ่อดักทราย	sand catcher, sand trap
บ่อด้านข้าง	side pond
บ่อดูด	suction pit
บ่อตรวจ	manhole
บ่อตรวจโครก	flushing manhole
บ่อตรวจชุมทาง	junction manhole
บ่อตรวจท่อระบาย	sewer manhole
บ่อตรวจบรรจบ	junction manhole
บ่อตรวจแบบลดระดับท่อ	drop manhole
บ่อตรวจผันน้ำ	diversion manhole
บ่อตอก	driven well
บ่อก่อกรูเจาะรู	perforated-casing well
บ่อทรายตุต	quicksand
บ่อน้ำ	well

บ่อน้ำเข้า	inlet well
บ่อน้ำนิ่ง	stilling well
บ่อน้ำพ	artesian flowing well
บ่อน้ำสัตว์	stock pond
บ่อน้ำไหล	flowing well
บ่อนิ่ง	still well
บ่อบ่ม	maturation pond
บ่อบาดาล	well
บ่อ(บาดาล)ตะแกรงกรอง	screened well
บ่อบาดาลมีแรงดัน	artesian well
บ่อบาดาลไม่พ	nonflowing well
บ่อบาดาลไว้แรงดัน	water-table well
บ่อประตู(น้ำ)	gate chamber
บ่อปรับเสถียร	stabilization pond
บ่อปรับเสถียรน้ำเสีย	waste stabilization pond
บ่อปลา	fish pond
บ่อเปิด	open well
บ่อเปียก	wet well
บ่อผันน้ำ	diversion chamber
บ่อฝัง	oxidation pond
บ่อพัก	sump
บ่อแยกน้ำ	splitting box
บ่อรวมน้ำ	combination well
บ่อระบาย	drainage well, drain well
บ่อระบายลงบาดาล	negative well
บ่อรับน้ำ	inlet well
บ่อรัศมี	radial well
บ่อเล็ก	sump
บ่อส้วม	privy vault
บ่อสูบ	pump sump
บ่อหลอด	tubular well
บ่อเหม็น	anaerobic pond
บ่อแห้ง	dry well
บ่ออัดน้ำ	inverted well
บ่ออัดน้ำบาดาล	diffuser well, diffusion well, recharge well

บ่อแอโรบิก	aerobic (stabilization) pond
บ่อแอนแอโรบิก	anaerobic pond
บันไดปลาโจน	fish ladder
บันทึก	log
บันทึกการเจาะ	drill log
บันทึกน้ำบาดาล	well record
บันทึกสภาพบ่อ	well log
บัฟเฟอร์	buffer
บาร์เดนโฟ	Bardenpho
บริเวณปล่อยน้ำเสีย	wastewater field
บิวเรตต์	burette
บีโคไล	B.coli
บิเทียม	Btu
บีพีที	BPT
บีเอที	BAT
บีโอดี	BOD
บีโอดี 5 วัน	five-day BOD, BOD ₅
บีโอดีขั้นที่สอง	second-stage biochemical oxygen demand
บีโอดีจมตัว	settled BOD
บีโอดี (จากสาร) คาร์บอน	carbonaceous BOD
บีโอดี (จากสาร) ไนโตรเจน	nitrogenous BOD
บึง	marsh, wetland
บึงโค้ง	oxbow lake
บึงประดิษฐ์	constructed wetlands
บุชชิง	bushing
เบกกีอาโทอา	Beggiatoa
เบส	base
แบคทีเรีย	bacteria
แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์ม	coliform-group bacteria
แบคทีเรียชนิดเส้น	filamentous bacteria
แบคทีเรียใช้อากาศ	aerobic bacteria
แบคทีเรียซัลเฟอร์	sulfur bacteria
แบคทีเรียแซโพรไฟติก	saprophytic bacteria
แบคทีเรียปรสิต	parasitic bacteria
แบคทีเรียแมงกานีส	manganese bacteria

แบกที่เรีย ไมใช้ออกซิเจน	anaerobic bacteria
แบกที่เรีย ไม่ผลิตมีเทน	non-methanogenic bacteria
แบกที่เรีย ลดออกซิเจนจากซัลเฟต	sulfate-reducing bacteria
แบกที่เรีย สร้างมีเทน	methanogenic bacteria
แบกที่เรีย สังเคราะห์เคมี	chemosynthetic bacteria
แบกที่เรีย สังเคราะห์แสง	photosynthetic bacteria
แบกที่เรีย เหล็ก	iron bacteria
แบตช์	batch
แบบจำลอง	model
แบบจำลองไฮดรอลิก	hydraulic model
แบบจำลองต้นแบบ	prototype model
แบบจำลองนำร่อง	pilot model
แบบแบตช์	batchwise
แบบโพลิเมอร์	polymeric
แบบสุ่ม	random
แบฟเฟิล	baffles
โบรมีน	bromine
โบลดาวน์	blowdown
โบลวออฟ	blowoff
ใบจักร	propeller
ใบพัด	impeller
ใบพัดเกลียว	screw impeller
ใบพัดแบบใบจักร	propeller-type impeller
ใบพัดแบบปิด	closed impeller
ใบพัดเปิด	open impeller
ใบพัดไม่อุดตัน	nonclogging impeller

ป

ปฏิกรณ์	reactor
ปฏิกรณ์ชั้นสลัดจ์แอนแอโรบิกแบบไหลขึ้น	upflow anaerobic sludge blanket reactor
ปฏิกรณ์ชีวแบบฟิล์มตรึง	fixed film bioreactor
ปฏิกิริยา	reaction
ปฏิกิริยาเกิดสบู่	saponification
ปฏิชีวนะ	antibiotics

ปฏิบัติการหน่วย	unit operation
ปรสิต	parasite
ปรอทเปียก	wet-bulb thermometer
ประจุ	ion
ประจุบวก	cation
ประจุลบ	anion
ประตูกระดก	flap gate
ประตูตักขยะลอย	trash gate
ประตูท้ายน้ำ	tail gate
ประตูท่งน้ำ	waste gate
ประตูน้ำ	gate
ประตูน้ำขึ้นน้ำลง	tide gate
ประตูน้ำกั้น	backwater gate
ประตูน้ำบานโค้ง	drum gate
ประตูน้ำปรับสมดุล	balanced gate
ประตูน้ำพุ่ง	sluice gate
ประตูน้ำลอด	sluice gate
ประตูน้ำเลื่อน	sliding gate
ประตูน้ำเลื่อนพื้นเฟือง	roller gate
ประตูน้ำเลื่อนลูกปืน	roller-bearing gate
ประตูน้ำเอ่อ	backwater gate
ประตูนิรภัย	safety gate
ประตูบนสัน	crest gate
ประตูบานโค้ง	tainter gate
ประตูผันน้ำ	diversion gate
ประตูพลิก	flap gate
ประตูระบายตะกอน	scouring sluice
ประตูระบายทราย	sand gate
ประตูสกัด	stop gate
ประตูสัน	crest gate
ประตูสันโค้ง	sector gate
ประตูเอียงกระดก	tilting gate
ประตูปลา	water supply
ประสิทธิผลของฝนตก	rainfall effectiveness
ประสิทธิภาพการกรอง	filter efficiency

ประสิทธิภาพการฟื้นฟูสภาพ	regeneration efficiency
ประสิทธิภาพเครื่องสูบน้ำ	pump efficiency
ปรับแก้	adjust
ปรับแยกขนาน	offset
ปรับแยกขนานคู่	double offset
ปริมาณ	load
ปริมาณการใช้น้ำ	water consumption
ปริมาณการผลิต(เซลล์)	yield
ปริมาณเก็บกักในคลอง	channel storage
ปริมาณเก็บกักในทางน้ำ	channel storage
ปริมาณความชื้นของสลัดจ์	sludge moisture content
(ปริมาณ)ความต้องการคลอรีน	chlorine demand
ปริมาณจ่ายสาร	dosage, dose
ปริมาณช็อค	shock load
ปริมาณดับเพลิง	required fire flow
ปริมาณสารแขวนลอย	suspended load
ปริมาณเติมสารเคมี	chemical dose
ปริมาณน้ำ(เข้า)	hydraulic load
ปริมาณน้ำชดเชย	water compensation
ปริมาณน้ำใช้ชุมชน	domestic consumption
ปริมาณน้ำใช้อุตสาหกรรม	industrial consumption
ปริมาณน้ำดับเพลิง	fire demand
ปริมาณน้ำบรรจุ	water content
ปริมาณน้ำ(ป้อน)	hydraulic load
(ปริมาณ)น้ำฝนเฉพาะที่	point rainfall
ปริมาณน้ำฝนสุทธิ	net rainfall
ปริมาณน้ำฝนไหล	storm flow
ปริมาณน้ำฟ้า	precipitable water
(ปริมาณ)น้ำสำรองควบคุม	controlled storage
ปริมาณน้ำสำรองเฉพาะกาล	seasonal storage
(ปริมาณ)น้ำสำรองประสิทธิผล	effective storage
ปริมาณบีโอดี	BOD load
ปริมาณระบายตะกอน	sediment discharge
ปริมาณป้อนสาร	dosage, dose
ปริมาณผลิตเซลล์	cell yield
ปริมาณฝนประสิทธิผล	effective rainfall

ปริมาณพร่องจากกึ่งมัตว	saturation deficit
ปริมาณพายุฝนกำหนด	design storm
ปริมาณพายุฝนออกแบบ	design storm
ปริมาณมลพิษ	pollutional load
ปริมาณยอด	peak load
ปริมาณผสมมูล	stoichiometric
ปริมาณเสล็ดจ้งทั้ง	sludge wastage
ปริมาณสุทธิการใช้น้ำ	net consumptive use of water
ปริมาณลบ	pumpage
ปริมาณให้น้ำ	yield
ปริมาณให้น้ำจำกัด	safe yield
ปริมาณให้น้ำบาดาลเชิงเศรษฐกิจ	economic groundwater yield
ปริมาณไหลกลับ	return flow
ปริมาณอินทรีย์	organic load
ปริมาตรตกจม	settled volume
ปริมาตรน้ำท่า	runoff volume
ปริมาตรโพรง	pore space
ปลอกเจาะท่อ	tapping sleeve
ปลอกท่อ	sleeve
ปลอก(บ่อ)	well casing
ปล่องท่อ	stack
ปล่องระบาย	chute
ปล่องระบายอากาศ	vent stack
ปลัก	slough
ปลายตัน	dead end
ปลายตันเขื่อน	dam toe
ปลายท่อเสียบ	spigot
ปลายหัว	head end
ปัจจัย	factor
ปัจจัยจำกัด	limiting factor
ปัจจัยประยุกต์	application factor
ปั่นป่วน	turbulence
ปาก	mouth
ปากท่อจมน้ำ	submerged crib
ปากระฆัง	bell, bellmouth, hub

ปิโคคูรี	picocurie
ปิโตรเคมีคัล	petrochemicals
ปีเฉลี่ย	average year
ปีอุทก	water year
ปูนขาว	lime, slaked lime
ปูนขาวผิมน้ำ	hydrated lime
ปูนคลอรีน	chlorinated lime, hypochlorite of lime
ปูนคลอรีน ไซยานูริก	chlorinated isocyanurates
ปูนดิบ	quicklime
ปูนสุก	slaked lime
เป็นกลาง	neutral
เป็นเนื้อเดียวกัน	homogeneous
เป็นแบบตซ์	batchwise
เป็นพิษ	toxic
เป็นละออง	spray
เปื่อย	slurpy
โปรตีโอไลซิส	proteolysis
โปรโตซัว	protozoa

๘

ผงซักฟอกครัวเรือน	household detergent
ผงซักฟอกใช้ตามบ้าน	household detergent
ผงปูนคลอรีน	bleaching powder
ผงปูนคลอรีนเกรดสูง	high-test hypochlorite
ผงฟอกสี	bleaching powder
ผนังด้านข้าง	sidewall
ผนัง (บ่อ)	(well) casing
ผลประโยชน์จากการป้องกันน้ำท่วม	flood benefits
ผลิตภัณฑ์กลั่น	distillate
ผลิตภัณฑ์หล่อเฉพาะ	special castings
ผลึก	crystal
ผังบริเวณ	layout
ผังบริเวณ (โรงงาน)	plant layout
ผ้ากรอง	filter cloth

ผิดหลักสุขาภิบาล	unsanitary
ผู้	decay
ผู้ใช้	user
ผู้บันทึกข้อมูล	recorder
แผนที่ความดัน	piezometric map
แผนที่ธรณีวิทยา	geologic map
แผนที่เส้นชั้นความสูง	contour map, topographic map
แผนที่เส้นชั้นฝน	isohyetal map
แผนที่แสดงระดับน้ำใต้ดิน	water-table map
แผนภาพ	diagram
แผนภาพการไหล	flow diagram, flowsheet
แผนภาพมวล	mass diagram
แผนภาพอาร์เรดี	Arradi diagram
แผนภูมิ	chart
แผนภูมิการไหล	flow line
แผ่นกรอง	filter
แผ่นกั้น	baffles
แผ่นกั้นฝ้าไข	scum baffle, scum board
แผ่นปิด-เปิด	shutter
แผ่นพินกันเซาะ	apron
แผ่นพินปลา	dental
แผ่นฟุ้ง	diffuser plate
แผ่นเยื่อกรอง	membrane filter
แผ่นสกัด	stop log
แผ่นหมุนชีวภาพ	RBC

๘

ฝน	rain, storm
ฝนเทียม	artificial rainfall
ฝนประปราย	sprinkle
ฝนโปรย	shower
ฝนวิสามันท์	occasional storm
ฝาครอบ	cap
ฝาปิดบ่อตรวจระบายอากาศ	ventilated manhole cover

ฝาปิดหัวดับเพลิง	hydrant cap
ฝาลอย	floating cover
ฝ้าไธ	scum
ฝ้าไธที่กวาดออก	skimmings
ฝาย	weir
ฝายขยับ	movable weir
ฝายข้าง	side-flow weir
ฝายคุมตามลัดส่วน	proportional weir
ฝายจมน้ำ	drowned weir, submerged weir
ฝายซีโพลเลตติ	Cipolletti weir
ฝายซูโทร	Sutro weir
ฝายบากร่องตัววี	V-notch weir
ฝายเต็มราง	suppressed weir
ฝายทิ้งน้ำ	waste weir
ฝายน้ำล้น	overflow weir
ฝายน้ำออก	effluent weir
ฝายบากร่อง	notched weir
ฝายแบบแผ่นเลื่อน	sliding-panel weir
ฝายผันน้ำล้น	diverting weir
ฝายแผ่น	leaping weir
ฝายแผ่นปิด-เปิด	shutter weir
ฝายแยก	separating weir
ฝายรอบวง	peripheral weir
ฝาย(ระบาย)ฝ้าไธ	skimming weir
ฝายรูปพาราโบลา	parabolic weir
ฝายสันกว้าง	broad-crested weir, wide-crested weir
ฝายสันคม	sharp-crested weir
ฝายสันมน	rounded-crest weir
ฝายสันราบ	flat-crested weir
ฝายสามเหลี่ยม	triangular weir
ฝายสี่เหลี่ยมคางหมู	trapezoidal weir
ฝายสี่เหลี่ยม(ผืนผ้า)	rectangular weir
ฝายเสียดทาน	friction weir
ฝายหุบ	contracted weir
ฝายอิสระ	free weir

พ

พ่น	spray
พยางลอย	buoy
พรรณไม้ประจำถิ่น	flora
พรรณสัตว์ประจำถิ่น	fauna
พรุนละเอียด	microporous
พรุนหยาบ	macroporous
พลังงานจำเพาะ	specific energy
พลังงานศักย์	potential energy
พลิกกลับ	overturn
พอดีขาดอากาศ	anoxic
พันธะ	bond
พันธะโควาเลนต์	covalent bond
พาแชลล์ฟลูม	Parshall flume
พายุฝน	rainstorm, storm
พายุหมุนเขตร้อน	tropical cyclone
พาหะ	carrier
พิกโนมิเตอร์	pycnometer
พิษ	toxic
พิสัยความร้อนเทอร์โมฟิลิก	thermophilic range
พีโตมิเตอร์	pitometer
พีพีที	ppt
พีพีบี	ppb
พีพีเอ็ม	ppm
พีวีซี	PVC
พีเอช	pH
พีเอฟ	PF
พีเอฟยู	PFU
พีเอฟอาร์	PFR
พีเอซี	PAC
พีเอซีแอล	PACL
พืชตรึงไนโตรเจน	nitrogen-fixing plant
พืชริมตลิ่ง	riparian vegetation
พ้น (แม่น้ำ)	bed

พกรอง	filter bed
พ(กรอง)หลอก	false (filter) bottom
พที่แถบ	strip
พที่อระบาย	sewer district
พที่น้ำท่วม	flood basin
พที่น้ำลด	pumping-depression area
พที่น้ำหลาก	overflow land
พที่ปฏิบัติการ	operating floor
พที่เปียก	wetland
พที่ผิวจำเพาะ	specific surface area
พที่ระบายน้ำ	drainage area, drainage basin
พที่รับน้ำ	catchment area, watershed
พที่ราบที่น้ำพัดมาถม	alluvial plain
พที่ราบที่น้ำพัดมาถม	alluvial fan
พแบบวีเลอร์	Wheeler bottom
พผิวความดัน	piezometric surface
พผิวอิสระ	free surface
พน้ำร้อน	hot spring
เพลทเคานท์	plate count
เพอริโคเนติก	perikinetik
แพลงก์ตอน	plankton
โพรทิสต์	protists
โพรไฟล์	profile
โพรไฟล์ชลศาสตร์	hydraulic profile
โพรไฟล์ดิน	soil profile
โพรลิเฟอเรชัน	proliferation
โพรง	pore
โพรบ	probe
ไพโรไลซิส	pyrolysis
ไพโรไลซิสร่วม	co-pyrolysis
โพลเดอร์	polder
โพลารोगราฟี่	polarography
โพลาริเซชัน	polarization
โพลีเมอร์	polymer
โพลีไวนิลคลอไรด์	polyvinyl chloride
โพลีอะลูมิเนียมคลอไรด์	polyaluminium chloride

โพลีอิเล็กโทรไลต์

polyelectrolyte

พ

ฟลอร่า	flora
ฟล็อก	floc
ฟล็อกกวาด	sweep floc
ฟล็อกคูเลชัน	flocculation
ฟล็อกชีวภาพ	biofloc
ฟล็อกปลายเข็มหมุด	pinpoint floc
ฟล็อกหลวม	loose floc
ฟลักซ์	flux
ฟลักซ์ของแข็ง	solids flux
ฟลูม	flume
ฟลูมควบคุม	control flume
ฟลูมพาล์มเมอร์-โบวล์ส	Palmer Bowls flume
ฟอณา	fauna
ฟอง	foam
ฟองเล็กๆ	froth
ฟอง(อากาศ)หยาบ	coarse bubble
ฟอสเฟต	phosphate
ฟังกัสน์	fungus
ฟังก์ชัน	function
ฟิล์มจุลินทรีย์	microbial film
ฟีคัลโคลิฟอร์ม	fecal coliforms
ฟีคัลสเตรปโตค็อกคัส	fecal streptococcus
ฟุตวาล์ว	foot valve
เฟส	phase
แฟคัลเททีฟ	facultative
แฟกเตอร์	factor
แฟกเตอร์ดินตะกอน	silt factor
แฟกเตอร์ยอด	peak factor
แฟล็กเจลลลิตา	flagellata
โฟโตมิเตอร์	photometer
โฟม	foam
ไฟโตมิเตอร์	phytometer

ไฟฟ้าพลังน้ำ

hydroelectric power

ภ

ภายนอกเซลล์	extracellular
ภายในอนุภาค	intraparticle
ภาระ (บรรทุก)	loading
ภาระการกรอง	filter loading
ภาระชลศาสตร์	hydraulic loading
ภาระบีโอดี	BOD loading
ภาระปริมาณน้ำ	hydraulic loading
ภาระฝาย	weir loading
ภาระสลัดจ์ไวงาน	activated sludge loading
ภาระเอเอส	activated sludge loading
ภาระแอกทีเวเตดสลัดจ์	activated sludge loading
ภาวะ	condition
ภาวะต่าง	alkaline
ภาวะมลพิษ	pollution
ภาวะมลพิษความร้อน	thermal pollution
ภาวะมาตรฐาน	standard condition
ภาวะอยู่ร่วมเอื้อกัน	symbiosis
ภูมิอากาศวิทยา	climatology

ฉ

ธารจนวน	insulated stream
ธารน้ำแข็ง	glacier
ธารให้เข้า	influent stream

ม

มรสุม	monsoon
มวลไวงาน	active mass
เมตร	meter (metre)
มาตรฐานน้ำ	water standards
มาตรฐานน้ำดื่ม	drinking-water standards

มาตรท่อหลัก	main-line meter
มาตรแบบเวนจูรี	venturi meter
มาตรไพรัช	Price meter
มาตรวัดกระแส	current meter
มาตรวัดการคายน้ำ	phytometer
มาตรวัดการระเหย	evaporimeter
มาตรวัดการไหล	flow meter
มาตรวัดความดัน	piezometer
มาตรวัดความดันของไหล	manometer
มาตรวัดความขุ่น	turbidimeter
มาตรวัดความเร็ว	velocity meter
มาตรวัดแคลอรี	calorimeter
มาตรวัดจุดน้ำค้าง	dew point hygrometer
มาตรวัดน้ำ	service meter, water meter
มาตรวัดน้ำแบบกังหัน	turbine meter
มาตรวัดน้ำฝนติดค้าง	interceptometer
มาตรวัดน้ำฟ้า	precipitation gage
มาตรวัดปริมาณน้ำฝน	pluviometer
มาตรวัดสภาพให้ซึมได้	permeameter
มาตรแสง	photometer
มาตราสเกล	scale
มาบ	slough
มาโครไฟต์	macrophyte
มิลลิกรัมต่อลิตร	milligrams per liter
มิลลิไมครอน	millimicron
มีชีวิต	viable
มีประจุไฟฟ้าเท่ากัน	isoelectric
มีอากาศ	aerobic
มุมทรงตัว	angle of repose
เมโซไฟต์	mesophyte
เมทานอล	methanol
เมแทบอลิซึม	metabolism
เม็ดตะกอน	pellet
เมอร์แคปแทน	mercaptans
เมือก	slime
เมือกชีวภาพ	biological slime

แมนอมิเตอร์	manometer
แม่น้ำเก่า	old river
แม่น้ำขนาดเล็ก	rivulet
แม่น้ำชั้นดี	clean river
แม่น้ำที่น้ำพัดตะกอนมาถม	alluvial river
แม่น้ำปัจฉิมวัย	old river
แม่น้ำมีขมิ้ววัย	mature river
แม่น้ำวิทยา	potamology
แม่น้ำสะอาด	clean river
แม่น้ำอยู่ตัว	mature river
แมสสเปกโตรเมทรี	mass spectrometry
ไมโครไฟต์	microphytes
ไมโครแอโรฟิล	microaerophils
ไมล์ทะเล	nautical mile
ไม่ควบแน่น	noncondensable
ไม่ชอบน้ำ	hydrophobic
ไม่ใช้ออกซิเจน	anaerobic
ไม่ใช้อากาศ	anaerobic
ไม่ถูกสุขลักษณะ	unsanitary
ไม่เป็นเนื้อเดียวกัน	heterogeneous
ไม้กวาดตะกอน	squeegee
ไม้ระดับ	staff gage
ไม้ลาดวัดระดับ	sloping gage
ไม้หยั่งความลึก	sounding rod, sounding stick

ย

ยับยั้ง	inhibit
ยอด	peak
ยอดประจำชั่วโมง	hourly peak
ย่อยง่าย	soft
ย่อยยาก	refractory
ยูโทรฟิเคชัน	eutrophication
ยูเรีย	urea
ยูวี	UV
ยูเอเอสบี	UASB

ยูเอเอสบีอาร์
เยื่อกรองเลือกประจุ
เยื่อกึ่งซึมได้

UASBR
selective membrane
semipermeable membrane

ว

รถดับเพลิง
รองพื้น
รองหลัก
ร่องซึม
ร่องตักน้ำ
ร่องน้ำ
ร่องบาก
ร่องยาว
รอยต่อ
รอยต่อก่อสร้าง
ร้อยละของของแข็ง
ร้อยละของน้ำท่า
ร้อยละเชิงปริมาตร
ระงับ
ระดับ
ระดับจำเพาะ
ระดับแช่ท่อดูด
ระดับดัดพลวัต
ระดับน้ำดิน
ระดับน้ำใต้ดิน
ระดับน้ำทะเล
ระดับน้ำทะเลปานกลาง
ระดับน้ำนิ่ง
ระดับน้ำลด (ในบ่อบาดาล)
ระดับน้ำสถิต
ระดับผิวน้ำไหล
ระดับฟื้นฟูสภาพ
ระดับมูลฐาน
ระดับยืน
ระดับไว (ต่อการวิเคราะห์)

fire engine
bedding
submain
seepage trenches
intercepting channel
channel, main channel
notch
trench
joint
construction joint
percent solids
runoff percentage
percent by volume
quench
stage
specific level
pump submergence
dynamic suction lift
soil water table
water table
sea level
mean sea level
still-water level
drawdown
hydrostatic level
flow line
regeneration level
datum level
standing level
sensitivity level

ระดับสถิต	static level
ระดับสูบ	pumping level
ระบบกังปลา	herringbone system
ระบบการตัดระบาย	interception
ระบบการเดินท่อ	pipng system
ระบบการเดินท่ออาคาร	plumbing system
ระบบการวางท่อ	pipng system
ระบบจ่ายน้ำ	distribution system
ระบบฉีดฝอย	sprinkler system
ระบบซีจีเอส	Cgs system
ระบบดับเพลิง	fire system
ระบบท่อระบาย	sewerage, sewer system
ระบบท่อรับน้ำกรอง	underdrain
ระบบท่อวางขี้าย	gridiron system
ระบบท่อหลักคู่	double-main system
ระบบท่อใหญ่	trunk system
ระบบน้ำ	water system
ระบบประปา	water supply system
ระบบ ไบรยกรอง	aerobic filter
(ระบบ) ไบรยกรอง	trickling filter
ระบบแผ่นหมุนชีวภาพ	rotating biological contactor
ระบบแม่น้ำ	river system
ระบบแยก	separate system
ระบบรวบรวมน้ำ	collecting system
ระบบระบายน้ำ	drainage system
ระบบระบายแยก	separate sewer system
ระบบระบายอากาศ	vent system
ระบบลำธารเชื่อม	distributary system
ระบบลำน้ำ	stream system
ระบบลำเสียงน้ำ	collecting system
ระบบลำเสียงน้ำด้านล่าง	underdrain
ระบบหัวเจาะพ่นน้ำ	well-point system
ระบบเอเอสชนิดฟิล์มตรึง	fixed activated sludge system
ระบบเอเอสแบบผสมสมบูรณ์	complete mixed AS

ระบบเอเอสแบบแอนแอโรบิก	anaerobic activated sludge system
ระบายทิ้ง	discharge
ระบายออก	discharge
ระเบียบวิธี	method
ระยะ	stage
ระยะการไหล	length of run
ระยะดูดขึ้นสถิต	static suction lift
ระยะผนังเหนือหน้า	freeboard
ระยะเวลากะจัด	displacement time
ระยะเวลาเติมอากาศ	aeration period
ระหว่งหน้า	interface
ระเหยง่าย	volatile
รังสี	radiation
รังสีแกมมา	gamma rays
รัดแยก	saddle
รั่ว	leak
รั่วซึม	seep
รัศมีชลศาสตร์	hydraulic radius
รา	fungus, mold
ราคาต่อหน่วย	unit cost
ราง	channel
รางดักกรวดทราย	grit chamber, grit channel
รางดักน้ำ	intercepting channel
รางเท	chute
รางเทน้ำล้น	spillway chute
รางน้ำ	flume, gutter, trough
รางน้ำเข้าใกล้	approach channel
รางน้ำประชิด	approach channel
รางน้ำฝน	rain gutter, roof drain
รางน้ำล้น	spillway channel
รางน้ำเล็ก	ditch
รางน้ำออก	effluent trough
รางปล่อยน้ำออก	outlet channel
รางเปิด	open channel
รางผสม	mixing channel

รางผันน้ำ	diversion, diversion channel
รางพาร์แชลล์	Parshall flume
รางระบายตักน้ำ	intercepting drain
รางระบายน้ำล้าง	wash-water gutter, -trough
รางระบายเปิด	open-channel drainage
รางรับฝ้าย	scum trough
รางล้าเลี้ยง	chute
รางส่งน้ำ	aqueduct
รายการค่าบริการน้ำ	water service schedule
ริมตลิ่ง	riparian
ริ้วแคปิลลารี	capillary fringe
รีดิวซ์	reduce
รู	orifice
รูขอบคม	sharp-edged orifice
รูจมน้ำ	submerged orifice
รูเล็ก	orifice
รูปแบบการกระจายของฝน	storm distribution pattern
เรซินแลกเปลี่ยนประจุลบ	anion exchange resin
เรซินแลกเปลี่ยนแอนไอออน	anion exchange resin
เรินต์เกน	roentgen
เรื้อรัง	chronic
แรงดันขึ้น	uplift
แรงน้ำขึ้นลง	diurnal force
แรงพยุงลอย	buoyancy
แรงยึดกัน	cohesion
แรงลากดึง	drag force
แรงแวนเตอวาล	van de Waal force
แรงไหลกระแส	flow
แรด	rad
โรติเฟอร์	rotifera
โรค(จาก)พิษตะกั่ว	lead poisoning
โรคทางน้ำ	water-borne disease
โรงกรอง	filter
โรงกำจัดของเสีย	waste-disposal plant
โรงขนาดโต๊ะทดลอง	bench-scale plant
โรงงานต้นแบบ	prototype plant

โรงงานน้ำร่อง	pilot plant
โรงบำบัดน้ำ	water treatment plant
โรงประตู(น้ำ)	gate house
โรงประปา	water plant
โรงสีลม	windmill
ไร้อากาศ	anaerobic

ล

ลดทอน	reduce
ล้อน้ำ	water wheel
ล็อก(น้ำ)	lock
ลอย	float
ละอองลอย	aerosol
ลักษณะ	characteristics
ลักษณะพรุน	porous
ลากดึง	drag
ล้างคัด	elutriate
ลานซึม	leaching field, seepage field
ลานตะพักลำน้ำ	river terrace
ลานตาก	drying bed
ลานตากสลัดจ์	sludge bed
ลานตากสลัดจ์แบบมีหลังคา	covered sludge drying bed
ลาน(โปรย)กรอง(แบบ)ดันบาร์	Dunbar filter
ลานระบายน้ำด้วยท่อกระเบื้อง	tile field
ลำดับ	stage
ลำดับชั้น(คุณภาพ)	grade
ลำธารแยกออก	distributaries
ลำน้ำ	stream
ลำน้ำฉีด	nozzle jet
ลำน้ำฉีดดับเพลิง	fire stream
ลำน้ำใต้ดิน	subterranean stream
ลำน้ำพุ่ง	nappe
ลำน้ำสาขา	affluent stream, tributary
ลำน้ำไหลต่อเนื่อง	continuous stream

ลำน้ำไหลออก	effluent stream
ลิเควอร์	liquor
ลิเทียมไฮโปคลอไรต์	lithium hypochlorite
ลิเนียร์อัลคิลซัลโฟเนต	linear alkyl sulfonate
ลิกนิน	lignin
ลิ้น	valve
ลุ่มน้ำ	basin
ลุ่มแม่น้ำ	river basin
ลูกถ่วงตอร์ปิโด	torpedo sinker
ลูกยางนิรภัย	safety bulb
ลูกลอย	float
ลูกลอยควบคุม	control float
เลขชี้บอก	indicated number
เลขวัด	indicated number
โลหะสังเวย	sacrificer
โลหะหนัก	heavy metal
โล่กำบังกัมมันตภาพรังสี	radioactivity shielding
ไลน์	line

๖

วงฐานกรวยน้ำลด	circle of influence
วงล้อ	wheel
วงล้อใบพาย	paddle wheel
วอร์ติเซลล์	vorticella
วัฏจักรคาร์บอน	carbon cycle
วัฏจักรน้ำ	water cycle
วัฏจักรน้ำท่า	runoff cycle
วัฏจักรไนโตรเจน	nitrogen cycle
วัฏจักรอุทก	hydrologic cycle
วัสดุคอกทึบ	calking, caulking
วัสดุเททึบ	calking, caulking
วัสดุอุปกรณ์น้ำเสีย	wastewater facilities
วัสดุอุปกรณ์ประปา	water supply facilities
วาล์ว	valve
วาล์วกรวย	cone valve

วาล์วกรวยยอด	conical-plug valve
วาล์วกระดก	flap valve
วาล์วกันกลับ	check valve
วาล์วกันน้ำดันกลับ	back-pressure valve
วาล์วกันน้ำดันย้อน	back-pressure valve
วาล์วโกลบ	globe valve
วาล์วเข็ม	needle valve
วาล์วเข้ามุม	angle valve
วาล์วคลายความดัน	pressure relief valve
วาล์วคลายอากาศ	air-relief valve
วาล์วควบคุมการไหล	flow-control valve
วาล์วชะล้าง	washout valve
วาล์วชักโครก	flush valve
วาล์วเช็ค	check valve
วาล์วตั้งไหล	throttle valve
วาล์วทางตรง	straight-way valve
วาล์วนิรภัย	safety valve
วาล์วบอลล์	ball valve
วาล์วแบ่งเขต	sectionalizing valve
วาล์วประตู	gate valve
วาล์วความดันลบ	negative pressure valve
วาล์วปรับคุมความดัน	pressure-regulating valve
วาล์วปรับคัล	balanced valve
วาล์วปรับไหล	throttle valve
วาล์วปล่อยล้าง	washout valve
วาล์วเปิด-เปิดเร็ว	quick-operating valve
วาล์วผ่อน(อากาศ)	relief valve, release valve
วาล์วผ่อนความดัน	pressure-relief valve
วาล์วผ่อนอากาศ	air-relief valve
วาล์วผีเสื้อ	butterfly valve
วาล์วพลิก	flap valve
วาล์วระบายโคลน	mud valve
วาล์วรีฟลักซ์	reflux valve
วาล์วโรตารี	rotary valve
วาล์วลดความดัน	pressure-reducing valve, reduction valve

วาล์วลูกกลอย	float valve
วาล์วสอด	insert valve
วาล์วสกัด	stop valve
วาล์วลี่ทาง	four-way valve
วาล์วสุญญากาศ	vacuum valve
วาล์วไหลทางเดียว	check valve
วาล์วอากาศ	air valve
วาล์วอากาศและสุญญากาศ	air and vacuum valve
วาล์วอุด	plug valve
วาล์วไฮดรอลิก	hydraulic valve
วิธีการ	method
วิธีการทดสอบตัดคลื่น	referee method
วิธีใช้เกลือ	salt method
วิธีไทเทรตแบบคลอเมตริก	coulometric titration
วิธีเนสเลอไวซ์	nesslerization
วิธีวัดความเร็วด้วยเกลือ	salt-velocity method
วิธีหลักเหตุผล	rational method
วิธีฮาร์ดีครอสส์	Hardy Cross method
วิทยาแบกทีเรีย	bacteriology
วิทยาหิน	lithology
วิสัยสามารถ	capacity
วินาคอนแทรกตา	vena contracta
วีไอแอลอาร์	VOLR
เวลากักน้ำ	detention time, resident time, retention period
เวลากักน้ำของแข็ง	solids-retention time
เวลากักน้ำชลศาสตร์	hydraulic retention time
เวลาไหล	time of flow
เวียร์	weir
เวียร์ซีโพลเล็ตติ	Cipolletti weir
เวียร์น้ำเข้า	influent weir
เวียร์ผันน้ำ	diverting weir
วันจากแบกทีเรีย	zooglea
ไวงาน	active
ไวรัส	virus
ไวรัสลำไส้	enterovirus

ค

ศักยภาพการระเหย	evaporativity
ศักย์ซีตา	zeta potential
ศักย์ออกซิเดชัน-รีดักชัน	oxidation-reduction potential
ศูนย์กลางความดัน	center of pressure
ศูนย์กลางแรงพยุงลอย	center of buoyancy
เศษตกค้าง	residue
เศษหินเชิงผา	colluvium

ส

สกาทอล	skatol
สถานะ	state
สถานะคงตัว	steady state
สถานีชักน้ำดิบ	intake station
สถานีสูบน้ำ	pumping station
สถานีสูบน้ำเพิ่มแรงดัน	booster station
สถานีสูบน้ำยก	lift station
สถานีสูบน้ำยกซ้ำ	relift station
สแตฟิโลค็อกคัส	Staphylococcus
สนพ.	ppt
สนพล.	ppb
สนล.	ppm
สปอร์	spore
สเปกโตรกราฟ	spectrograph
สไปโรริซัว	sporozoa
สภาพ	condition
สภาพกรด	acidity
สภาพด่าง	alkalinity
สภาพด่างคอสติค	caustic alkalinity
สภาพด่างคาร์บอเนต	carbonate alkalinity
สภาพด่างไบคาร์บอเนต	bicarbonate alkalinity
สภาพด่างเมทิล-ออเรนจ์	methyl-orange alkalinity

สภาพค่าไฮดรอกไซด์	hydroxide alkalinity
สภาพน้ำ	conductivity
สภาพน้ำไฟฟ้า	electrical conductivity
สภาพน้ำเสีย	wastewater condition
สภาพละลายได้	solubility
สภาพเน่าค้ำ	septic
สภาพอากาศอิ่มตัว	saturated air
สภาวะ	phase
สภาวะเซปติก	septicity
สภาวะตรงกันข้าม	antagonism
สภาวะเน่าค้ำ	septicity
สภาวะปฏิปักษ์	antagonism
สภาวะแวดล้อม	environmental condition
สภาวะเสริม	synergism
สมานชีวิตร	symbiosis
สมการความต่อเนื่อง	continuity equation
สมการโมโนต์	Monod equation
สมดุล	equilibrium
สมบัติ	property
สมมูลเคมี	chemical equivalent
สมมูลประชากร	population equivalent
สมรรถนะ	performance
สระ	lagoon
สระเติมอากาศ	aerated lagoon
สระปรับเสถียร	stabilization lagoon
สระรับน้ำเสีย	wastewater lagoon
สระสลัดจ์	sludge lagoon
สระแอโรบิก	aerobic lagoons
สรีรวิทยา	physiology
สลัดจ์	sludge
สลัดจ์ขั้นต้น	primary sludge
สลัดจ์ค้ำคลัง	sludge bank
สลัดจ์เคมี	chemical sludge
สลัดจ์เซปติก	septic sludge
สลัดจ์ดิบ	raw sludge
สลัดจ์ค้ำคลัง	sludge bank

สลัดจ์ที่ไถ่ได้	workable sludge
สลัดจ์ที่ยังไม่ย่อย	undigested sludge
สลัดจ์นำกลับมาใช้	recycled sludge
สลัดจ์เน่าดำ	septic sludge
สลัดจ์บ่อเกรอะ	septage
สลัดจ์ย่อยแล้ว	digested sludge
สลัดจ์ลอย	floating sludge
สลัดจ์ลอยขึ้น	rising sludge
สลัดจ์ไวงาน	activated sludge
สลัดจ์ไวงานส่วนเกิน	excess activated sludge
สลัดจ์สด	fresh sludge, green sludge
สลัดจ์ส่วนเกิน	excess sludge, sludge excess
สลัดจ์สังเคราะห์	synthetic sludge
สลัดจ์สับกลับ	returned sludge
สลัดจ์หนัก	heavy sludge
สลัดจ์เหลว	liquid sludge
สลัดจ์อัด	bulking sludge
สลัดจ์ฮิวมิส	humus sludge
สลาย	decay
สลายตัว	decay
สเลอรี	slurry
ส่วน	chamber
ส่วนเก็บกรวดทราย	grit compartment
ส่วนเก็บสลัดจ์	sludge compartment
ส่วนจมน้ำ	settling chamber
ส่วนชลศาสตร์	hydraulic elements
ส่วนชักน้ำดิบ	intake
ส่วนตกตะกอน	sedimentation compartment
ส่วนต้นน้ำประชิด	channel of approach
ส่วนที่เหลือ	residue
ส่วนน้ำเข้า	inlet
ส่วนน้ำสำรองตายตัว	dead storage
ส่วนในพัน	parts per thousand
ส่วนในพันล้าน	parts per billion
ส่วนในล้าน	parts per million, ppm
ส่วนบนสุด	crown

ส่วนประกอบในระบบน้ำ	water-system appurtenances
ส่วนฝ้าไข	scum chamber
ส่วนย่อยสลัดจ์	sludge compartment, sludge-digestion chamber
ส่วนรวมกรวดทราย	grit compartment
ส่วนทยุปลาย	end contraction
ส้วม	water closet
ส้วมหลุม	privy
สวิทช์ระดับ	level switch
สองตอน	two stage
สอบวิเคราะห์	assay
สะพานเชื่อม	bridging
สะพานเทียบเรือ	pier
สัดส่วนของการคายน้ำ	transpiration ratio
สัดส่วนความต้องการ	demand factor
สัดส่วนจมน้ำ	submergence
สัดส่วนใช้ประโยชน์	utilization factor
สัดส่วนปริมาตรสลัดจ์	sludge volume ratio
สัดส่วนภาระ	loading factor
สัดส่วนอุปสงค์	demand factor
สัน	crest
สันทนาการ	recreation
สับสเตรต	substrate
สัมบูรณ์	absolute
สัมปทานน้ำ	water privilege
สัมประสิทธิ์การกระจายฝนตก	rainfall-distribution coefficient
สัมประสิทธิ์การดูดกลืน	absorption coefficient
สัมประสิทธิ์การดูดซึม	absorption coefficient
สัมประสิทธิ์การระบาย	discharge coefficient
สัมประสิทธิ์การละลาย(น้ำ)ของก๊าซ	gas-solubility coefficient
สัมประสิทธิ์การทยุ	contraction coefficient
สัมประสิทธิ์ของการถ่ายเทได้	transmissibility coefficient
สัมประสิทธิ์ความซึมไม่ได้	imperviousness coefficient
สัมประสิทธิ์ความละเอียด	coefficient of fineness
สัมประสิทธิ์ความสม่ำเสมอ	uniformity coefficient

สัมประสิทธิ์ความเสียดทานของฮาเซน วิลเลียมส์	Hazen-Williams rough ness coefficient
สัมประสิทธิ์ความเสียดทานเชิงชล ศาสตร์	hydraulic friction coefficient
สัมประสิทธิ์ความหนืด	coefficient of viscosity
สัมประสิทธิ์ความหยาบ	roughness coefficient
สัมประสิทธิ์ความหยาบคัตเตอร์	Kutter roughness coefficient
สัมประสิทธิ์ความหยาบแมนนิ่ง	Manning roughness coefficient
สัมประสิทธิ์ความให้ซึมได้	permeability coefficient
สัมประสิทธิ์ภาค	pan coefficient
สัมประสิทธิ์น้ำท่า	runoff coefficient
สัมประสิทธิ์น้ำสำรอง	storage coefficient
สัมประสิทธิ์ปริมาณผลิต	yield coefficient
สัมประสิทธิ์สภาพละลายได้	solubility coefficient
สัมประสิทธิ์อัตราเร็ว	speed coefficient
สัมพรรคภาพ	affinity
สาธารณูปโภค	utility
สาหร่าย	alga, algae
สาหร่ายเขียว	green algae
สาหร่ายเขียวแกมน้ำเงิน	blue green algae
สาหร่ายเบ่งบาน	algal bloom
สามทางฉาก	tee
สามทางลด	reducing tee
สายตั้ง	lead line
สายตั้งหึ่งความลึก	sounding line
สายถ่วง	log line
สายพานรีดน้ำ	belt press
สายพานอัด	belt press
สายลวดหึ่งความลึก	sounding wire
สายวัดระดับ	log line
สารกระตุ้นชีวภาพ	biostimulant
สารก่อมะเร็ง	carcinogenic agent
สารแขวนลอย	suspended matter
สารคอลลอยด์	colloidal matter
สารคีเลต	chelating agent
สารฆ่าจุลินทรีย์	germicide

สารฆ่าวัชพืช	herbicide
สารฆ่าศัตรูพืชและสัตว์	pesticide
สารฆ่าสาหร่าย	algicide
สารจับแบบซีเควสตรัต์	sequestering agent
สารเจือปน	impurities
สารช่วยกระจาย	dispersant
สารช่วยสร้างตะกอน	coagulant aid
สารซักฟอก	detergent
สารซักฟอกชนิดอ่อน	soft detergent
สารซักฟอกย่อยยาก	hard detergent
สารซักฟอกสังเคราะห์	synthetic detergent
สารซักฟอกอุตสาหกรรม	industrial detergent
สารซีเควสตรัต์	sequestering agent
สารดูดซับ	adsorbent
สารดูดแบบ	adsorbent
สารตกจม	settled matter
สารถูกดูดซับ	adsorbate
สารถูกดูดแบบ	adsorbate
สารทำลายลาย	solvent
สารทำลายเชื้อ	disinfectant
สารทำให้เจือจาง	diluent
สารปนเปื้อน	contaminant
สารประกอบฟีนอล	phenolic compounds
สารปรับสภาพดิน	soil conditioner
สารฟื้นฟูสภาพ	regenerant
สารมลพิษ	pollutant
สารไม่จมตัว	nonsettleable matter
สารรวมตะกอน	flocculant
สารระเหยง่าย	volatile matter
สารรีดักชัน	reductant
สารลดฟอง	defoamant, defoaming agent
สารลดแรงตึงผิว	surface-active agent, surfactant
สารลดแรงตึงผิวแคตไอออน	cationic surfactant
สารลดแรงตึงผิวอนไอออน	nonionic surfactant
สารลดแรงตึงผิวประจุบวก	cationic surfactant

สารลดแรงตึงผิวประจุลบ	anionic surfactant
สารลดแรงตึงผิวไร้ประจุ	nonionic surfactant
สารลดแรงตึงผิวแอนไอออน	anionic surfactant
สารละลาย	solution
สารละลายเบส	base
สารละเอียดมาก	colloidal matter
สารไวงานต่อเมทิลีนบลู	methylene blue active substances
สารส้ม	alum
สารส้มดำ	black alum
สารสร้างฟล็อก	flocculant
สารสร้างตะกอน	coagulant
สารเสี่ยงภัย	hazardous substances
สารออกซิเตชัน	oxidant
สารอนินทรีย์	inorganic matter
สารอิมัลชัน	emulsifying agent
สิ่งขัดขวาง	interrupt
สิ่งแทรกสอด	interferences
สิ่งแวดล้อม	environment
สิทธิทาง	right-of-way
สีจริง	true color
สีปรากฏ	apparent color
สีย้อมเรืองแสง	fluorescing dyes
สุนทรียภาพ	aesthetics
สูตรคำนวณน้ำท่าโดยวิธีหลักเหตุผล	rational runoff formula
สูบ	pump
เสถียรภาพ	stability
เสถียรภาพของการลอยตัว	stability of flotation
เสถียรภาพสัมพัทธ์	relative stability
เส้นกระแส	streamline
เส้นขอบเปียก	wetted perimeter
เส้นความชันเชิงศาสตราจารย์	hydraulic grade line
เส้นโค้ง	curve
เส้นโค้งการกระจายของน้ำท่า	runoff-distribution curve
เส้นโค้งการขาดแคลน	depletion curve
เส้นโค้งการระบาย	discharge curve

เส้นโค้งการลดปกติ	normal depletion curve
เส้นโค้งความเข้มฝนตก	rainfall-intensity curve
เส้นโค้งความต้องการน้ำ	water-demand curve
เส้นโค้งความถี่	frequency curve
เส้นโค้งความน่าจะเป็น	probability curve
เส้นโค้งความนาน-การไหล	flow-duration curve
เส้นโค้งความลาด-การระบาย	slope-discharge curve
เส้นโค้งช่วงเวลา	duration curve
เส้นโค้งช่วงเวลา-พื้นที่	duration-area curve
เส้นโค้งน้ำทัน	backwater curve
เส้นโค้งน้ำเอ่อ	backwater curve
เส้นโค้งปริมาณระบาย-ตะกอน	sediment-discharge curve
เส้นโค้งมวล	mass curve
เส้นโค้งมวลน้ำฝน	precipitation mass curve
เส้นโค้งมวลน้ำฟ้า	precipitation mass curve
เส้นโค้งระดับน้ำลด	drawdown curve
เส้นโค้งลักษณะเครื่องสูบล	pump characteristic curve
เส้นโค้งส่วนน้ำลด	recession curve
เส้นโค้งแสดงปริมาณน้ำบาดาล	groundwater-storage curve
เส้นโค้งอัตราการไหล-ระดับ	rating curve
เส้นขึ้นความสูง	contour line
เส้นขึ้นฝน	isohyet
เส้นขึ้นระดับน้ำใต้ดิน	water-table contour
เส้นชั้นอุณหภูมิ	isotherm
เส้นตกท้องช้าง	sag curve
เส้นตกท้องช้างดีไอ	DO sag curve
เส้นตกท้องช้างออกซิเจน	oxygen sag curve
เส้นตกท้องช้างออกซิเจนละลาย	dissolved-oxygen sag curve
เส้นท่อ	pipeline
เส้นเทอร์โมไคลน์	thermocline
เส้นปรับเตรียม	calibration curve
เส้นผ่านศูนย์กลางภายใน	caliber
เส้นผิวน้ำ	flow line
เส้นแยกชั้น	separation line
เส้นระดับฐานน้ำต่ำ	low-water datum
เส้นลาดชลศาสตร์	flow line

เส้นลาดชันพลังงาน	energy gradient line
เส้นลำนํ้า	streamline
เส้นหย่อน	sag curve
เส้นหย่อนดีไอ	DO sag curve
เส้นหย่อนออกซิเจน	oxygen sag curve
เส้นหย่อนออกซิเจนละลาย	dissolved-oxygen sag curve
เสถียร	stable
เสริม	aid
เสิร์จ	surge
เสี่ยงภัย	hazardous
เสาเข็ม	pile
แสงอัลตราไวโอเล็ต	ultraviolet rays
ไส้เดือนฝอย	nematode

ท

หน่วยกราฟน้ำ	unit hydrograph
หน่วยก่อรูปเป็นโคโลนี	Colony Forming Unit
หน่วยก่อรูปเป็นพ्लัก	Plaque Forming Unit
หน่วยสุกพันท์	fixture unit, FU
หน่วยอังสตรอม	angstrom unit
หน่วยไฮโดรกราฟ	unit hydrograph
หนอง	marsh
หน้าจานตาบอด	blind flange
หน้าจานไร้รูโบลด์	blank flange
หน้าตัดข้าง	profile
หน้าตัดข้างของดิน	soil profile
หน้าตัดชลศาสตร์	hydraulic profile
หน้าแปลนตาบอด	blind flange
หน้าแปลนไร้รูโบลด์	blank flange
หม้อซักโครก	flush tank
หม้อนึ่งอัตโนมัติ	autoclave
หม้อลม	air chamber
หมอก	fog
หมอกควัน	smog

หึ่งความลึก	sound
หลอด	tube
หลอดขยายแสง	photomultiplier tube
หลอดแคปิลลารี	capillary tube
หลอดดูดดลาก	draft tube
หลอดเนสเลอร์	Nessler tubes
หลอดฟู	diffuser tube
หลอดวัดความดัน	piezometric tube
หลอดอ่อน	tubing
หลังท้อ	crown
หล่น	cascade
หลายตัวกลาง	multimedia
หลุมซึม	leaching pit, seepage pit
หลุมน้ำ	water hole
หลุมรับน้ำ	catch basin
หลุมส้วม	privy pit
ห้วย	creek
หอถังน้ำ	water tower
หอถังส่ง	water tower
หอผึ่งน้ำ	cooling tower
หอวาล์ว	valve tower
ห้อง	chamber, compartment
ห้องดักกรวดทราย	grit catcher
ห้องตะแกรง	screen chamber
ห้องเติมคลอรีน	chlorination chamber
ห้องประตู(น้ำ)	gate chamber, gate vault
ห้องผสม	mixing chamber
ห้องผันน้ำ	diversion chamber
ห้องฝ้าไซ	scum chamber
ห้องย่อย	digestion chamber
ห้องสัมผัส	contact chamber
ห้องสัมผัสคลอรีน	chlorine contact chamber
หัว	capita
หัวกรอง	filter strainer, strainer head

หัวก๊อก	hydrant
หัวก๊อก(ท่อ ^{น้ำ})	cock
หัวกะโหลก	foot valve
หัวโครกท่อ	flush hydrant
หัวจ่ายแบบหมุน	revolving distributor, rotary distributor
หัวเจาะ	drive shoe
หัวเจาะพ่นน้ำ	well point
หัวฉีด	nozzle
หัวฉีดบอลล์	ball nozzle
หัวฉีดแบบอัดลม	pneumatic ejector
หัวฉีดรูปวงแหวน	ring nozzle
หัวฉีดเรียบ	smooth nozzle
หัวเชื้อ	seed
หัวดับเพลิง	hydrant
หัวดับเพลิงแบบประตู ^{น้ำ}	gate-type hydrant
หัวต่อท่อน้ำดับเพลิง	fire-department connection
หัวตะแกรงกรอง	strainer head
หัวเติมอากาศฟองใหญ่	spargers
หัวเผา	burner
หัวฟู	diffuser
หัวฟูแบบโล่	swing diffuser
หัววัด	probe
หาดโคลน	mud flat
หาดแม่น้ำ	river terrace
หิน ^{ทิ้ง}	riprap
หินเนื้อหยาบ	impermeable rock
หินให้ซึมได้	permeable rock
หุ่นจำลอง	model
หุ่นจำลองต้นแบบ	prototype model
หุ่นจำลองนำร่อง	pilot model
หูฟังน้ำ	water phone
แห่งฝั่งทะเล	littoral
แห่งลำไส้	enteric
แห้งแล้ง	arid
แหล่งน้ำประปา	water supply source

แหล่งน้ำรองรับ	receiving water
แหลม	acute
โหลด	load
ไหล	flow
ไหลทางเดียวกัน	co-current
ไหล(มา)รวม	confluent
ไหลวน	eddy
ไหลสวนกัน	counter-current
ไหลสองทาง	biflow
ไหลทวีป	continental shelf
ให้ซึมได้	permeable, pervious

๒

องค์ประกอบน้ำเสีย	wastewater composition
อนุภาค	particle
อนุภาคบีตา	beta particle
อนุภาคอัลฟา	alpha particle
อนุมูล	radical
อยู่กับที่	stationary
อัมมูฐาน	amorphous
อหิวาตกโรค	cholera
ออร์โทไคเนติก	orthokinetic
ออร์โทฟอสเฟต	orthophosphate
ออกซิก	oxic
ออกซิเจนคงเหลือ	residual oxygen
ออกซิเจนละลาย	dissolved oxygen (DO)
ออกซิเดชัน	oxidation
ออกซิเดชันของน้ำเสีย	wastewater oxidation
อ่อน	soft
อมโบรมิเตอร์	ombrometer
ออสโมซิส	osmosis
ออสโมซิสผันกลับ	reverse osmosis
อะโครโมแบคทีเรีย	achromobacter
อะมีบะ	amoeba
อะลูมิเนียมซัลเฟต	aluminum sulfate

อัตราการกรอง	filter rate
อัตราการกรองซึมเข้า	infiltration rate
อัตราการกรองเร็ว	rapid sand filter rating
อัตราการจับใช้ออกซิเจน	oxygen uptake rate
อัตราการเจือจาง	dilution rate
อัตราการใช้ลิ้นสเทรต	substrate utilization rate
อัตราการใช้ลิ้นสเทรตจำเพาะ	specific substrate utilization rate
อัตราการซึมผ่านดิน	percolation rate
อัตราการระเหย	evaporation rate
อัตราการให้น้ำจำเพาะ	specific yield
อัตราการให้น้ำจำเพาะของบ่อนบาดาล	specific well yield
อัตราการไหล	rate of flow
อัตราการไหลของน้ำท่า	runoff rate
อัตราการไหลของลำน้ำ	stream discharge
อัตราการออกซิเดชัน	oxidation rate
อัตรา(ค่า)ใช้น้ำวัด) จากมาตร	meter rate
อัตราค่าน้ำ	water rate
อัตราค่าบริการน้ำทิ้ง	sewage rate
อัตราค่าบริการน้ำเสีย	sewage rate, wastewater rate
อัตราเดียวกันตลอด	flat rate
อัตราตายตัว	flat rate
อัตราตามมาตร	meter rate
อัตราน้ำดับเพลิง	fire-demand rate
อัตราน้ำฟ้าตก	precipitation rate
อัตราน้ำล้น	overflow rate
อัตราน้ำล้นผิว	surface overflow rate
อัตราน้ำล้นฝาย	weir overflow rate
อัตราน้ำล้าง	wash-water rate
อัตราบริการ	service charge
อัตราปฏิกิริยาจำเพาะ	specific reaction rate
อัตราฝนตก	precipitation rate
อัตราภาระ	loading rate
อัตราภาระของแข็ง	solids loading rate
อัตราภาระผิว	surface loading rate

อัตราภาวะฝาย	weir loading rate
อัตราภาวะอินทรีย์	organic loading rate
อัตราการระบายออกจำเพาะ	specific discharge rate
อัตราเร็วปลายสุด	tip speed
อัตราส่วนช่องว่าง	voids ratio
อัตราส่วนอาหารต่อจุลินทรีย์	food to microorganism ratio, F/M
อัตราไหลขึ้น	rising rate
อัตราไหลจำเพาะ	specific discharge rate
อัตราไหลรายวันเฉลี่ย	average daily flow
อัตราไหลหน้าแล้ง	dry-weather flow, DWF
อัตราไอน้ำ	water rate
อันตรกิริยา	interaction
อัลกัลบลูม	algal bloom
อัลคิลซัลเฟต	alkyl sulfate
อัลคิลเบนซีนซัลโฟเนต	alkyl benzene sulfonate
อัลบูมินอยด์	albuminoid
อากาศในชั้นดิน	ground air
อาคารชักน้ำดิบ	water intake
อาณาจักรโพรทิสตา	protista kingdom
อาหารเพาะเชื้อ	culture media
อาร์บีซี	RBC
อายุการใช้งาน	service age
อายุใช้งาน	service life
อายุเซลล์	mean cell-residence time, sludge age, sludge reten- tion time
อาร์บีซี	RBC
อาร์เอสเอฟ	RSF
อาร์โอ	RO
อ่าง	basin
อ่างเก็บกักน้ำ	retarding reservoir
อ่างเก็บน้ำ	impounding reservoir, reservoir
อ่างเก็บน้ำสำรอง	storage reservoir
อ่างเก็บน้ำใส	clear-water reservoir

อ่างเก็บน้ำอเนกประสงค์	multipurpose reservoir
อ่างตกตะกอนละเอียด	desilting basin
อ่างดินเก็บน้ำ	earth reservoir
อ่างเติมน้ำ(บาดาล)	recharge basin
อ่างปรับดุล	balancing reservoir
อ่างปิด	closed basin
อ่างรองรับน้ำ	receiving basin
อ่างรับน้ำ	catchment basin
อ่างรับน้ำท่วม	retarding basin
อีดักเตอร์	eductor
อีพิลิมเนียน	epilimnion
อีพิซไทลิส	epistylis
อิมัลชัน	emulsion
อิเล็กโทรไลต์	electrolyte
อิเล็กตรอน	electron
อินทรีย์คาร์บอนทั้งหมด	total organic carbon
อินทรีย์ไนโตรเจน	organic nitrogen
อินทรีย์สาร	organic matter
อินฟูซิเรีย	infusoria
อิมพัลส์	impulse
อิ่มตัว	saturated
อี. โคไล	E.coli, Escherichia coli
อีจีแอล	EGL
อีเอ	EA
อีไอเอ	EIA
อุดมคติ	ideal
อุตุนิยมวิทยา	meteorology
อุทกธรณีวิทยา	hydrogeology
อุทกพลศาสตร์	hydrodynamics
อุทกวัฏจักร	hydrologic cycle
อุทกวิทยา	hydrology
อุโมงค์กรอง	filter gallery
อุโมงค์(ท่อ)	gallery
อุโมงค์ท่อกรองซึมเข้า	infiltration gallery
อุโมงค์ท่อ	pipe gallery
อุโมงค์น้ำ	gallery, water tunnel

อุโมงค์ (อุปกรณ์)	gallery
อุณหภูมิกระเปาะเปียก	wet-bulb temperature
อุณหภูมิกระเปาะแห้ง	dry-bulb temperature
อุณหภูมิศูนย์สัมบูรณ์	absolute zero temperature
อุณหภูมิสัมบูรณ์	absolute temperature
อุปกรณ์ต่อท่อ	pipe fitting
อุปกรณ์ท่ออาคาร	plumbing fixture
อุปกรณ์ท่อระบาย	sewer appurtenances
อุปสงค์ที่องน้ำ	benthal demand
อุปสงค์น้ำ	water demand
อุปสงค์ขยอด	peak demand
อุปสงค์ออกซิเจน	oxygen demand
เอบีเอส	ABS
เอเอส	AS, activated sludge
เอโอแอลอาร์	AOLR, aerial organic loading rate
เอชอาร์ที	HRT
เอนโดจีเนียส	endogeneous
เอนเทโรค็อกคัส	enterococcus
เอฟต่อเอ็ม	F/M
เอฟยู	FU
เอฟเอเอส	FAS
เอฟเอฟบี	FFB
เอฟเอส	FS
เอ็มซีอาร์ที	MCRT
เอ็มบีเอเอส	MBAS
เอ็มพีเอ็น	MPN
เอ็มเอสดับบลิว	MSW
เอ็มแอลวีเอสเอส	MLVSS
เอ็มแอลเอสเอส	MLSS
เอสวี	SV
เอสวีอาร์	SVR
เอสวีไอ	SVI
เอสอาร์ที	SRT
เอสเอสเอฟ	SSF
เอสแอลอาร์	SLR

เอสโออาร์	SOR
แอน็อกซิก	anoxic
แอโนด	anode
แอโรบิก	aerobic
แอโรบิกแบคทีเรีย	aerobic bacteria
แอโรแบคเตอร์แอโรจีนส์	aerobacter aerogenes
แอโรบัส	aerobes
แอกทีเวเตดสลัดจ์	activated sludge
แอ่ง	basin, pool, slough
แอ่งน้ำนิ่ง	stilling basin
แอ่งรับน้ำ	catchment basin
แอนทราไซต์	anthracite
แอนแอโรบิก	anaerobic
แอนแอโรบิกแบคทีเรีย	anaerobic bacteria
แอนแอโรบัส	anaerobes
แอนไอออน	anion
แอปเพอร์เทนแอนซ์	appurtenances
แอมโมนิฟิเคชัน	ammonification
แอมโมเนีย	ammonia
แอลคาไล	alkali
แอลเอเอส	LAS
แอสทาเซีย	astasia
แอสไพเรเตอร์	aspirator
โอกาสน้ำท่วม	flood probability
โอโซน	ozone
โอเพอร์คิวลารี	opercularia
โอยูอาร์	OUR
โออาร์พี	ORP
โอแอลอาร์	OLR
ไอ	vapor
ไอกลั่นควมแน่น	distillate
ไอของน้ำ	aqueous vapor, water vapor
ไอควัน	fume
ไอโซเทอร์ม	isotherm
ไอโซโทปกัมมันตรังสี	radioisotopes
ไอออน	ion

ฮ

ฮาไลไฟต์	halophyte
ฮิวมัส	humus
เฮลิโอเทอร์โมมิเตอร์	heliothermometer
เฮด	head
เฮดความดัน	piezometric head, pressure head
เฮดความเร็ว	velocity head
เฮดใช้งาน	net available head
เฮดดูดสถิต	static suction head
เฮดทั้งหมด	total head
เฮดทั้งหมดในการสูบ	total pumping head
เฮดน้ำบาดาลมีแรงดัน	artesian head
เฮดบวก	positive head
เฮดประสิทธิภาพ	effective head
เฮดพลวัต	dynamic head
เฮดพลวัตทั้งหมด	total dynamic head
เฮดพลังงาน	energy head
เฮดรวมที่มีอยู่	gross available head
เฮดระดับ	elevation head
เฮดลบ	negative head
เฮดศักย์	potential head
เฮดส่งพลวัตทั้งหมด	total dynamic discharge head
เฮดสถิต	static head
เฮดสุทธิ	net head
เฮดสุทธิที่มี	net available head
เฮดสูบ	pumping head
เฮดเสียดทาน	friction head
เฮเทอโรจีเนียส	heterogeneous
โฮโมจีเนียส	homogeneous
ไฮดรอกซีอะพาไทต์	hydroxyapatite
ไฮดราซีน	hydrazine

ไฮโดรกราฟ	hydrograph
ไฮโดรกราฟการระบาย	discharge hydrograph
ไฮโดรกราฟของบ่อ	well hydrograph
ไฮโดรคาร์บอน	hydrocarbon
ไฮโดรซัลไฟด์	hydrosulfite
ไฮโดรฟิลิก	hydrophilic
ไฮโดรโฟบิก	hydrophobic
ไฮโปคลอไรต์	hypochlorite
ไฮโพลิมเนียน	hypolimnion

เอกสารใช้ประกอบการ บัญญัติศัพท์

1. ศัพท์วิทยาศาสตร์
ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2528
2. ศัพท์วิทยาการวิศวกรรมโยธา
วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517
3. ศัพท์เทคนิควิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร
วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2535
4. ศัพท์วิทยาการพลังงาน
วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2526
5. พจนานุกรมเคมี
ดร.ชัยวัฒน์ เจนวาณิชย์ 2524
6. พจนานุกรมศัพท์ชีววิทยา
ชูชาติ ชัยบรรเทา 2527
7. พจนานุกรมธรณีวิทยา
กรมทรัพยากรธรณี 2527

**คณะกรรมการจัดทำศัพท์บัญญัติและนิยาม
สิ่งแวดล้อมน้ำ 2536**

ศ.ดร.ธงชัย พรวนสวัสดิ์

วศ.บ.(จุฬาลงกรณ์), MSCE(U. of Illinois), Ph.D.(U. of Colorado)

ศ.อุตุ จารุรัตน์

วศ.บ.(จุฬาลงกรณ์),

MSCE(U. of Texas at Arlington)

อ.อรสิริ พลเดช

อ.บ.(จุฬาลงกรณ์)

M.A.(Murray State U.)

ศ.อุดมศักดิ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา

วศ.บ.(จุฬาลงกรณ์)

M.Eng.(U. of Alberta, Canada)

ศ.จารุรัตน์ วรนิสรากุล

วท.บ.(จุฬาลงกรณ์)

วท.ม.(มหิดล)

คุณปรานี พันธุมนินชัย

BE (Sydney U.)

M.Sc.(Illinois Inst. of Tech.)

อ.เสาวลักษณ์ เทนสุวิวงศ์

ศศ.บ.(สงขลา)

ศศ.ม.(สงขลา)

อ.นิตยา ทวีวงศ์วิโรจน์

วศ.บ.(มก.), วศ.ม.(จุฬาลงกรณ์)

อ.วิภาดา จงศุภชัยสิทธิ์

วท.บ.(มหิดล), ศศ.ม.(สงขลา)

คุณอำพรพรณ จารุรัตน์

วท.บ.(จุฬาลงกรณ์)

อ.วิชัย กฤตประโชชน์

อ.บ.(ศิลปากร), อ.ม.(จุฬาลงกรณ์)

ในนามของสมาคมวิศวกรสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย โดยได้รับมอบหมายจาก
กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

คพ. 02-002